

- tempora constituta baptizant.* Ibid.
- Tit. xvi. Excommunicationes contra eos, qui in rebus ad Missæ, vel aliorum divinorum officiorum celebrationem pertinentibus graviter peccant. 529. 1.
- Tit. xvii. Excommunicationes contra eos, qui non venerantur res sanctas, ut oportet. 530. 1.
- Tit. xviii. Excommunicationes contra eos, qui ordines conferunt, aut suscipiunt contra Ecclesiæ decreta. Ibid. 2.
- Tit. xix. Excommunicationes contra perjuros, blasphemos, & contra eos, qui alios ad perjurium cohortantur. 531. 1.
- Tit. xx. Excommunicationes contra simoniacos. Ibid.
- Tit. xxi. Excommunicationes contra eos, qui res sacras, aut ecclesiasticas surripiunt. Ibid. 2.
- Tit. xxii. Excommunicationes contra eos, qui injussu Episcopi oblationes Ecclesiæ accipiunt, aut distribuunt. 532. 1.
- Tit. xxiii. Excommunicationes contra laicos, qui decimas non solvunt, & contra clericos, qui eas laicis concedunt. Ibid.
- Tit. xxiv. Excommunicationes contra laicos, qui res Ecclesiæ dispensant, aut beneficia conferunt, & contra clericos, qui ab ipsis accipiunt. Ibid. 2.
- Tit. xxv. Excommunicationes contra clericos, qui fratribus, aut aliis cognatis res ecclesiasticas largiuntur. Ibid.
- Tit. xxvi. Excommunicationes contra laicos, qui ecclesias, & clericorum immunitatem violant. 533. 1.
- Tit. xxvii. Excommunicationes contra eos, qui traditiones, & leges ecclesiasticas de industria, & malitiose violant. Ibid.
- Tit. xxviii. Excommunicationes contra superstitiosos, & contra eos, qui die dominico jejulant. Ibid. 2.
- Tit. xxix. Excommunicationes contra eos, qui non jejulant diebus ab Ecclesia præstitutis. 534. 1.
- Tit. xxx. Excommunicationes contra eos, qui cibis prohibitis vescuntur. Ibid.
- Tit. xxxi. Excommunicationes contra eos, qui non communicant temporibus constitutis. Ibid.
- Tit. xxxii. Excommunicationes contra eos, qui diu absunt ab Ecclesia, & præsertim diebus solemnioribus, & tempore quadragesimæ. Ibid.
- Tit. xxxiii. Excommunicationes contra apostatas, qui a religione discedunt, aut poenitentiam susceptam implere nolunt. Ibid. 2.
- Tit. xxxiv. Excommunicationes contra Monachos, & virgines, qui votum castitatis violarunt, & contra eos, qui illas ad stuprum sollicitarunt. 535. 1.
- Tit. xxxv. Excommunicationes contra clericos, sacris initiatos, qui votum castitatis violarunt, & qui illis aliquo modo favent. Ibid.
- Tit. xxxvi. Excommunicationes contra clericos, & monachos, qui cum feminis habitant, aut cum eis familiariter, vel secreto loquuntur. Ibid. 2.
- Tit. xxxvii. Excommunicationes contra incestuosos. 536. 2.
- Tit. xxxviii. Excommunicationes contra raptos feminarum. Ibid.
- Tit. xxxix. Excommunicationes contra adulteros. Ibid.
- Tit. xl. Excommunicationes contra eos, qui cum maribus concumbunt. Ibid.
- Tit. xli. Excommunicationes contra eos, qui stuprum, aut simplicem fornicationem, aut quodcumque aliud flagitium pertinens ad libidinem committunt. Ibid.
- Tit. xlii. Excommunicationes contra eos, qui uxores sine causa dimittunt, aut eis dimissis alias ducunt. 537. 1.
- Tit. xliii. Excommunicationes contra eos, qui uxores ducunt in vitis illarum parentibus. Ibid.
- Tit. xliv. Excommunicationes contra homicidas. Ibid.
- Tit. xlv. Excommunicationes contra reos læsæ majestatis, & perfugas, & proditores. Ibid. 2.
- Tit. xlvi. Excommunicationes contra eos, qui pacem, aut treugnam non servant. Ibid.
- Tit. xlvii. Excommunicationes contra falsos testes. Ibid.
- Tit. xlviii. Excommunicationes contra incendiarios. Ibid.
- Tit. xlix. Excommunicationes contra fures, & raptos. Ibid.
- Tit. l. Excommunicationes contra eos, qui res naufragorum diripiunt. Ibid.
- Tit. li. Excommunicationes contra feneratores. Ibid.
- Tit. lii. Excommunicationes contra eos, qui nova tributa imponunt sine auctoritate Principis, aut que jam non debentur, petunt. 538. 1.
- Tit. liii. Excommunicationes contra eos, qui nummos adulterant. Ibid.
- Tit. liv. Excommunicationes contra detractores. Ibid.
- Tit. lv. Excommunicationes contra eos, qui libellos famosos in publico proponunt, aut legunt. Ibid.
- Tit. lvi. Excommunicationes contra eos, que inimicitias gerunt, & qui non conantur constituere controversias antequam litem intendant. Ibid.
- Tit. lvii. Excommunicationes contra eos, qui falso accusant, aut contra juris ordinem, aut non probant, quod obiiciunt. Ibid. 2.
- Tit. lviii. Excommunicationes contra eos, qui aliis injuriam faciunt, præsertim Episcopis, Presbyteris, & reliquis Clericis. 539. 1.
- Tit. lix. Excommunicationes contra Episcopo-

- scopos, & Chorepiscopos, qui aliorum jurisdictionem, & munera sibi arrogant. 541. 2.
- Tit. lx. Excommunicationes contra Episcopum, qui non suscipit curam sui episcopatus. Ibid.
- Tit. lxi. Excommunicationes contra Episcopos, qui non habent rationem suae dignitatis. Ibid.
- Tit. lxii. Excommunicantur Episcopi, qui non veniunt ad synodum, vel vocati a Metropolitano non parent. Ibid.
- Tit. lxiii. Excommunicationes contra laicos, qui vocati a synodo non veniunt. 542. 1.
- Tit. lxiv. Excommunicationes contra eos, qui in concilio non servant modestiam. Ibid.
- Tit. lxv. Excommunicationes contra Clericos, qui crimina capitalia committunt. Ibid.
- Tit. lxvi. Excommunicationes contra eos, qui alea ludunt. Ibid.
- Tit. lxvii. Excommunicationes contra eos, qui torneamentis, & aliis ludis prohibitis dant operam. Ibid.
- Tit. lxviii. Excommunicationes contra clericos gulae, & ebrietati deditos, & qui in tabernis ingrediuntur. Ibid. 2.
- Tit. lxix. Excommunicationes contra Clericos, & Monachos, qui negotiis saecularibus dant operam, & laicorum vestitum, & mores imitantur. Ibid.
- Tit. lxx. Excommunicationes contra Clericos, qui non deferunt Tonsuram. 543. 1.
- Tit. lxxi. Excommunicationes contra Episcopos, Presbyteros, & Abbates negligentes. Ibid.
- Tit. lxxii. Excommunicationes contra Clericos, qui suas Ecclesias relinquunt, & in aliis commorantur, aut vagantur, & non resident. Ibid. 2.
- Tit. lxxiii. Excommunicationes contra Clericos, qui sine litteris Episcopi discedunt, & contra eos, qui recipiunt Clericos fugitivos, aut eis favent. 544. 2.
- Tit. lxxiv. Excommunicationes contra Clericos, qui ad iudices saeculares se conferunt. Ibid.
- Tit. lxxv. Excommunicationes contra eos, qui non deferunt honorem, & observantiam, quam debent suis superioribus. Ibid.
- Tit. lxxvi. Excommunicationes contra iudices, qui non praestant munus suum. 545. 1.
- Tit. lxxvii. Excommunicationes contra laicos, qui clericorum munera impediunt. Ibid.
- Tit. lxxviii. Variæ Excommunicationes. Ibid. 2.
- Tit. lxxix. Excommunicationes quaedam, in quibus excommunicatis fit potestas communicandi cum aliquibus. 548. 1.
- Tit. lxxx. De modo privandi communione iudeos, & paganos. Ibid.
- Tit. lxxx. De ordinatis ab excommunicatione. Ibid. 2.
- Tit. lxxxii. Communia de excommunicatione. Ibid.
- Tit. lxxxiii. De absolute ab excommunicatione. 551. 1.
- Tit. lxxxiv. Variæ Excommunicationes. 552. 1.
- LIBER UNDECIMUS.
De Ejectione, & Interdicto.
- Tit. i. Ejectiones contra haereticos, & illorum fautores. 553. 1.
- Tit. ii. Contra augures, & maleficos, & qui idola colunt. Ibid. 2.
- Tit. iii. Contra eos, qui iudaeis favent. 554. 1.
- Tit. iv. Contra eos, qui sumptionem Eucharistiae averfantur. Ibid.
- Tit. v. Contra eos, qui Ecclesiae censuras contemnunt, & qui cum ejectis, aut depositis communicant. Ibid.
- Tit. vi. Contra simoniacos, & usurarios. Ibid. 2.
- Tit. vii. Contra eos, qui non restitunt res Ecclesiae relictas, & qui Ecclesiae non habent honorem. Ibid.
- Tit. viii. Contra contumaces, & qui legibus ecclesiasticis in rebus gravibus parere nolunt. 555. 1.
- Tit. ix. Contra Episcopum, qui injussu synodi Ecclesiam vacantem surripit. Ibid.
- Tit. x. Contra eos, qui Pontificibus insidias tendunt. Ibid.
- Tit. xi. Contra eos, qui nolunt in gratiam redire cum inimicis. Ibid.
- Tit. xii. Contra Regem, qui potestate regia abutitur. Ibid.
- Tit. xiii. Contra incontinentes. Ibid. 2.
- Tit. xiv. Variæ ejectiones. 556. 1.
- Tit. xv. Communia de ejectione. Ibid. 2.
- Tit. xvi. De interdicto. 557. 1.
- Tit. xvii. De cessatione a divinis. 559. 2.
- LIBER DUODECIMUS.
De depositione, privatione officii, & beneficii.
- Tit. i. De numero Episcoporum, qui damnatorum depositioni, aut depositorum restitutioni interesse debent. 560. 1.
- Tit. ii. De vestibus, quibus Clerici nudantur, cum deponuntur, & quibus induuntur, cum post depositionem ad pristinum dignitatis gradum restituantur. Ibid. 2.
- Tit. iii. Pontificis Max. est deponere Episcopos. Ibid.
- Tit. iv. Pontifex Maximus potest restituere Episcopos, quos Synodus deposuit. 561. 1.
- Tit. v. Contra haereticos, & qui nomen Christi negant. Ibid.
- Tit. vi. Depositiones contra fautores haereticorum. 562. 1.
- Tit. vii. Contra Clericos, qui servant caeremonias iudeorum, & gentilium, vel eis favent. Ibid. 2.
- Tit. viii. Depositiones contra schismaticos. 563. 1.
- Tit. ix. Depositiones contra blasphemos, perjuros, & qui fidem datam non servant. Ibid. 2.
- Tit. x. Depositiones contra Clericos superstitiosos. Ibid.
- Tit. xi.

- Tit. xi. *Depositiones contra eos, qui rebaptizant, aut rebaptizantur, & qui in conferendo baptismo Ecclesie ritum negligunt.* 564. 1.
- Tit. xii. *Depositiones contra eos, qui in Missa sacrificio, aut in horis canonicis Ecclesie ritum non servant.* Ibid.
- Tit. xiii. *Depositiones contra Sacerdotes, qui in administratione Sacramenti poenitentiae graviter peccant.* 565. 1.
- Tit. xiv. *Depositiones contra Clericos, qui non venerantur res sanctas.* Ibid.
- Tit. xv. *Depositiones contra simoniacos.* Ibid.
- Tit. xvi. *Depositiones contra eos, qui novum symbolum componunt.* 567. 1.
- Tit. xvii. *Depositiones contra eos, qui conferunt ordines, aut recipiunt contra leges Ecclesie.* Ibid. 2.
- Tit. xviii. *Contra Clericos qui injuria afficiunt Regem.* 570. 1.
- Tit. xix. *Depositiones contra Clericos fures, & in primis contra eos, qui Episcopi, aut ecclesiarum res surripiunt, aut alienant.* Ibid.
- Tit. xx. *Depositiones contra foeneratores.* 571. 1.
- Tit. xxi. *Depositiones contra Clericos, qui vescuntur cibis vetitis, & ludis prohibitis dant operam.* Ibid.
- Tit. xxii. *Depositiones contra Clericos, qui non jejunant diebus constitutis, aut jejunant, cum non oportet.* Ibid.
- Tit. xxiii. *Deponuntur digami.* Ibid.
- Tit. xxiv. *Depositiones contra Clericos, qui capitalia crimina committunt.* Ibid. 2.
- Tit. xxv. *Contra Clericos, qui Episcopis, aut aliis graves injurias inferunt.* 572. 2.
- Tit. xxvi. *Depositiones contra Clericos homicidas, & qui membrum abscindunt, aut plagas imponunt.* 573. 1.
- Tit. xxvii. *Depositiones contra Clericos gula, & ebrietati deditos.* Ibid. 2.
- Tit. xxviii. *Depositiones contra Clericos, qui vestibis prohibitis, vel armis utuntur.* 574. 1.
- Tit. xxix. *Depositiones contra Clericos, qui non servant gravitatem, & modestiam.* Ibid.
- Tit. xxx. *Depositiones contra Clericos, qui negotiis secularibus dant operam.* Ibid.
- Tit. xxxi. *Depositiones contra Clericos, qui apud se feminas habitare permittunt, praeter matrem, & propinquas, aut qui cum illis sermones familiares conferunt.* Ibid. 2.
- Tit. xxxii. *Depositiones contra Clericos sacris initiatos, qui ab uxoribus non abstinent.* 575. 1.
- Tit. xxxiii. *Depositiones contra Clericos, qui cum sacris sint initiati, uxores ducunt.* Ibid.
- Tit. xxxiv. *Depositiones contra Clericos adulteros, vel fornicantes.* Ibid. 2.
- Tit. xxxv. *Depositiones contra Clericos,*
Tom. VI.
- qui feminas rapiunt.* 576. 1.
- Tit. xxxvi. *Depositiones contra Clericos, qui consecratas virgines violant, aut eis valde familiariter utuntur.* Ibid.
- Tit. xxxvii. *Depositiones contra Clericos, qui cum maribus concumbunt.* Ibid. 2.
- Tit. xxxviii. *Depositiones contra Clericos, qui munus suum praestare contemnunt.* Ibid.
- Tit. xxxix. *Depositiones contra Chorepiscopos, & Presbyteros, qui Episcoporum munera exercebant.* Ibid.
- Tit. xl. *Depositiones contra eos, qui sedis Apostolicae, vel Conciliorum statuta contemnunt.* Ibid.
- Tit. xli. *Depositiones contra Clericos, qui in rebus gravibus Superiores contemnunt.* 577. 2.
- Tit. xlii. *Depositiones contra Episcopos, qui non veniunt ad Synodum.* 578. 1.
- Tit. xliii. *Depositiones contra Diaconos, qui Presbyteris non cedunt.* Ibid.
- Tit. xliv. *Depositiones contra Clericos, qui injussu Superiorum ad Imperatorem se conferunt.* Ibid.
- Tit. xlv. *Depositiones contra Episcopos, & Presbyteros, qui apud excommunicatos faciunt sacrum.* Ibid.
- Tit. xlvi. *Depositiones contra Clericos, qui censuras Ecclesie contemnunt.* Ibid.
- Tit. xlvii. *Depositiones contra Clericos, qui lapsos non suscipiunt.* Ibid. 2.
- Tit. xlviii. *Depositiones contra Clericos, qui nuptiis prohibitis favent.* Ibid.
- Tit. xlix. *Depositiones contra Clericos, qui Ecclesias a laicis accipiunt.* 579. 1.
- Tit. l. *Depositiones contra Clericos, qui plura habent beneficia.* Ibid.
- Tit. li. *Depositiones contra Clericos, qui non resident in suis Ecclesiis.* Ibid.
- Tit. lii. *Deponuntur Episcopi, qui suas Ecclesias derelinquunt.* Ibid. 2.
- Tit. liii. *Depositiones quaedam propriae Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum.* Ibid.
- Tit. liv. *Variae depositiones.* 580. 2.
- Tit. lv. *De Clericis depositis, qui non possunt restitui.* 581. 1.
- Tit. lvi. *De ordinatis ab Episcopis depositis.* Ibid.
- Tit. lvii. *Communia de depositione.* Ibid.
- Tit. lviii. *De degradatione.* 582. 1.

LIBER DECIMUSTERTIUS.

De Suspensione.

- Tit. i. *Suspensiones in Clericos, qui immolarunt idolis, aut aliquo modo idololatriae favent.* 583. 1.
- Tit. ii. *Suspensiones in Schismaticos, & qui contra Pontificem Maximum conjurant.* Ibid. 2.
- Tit. iii. *De suspensione in Clericos reos criminis simoniae.* 584. 1.
- Tit. iv. *De suspensione in eos, qui non venerantur res sanctas.* Ibid.
- Tit. v.

Tit. v. De suspensione in eos, qui in rebus ad Missæ sacrificium pertinentibus graviter peccant.	Ibid.	Tit. x. De suspensione in Metropolitanos, qui non vocant Episcopos ad synodum, & in Episcopos non venientes.	Ibid. 2.
Tit. vi. De suspensione in eos, qui in festis solemnibus absunt ab Ecclesia, & qui diem dominicum non celebrant.	Ibid. 2.	Tit. xi. De suspensione in Episcopos peregrinos, qui in parochia aliena injussu Episcopi ministrant.	Ibid.
Tit. vii. De suspensione in Episcopos, qui aliquos ordinant contra statuta Ecclesie.	Ibid.	Tit. xii. De suspensione in Clericos intemperantes, & luxui deditos.	Ibid.
Tit. viii. De suspensione in eos, qui non servant formam ab Ecclesia præscriptam in electionibus.	585. 1.	Tit. xiii. De suspensione in Clericos incontinentes, & in eos, qui eisdem favent.	586. 1.
Tit. ix. De suspensione in eos, qui indignis conferunt beneficia, aut confirmant.	Ibid.	Tit. xiv. Variæ suspensiones.	Ibid. 2.
		Tit. xv. Qui Presbyteri cessare debeant a celebratione divinorum.	588. 2.
		Tit. xvi. Communia de suspensione.	Ibid.

ANTONII AUGUSTINI
ARCHIEPISCOPI TARRACONENSIS
REPERTORIUM DECISIONUM ROTÆ.

Ffff 2

ANTONII AUGUSTINI

ARCHIEPISCOPI TARACONENSIS

REPERTORIUM DECISIONUM. ROTÆ.

ANTONII AUGUSTINI

ARCHIEPISCOPI TARRACONENSIS

REPERTORIUM DECISIONUM ROTÆ.

Liber Primus.

TITULUS I. DE ACCUSATIONIBUS.

Udex causæ criminalis non potest absolvendo reū a crimine condemnare civiliter ad rem restituendam, et si non declinetur ejus jurisdicatio. *Crescent. decis. 167.*

- 1 Impetrans per privationem, ob simoniam tenetur se inscribere ad extraordinariam poenam arbitrio Judicis. *Cresc. 161.*
- 3 Causa criminalis non præjudicat civili, si utraque agitur inter diversas personas. *Peregr. 25.*

TITULUS II. DE ACQUIRENDO RERUM DOMINIO.

- 1 **A**lyeus antiquus a flumine ad alium locum fluente derelictus eis acquiritur, qui prope ripam prædia possident, sicut insula in flumine nata, etiam si factio hominis id contigerit: alvei possessio sine apprehensione acquiritur non Insulæ. *Cassad. dec. unic. de acq. rer. dom.*

TITULUS III. DE ALIMENTIS.

- 1 **A**limenta debentur pauperi, quando ejectio facta est in discordia. *Crescent. 175.*
- 2 Alimenta, & expensæ litis non debentur uxori, si dos promissa non est soluta. *Cresc. 233.*
- 3 Ad statum alimentorum restituitur spoliatus etiam quoad bona feudalia, & emphyteutica.
- 4 Alimenta præterita via actionis conceduntur. *Mohed. 127.*

Vide alia *sub tit. de fruct. & lit. expens.*

TITULUS IV. DE ALLEGATIONE LAPÆ.

- 1 **T**itulus antecessoris triennalis pacifici possessoris non est justificandus, neque ostendendus . . . 35. *Cas. 2. de caus. poss. Gom. in reg. 209.*
- 2 Titulus putativus antecessoris decedentis in pacifica possessione triennali præfertur vero. 36. *Cas. 3. de caus. poss.*
- 3 Omnes successores etiam mediati triennalis possessoris possunt uti allegatione, ut præsumatur titulus triennalis optimus, ut per *Joann. P. 23. Mohed. 241. Aug. 2. 560. cont. Put. 3. hoc tit.*
- 4 Licet doceatur de titulo aliquo prædecessoris nullo, vel invalido præsumitur alius bonus.

Gom. in reg. 183. & potius titulus putativus quam commenda invalida vera. Aug. 2. & 3. 556. cont. & 557.

- 5 Qui scivit esse locum suo regressui, & tacuit triennio, excluditur allegatione *Lap.* a successore triennalis possessoris. *Mohed. 120. 121. Cas. 5. de caus. poss. vid. Put. 3. hoc tit. & 5.*
- 6 Habens regressum in quemcumque eventum, si permittit possidere duo curata triennio, videtur renunciare regressui, & possessoris successor utitur remedio allegationis. *Gom. in reg. 198.*
- 7 A. resignat in B. qui consentit regressui C. per obitum ultimi possessoris A. continuat triennio, ita quod præsumitur retrocessio mortuo A. est locus regressui. *Gom. in reg. 199.*
- 8 Cum agitur petitorio est locus allegationi non vero in spolio. *Simm. 37. Cas. 5. de rest. spol. neque prodest in petitorio possessio talis prædecessoris si spolium est violentum. Put. 4. hoc tit. & 10.*
- 9 Possessio triennalis in causa allegationis est probanda per testes de visu. *Gom. in reg. 314.*
- 10 Si A. resignat in B. continuat biennio possessionem, & B. in C. & A. continuat alium annum non præsumitur retrocessio. *Gom. in reg. 197.*
- 11 Si cedens reservat fructus, & cessionarius capit possessionem, licet continet cedens, & habeatur pro beneficiato non est locus allegationi *Lap.* quia nulla est negligentia cessionarii. *Fab. 28. Put. 9. de alleg. Lap.*
- 12 Qui coepit possessionem lite pendente potest se juvare allegatione *Lap.* contra extraneum non contra illos, qui erant in lite. *Aug. 3. 476. Put. 8. hoc tit.*
- 13 Licet probetur resignatio prædecessoris, qui postea fuit triennalis, præsumitur alius etiam optimus titulus etiam in reservatis. *Cas. 4. de caus. poss.*
- 14 Possessio triennalis prædecessoris tunc est probanda, quando alius docet de titulo alterius. *Put. 1. hoc tit.*
- 15 Non est locus allegationi, si resignans ante præstitum consensum, licet post porrectionem triennio possideat. *Put. 2. de alleg. Lap. & 8. de præb. Cresc. dec. 36.*
- 16 Prorogatio regulæ de triennali juvat adversus alleg. *Put. 9. hoc tit.*
- 17 Ad probandum clericatum auctoris allegatio *Lap.* non suffragatur. *Put. 1. de prob. non . . .*

In-

- Intelligas, quod teneatur probare clericatum, qui utitur allegatione *Lap.*
- 18 Si resignans post resignationem spoliatur, & recuperet possessionem attentando, & resignatarius capiat possessionem, & continet triennio, & deinde cedat, vel decedat, potest veniens ex jure ejus adjuvari alleg. *Lap. Peregr. 97.*
- 19 Allegatio prædicta non procedit, ubi medio tempore triennalis possessor resignasset, licet consensus præstitus fuisset post triennium. *Cresc. dec. 36.*

TITULUS V. DE APPELLATIONIBUS.

CAPUT I.

De Extrajudiciali.

- 1 Appellatus, cui fuit intimata appellatio extrajudicialis per assertum procuratorem, si inveniatur causam commissam in curia, potest procedere per audientiam contradictarum, & obtinere absolutoriam sine condemnatione expensarum. *Cresc. 90. appellato nihil agente non dicitur esse devoluta in præjudicium appellantis, ubi intimatio est male facta. Peregr. 3.*
- 2 Requiritur speciale mandatum, ut appellatio extrajudicialis devolvat, sed sufficit ad acceptandum beneficia, pro his appellandum a quocumque gravamine. *Peregr. 56.*
- 3 Appellatione extrajudiciali legitime intimata, & causa commissa, est lis, quæ impedit triennalem possessionem, nisi post desertionem triennio sit possessum. *Mohed. 104. C. 105. Gom. in reg. 230. vid. Put. 10. de alleg. Lap.*
- 4 Sufficit publicare instrumentum appellationis extrajudicialis in valvis Ecclesiæ, licet non dicat se legisse. *Gom. 2. C. 16. nec requiritur affixio, nisi cum proceditur per edictum. Cas. 1. de appell.*
- 5 Mensis ad intimandum currit non solum ad personalem, sed etiam ad alias intimationes. *Cas. 10. de appell.*
- 6 Appellatio extrajudicialis intimata non inducit litem ad effectum subrogationis ante commisionem. *Put. 10. de appell.*
- 7 Appellatio extrajudicialis legitime intimata facit beneficium litigiosum, & devolvit, secus si non intimetur, idem fortasse si non committatur causa. *Put. 18. de appell. Peregr. 2. C. 3.*
- 8 Substitutus procurator appellans, & intimans substitutionem cum insertione mandati substituentis non devolvit causam. *Put. 16. de procur. Peregr. 2. C. 3.*
- 9 Commissio ad effectum devolutionis non probatur per inserta, nec per libros Bacchodi. *Peregr. 14.*

CAPUT II.

Ab Interloquutoria.

- 1 Licitum est appellare a sententia absolutoria ab observatione judicii, quia non est mere interloquutoria, sed mixta. *Cresc. 132. Gom. 1. 83.*
- 2 Si appellatur ab interloquutoria, & reponatur cum intimatione, ante intimationem potest Judex procedere ad diffinitivam. *Jo. P. 121.*

- 3 Subdelegatus deferens appellationi abdicat a se, & a delegato jurisdictionem. *Mohed. 321.*
- 4 De appellationibus a censuris latis ab A. Camera; *vid. Mohed. 89.*
- 5 Non potest renunciari regulæ de non appellando ab interloquutoria, quia est introducta in favorem publicum. *Gom. in reg. 111.*
- Ab interloquutoris Vicarii potest appellari ad Episcopum. *Put. 15. de appell.*
- 6 A Vicario foraneo ad Episcopum, vel Archiepiscopum licet appellare. *Mohed. 133. Gom. 1. 27.*

CAPUT III.

De Prohibita appellatione.

- 1 A sententia in possessorio super re prophana in terris Ecclesiæ propter Ægidianam, in aliis de jure civili non appellatur etiam si condemnetur reus in fructibus, & expensis. *Cresc. 120. Nos quoad fructus, & expensas deferimus, quoad possessionem denegamus, & tunc fructus pendentes tempore sententiæ habentur pro parte rei. Aug. 3. 47.*
- 2 De interloquutoria vide supra, & in regula, ut non appelletur ab interloquutoria.
- 3 Fugiens effractis carceribus appellare non potest. *Aug. 13.*
- 4 Appellatio a die notitiæ non prodest ei, qui fuit personaliter citatus. *Jo. P. 3.*
- 5 Ægidiana habet locum in terris Ecclesiæ tantum. *Mohed. 47. immediate subjectis. A. A.*
- 6 A sententia absolutoria in spolio non licet appellare ubi est locus Ægidianæ. *Aug. 3. 44.*
- 7 Clausula, appellatione remota, posita in bulla conquestus, non tollit attentata, nisi ubi appellatio prohiberetur de jure. *Aug. 3. 100. vid. Put. 27. ut lit. pend. Peregr. 71.*
- 8 Non potest appellare auctor a tertia sententia lata contra emptorem, cum ipse ante conclusionem venerit. *Aug. 3. 350. vid. Put. 60. de jud.*
- 9 Procurator ejus, qui cessit liti non potest appellare, præsertim si scivit cessionem. *Cas. 2. de appell.*
- 10 Licet quis probaverit se legitimum, dicitur merum possessorium, & est locus Ægidianæ. *Put. 1. de Ægid. Idem si probaverit se primogenitum. Id. 2. eod. tit. Idem si agatur super jurisdictione contra privatum. Put. 3. eod. tit.*
- 11 Si sententia revocari potest ex eisdem non defenditur Ægidiana. *Put. 4. de Ægid.*
- 12 Ægidiana comprehendit causas pendentes per appellationem tempore confirmationis. *Put. 6. de Ægid. Peregr. 112. 113. non ut revocetur appellatio antea interposita, sed si pronuntiabitur non licebit appellare. Put. 8. eod. tit.*
- 13 Ægidiana non tollit restitutionem in integrum. *Put. 5. eod. tit. & a sententia denegationis hujus restitutionis licet appellare. Put. 18. de in int. restit.*
- 14 Tertius veniens in tertia instantia in eodem statu, & terminis non potest appellare a tertia sententia. *Put. 60. de jud. vid. Aug. 3. 350.*
- 15 Si contineatur in sententia aliquid propter quod liceat appellare non est locus Ægidianæ. *Put. 7. de Ægid.*

CAPUT IV.

De Desertione.

- 1 In curia deseritur appellatio nisi infra decem committatur, saltem ut sit in banco cursorum. *Cresc. 25. Joann. P. 34. vel data sit cursori. Cas. 4. de app. debet tamen redimi infra modicum tempus, & presentari. Aug. 3. 16. 26. 75. 362. Put. 6. de app.*
- 2 Liber Mariani, vel Bacchodi non probat tunc illic fuisse commissionem. *Joann. Pau. 34. Put. 16. de app. & 11. de fid. inst. Per. 14.*
- 3 Extra Rotam habet annum ad inchoandum, & finiendum, nisi Judex terminum limitaverit, quid igitur si procurator sine mandato ad prosequendum, puta, dominus litis vel ejus substitutus appellat, an Judex poterit tempus coarctare? non potest. *Mohed. 126.*
- 4 Si non redeatur pro Apostolis, cum Judex appellanti det terminum juris, deseritur, nisi committat causam infra illud tempus facta mentione fortasse. *Cresc. 65. si iterum detur terminus juris habet annum. Aug. 2. 775. contr.*
- 5 Si per appellatum causa prius committatur non deseritur. *Cresc. 72. nisi dicat se appellasse quatenus contra se tantum, & illam causam committat. Put. 14. de app.*
- 6 Si non prorogentur fatalia deseritur appellatio, sed prorogari possunt etiam parte non citata in Rot. vigore Innocentianæ. *Cresc. 231. Cas. 7. de app.*
- 7 Fatalia autem non currunt contra mortuum, vel subrogatum. *Cresc. 111.*
- 8 Neque contra impeditum facto Judicis, licet non protestetur. *Cresc. 135. Si sententia non subscribatur, vel concordia tractetur non currunt fatalia. Aug. 2. 773. contr.*
- 9 Neque currunt fatalia suspenso petitorio. *Jo. Pau. 101. vid. infr. in alio casu; neque pendente remissoria. Cas. 9. de app.*
- 10 Habens facultatem prorogandi fatalia non potest sæpius prorogare, nisi dicatur toties quoties. *Mohed. 172.*
- 11 Mortuo appellato appellans tenetur prorogare fatalia, quamvis habeat subrogationem quousque expediat causam contra interesse putantes. *Mohed. 190.*
- 12 Infirmas non excusat a prorogatione, vel non appellatione, cum possit constituere procuratorem, dolus tamen procuratoris est justa causa restitutionis. *Mohed. 78. alias 76. sed prius exequitur sententia. Cas. 5. de appell.*
- 13 Paupertas magna, & infirmitas, vel mors procuratoris non excusat, sed dat causam restitutionis. *Cas. 6. de app. Id. 1. de in. int. restit.*
- 14 Deserta appellatione Judex a quo exequitur. *Mohed. 36.*
- 15 Deserta appellatione sententia confirmari potest non infirmari, sed judicari potest appellationem esse desertam. *Mohed. 293.*
- 16 Qui patitur post desertionem causam instrui, renuntiat rei judicatæ. *Mohed. 39. vid. infr. de sent. & re jud. cap. 3.*
- 17 Procurator non potest expresse renuaciare appellationi, vel desertioni. *Mohed. 89.*

- 18 Ultima die termini etiam de nocte potest appellari. *Gom. 2. 21.*
- 19 Statuti Urbis 60. dies computantur a die representationis. *Gom. 2. 22.*
- 20 Aliquid debet fieri infra annum, ut habeat biennium. *Cas. 4. de app. petitio prorogationis unius ad sex menses non est aliquid facere. Aug. 3. 35. 63. Peregr. 107. 108. computatur tempus prorogatum intra annum, post annum, vel biennium. Put. 1. de app.*
- 21 Sententia nulla excusat a lapsu fatalium si eiset pro appellante. *Aug. 3. 458. nisi sit notorie nulla. Put. 9. de app.*
- 22 Si ante presentatam commissionem appellatio deseratur, commissio nulla tribuit jurisdictionem, nec dicitur renunciatum rei judicatæ per jura producta coram eo Judice. *Aug. 3. 529. postea de hoc dubitatum. Aug. 3. 557. & non tamen confirmare potest sententiam, & decernere desertam esse appellationem. Aug. 3. 539.*
- 23 Si cedula appellationis a definitiva detur post decem, licet fuerint dati reverentiales, deseritur. *Put. 5. de app. creditur notario dicenti, prout in cedula, quam facto dedit. Put. 11. de app. & 17. de fid. instr.*
- 24 Tempus appellationis incipit currere a tempore quo quis verisimiliter committere potuit causam appellationis ab intimatione executorialium, licet regulariter currat a tempore appellationis. *Put. 12. de app.*
- 25 Si Judex non reperitur, sufficit diligentia in domo, & petere testimoniales a notario dimissa ei cedula appellationis. *Put. 17. de appell.*
- 26 Non creditur notarii copistæ attestanti postquam discessit ab officio per fidem de petitione Apostolorum. *Put. 5. de re jud.*

CAPUT V.

Communia de Appellationibus.

- 1 Auditor cui commissa est causa appellationis cum clausula, quam & quas, super negotio principali potest omnia causa appellationis procedere, ut in prima. *Mohed. 162. Put. 56. de jud. Peregr. 94.*
- 2 Collatio facta intra decem a die privationis cum potuit appellari, licet non appelletur est nulla. *Jo. Pau. 78. Mohed. 154. Aug. 1. 3.*
- 3 Archiepiscopus ex consuetudine potest habere Vicarium appellationum in diocesi suffraganei. *Mohed. 133. uti est Compostell. Salamanticæ.*
- 4 Appellatio domini directi non prodest prætendenti habere investituram ab eo. *Mohed. 14.*
- 5 In causa appellationis potest pronunciari, ut in prima etiã non producto processu, si in commissione id dicatur, vel si sit clausula, quam & quas, super beneficio, vel una cum negotio principali. *Aug. 3. 370. de ultimo dubito, & contra dictum est non producta sententia, & appellatione, quia accessorie erat causa commissa, & debet verificari. Aug. 3. 376. Judex appellationis non potest canonizare jus novum, nisi sit commissum negotium principale. Put. 7. de app. & 18. de jud.*
- 6 Appellans, si docet de appellatione, & sententia, potest obtinere revocationem, maxime si fuit

fuit præfixus terminus ad docendum de actis.
Aug. 3. 649.

- 7 Si committitur causa appellationis eidem, qui pronunciat de consensu partium, sufficit consensus procuratorum, vel expressus, vel declaratus per aliquem actum positivum. *Cas. 3. de rescr.*
- 8 Dum non constat de mandato appellantis, vel de appellatione recte proceditur ad executionem, & tenetur ad expensas interim factas appellans. *Cas. 3. de app.*
- 9 Potest appellari coram honesta persona non reposito Judice a quo intra decem, et si non redeat pro Apostolis. *Cas. 8. de app.*
- 10 Appellans non potest procedere in curia contra appellantem per contradictas. *Pur. 8. de app.* si appellatur ad Archiepiscopum, vel ad Papam. *Idem 32. de jud. vid. Joann. Pau. 6.*

CAPUT VI.

De Apostolis.

- 1 Statutum Urbis de temporibus Apostolorum petendorum non censetur dare alios quinque dies pro termino juris, quam eos, qui dantur ad representandum appellatum. *Gom. 1. 103.*
- 2 Quando dantur testimoniales habet annum ad committendum causam. *Pur. 4. de app.*

TITULUS VI.

DE ARBITRIS.

- 1 **N**ON valet sententia arbitri, qui habet interesse. *Cresc. 1.*
- 2 Sententia arbitri est nulla si simpliciter datur notario. *Cresc. 1.*
- 3 Arbitri periti æstimatores præsentibus, vel vocatis partibus æstiment. *Cresc. 80.*
- 4 Mandatum ad compromittendum cogente Statuto, intelligitur toties quoties. *Jo. Pau. 111. Pur. 12. de procurat.*
- 5 Compromittendum, & mandatum de compromittendo factum a mulieribus non subjacet Statuto Urbis de consensu propinquorum, quoniam necessarium. *Pur. 9. de const. Joann. Pau. 111.*
- 6 Laudum non est exequendum pro parte. *Mohed. 313.*
- 7 Laudum latum in causa beneficii per duos arbitros clericum, & laicum non valet, sanatur per commissionem. *Fab. 45.*
- 8 Ad consentiendum in arbitros Prior Monasterii sine consensu Monachorum potest dare mandatum. *Gom. 2. 24. Abbas, & Conventus possunt compromittere si non habent alium superiorem. Pur. 4. de reb. eccl.*
- 9 Compromissum expirat triennio, concordia, seu transactio obest perpetuo. *Aug. 3. 764.*
- 10 Moniales non possunt compromittere sine licentia Superiorum, sed laudum valet contra alios non in præjudicium Monasterii. *Pur. 7. de jud.*
- 11 Si arbiter pronunciat prout in cedula, & moriatur, potest dari alius, qui eam subscribat. *Pur. 10. de jud. per commissionem, & debet citari pars ad dicendum contra, subscribi debet hæc sententia, Et quia A. ita pronuntiavit, & non subscripsit, ego B. deputatus ad sub-*

scribendum, ita subscripsit A. Pur. 2. eod. tit.

TITULUS VII.

DE CAUSA POSSESSIONIS, ET PROPRIETATIS.

- 1 **P**ossessio beneficii reservati sine Apostolico titulo nullum producit juris effectum, sed est detentio. *Cresc. 53.*
- 2 Cum sola supplicatione sine literis potest capi possessio etiam in majoribus dignitatibus commendatis. *Fab. 7. Gom. in reg. 268.* sed hodie contra est propter. *Jul. III. reg. & aliorum Pontificum. A. A.*
- 3 Possessio infecta propter decretum irritans alternativa, vel reservationis superveniente titulo Apostolico continuari potest, & valet licet non doceatur de mutatione voluntatis. *Cresc. 166.*
- 4 In possessorio non appellatur. *Cresc. 120. vide sup. de app.*
- 5 Possessio continuata concurrens eodem die cum alia est potior in retinenda, & recuperanda, & aliis casibus. *Mohed. 149. Gom. in reg. 146.*
- 6 Succumbens in retinenda agere potest recuperanda. *Mohed. 174.*
- 7 Resignatarius subrogatus quoad possessionem non agit recuperanda adversus intrusum post resignationem possessoris, sed adipiscenda. *Mohed. 325.*
- 8 Ut possessio pacifica interrumpatur requiritur molestia in perceptione fructuum. *Gom. in reg. 140. 145. etiam coram Judice laico. Gom. in Reg. 303.*
- 9 Decretum irritans privilegii conclavistarum non inficit possessionem. *Gom. in reg. 307.*
- 10 Qui prius capit possessionem manu teneri debet, licet contra regressum nondum justificatum. *Aug. 1. 5. habens diem, vel horam præsumitur prior. Cas. 20. de præbend. Cresc. 169. Gom. 1. 33. Aug. 3. 34.*
- 11 Facilius probatur possessio quam dominium. *Aug. 2. 8.*
- 12 Mandatum de manutenendo non datur, nisi parte prius legitime citata, & constituto de possessione. *Aug. 3. 130.*
- 13 Nisi coloni ei ciantur non capitur possessio. *Pur. 17. de caus. poss. Aug. 3. 214. Idem in inquilino etiam finita locatione. Pur. 6. de caus. poss. nec sufficit eicere de domo, nisi etiam de fundo ei ciantur. Pur. 2. de caus. poss.*
- 14 Publiciana non datur adversus dominum. *Aug. 3. 233. potest obici per viam exceptionis. Idem 3. 275.*
- 15 Qui fundat se in clausula constituti, debet probare constituentem tunc possedisse. *Aug. 3. 549.*
- 16 Constitutum pro parvi quantitate factum super omnibus bonis suis non videtur super re incerta esse. *Aug. 3. 746.*
- 17 Possessio rerum incorporalium præsumitur etiam precaria, nisi titulus ostendatur, vel petatur ex decreto Mediolanens. *Aug. 3. 72.*
- 18 Commissio super molestationibus talis rei comprehendit petitorium, & possessorium, sed super molestationibus, quas patitur super possessio-

fio-

- fione rei suæ, possessorium tantum. *Cas. 6. de rescr. Mohed. 198.*
- 19 **C**ausa super beneficio afficit litigiosam possessionem. *Cas. 9. de caus. poss.*
- 20 **P**ossessio hospitalis capi potest in ædibus, nisi alius sit in possessione Ecclesiæ, vel hospitalis. *Put. 4. de caus. poss.*
- 21 **P**ossessio incorporalium quæritur sine scientia mutationis tituli. *Put. 8. de caus. poss.*
- 22 **P**ossessio propria præsumitur esse continuata non vero possessio tertii. *Put. 11. de caus. poss. nisi allegetur a successore tertii. A. A.*
- 23 **P**actum constituti transfert naturalem, & civilem, sed non actualem possessionem. *Put. 2. de empr. & vend.*
- 24 **P**upillus potest capere possessionem sine auctoritate tutoris. *Put. 18. de rescr. spol.*

TITULUS VIII.

DE CLERICIS NON RESIDENTIBUS.

- 1 **I**ntrusus lite pendente in Canonicatu condemnatus in fructibus perceptis, non tenetur ad fructus quos non percepit, quia non reſedit, nisi fuerit protestatum. *Aug. 2. 11.*
- 2 **C**oncessio fructuum, qui residentibus in Ecclesia dantur, vel de toto eo, quod quis percepit si in Ecclesia resideret, non continet quotidianas distributiones. *Cas. 1. de cler. non resid. vid. Put. 26. de Pension.*
- 3 **N**on incurrit penam privationis, qui non reſedit durante lite. *Put. 1. de pension. & de constit.*

TITULUS IX.

DE COMPENSATIONIBUS.

- 1 **A**lleganti compensationem, non obstat præscriptio, præsertim si ipso jure sit. *Mohed. 200.*
- 2 **N**on potest opponi compensatio cum est ei renunciatum, præsertim si sit non liquidum. *Aug. 3. 572.*
- 3 **V**ide alia sub tit. de mutuis petit.
- 4 **E**xpensæ in causa attentatorum non compensantur cum expensis in negotio principali. *Put. 2. de except.*

TITULUS X.

DE CONDITIONIBUS APPOSITIS.

- 1 **C**onditio impossibilis, vel quæ dependet a Principe, & super eo, quod concedi non solet sine magna causa habetur pro non apposita. *Mohed. 235. est 3. de testam.*

TITULUS XI.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ.

CAPUT I.

Communia de collationibus.

- 1 **C**ollatio facta in Ecclesia non numerata de Canonicatu, si vacat, vel cum vacaverit, non tenet, secus si dicatur non obstante numero. *Joann. Pau. 15.*
- 2 **H**abens gratiam ad Canonicatum, seu dignitatem primo vacaturos, quos duxerit acceptandos, si prius vacat Canonicatus, & acceptat, non potest acceptare dignitatem posteriore vacantem. *Mohed. 222. vid. Put. 13. hoc tit.*
- 3 **I**mpetratio per obitum favorabilis impetranti præsumitur impetrata per ipsum. *Jo. Pau. 77. Mohed. 349. Gom. in reg. 130. 278. Tom. VI.*

- 4 **Q**ui tenetur literas expedire intra sex menses a die possessionis excusatur si spoliatur intra tres, dic melius intra sex. *A. A. vel litigetur, vel impediatur in possessione. Mohed. 161.*
- 5 **Q**ui habet in commendam ad annum a die capite possessionis monendus est, nec vacat ipso jure. *Jo. Pau. 7. 1. Gom. 1. 35.*
- 6 **C**essante commendam vacat ut prius, quæ si a Papa est beneficium remanet affectum, vel reservatum si fuit resignatum in ejus manibus, vel vacabat per obitum in curia, ita quod qui potest, alias non potest ita providere. *Jo. Pau. 74.*
- 7 **C**lausula non obstantibus privilegiis facultatibus, & indultis suspendit alternativam, sed non indultum Cardinalis. *Mohed. 54.*
- 8 **P**rimariæ preces capiunt beneficia familiarium, qui desierunt esse tales. *Mohed. 233.*
- 9 **P**rimariæ preces per totum Romanum Imperium non extenduntur ad Civitatem Novariæ, quia non omni casu subest. *Gom. 1. 18. Crescent. 88.*
- 10 **I**mpetrans ad collationem Episcopi, si concurrat cum impetrante ad collationem prioris, vel cum alio possessore, si probat Episcopum esse in quasi possessione, licet alius probet pertinentiam, obtinebit. *Gom. 1. 59.*
- 11 **S**i constat de non jure illius, qui mihi contulit in suo turno, possum concurrere cum alio sine declaratoria. *Put. 43. de concil. præb. & 58. de præbend. & 3. de empr. & vend. neque ille amittit turnum ibidem.*
- 12 **C**ollatio facta contra formam constitutionis etiam non habentis decretum irritans est nulla. *Put. 32. de præb. de rer. permut. Fab. 2.*
- 13 **T**raditio possessionis habet vim collationis, nisi fiat metu censurarum. *Put. 64. de præb.*

CAPUT II.

De Reservationibus.

- 1 **D**ecretum irritans reservæ ligat manus inferiorum etiam Legatorum, etsi non acceptet reservatarius. *Cas. 1. de decret. Papæ autem manus ligat acceptante reservatario si expressum est, etiam per nos. Sim. 12. Cas. 2. de decret. Mohed. 222. 252. 255. quid si non acceptet, & sit posita illa clausula, etiam per nos, Si non etiam videtur tenere valere impetrationem, & Put. 39. de præb. licet positus sit mensis, & clausula, ex nunc, & intra mensem provifum, sit casu, non valere, quod in indultis Cardinalium quotidie servamus. A. A. ante acceptationem non ligat manus. Aug. 3. 451. sed non loquitur de clausula, etiam per nos. A. A.*
- 2 **A**n in provisione Papæ medio tempore facta pendet tempus reservatario ad acceptandum debeat fieri mentio reservæ; vide *Mohed. 252. 255. 256.*
- 3 **D**e gratia in qua non est clausula, acceptandi, quæ intelligitur de primo, uti speciali est facienda mentio. *Mohed. 256. secus si dicatur cum duxeris acceptanda. Put. 12. de concess. præb. vid. 17. ejusdem Aug. 1. 262. cont.*
- 4 **G**ratia ad vacatura capit vacantia tempore data nondum collata. *Mohed. 76.*
- 5 **H**abens ad vacantur in mense Apostolico tenetur

tur probare vacasse in mense Apostolico. *Jo. Pau.* 80. Idem si dicatur mense Apostolico, & quoad reservata in ordinariis. *Put.* 12. *de concess. præb.*

- 6 Mandatum de providendo de beneficiis spectantibus ad collationem Episcopi, & Capituli communiter, vel divisim comprehendit beneficia in quibus Episcopus habet unam vocem ut Canonicus, secus in indulto. *Mohed.* 24. *Joann. Pau.* 27.
- 7 Reservatio ad beneficia spectantia ad collationem Capituli etiam si vacarent in aliquo ex mensibus Papæ reservatis, aut ordinariis collatoribus per constitutiones, seu literas, aut privilegia, & indulta quomodolibet concessa, & concedenda, comprehendit indultum Capituli Virdunens. ut esset sub Concordatis Germaniæ. *Jo. P.* 84.
- 8 Mandatum de providendo de Ecclesia potest verificari in uno ex duobus curatis in Ecclesia, quæ non habet alios. *Cas.* 11. *de præb.*
- 9 Motus proprius in reservatione generali, vel speciali tollit facultatem optandi non vero in expectativa. *Cas.* 4. *de concil. præb.*
- 10 Mandatum de providendo de certo beneficio non expirat per resignationem cum suspensione gratiarum. *Cas.* 10. *de concess. præb.*
- 11 Acceptatio literis non expeditis valet præterquam tempore expectativarum propter regulam. *Put.* 1. *de concess. præb. Peregr.* 7. Cetera vide *lib. 2. tit. de reserv.*

CAPUT III.

De Expectativis in forma pauperum.

- 1 Expectans in forma pauperum non tenetur probare valorem. *Sim.* 38. Imo tenetur probare valorem. *Cresc.* 24. item ceteri. *Gom.* 1. 57. 60. *Fab.* 32.
- 2 Doctor in forma pauperum præfertur pauperi in forma communi. *Cresc.* 119.
- 3 Pauper non tenetur probare se nullum beneficium obtinere, neque acceptare in tempore, sed satis probare obitum mense Julio, vacationem mense Augusto. *Aug.* 3. 737.
- 4 Milites Sancti Petri præferuntur pauperibus, & graduatis propter privilegia descriptorum. *Pau.* III. *Put.* 42. *de concess. præb.* § 43.

TITULUS XII.

DE CORPORE EXPECTATIVÆ, ET PROCESSUS.

CAPUT IV.

In forma communi.

- 1 Error expectativæ corrigitur constituto de eo, etiã contra alios expectantes. *Mohed.* 355.
- 2 Processus fulminatus ante registrationem Ballæ valet. *Jo. Pau.* 95.
- 3 Familiaritas narrata in expectativa probatur per rotulum. *Jo. Pau.* 76. melius per verba motus proprii, & non requiritur alia probatio, & per reg. *A. A.*
- 4 Processus fulminatus non probat expectativam. *Cresc.* 3. nisi pro colore tituli. *Jo. Pau.* 118.
- 5 Si quis dixit se Doctorem, cum esset Licentiatum, vel Baccalaureus viciatur expectativa, ni-

si acceperit ad plura, vel in majori taxa. *Cas.* 7. *de concess. præb.*

CAPUT V.

De Acceptatione.

- 1 Protestatio facta in acceptatione præservat, ne consumatur si ad eum non pertinet. *Mohed.* 354.
- 2 Acceptatio in partibus facta per procuratorem, licet principalis esset in eodem loco, valet. *Mohed.* 70. *alias* 68.
- 3 Milites acceptare nequeunt vigore privilegiorum, licet ea habeant ex causa onorosa obstante regula. *Cresc.* 21. *Gom. in reg.* 129.
- 4 In mense alternativo Ordinarii non valet acceptatio expectantis, & si Ordinarius non provideat. *Cresc.* 74.
- 5 Beneficia vacantia per dissolutionem Commendæ Papalis expectantes acceptare nequeunt. *Gom. in reg.* 33. 92. *Jo. P.* 52. *Mohed.* 129. & acceptantes reservata in curia non habent titulum coloratum. *Jo. P.* 47.
- 6 Regula de verisimili non habet locum contra acceptantem. *Mohed.* 316. *Aug.* 3. 719.
- 7 Moritur quis quinta Octobris, fiunt funeralia sexta, acceptat expectans septima Novembris post triginta unum diem, & sic post mensem acceptat. *Aug.* 3. 550. dies termini non computatur, mensis est triginta unius dierum. *Put.* 25. *de concess. præb.*
- 8 Cardinales non habent tempus limitatum ad acceptandum, & facto dicuntur acceptare. *Aug.* 3. 553.
- 9 Obitus mense Julio, acceptatio mense Augusto, si probetur præsumitur in tempore, nisi constet de contrario. *Aug.* 3. 737. immo semper præsumitur acceptatum in tempore. *Put.* 48. *de concess. præb. vid. Jo. Pau.* 80.
- 10 Privilegium Paraphrenariorum de diligentis durante absentia, prodest ad acceptationem etiam postquam redierunt. *Put.* 10. *de concess. præb.* § 21. *de privileg.* § 48. & intelliguntur de absentia cum Papa ad remota non ad loca suburbana proficiscitur. *Put.* 6. *de privileg.*
- 11 Habens gratiam ad diocesim exprimendam declarare debet antequam juvetur, vel præjudicetur tertio. *Put.* 17. *de conc. præb.* § 30.
- 12 Per acceptationem secundi videtur esse renunciatum primo, licet non habeat effectum secunda acceptatio. *Put.* 22. *de concess. præb.* dubito (*A. A.*)
- 13 Nova provisio principalis post acceptationem nullam procuratoris valet per acceptationem si est intra mensem. *Put.* 29. *de conc. præb.*

CAPUT VI.

De Reductione ad speciem.

- 1 Semel tantum potest valida deduci ad speciem acceptatio generalis. *Sim.* 1. *Cassad.* 9. *de concess. præb. Jo. Pau.* 57. qui loquitur in fortiori casu cum prius procurator in partibus acceptavit, quod mihi non placet. *A. A.*
- 2 Impetrans per obitum non potest deducere ad speciem acceptationem defuncti, nisi constet de ejus voluntate. *Jo. Pau.* 72.

3. Re-

- 3 Resignatarius non potest resignantis acceptationem deducere, nisi constet de voluntate ante resignationem, vel aliquid reservasset resignando. *Jo. Pau. 26. Put. 30. de concess. præb. Mohed. 308.*
- 4 Post mutationem diœcesis non potest deducere ad speciem, qui narravit se nihil esse assequutum. *Mohed. 308.*
- 5 Sub executoris collatio vigore literarum Apostolicarum valet, intelligendo vigore processus, qui habet vires a literis, sed si processus non sit fulminatus non valet. *Cresc. 81.*
- 6 Procuratori expectantis laico fieri potest collatio. *Cresc. 127. Gom. 1. 80.*
- 7 Irregularis executor potest providere expectanti. *Gom. 1. 11. 79. & excommunicatus. Cresc. 82. & irregularis acceptare potest. Gom. 1. 79.*
- 8 Curiales possunt acceptare in genere etiam per procuratorem in curia præsentem, & postea deducere ad speciem. *Cass. 3. de concess. præb. frustra id per supplicationem petitur. Put. 15. de concess. præb.*

CAPUT VII.

De Diligentibus.

- 1 Novæ provisionis supplicatio supplet diligentias. *Sim. 24. Cass. 21. 22. super regul. omnia contenta in regulis expectativarum. Cass. 23. in reg. etiam subreptitia, & invalida. Sim. 25. Sarnen. in reg. 142. 257. Idem 2. 31.*
- 2 Si deficit acceptans in diligentibus publicationis, & medio tempore lis sit, & impetretur gratia si neutri, non poterit canonizari, quia tempore datæ erat jus penes acceptantem jam provisum. *A. A. sed si deficit in acceptatione, vel provisione valet. Jo. Pau. 68. Mohed. 351.*
- 3 Si revocantur expectativæ, qui acceptarunt non tenentur ad diligentias post revocationem. *Aug. 3. 404.*
- 4 Publicatio acceptationis vigore expectativæ si non potest fieri in loco beneficii propter non tutum accessum in alio loco facta prodest. *Cass. 1. de dol. & contr.*
- 5 Si procurator capit possessionem nulliter, & expectans ratificat etiam tacite, sufficit pro publicatione. *Put. 7. de concil. præb.*

CAPUT VIII.

De Consumptione.

- 1 Expectans potest acceptare duo beneficia in eadem diœcesi ordinario non contradicente, licet ad duas diœceses expectativa porrigatur. *Sim. 15. Cass. 12. de concess. præb. Put. 45. eod. tit. vid. & 46. eod. tit. & Aug. 2. 805. contr.*
- 2 In mutatione collationis non idem est. *Mohed. 71. alias 69. (qui verba aliter concipiunt) A. A.*
- 3 Contradictio aliorum expectantium non consideratur. *Mohed. 175. Fab. 52.*
- 4 Si vero acceptatis duobus in una diœcesi, velit in alia acceptare, repellitur. *Mohed. 71.*
- 5 Expectativa consumatur si quis resignet reservata pensione, quamvis jus non habeat. *Cresc. 228. Idem si sine reservatione. Put. 14. de concil. præb.*
- 6 Si quis mota lite vigore expectativæ obtineat mortuo colligante subrogationem, & ex ea

- 7 Per motionem litis, vel novam provisionem gratia consumitur; vide *Aug. 2. 805. contr.*
- 8 Acceptatio, & nova provisio super secundo beneficio, quando gratia est consumpta non valet. *Mohed. 294.*
- 9 Excipiens actor adversus reum, & possessorem gratiam esse consumptam, tenetur probare illud beneficium cadere sub gratia, excipiens reus non tenetur. *Mohed. 130.*
- 10 Qui primam parochialem non possedit pacifice, & acceptat secundam, & resignat cum reservatione pensionis, deinde obtineat executoriales super prima, non dicitur consumpsisse gratiam in prima. *Gom. 2. 37. Imo est A. A.*
- 11 Si quis acceptat sine protestatione consumit gratiam, licet jus non habeat, ideo si constat de acceptatione etiam in mense ordinarii, vel de nova provisione, vel de resignatione, gratia est consumpta. *Aug. 3. 634. Put. 32. de concil. præb. Peregr. 4.*
- 12 Qui semel acceptavit non potest iterum acceptare aliud beneficium, licet cum protestatione, nisi lata sententia, vel nisi constet notorie de non jure suo. *Put. 36. de concess. præb. Aug. 2. 805. contr. Peregr. 4.*

CAPUT IX.

De Antelationibus.

- 1 Nominatus a milite præfertur familiari Papæ non descripto. *Cresc. 93. Nisi obstat privilegium familiarium. Cresc. 114.*
- 2 Pauperi in forma communi præfertur doctor in forma pauperum. *Cresc. 119.*
- 3 Nominatus gaudet privilegio militis etiam mortui. *Cresc. 184. vel si deint esse miles. Gom. 1. 81. in reg. 95.*
- 4 Auditor tempore vacationis, qui non erat Auditor tempore datæ gaudet privilegiis Auditorum. *Cresc. 170. (sed caveat a subreptione) A. A.*
- 5 Parafrenariorum privilegium, quod aliis præferantur non subjacet regulæ revocatoria, quia est nova concessio. *Mohed. 131.*
- 6 Familiaritas mendicata per litteras non prodest quoad prærogativas. *Gom. 41. Cas. 1. de verb. sign.*
- 7 Privilegia militum magis juvant milites, quam nominatos. *Gom. 91. & in reg. 95.*
- 8 Nobilitas probatur per communem reputationem ad effectum expectativarum, licet non probetur ex utroque parente. *Gom. in reg. 300.*
- 9 Scriptori, licet sit per privilegium descriptus, præfertur familiaris descriptus. *Gom. 139. in reg. 38. 68. Idem in conclavillis, & aliis per privilegium descriptis. Aug. 3. 666. Item Doctori Scriptori, & militi. Idem 3. 776. Item nominato descripto. Put. 50. de privileg.*
- 10 Habens in acceptatione horam præfertur concurrenti eadem die, & possessori. *Gom. 1. 33.*
- 11 Inter familiares descriptos præfens præfertur absentis, nisi is doctor sit. *Aug. 3. 383.*
- 12 Quoad personas inspicitur tempus datæ, quo

ad acceptationem, & diligentias tempus vacationis. *Aug. 3. 416.*

- 13 Expectativa posterior cum clausula, quod perinde valeat, ac si sub data prioris esset expedita, non æquiparatur in concursu cum priore, imo ceteris paribus prior præfertur. *Cas. 6. de concess. præb.*
- 14 Possessionem capere, non computatur inter diligentias, sed acceptare. *Put. 33. de concess. præb. non placet. A. A.*

CAPUT X.

De Decreto irritanti Expectativarum.

- 1 Decretum expectativæ ligat manus Nunciorum, & Legatorum. *Sim. 11. Cas. 5. de concess. præb. & 1. de decretis (non Papæ.) A. A.*
- 2 In mensibus tantum quatuor, & Ordinarii, & Nuncii etiam Legati provident durantibus expectativis. *Cresc. 160. In qua re Sarnen. est sibi contrarius. A. A. vid. sub tit. de off. deleg.*
- 3 Cardinales non impediuntur providere si expectantes non acceptant, licet Ordinarii impediuntur. *Sim. 19. Sarn. 29. Intellige ubi sunt expectativæ. A. A.*
- 4 Si post inferiorem acceptantem, & ante fortasse Papa provideat tertio, non habetur in consideratione hæc provisio. *Put. 9. de concess. præb. Imo provisio valet si neuter obtinuit sibi provideri ante eam provisionem. A. A.*
- 5 Papa non potest præjudicare expectanti Parafrenario intra mensem, licet non acceptaverit propter decretum irritans, etiam per nos. *Put. 2. de concess. præb. regulariter contra est etiam si acceptet, si non provideatur. A. A.*
- 6 Si expectans nulliter expectaverit, vel non acceptaverit, provisio Papæ facta intra mensem valet. *Put. 31. de concess. præb.*

CAPUT XI.

De Mutatione, & Extensione Collationis.

- 1 Mutans collationem tenetur probare, quod intra triduum extendi fecerit consensum. *Crescent. 123.*
- 2 Mutatio cum narrativa, quod ex prioribus non est allequutus, non est subreptitia, licet probeatur acceptasse in genere antea, & post mutationem deduxisse ad speciem. *Mohed. 93. quia reductio est nulla. Mohed. 308. Put. 20. de concess. præb.*
- 3 Mutans non potest acceptare duo beneficia in eadem diocesi, quia verba aliter concipiuntur quam in expectativis. *Mohed. 71.*
- 4 Si dicatur in mutatione, quod parvum, vel nullum commodum portavit, non est subreptitia, tunc erat litigiosum, & postea concordaverit accepta pensione 80. duc. *Put. 22. de conc. præb.*
- 5 Si habens ad Zamoren. & Calaguritan. & dicat se in Calag. nihil coënisse, & velle mutare ad Sogobien. licet coeperit in Zamoren. valet mutatio. *Put. 47. de concil. præb.*
- 6 Revalidatio concessa parafrenariis intelligitur si expediant expectativas & eligant diocesim. *Put. 7. de privileg.*
- 7 Extensio ad tertiam collationem data ad vacatura comprehendit tunc vacantia. *Mohed. 74. dubito de fraude. A. A.*

CAPUT XII.

Communia de Expectativis.

- 1 Expectativa capit beneficia juris patronatus clericorum, & laicorum ex consuetudine non immemorabili sine mentione, & derogatione. *Sim. 16. Cas. 4. de jur. patr. Item ex privilegio. Cass. ubi sup.*
  - 2 Quæ vero non cadunt sub expectativis Nuncii provident; *vid. Mohed. 317.*
  - 3 Acceptans beneficia vacantia in curia non habet titulum coloratum. *Jo. P. 47.*
  - 4 Sede Episcopali vacante expectantes in quatuor mensibus acceptare nequeunt. *Mohed. 310. Put. 6. de concess. præb.*
  - 5 Expectans tenetur probare adversus reum, & possessorem beneficium cadere sub gratia. *Mohed. 130. cum petit canonizatoriam contra quemcumque. A. A. in quibus valorem debet probare. Cresc. 24. Sim. 38. Gom. 57. & 60. Fab. 32. vid. Jo. Pau. 73.*
  - 6 Expectativa data ei, qui se dixit nullã habuisse, facta diligentia verificatur. *Cresc. 109.*
  - 7 Si resignatio fiat in manibus ordinarii in aliquo ex octo decem mensibus possunt acceptare expectantes. *Mohed. 134. Gom. in reg. 292.*
  - 8 Duæ gratiæ ad eandem diocesim similes habentur pro una. *Mohed. 213.*
  - 9 Clausula, sine præjudicio expectantium, intelligitur de præsentibus, & futuris expectantibus etiam successorum Pontificum. *Joann. Pau. 87. & 108. Gom. 1. 70. Put. 42. de concess. præbend.*
  - 10 Creatio in Canonicum etiam ad reservata, & receptio, ita facile tollitur, ut expectativæ. *Gom. reg. 12. nisi creatio sit ordinarii confirmata a Papa cum reservatione præbendæ. A. A.*
  - 11 Creatio in Canonicum, & ad reservata cum suspensione expectativarum dicitur expectativa exuberans. *Gom. 2. 1. & potest acceptare in genere. Idem. 2. 2.*
- Vide multa sub regulis expectativarum. *lib. 2.*
- 12 De Statuto Ecclesiæ, quod Canonicatus conferantur Portionariis est facienda mentio in expectativis. *Put. 24. de concess. præb. sed privilegii Scriptorum derogatur illi Statuto. Idem 25. eod.*
  - 13 Expectativæ non capiunt reservata. *Gom. 1. 9. & in reg. 33. neque effecta cessante commendata. Mohed. 129.*

TITULUS XIII.

DE CONFESSIS.

- 1 Confessio extrajudicialis citati probat notitiam citationis. *Cresc. 28.*
- 2 Confessio litis nocet opponenti de regula de annuali, licet non constet de executione citationis. *Cresc. 124.*
- 3 Confessio procuratoris in commissione potest vocari. *Mohed. 257. non docto de errore jurata, & repetita, etiam in precibus. A. A.*
- 4 Dans positiones facti proprii debet jurare de veritate, alieni vero de calumnia. *Mohed. 111. si petatur, ut specificentur medio juramento. A. A.*

- 5 Confessio Prælati de pecuniis receptis ab antecessore præjudicat sibi. *Mohed. 9.*
- 6 Confessione mariti de recepto statur in præjudicium creditorum concurrentibus conjecturis. *Mohed. 202.*
- 7 Confessus commissionem ejus nomine impetratam non gaudet regula de annali. *Cresc. 230.*
- 8 Confessio obscura in commissione de spolio non nocet. *Mohed. 37. obscura nunquam nocet. A. A.*
- 9 Enunciatio plurium instrumentorum cum aliis adminiculis in materia favorabili probat. *Mohed. 192. Antiqua instrumenta sola probant. A. A.*
- 10 Prohibitus donare non potest conficere in alio contractu. *Cresc. 199. Gom. 1. 105.*
- 11 Confessionem principalis non potest revocare procurator nisi docto de errore. *Gom. 1. 86. Aug. 2. 7. etiam generalis procurator docto de errore potest revocare confessionem principalis. Put. 2. de confessis.*
- 12 Confessio procuratoris ratificata in genere a principali non ei præjudicat. *Gom. in reg. 148. quin revocari possit. A. A.*
- 13 Frangens carcerem videtur fateri delictum. *Aug. 1. 3.*
- 14 Qui fatetur contractum potest probare simulationem. *Aug. 1. 12.*
- 15 Confessus auctorem suum adivisse hæreditatem non probat errorem, licet probet illam hæreditatem fuisse damnosam, & nullius rei, ut possit revocari. *Aug. 2. 7.*
- 16 Negans non punitur nisi in casibus a jure expressis. *Gom. 1. 15.*
- 17 Si interrogatus an possideat domum, quam olim Titius, hodie Cajus habitat, & respondeat possideo domum, quam Cajus habitat, non fatetur eam Titium habitasse. *Aug. 3. 40.*
- 18 Qui fatetur curatores a se exigi coeptos non fatetur se exegisse, neque sibi incumbere onus exigendi. *Aug. 3. 236.*
- 19 Confessio etiam coram Principe potest revocari confitto de errore. *Aug. 3. 380.*
- 20 Confessio procuratoris ratificata per principalem, licet facta tantum, non revocatur nisi confitto de errore. *Aug. 3. 380.*
- 21 Confessio mulieris minoris duodecim annorum de matrimonio etiam cum juramento non nocet. *Put. 1. de Confess. § 6. de spons.*
- 22 Confessio nocet successori etiam filco, licet in modica parte succedat. *Put. 3. de confess.*
- 23 Extrajudicialis confessio probat execrabilitatem. *Put. 4. de confess. § 32. de rest. spol.*
- 24 Confessio cedentis beneficium examinati criminaliter ad instantiam filci, non præjudicat cessione in causa civili mota super beneficio. *Put. 5. de confess.*
- 25 Confessio facta in transactione nulla nocet confitenti. *Put. 6. eod. tit.*
- 26 Confessio non probatur per testes singulares. *Put. 3. de probat.*

TITULUS XIV.

DE CONFIRMATIONE UTILI, VEL INUTILI, ET DE ELECTIONE.

- 1 Confessio in forma communi creationis in Canonicum non afficit præbendam primo vacaturam, & si alteri capitulum dederit valebit, licet puniendum sit. *Sim. 5. Cas. 7. de confirm. util.*
- 2 Confirmatio non est subreptitia, si Papa eodem modo deditet si fuissent omnia narrata. *Mohed. 8.*
- 3 Privilegium nullum ex defectu consensus Principis, confirmatione ejus validatur. *Crescent. 31.*
- 4 Pacta concernentia cultum divinum confirmata a Papa altero non observante alter observet. *Cresc. 186.*
- 5 Sententia confirmans sententiam arbitri data tantum notario est nulla. *Cresc. 1.*
- 6 Cum derogatur Statutis Ecclesiæ confirmatis dicitur tolli jus quæsitum, & est locus regulæ. *Gom. in reg. 26. mihi non placet. A. A.*
- 7 Supplicatio confirmationis sufficit sine literis. *Mohed. 34.*
- 8 Confirmatio creationis in Canonicum cum clausula, ad reservata, comprehendit vacatura in octo mensibus. *Put. 8. de concess. præb.*
- 9 Verba confirmationis, prout antecessores tui possidebant, intelliguntur causative non conditionaliter. *Put. 1. hoc tit. Gom. in reg. 177.*
- 10 Clausula juxta tenorem concessionis, & literarum prædictarum onerat producentem, ut doceat de relato. *Put. 2. hoc tit.*
- 11 Si Papa confirmat privilegium limitatum non facta mentione limitationis non valet. *Put. 26. de privileg.*
- 12 Electio data clero, prout de antiqua consuetudine, intelligitur data clero, qui tunc eligebat non clero Collegiatæ noviter erectæ. *Put. 2. 14.*
- 13 Confirmatio nulla ex defectu jurisdictionis non præservat nequis incidat in pœnâ. *c. Avaritia, neque nova provisio commissoria non servata forma. Peregr. 11.*

TITULUS XV.
DE CONSTITUTIONIBUS.

- 1 Constitutio requirit publicationem, ut quis incidat in pœnâ. *Fab. 50.*
- 2 Constitutio sine decreto irritanti inficit actum ex præsumpta mente constituentium. *Fab. 2. Put. 32. de præb. § rer. permut.*
- 3 Paulina est producenda, & probanda esse usu receptam in loco. *Mohed. 6. (onus probandi incumbit ni fallor dicenti non esse in usu) A. A. Et ita Rota servat, ut dixi ad Mohed. hic.*
- 4 De concordatis Germaniæ. *vid. sub tit. de pact. Cresc. 55.*
- 5 De Bulla Syxti, & Leonis ad decorem Urbis. *Cresc. 219. sub tit. de testam.*
- 6 De Decreto Mediolanen. *Fab. 47. sub tit. de testam.*
- 7 De statuto Censaten. *Mohed. 173. de jur. emph.*
- 8 De statuto Ravennaten. *Mohed. 159. de testam.*
- 9 De statuto Urbis de donationibus. *Cresc. 188. tit. de donat. de præscriptione. Mohed. 227.*

- 10 Regulae ligant statim ante publicationem propter decretum irritans. *Gom. in reg. 1.*
- 11 Clausula generalis, non obstant. non comprehendit regulas Cancellariae. *Gom. in reg. 5. 6.*
- 12 Nisi addatur, latissime extenden. & quorum tenores. *Idem in reg. 8.*
- 13 Statuta Principum circa successionem non ligant ipsos statuentes. *Gom. 267. in reg.*
- 14 Decretum irritans constitutionis ligat ignorantes quoad nullitatem actus, non quoad poenas, sed qui incidit in Eugenianam tenetur ad fructus tanquam interesse actoris. *Fab. 19.*
- 15 Non probatur Statuta Romae ligare Tyburtnos ex verbis ipsorum Statutorum. *Aug. 3. 784.* An confirmatio Papae id cogat non crederem id exegisse Papam. *A. A.*
- 16 Statutum Ecclesiae Placentinae conditum a Legato auctoritate Apostolica, ut certis personis per Episcopum, & Capitulum conferatur, non ligat Papam quin possit libere conferre. *Put. 11. de consuet.*

TITULUS XVI.
DE CONSUETUDINE.

- 1 **N**ON creditur Doctore attestanti de consuetudine. *Mohed. 209. 276.*
- 2 Consuetudo probatur per plures actus, solitum per unum. *Cresc. 10.*
- 3 Consuetudo aliorum locorum non trahitur ad alia. *Mohed. 69.*
- 4 Consuetudo optandi praebendas inducitur decennio. *Put. 5. de consuet. Mohed. 46.* quomodo probetur. *Mohed. 296. Put. eod. 5.* regula octo mensium impeditur. *Idem 297. Put. 4. de consuet.*
- 5 Valet consuetudo 10. annis praescripta, ut Vicarius appellationum sit in dioecesi unius suffraganei. *Mohed. 133.*
- 6 Consuetudo consuetudine tollitur, si in alicujus praedictum est, praescriptio appellatur. *Aug. 3. 574.*
- 7 Valet consuetudo, quod Curatus habeat lectum, & meliorem vestem cujusquam capitis domus morientis. *Cas. unic. de consuet.*
- 8 Optio praebendarum, distinctarum non inducit mutationem Canonicatum, nisi ubi hoc habet consuetudo. *Cas. 17. de praeb.*
- 9 Motus proprius in reservatione impedit facultatem optandi ex consuetudine, vel statuto non vero in expectativa. *Cas. 4. de concess. praeb.*
- 10 Statutum, quod obtinentes Canonicatum, vel Portionem possint optare praebendas, procedit, licet quis habeat Portionem gravatam onere pensionis. *Put. 26. de const. 6. de consuet. Idem in litigiosa, cujus lis est deserta. Put. 24. ut lit. pend.*
- 11 Consuetudo, quod Locumtenens generalis non inferat suas facultates in citationibus est praeter jus, & probatur decennio. *Put. 1. de consuet.*
- 12 Consuetudo coram Ordinariis citandi ad sententiam ad primam, & sequentes dies, est contra jus & debet probari quadraginta annis, neque extenditur ad Legatos. *Put. 2. eod.*
- 13 Consuetudo praescripta non tollitur per unum

- actum contrarium. *Put. 3. de consuet. 6. de praescr. 5. 6. 7.*
- 14 Observantia non requirit contradictorium iudicium, neque tempus longævum, puta, ad probandum Vicarios solitos admittere resignationes. *Aug. 2. 389. contr.*
- 15 Consuetudo quod Priori dentur duplices distributiones requirit annos quadraginta. *Put. 2. de praescript.*
- 16 Consuetudo interpretativa probatur annis decem. *Put. 1. de praescr.*
- 17 Stylus probatur etiam inter alios. *Peregr. 51.*

TITULUS XVII.
DE DECIMIS, ET PRIMITIIS.

- 1 **D**ECIMAE non possunt locari in perpetuum, sed ad vitam possunt. *Mohed. 4. 248. 249.* nisi oblit Paulina. *A. A.*
- 2 Succarus fructus naturalis non industrialis, ideo non in cannis solvendae decimae. *Mohed. 152.*
- 3 Decimae de jure communi debentur Monasterio, cui est unita parochialis, non Vicario perpetuo. *Mohed. 220.*
- 4 Decimae Novalium debentur Monasterio probata immemoriali. *Cresc. 108.* interesse contra Ecclesiam parochialem. *A. A.*
- 5 Decima solvenda est in cannis non in succaro, in olivis non in oleo, in uvis non in vino. *Mohed. 29.* Sed solvendam in succaro dicit. *Idem 68. alias 6. 152. Put. 1. 2. de decim.*
- 6 Decima solvenda est de omnibus, & aliorum locorum consuetudo non est attendenda. *Mohed. 69. alias 67.*
- 7 Laicus probata immemoriali possessione fructuum, & decimarum, quia praesumitur ante Concilium Lateranense, potest percipere ex Novalibus. *Aug. 3. 612.* probata immemoriali sufficit allegare titulum ante Concilium si probatur recognitio Ecclesiae. *Aug. 3. 797.* vel fama privilegii Apostolici. *Idem 799.*
- 8 Laici semper fuerunt incapaces decimarum ad possidendum decimas, & praescribendum, sed quae in feudum antiquum ante Concilium Lateranense sunt datae possunt consentiente Episcopo alteri Ecclesiae, vel Monasterio concedi, & in his licitum est feuda renovari, & alios investire. Item ex privilegio Apostolico omnes sunt, & fuerunt capaces. *Aug. 3. 798.*
- 9 Primitiae solvi debent Ecclesiae ut decimae praediales. *Put. 3. de decim.*
- 10 In interdicto exigendi primitias a plebano distinguitur petitorium a possessorio. *Put. 9. de restit. spoliat.*
- 11 Clerici petentes decimas in aliena parochiali debent probare titulum coloratum. *Put. 40. de rest. spoliat.*

TITULUS XVIII.
DE DILATIONIBUS.

- 1 **N**ON probato spolio dantur dilationes. *Sim. 13. Cass. 2. de dilat.*
- 2 Aliquando denegatae sunt. *Cresc. 12.* regulariter denegantur, nisi tertius veniat ad causam. *Aug. 3. 191.*
- 3 Apprehenso in curia dantur dilationes, et si lis

- lis fit de beneficio vacante in curia. *Sim. 14. Caf. 1. de dilat.*
- 4 Si quis facto ipso habuit dilationes, & si terminus ad articulandum non sit servatus non habebit dilationes. *Cresc. 4.*
- 5 Si quis agat contra Titium, & alios sua interesse putantes, & Sejus vigore alterius commissionis veniat ad causam contra eundem juste petit dilationes. *Cresc. 7. C. 8.* Si venit contra eundem Titium, vel si contra actorem vigore claufulæ, & omnes alios, non habebit. *A. A. si renunciat suæ commissioni. Gom. 2. 51.*
- 6 Si reus venit ex alio jure non dantur dilationes. *Cresc. 23.* actori enim non dantur dilationes, contra *Put. 10. de dilat.* sed si actor venit ex alio jure an debeantur, regula est ubi intervenit novum jus, aut nova persona debentur dilationes, sed si ab initio quis citatur in genere super beneficio possunt plura jura deduci si vero super regressu, vel coadjutoria tunc si doceat de alio petuntur dilationes. *A. A.*
- 7 Contra producentem in tertia instantia novam provisionem dantur dilationes. *Peregr. 9.*
- 8 Recte executi citatione denegantur dilationes, licet prima commissio fuerit literis non expeditis, & hodie vigore alterius commissionis petat sententiam. *Cresc. 46.*
- 9 Adversus gratiam si neutri non datur dilatio. *Cresc. 38.* aliquando tamen intimanda est parti. *Crescent. 202.* quando agitur de privatione. *Gom. 178.*
- 10 Bene executi citatione licet non personaliter procuratori generali antea constituto denegatae sunt dilationes. *Jo. P. 83.* Idem si constituto de non tuto accessu, si fuit citatus per edictum, & postea comparuit ejus procurator. *Gom. 2. 9.* Generali procuratori sponte venienti denegantur dilationes. *Aug. 3. 261.*
- 11 Pendente dilacione dantur compulsoriae generales. *Put. 12. de dilacione. Fab. 30.* pendente remissoria. *Put. 3. de dilat.* si dilationes debentur in eadem audientia, quia petuntur, nihil debet fieri contra petentem præter supra dicta. *Peregr. 10.*
- 12 Actori data est dilatio adversus cessionarium rei venientem ad causam. *Cresc. 99.* forte venit vigore commissionis in qua se constituit actorem. *A. A.*
- 13 Agens ad pensionem petit deinde regressum ob non solutionem canonizari, procurator rei petit dilationes, denegantur. *Cresc. 97.* si principalis peteret recte negarentur, præsertim si non esset successor, sed qui consentit, ac procurator non habet mandatum ad eam causam, & si habet non fuit ipse, vel principalis citatus ad hanc causam, ideo habere debet. *A. A.*
- 14 Subrogatus ad prosecutionem rei judicatæ debet intimare subrogationem procuratori rei, qui habere potest dilationes. *Mohed. 164. Gom. in reg. 72. 74. C. 286. Idem 2. 38.*
- 15 Ad opponendum contra jura noviter producta debet pars aliquantisper expectari. *Cresc. 57.*
- 16 Opponens de jure ab altera parte in eodem judicio producto recte tollit dilationes adversario. *Aug. 3. 409.*

- 17 In materia executiva non solent dari dilationes. *Aug. 3. 577.*
- 18 Si post terminum ad articulandum bene servatum venit quis ad causam, potest peti dilatio, nisi facto habuerit. *Aug. 3. 754.* vel nisi citatus ad dicendum contra jura, & non fuerint petitiones. *Put. 11. de dilat.*
- 19 Tempus sex mensium currit a die intimationis, nisi dicat, ex nunc intra sex, vel si dolus sit impetrantis, tunc enim a die datæ. *Put. 8. de dilat.*
- 20 Tempus sex mensium ad expediendum literas non currit probabiliter ignorantem. *Put. 13. de dilat. C. privileg.*

TITULUS XIX.
DE REMISSORIIS.

- 1 Remissoria pro & contra attentata aliquando datur, id est, cum non subest calumnia. *Sim. 28. Cass. 4. de dilat. Put. 9. de dilat.*
- 2 Ad probandum vim, & metum in casu restitutionis in integrum post quadriennium data est remissoria. *Sim. 29.*
- 3 Remissoria datur aliquando ad probandum delictum. *Cresc. 130.* Sed raro. *Gom. in reg. 325.* denegata est ad probandum divitias ejus, qui juraverat paupertatem. *Put. 18. de dilat.*
- 4 In causis matrimonialibus spiritualibus, & temporalibus datur remissoria in prima instantia si materia est relevans. *Mohed. 199.* in causis prophanis etiam sine sumo. *Aug. 3. 121.* in beneficialibus cum sumo, & obligando se de stando unicæ sententiæ, & consentiendo sequestro. *A. A.*
- 5 Remissoria fuit denegata resignatario, vel resignanti ad probandum, quod ejus resignatarius possidet, quia dolo dicit possidere. *Mohed. 183.*
- 6 Si coram duobus Auditoribus duo actores contra eundem reum litigent, remissoria datur ab uno Auditore, non valet quoad alterum, qui non consensit. *Cresc. 6.*
- 7 Remissoria data est tertio dicenti beneficium excedere 24. & suspensa canonizatio gratiæ Nuncii contra intrusum. *Cresc. 38.* ex aliqua speciali causa fortasse, nam regula est contraria, non enim impedit tertius sententiam nisi habeat probationes incontinenti. *A. A.*
- 8 Remissoria bis in eadem causa aliquando est data, puta, cum data propter aliquam negligentiam, vel casum non fuit in tempore executi cum obligatione de stando unicæ in prophanis. *Gom. 1. 82. Put. 4. de dilat.* regulariter denegatur. *Aug. 1. 221. contr.*
- 9 Remissoria spoliatori, & spoliato regulariter denegatur maxime in attentatis. *Aug. 1. 4. de dilat. (vide supra) Aug. 3. 435. 472. 576. Cass. 3. de dilat.* si est in ventre peritiorum datur. *Put. 1. de dilat.*
- 10 Judices remissoriæ electi in curia possunt reculari in partibus ex causa. *Mohed. 155.* electi pro remissoria actoris non possunt reculari in remissoria rei. *Gom. 2. 43.*
- 11 Articuli non sunt dandi in partibus, sed in curia,

- ria, ut Auditor cognoscat an sint admittendi. *Jo. Pau. 2. nisi in liquidationibus. A. A.*
- 12 Qui se obligat stare unicæ sententiæ, intelligitur de prima, itaque qui obtinuit remissoriam sub ea obligatione, & obtinuit in prima instantia, licet in secunda revocetur hæc sententia, potest appellare. *Joann. Pau. 88. Put. 15. de dilat.*
- 13 Possessor petens remissoriam in prima obligando se de stando unicæ sententiæ, debet consentire sequestro. *Jo. Pau. 117.*
- 14 Testes examinati vigore remissoriæ decretæ die feriata sanantur commissione, in qua non fiebat mentio litis super nullitate intentatæ. *Crescent. 9.*
- 15 Ad excusationem delicti datur remissoria. *Gom. 2. 26.*
- 16 Pro senibus, & valetudinariis danda est remissoria sine retardatione in quacumque instantia etiam non nominando testes. *Aug. 3. 3. Put. 5. de dilat.*
- 17 Ad revocandam confessionem, ut probetur error datur remissoria. *Aug. 3. 94. Put. 6. de dilat.*
- 18 Ad probandum genus ignobile ejus, qui petierat mandatum de manutenendo in Ecclesia Hispal. data est remissoria. *Aug. 3. 212.*
- 19 Ad probandum tempus provisionis Legati contra Apostolicum datur remissoria sine alio fumo, quam subscriptione legati. *Aug. 3. 227. Put. 2. de dilat.*
- 20 Aliquando datur remissoria uni sine retardatione, & alteri sententia. *Aug. 3. 276.*
- 21 Pendente remissoria possunt testes in curia examinari. *Aug. 3. 403. Item compulsoriales dari. Put. 3. de dilat. C. 3. de jud. ut pendentibus dilationibus. Fab. 30.*
- 22 Et si forent dati duo menses ad probandum fuit data remissoria. *Put. 7. de dilat.*
- 23 Si pars citata ad constituendum procuratores in executionem remissoriæ tunc constituat, illi sunt citandi, si postea non, si a tergo sit constituti sine subscriptione notarii non sunt citandi. *Put. 14. de dilat.*
- 24 Data remissoria alteri parti, si altera pars non petat ante reportatam remissoriam nihil ei nocet. *Put. 16. de dilat.*
- 25 Si pendente termino ad reprobandum claudatur rotulus, data est remissoria ad reprobandum. *Put. 19. de dilat. C. 15. de restib.*
- TITULUS XX.
DE CITATIONE, ET DE DOLO,
ET CONFUMACIA.
- 1 **C**opia citationis si petatur, datur expensis citantis, copia executori alium expensis condemnati. *Crescent. 68. Joann. Pau. 6. Copia citationis offerri debet. Joann. Pau. 6. si petatur. A. A.*
- 2 Citatio nimis arcta, & brevis est nulla. *Crescent. 71.*
- 3 Minor citatus ad legitime comparendum non utitur regula de annali. *Crescent. 182.*
- 4 Major infante potest citare si non habet tutorem ad interrompendam præscriptionem. *Put. 53. de jud. C. de trienn.*
- 5 Citatio si non sit tota perfecta, sed ejus substantialia valet. *Mohed. 1. 287.*
- 6 Ad incurrendam pœnam requiritur intimatio personalis, & vera scientia. *Mohed. 353. in causis privationis, & censurarum. Gom. in reg. 73. 149. Cass. 2. de pœnit.*
- 7 Confessio citati extrajudicialis probat notitiam citationis. *Crescent. 28.*
- 8 Si verisimiliter latitat reus domi sufficit intimare executoriales ad domum. *Crescent. 151. Aug. 3. 531.*
- 9 Si copia non tradita fuit propter metum illatum in exequendo, valet citatio. *Crescent. 42.*
- 10 Citatus in ardua causa ad personaliter, vel per procuratorem comparendum non excusatur propter non tutum accessum itineris cum possit mittere procuratorem, vel mandatum. *Crescent. 43. Gom. 1. 8.*
- 11 Qui refert se non citasse, quia non erat tutus accessus, non tenetur dicere se fecisse diligencias de reperiendo. *Crescent. 91.*
- 12 Si notarius attestatur se citasse cum copia quia citatus abstulit ei originale, creditur citato tacente. *Crescent. 104.*
- 13 Citatio valet in parochiali, licet non dicatur tempore divinorum. *Crescent. 52. si agitur de parochiali valet citatio in parochiali, licet non fuerit perquisitus. Peregr. 19.*
- 14 Publicatio citationis in valvis tempore divinorum non probat, nisi addatur ubi multitudo populi intrabat, & exibat. *Crescent. 69.*
- 15 Qui affixit, & dimisit in domo per certum tempus, si dicat se similiter affixisse in parochiali credendum est etiam dimisisse. *Crescent. 63.*
- 16 Exequutio citationis facta in Cancellaria, & in acie Campi floræ tempore vacantiarum perinde arctat ac si esset in valvis Palatii, vel Basilicæ Sancti Petri. *Mohed. 48.*
- 17 Reus procedere potest contra actorem absentem per audientiam contradictarum. *Mohed. 146. Aug. 3. 575. licet non sit nominatus in commissione, vel citatione. Fab. 46. lib. 1. contra procuratorem assertum actoris absentem probata absentia obtinetur absolutoria ab observatione judicii præfixo termino per audientiam contradictarum ad docendum de mandato. A. 1. 7.*
- 18 Citatio ad domum post primam citationem valet probata consuetudine, nec requiritur diligentia de reperiendo. *Mohed. 165. Put. 15. de jud. C. 48. sufficit probare stylum etiam iater alios. Peregr. 51.*
- 19 Si ad certam diem citatur cum comminatione, quod postea procedetur ad executionem compulsorialium non debet amplius citari per affixionem. *Put. 23. de jud.*
- 20 In compulsorialibus non semper sufficit citare per edictum in partibus. *Mohed. 334.*
- 21 In citatione inferi debet commissio si Judex est in loco remoto a loco rei. *Gom. 1. 53.*
- 22 Citatio præsumitur nota citato si misit procuratorem ad curiam. *Gom. in reg. 71.*

- 23 Citatio exequuta contra Capitulum, & singulares ipsis non nominatis, non arctat singulos super re non particulari. *Gom. in reg. 299. Fnb. 44. de exec. & re jud. vide Mohed. 125. infra de eo, quod interest.*
- 24 Citatio pro singulis diebus, & horis est nulla. *Mohed. 170. Pur. 37. de judic. nisi infra paucos dies. A. A. citatio ad primam, & sequentem, non valet nisi ad primam. Pur. 21. de jud. secus si ad primam, & duos sequentes dies. A. A. . . .*
- 25 Citatio sine die intelligitur ad primam. *Pur. 20. de jud.*
- 26 Si procurator appellati citatur in partibus potest procedi in curia. *Joann. Pau. 6. non placet A. A.*
- 27 Cum pars est citata ad dicendum contra jura, dicuntur esse in actis. *Gom. in reg. 114.*
- 28 In citationibus per edictum sufficit affixio originalis, & quod ita per aliquod spatium relinquatur, & dimittatur copia collationata, licet non tempore divinorum, neque coram multitudinis. *Jo. Pau. 17. neque lecta. A. A.*
- 29 Procurator acceptans est citandus, alias non valet processus per contradictas. *Mohed. 312.*
- 30 De citatione per audientiam contradictarum, vide infra *sub tit. de jud. 3.*
- 31 Privilegium Curforum non habet locum, quando Judex habet facultatem extrajudicialiter procedendi. *Cresc. 205.*
- 32 Per decretum citandi perpetuatur jurisdictio quoad Judicem, non vero quoad partem nisi per executionem. *Gom. 1. 58. Pur. 2. de off. deleg.*
- 33 Procuratore mortuo sine aliqua intimatione potest procedi per contradictas, nisi ex urbanitate. *Aug. 3. 45. quæ servatur in arduis, vel magnis causis. A. A.*
- 34 Non dicitur circumducta esse citatio si accusatur contumacia non comparentis, licet omnia ad quæ citatur non fiant eo die, sed alio, si citatur cum comminatione. *Aug. 3. 331.*
- 35 Citari potest principalis, licet constituerit procuratorem, & tenetur comparare aut mittere suum procuratorem. *Aug. 3. 353.*
- 36 Citetur A. vel B. ejus procurator, feci ut supra, valet executio, licet melius esset dicere feci contra ambos, vel feci contra B. tantum. *Aug. 3. 385.*
- 37 Qui jubetur se informare, & referre, non tenetur partes citare ad videndum referre; si vero post relationem exequitur, debet citare, qui vero dicit non esse relatam, quod verum est probet. *Aug. 3. 508. 510. Sed principio debuit citare. Idem 3. 579.*
- 38 Si in executione edicti dicatur in audientia publica edictum esse publicatum, neque de lectione, & testibus constet, sufficit. *Aug. 3. 774.*
- 39 Citatio decreta per edictum est facienda in duobus locis in curia, & in duobus in partibus. *Cas. 1. de dol. & cont. Pur. 3. eod. tit.*
- 40 Non possunt plures citari per edictum ob non tutum accessum unius, nisi probetur ad locum non esse. *Cas. 2. de dol. & contum.*
- 41 Non tatus accessus semel probatus in prima in-

- stantia servit pro commissione executoriali, nisi constaret Judici cessasse causam metus. *Cas. 3. de dol.*
- 42 In citationibus per edictum affixio, & publicatio sufficit, licet de lectione nihil dicatur. *Cas. 4. de dol.*
- 43 Citatio decreta per edictum tempore audientiarum potest exequi tempore vacationum, & contra. *Cas. 5. de dol.*
- 44 Citatio decreta probato non tuto accessu ad loca Regis, exequutio est facienda in locis vicinioribus citato, non Regi. *Cas. 6. de dol.*
- 45 Non requiritur affixio, nisi in citationibus per edictum. *Cas. 1. de app.*
- 46 Consuetudo, quod Locumtenens generalis in citatione non inferat suas facultates, est præter jus, & sufficit consuetudo decem annorum. *Pur. 1. de cons.*
- 47 Consuetudo, quod coram Ordinariis sufficit citare partem ad sententiam ad primam, & alios sequentes, est contra jus, & non porrigitur ad delegatos. *Pur. 2. de consuet. Vide eundem 21. de jud.*
- 48 Citatio generalis contra filios, & hæredes per edictum non valet, sed nomina exprimi debent. *Pur. 1. de dol. & cont. & 6. de jud. ipsi personaliter citentur. A. A.*
- 49 Citatio potest exequi per notarium non clericum, licet dicatur in citatione clericis Tabellion. & notariis. *Pur. 2. hoc tit.*
- 50 Non citata parte valet privatio Papæ de beneficio cum derogatione regulæ de non tollendo. *Pur. 24. de Prab.*

TITULUS XXI.
DE DONATIONIBUS.

- 1 Prohibitum donare non potest confiteri in alio contractu. *Cresc. 199. Gom. 1. 105.*
- 2 Statutum Urbis, ut in donationibus requiratur subscriptio, non habet locum in patre donante filio naturali modicum. *Crescent. 188. Gom. 199.*
- 3 Donatio facta filio spurio ultra alimenta etiam cum juramento non valet, sed facta ejus matri valet. *Mohed. 188. Aug. 3. 151. Pur. 2. de don. Nato ex soluto, & soluta legari & donari potest. Aug. 2. 9.*
- 4 Statutum Urbis de patris, & donationibus non valituris non procedit in patre, vel matre donante filio. *Gom. 1. 100. in eodem Statuto appellatione consanguineorum comprehenduntur proximiores ex parte matris. Id. 102. & cum dicitur (eorum non interfit) intelligitur in re, vel actu, de quo agitur tunc. Gom. 1. 102.*
- 5 Donans omnia jura sua, & actiones, quas habet in illis bonis, non donat jus patronatus. *Aug. 1. 6.*
- 6 Verba enunciativa donationis non probant dominium rei donatæ. *Aug. 2. 8.*
- 7 Donatio propter nuptias morte confirmata a principio valet, ideo mulier præfertur aliis creditoribus. *Mohed. 50. alias 49. Pur. 1. de donat.*
- 8 In casu necessitatis mulier non tenetur fervare for-

- formam Statuti; ut tempore deprædationis Urbis. *Gom. 2. 4.*
- 9 Renunciatio *l. Si unquam.* fieri potest, nisi ex dolo fiat. *Gom. 2. 11.*
- 10 Confessio generi non facit præsumptionem donationis constante matrimonio. *Gom. 1. 12.*
- 11 Concessio sine causa non valet, si ex causa donationis fiat ableni, requiritur ratificatio antequam fuerit revocata. *Aug. 2. 457.*
- 12 Donatio inter virum, & uxorem morte confirmatur, & non eget insinuatione, quæ est jurata. *Aug. 3. 690.*
- 13 Confessio dotis receptæ jurata habet vim donationis etiam sine insinuatione. *Aug. 3. 690.*
- 14 Statutum, quod mulier lucretur medietatem donationis propter nuptias liberis non extantibus si ipsi postea moriantur non facit, quod ipsa succedat in proprietate. *Put. 17. de constit.*
- 15 Statutum de donationibus non habet locum in nominatione. *Put. 19. de constit. & transact.*

TITULUS XXII.

DE EMPTIONE, ET VENDITIONE.

- 1 **V**endita domo vaneunt statuta affixa, quæ ad usum perpetuæ domus sunt. *Jo. P. 66. Mohed. 114. et si ornatus causa positæ sint. Mohed. 17.*
- 2 Qui dixit se nolle emere, non est amplius requirendus. *Mohed. 324.*
- 3 Pactum de retrovendendo post triennium non facit contractum simulatum, nisi in solito scenerari. *Mohed. 157. Modicitas pretii, & pactum de retrovendendo faciunt præsumptionem usurarum etiam in non solito scenerari. Cas. 1. de usu. Idem fortasse in datione in solutum. Cas. 2. eod. tit.*
- 4 Si domus valoris 2300. vendatur pro mille rescinditur venditio etiam jurata. *Sim. 21. Cass. 1. de empt. & vend. etiam data scientia. Aug. 3. 391.*
- 5 Contra singularem successorem est locus. *l. 2. de resc. vend. eadem lex habet etiam locum in subhastatione. Gom. 1. 63.*
- 6 Censu venditus cum clausula, quod si res periret super qua imponitur, aliæ res subrogarentur, est usurarius. *Gom. 1. 92.*
- 7 Vendito fundo tot jugerum pretio in singula jugera constituto, mensurare tenetur ad pretii declarationem, venditus tot jugeribus mensurare tenetur ad venditionis perfectionem. *Aug. 3. 200.*
- 8 Si aliqui ex pluribus vaccis venditis laborat morbo contagioso occulto, omnes possunt reddi. *Gom. 2. 42.*
- 9 Sufficit intimare litem actori in tertia instantia. *Put. 1. hoc tit.*
- 10 Per pactum constituti censetur tradita possessio naturalis, & civilis, non vero actualis. *Put. 2. hoc tit.*
- 11 Evicta re facto Principis venditor non tenetur. *Put. 4. de empt. & vend.*
- 12 Agens ex contractu debet ostendere se adimplevisse, sed si emptor fatetur se recepisse rem,

eamque vendidisse, & pretium ejus accepisse, non tenetur amplius venditor docere traditionem rei si agat ad pretium. *Aug. 2. 652. contr.*

13 Societas sex mensium, fructus officii durant etiam post disdictam. *Put. 8. de transact.*

TITULUS XXIII.

DE EO, QUOD INTEREST.

- 1 **U**t cambia, & lucrum cessans detur, probandum est creditorem habuisse merces paratas ad emendum, vel paratas ad cambium, & non contraxisse cum illis, quia non habuit illas pecunias debitas. *Mohed. 208. Put. 2. de usu. Aug. 3. 292. 592. adde illas merces, & cambia lucrosa fore. A. A.*
- 2 Interesse damni emergentis moderatum dari solet a Rota. *Mohed. 322.*
- 3 Cambia, & recambia promissa peti possunt si fuit cambiatum, alias non. *Mohed. 102.*
- 4 Licet creditor cambiaverit non probatur damnus, & non potuisse exigere. *Mohed. 103.*
- 5 Universitas non potest condemnari pro frumento, quod pervenit ad manus singulorum, nisi fuerit distributum communicato consilio. *Mohed. 125. vid. Gom. in reg. 299. (sup. de dol. & contum.) Fab. 44. inf. de exec. rei jud.*

TITULUS XXIV.

DE EXCEPTIONIBUS.

- 1 **E**xceptio requirens altiore indagine non impedit executionem. *Cresc. 103.*
- 2 Exceptio, dolo petis, quod statim restitutus es, potest opponi in qualibet instantia. *Mohed. 201. & in lib. decis. tit. de except. 5.*
- 3 Excipiens de jure tertii debet docere esse clarum, & expeditum, vel expeditibile. *Gom. in reg. 56. plene est probandum. Mohed. 299. exclusivum juris agentis, & ante rem judicatam. Put. 3. de except.*
- 4 Exceptio, quæ oritur ex ventre bullæ impedit executionem, & clausulam, sine retardatione. *Gom. in reg. 75. & in compend. n. 84.*
- 5 Non potest dare objectus veniens potest terminum ad articulandum bene servatum, nisi contra postea producta, cum citatur ad dicendum contra. *Cas. 1. de except.*
- 6 Impugnans aliquid potest super eo se fundare pendente impugnatione antequam pronuntietur. *Gom. in reg. 124.*
- 7 Non dicitur mere objectus esse si excludo titulum ad verbarum, & includo meum. *Cas. 2. de except.*
- 8 Exceptio juris patronatus incontinenti probanda excludit subrogatum in jus, & possessionem in judicio adipiscendæ, quia obstat exceptio domini incontinenti probata. *Put. 7. de caus. poss.*
- 9 Statutum Urbis, quod post annum non possit dici de nullitate, non excludit exceptionem nullitatis. *Put. 13. de constit. nisi replicando deduceretur. Idem 15. eod. nec nullitate executionis. Aug. 3. 20.*
- 10 Excipiens de jure Camera cui debentur fructus debet docere fiscum declarasse animus. *Put. 4. de except.*
- 11 Proceus ad ulteriora non obstante exceptione c. Oblata, de appellat. nisi pronuntietur super

per ea, est nullus. *Put. 5. de except. C. 63. de jud.*

12 Testes examinati super exceptione non probant, cum expedito illo iudicio, inter easdem partes principaliter agitur super ejusdem capite exceptionis. *Put. 14. de restib.*

TITULUS XXV.

DE EXECUTIONE REI JUDICATÆ.

1 Sententia lata contra Communitatem, & homines occupatores Castri, non potest exequi contra alios possessores rerum particularium. *Fab. 44. Gom. in reg. 299. supra de dol. C. contum.*

2 Subrogatus ad persecutionem rei judicatæ non tenetur intimare iterum literas executoriales principali, sed ejus procuratori subrogationem. *Gom. in reg. 287. qui petere dilationes. Gom. in reg. 72. 74. Mohed. 35. 264. Jo. Pau. 16.*

3 Possessio capta vigore executorialium restituitur condemnato. *Cass. 6. de causi. poss. Jo. Pau. 3. Cætera vide sub rit. de sent. C. re jud. cap. 4.*

4 Appellatione executionis rei judicatæ non comprehenditur sententia declaratoria de solvenda pensione, licet committatur cum clausula, & si quid exequendum. *Gom. 277.*

5 Statutum Urbis, ut nullitas sententiæ non possit opponi ultra annum, non excludit nullitatem executionis. *Aug. 3. 20.*

6 Solutio, & delegatio, quæ habet vim solutionis, potest obici executioni. *Aug. 3. 68.*

7 Auditor Rotæ exequens sententiam alterius inferioris, puta A. C. debet cognoscere de justitia, & si pro parte tantum est justa pro ea exequi. *Aug. 3. 398.*

8 Sententia lata pro C. contra A. qui ante litem resignaverat in B. & postea tanquam procurator possederat, non potest exequi contra C. quia D. resignatario B. obtinuit possessionem. *Aug. 3. 445. quia res inter alios acta aliis non nocet.*

9 Cautioni *l. Is a quo, de rei vend.* non est locus cum quis contra plures, & possessorem obtinet rem judicatam. *Aug. 3. 512. vid. Put. 14. de re jud. neque si duo litigant, & tertius possidet, vel possessio est vacua. Aug. 3. 513.*

10 Executio in personam fieri non debet, nisi excussis bonis, præterquam si executio in bonis impediatur, vel si instrumento, aut lege id fieri permittatur. *Aug. 3. 605.*

11 Sententia inferioris etiam in possessorio, in quo observatur Ægidiana, sine processu non est exequenda. *Aug. 3. 621.*

12 Fructus percepti ex re data in solutum, quæ non est æstimata, donec æstimatur non sunt restituendi. *Aug. 3. 650. si res non sit pluris æstimata. A. A.*

13 Datio in solutum non præsumitur fœneratitia ex modicitate pretii, pacto & de retrovendendo. *Cass. 2. de usur.*

14 Quatuor menses dati ad solvendum condemnatis dari debent ei, cui intimatur, ut solvat juxta formam Stabilimentorum S. Joannis. *Put. 6. de re jud.*

15 Melioramentorum liquidatio incontinenti fa-

cienda impedit exequitionem, neque est locus. *l. Si is, a quo, nisi sint omnino illiquida. Put. 12. de re jud. vid. Peregr. 111.*

Vide in *Singul. ex Accorambon. decis. 3. part. 2.*

16 Exequutio, vel datio in solutum non præcedente subhastatione valet si justa est, & non fuit appellatum. *Put. 18. de re jud.*

17 A. C. non potest declarasse eum, qui fuit condemnatus ab A. R. nisi prævia certa citatione.

TITULUS XXVI.

DE FERIIS.

1 Tempore feriarum generalium possunt decerni compulsoriales generales diebus juridicis. *Jo. Pau. 4.*

2 Feriarum tempora non subducuntur in casu regulæ de annali, nisi sint feriæ repentinæ. *Gom. in reg. 171.*

TITULUS XXVII.

DE FEUDIS.

1 IN feudis nepos excludit patrum. *Mohed. 38.*

2 In feudo ligio, id est, quæsito non succedunt fœminæ. *Mohed. 276.*

3 Agnati etiam si non sint hæredes succedunt in feudo antiquo pro se, & suis hæredibus, & successoribus. *Mohed. 277. Idem in descendenti- bus si non repudiaverint. Put. 1. de feud.*

4 Imperator potest infeudare res contentas sub feudo alteri concessa. *Mohed. 278. Gom. 2. 41.*

5 Præscriptio, & alienatio feudi antiqui, & hæreditarii non nocet agnatis, neque superillis potest fieri fideicommissum. *Mohed. 279.*

6 In feudo franco, in quo non præstatur juramentum, & concessio pro se, & suis hæredibus simpliciter, non succedunt fœminæ. *Mohed. 281.*

7 Feudum dicitur ligium, quando Princeps eximit ab omni jurisdictione, & feudatarios sibi immediate subicit, & promittitur sibi fidelitas. *Mohed. 282.*

8 Quando constat de recentioribus investituris concernentibus investituram unius territorii præsumitur, quod antiquæ etiam continerent idem territorium. *Mohed. 283.*

9 In successione feudi antiqui sufficit quem fuisse hæredem primi investiti. *Mohed. 284. Put. 2. de feud.*

10 Licet Imperator creaverit Ducem Mediolanicum potestate infeudandi, tamen potest successor concedere feudum Corrigiensi, & eximere a Duce Mediolani. *Gom. 2. 41. Mohed. 278.*

11 Cum Castro non transit merum, & mixtum imperium, nisi ex consuetudine, vel privilegio Principis. *Aug. 3. 59.*

12 Qui dicit Castrum positum in Romandiola ad aliam quam ad Romanum Pontificem pertinere, tenetur probare, stantibus præsertim aliis adminiculis. *Aug. 3. 71.*

13 Instrumenta fidelitatis non probant dominium inter alios, neque investitura, neque locatio, sed Papæ, aut Imperatoris privilegium. *Aug. 3. 194.*

14 Quæsita pensione Castri quæritur ejus jurisdictio. *Aug. 3. 766.*

- 15 Statutum Cæsænæ de non faciendis investituris aliis stantibus hæredibus procedit etiam respectu bonorum Ecclesiasticorum, & licet recipientes sint clerici. *Put. 6. de const. vid. Mohed. 173.*
- 16 Feudatarius amittens feudum propter Alexandrinam facit locum alteri agnato. *Put. 3. de feud.*

TITULUS XXVIII.
DE FIDE INSTRUMENTORUM.

CAPUT I.

De Insertis.

- 1 Expectativæ insertæ in processu fulminato non statur. *Cresc. 3.*
- 2 Insertum probat ad colorandam possessionem. *Cresc. 62. Jo. Pau. 118. non placet A. A.*
- 3 Inserto in sententia creditur. *Cresc. 134.*
- 4 Qui ostendit reformationem cum præinserta non probat contenta in præinserta, neque transfert onus probandi. *Mohed. 261. reformatio intelligitur, & refertur ad præinsertam. Mohed. 263.*
- 5 Privilegium insertum in privilegio Imperatoris, vel probat, vel transfert onus probandi. *Mohed. 280.*
- 6 Sententia inserta in executorialibus facit fidem contra producentem per compulsum condemnatum, sine offensione processus. *Fab. 3.*
- 7 Insertum inter easdem personas contrahentes probat. *Aug. 3. 77. mandatum substituentis insertum in substitutione probat contra ipsum, nisi in delictis. Put. 5. de probat.*
- 8 Si commissio sit deperdita statur insertæ in dependenti, licet sit impugnata a parte. *Aug. 3. 172.*
- 9 Inserto in instrumento vigore compulsorialium extracto non creditur, nisi sit per eundem notarium confectum. *Aug. 3. 267. Inserta in compulsorialibus, nulliter executis non probant. Peregr. 14.*
- 10 Si producat instrumentum in quo pars petat aliquid juxta formam scripturæ, cujus tenor est insertus, probat insertum, nisi dicatur, quidam qui se dixit esse Titium. *Aug. 3. 755. sed vid. 763.*
- 11 Insertis apud acta parte citata datur fides. *Put. 27. de fid. instrum.*

CAPUT II.

De Exemplis.

- 1 Sumptum ex registro supplicationum facit fidem. *Cresc. 50. etiam ex registro supplicationum Legati. Put. 24. de fid. instr. posita in libris Cameræ lite pendente ex sumpto non authentico, non faciunt fidem. Put. 2. 20.*
- 2 Parte non opponente Judex potest fidem adhibere exemplo. *Fab. 35. Put. 4. de fid. instrum.*
- 3 Copia reperta in actis facit fidem probata amissione originalis. *Mohed. 33.*
- 4 Exemplum antiquum antiqui instrumenti sine citatione factum a quinque notariis, & Judice cum aliis adminiculis probat. *Aug. 3. 146. 241.*
- 5 Exemplum bene extractum exempli male extracti non facit fidem. *Put. 2. 21. Antiquum*

exemplum sequuto effectu facit præsumi omnem solemnitatem. *Aug. 3. 760.*

- 6 Legati litteræ ab altero Legato in forma, Rationi congruit expeditæ non faciunt fidem, sed pro titulo colorato sufficiunt in spolio. *Put. 16. de fid. instrum.*

- 7 Statutur copiæ, vel exemplo si originale non licet exemplare ex domo adversarii. *Peregr. 49.*

CAPUT III.

De Compulsorialibus.

- 1 Extracta vigore compulsorialium inter alios probant adversus venientes ad causam nisi probetur collusio. *Cresc. 45. nam tertio venienti ad causam præjudicant acta, & testes, & jura producta. Mohed. 81. licet. Mohed. 273. dicat extracta vigore compulsorialium non probare contra tertium, qui non erat in causa tempore decreti, sed distingue, aut venit ad causam in eodem statu in quo reperitur causa, & ante facta præjudicant, aut dum est in causa compulsoriales inter alias decernuntur, & exequuntur, & non præjudicant, quia debuit citari, aut venit vigore commissionis simplicis, & vigore Innocentianæ datur fides instrumentis recte extractis. A. A.*
- 2 In exequendis compulsorialibus generalibus non sufficit citare per edictum, nisi in quibusdam casibus. *Mohed. 334.*
- 3 In propriis instrumentis protestatio, & productio per compulsum non juvat. *Fab. 3.*
- 4 Compulsoriales non dantur procuratori asserto si opponatur de mandato. *Cresc. 214.*
- 5 Pendente dilatione ad partes dantur compulsoriales generales. *Fab. 3. & pendente remissoria. Put. 3. de dilat. & 3. de jud.*
- 6 Sumptum vigore compulsorialium ex transumpto antiquo ante centum annos scripto in archivio reperto, licet non constet de notariatu probat. *Put. 21. de fide instrum. sumptum de sumpto non probat. Put. 2. 21.*
- 7 Citatio ad videndum extrahi infra novem dies cum comminatione, quod postea procedetur eo non citato, valet etiam si non fuerit postea citatus ad valvas. *Put. 23. de judic.*
- 8 Ex instrumento producto, & registrato in processu non potest vigore compulsoriæ extrahi exemplum, nisi inter easdem partes si producantur acta. *Aug. 2. 724. contr.*

CAPUT IV.

De Enunciatis, vel Narratis.

- 1 Statutur verbis Imperatoris, vel Papæ. *Gom. 1. 38. Mohed. 278. 280.*
- 2 Narrativa rebellionis in magnum præjudicium tertii non probat. *Cresc. 49. Gom. 1. 38. 1. etiam Papæ, nisi simus in antiquis, & etiam adminiculis. Cresc. 89. vid. infr. num. 12. & 13.*
- 3 Sententia banni, non probat sine processu. *Mohed. 148.*
- 4 Enunciationi Episcopi alieni, quod ordinavit de licentia proprii Episcopi, creditur. *Gom. 1. 108. Put. 9. de probat. & 29. Peregr. 13. Mohed. 128. Aug. 2. 5. Put. 3. & 13. de dispens. nisi dicat se dispensasse auctoritate sua cum illegitimo. Fab. 21.*

- 5 Instrumento Doctoratus, in quo enunciantur facta sigillatim omnia, quæ in commissione dicebantur, creditur. *Joann. Pau. 95.* Si notarius dicat se præmissis omnibus interfuisse. *Put. 22. de fide instrum.*
- 6 Creditur executori dicenti, literas sibi præsentatas, patronos consensisse, ipsum providisse, & notario dicenti se præmissis interfuisse. *Crescent. 26.*
- 7 Quod in bullis Scriptorum additur, gratis pro socio, probat etiam Scriptorem. *Cresc. 44.*
- 8 Narrata in nova provisione sunt justificanda ultra semiplenam probationem. *Mohed. 148.*
- 9 Assertioni Papæ de resignatione in ejus manibus, vel prædecessoris statur, non in manibus tertii, vel commissarii. *Cresc. 115.* cum ponitur dies resignationis in bulla creditur, vel si Motu proprio asserat. *A. A.* narrata in bulla cum data probant, sed si secunda non potest canonizari, neque prima poterit. *Put. 10. de fid. instrum.*
- 10 Litteris ordinarii providentis, & dicentis resignationem factam in ejus manibus non creditur. *Cresc. 157.* neque creditur asserenti de mandato procuratoris ad permutandum. *Gom. 2. 27.* nisi parte præsentante, vel eum notario, & testibus notetur consensus eodem die, vel præcedentibus. *A. A.*
- 11 Papæ asserenti aliquem esse suum familiarem creditur. *Gom. in reg. 99.* non ad effectum reservationis. *A. A.* neque si reducat ad viam juris attestatio. *Put. 4. de præbend.*
- 12 Attestationi Papæ de privatione statur. *Mohed. 86. vid. supr. C. seq.*
- 13 Papæ dicenti aliquem esse rebellem non creditur, neque creditur de facto alieno. sine Motu proprio etiam si se fundet in eo, nisi cum aliis adminiculis. *Mohed. 271. 272. Gom. 1. 393.* neque si Motu proprio si apparet de contrario. *Aug. 3. 410. Put. 5. de fid. instr. narrativa rebellionis etiam Motu proprio non probat. Put. 17. de probat.*
- 14 Declaratoriarum Papæ statur in præjudicium tertii etiam lite pendente. *Gom. 1. 5.* etiam de re dubia. *A. A.*
- 15 Ordinarii literis adversus literas Legati creditur sine testibus, & notario, si utraq; eodem morbo laborant, testes appositi tantum non sufficiunt contra Apostolicum. *Aug. 3. 76.*
- 16 Si Judex, vel notarius enunciant collegas consilium dedisse ut delinquerent, non debet declarari. *Aug. 3. 461. 618.*
- 17 Creditur Episcopo dicenti examinasse testes, & reperiisse illum idoneum, quem promovit. *Put. 5. de dispensat.*
- 18 Mandatum enunciatum in sententia antiqua probat etiam si res requirat speciale mandatum, si specialiter enunciatum datum. *Put. 4. de procurat.*

CAPUT V.
De Solemnitate.

- 1 Solemnitas in scriptura antiquissima præsumitur. *Mohed. 51.*
- 2 Locus loci ponendus est in instrumento. *Fab. 4.*

- nisi de consuetudine, ut in Hispania. *Aug. 3. 627. Put. 7. de fid. instr. vid. eund. 38. de jud.* Locus omissus in primo instrumento addi potest in secundo. *Put. 3. de fid. instrum.*
- 3 Notarius principalis in curia potest subscribere, & publicare instrumenta recepta per substitutum, & valet consuetudo ponendi testes socios. *Mohed. 347.* Adde eandem consuetudinem esse in Catalonia. *Aug. 2. 739. contr.* Adde insuper quod idem servavit Rota in una Romana domus coram bon. mem. D. Alexandro Junio pro D. Pompeo de Justinis contra Henricum Turchum. *Part. 1. infr.*
- 4 Testamentum in quo Ecclesia est instituta subjacet bullæ Archivii debere per notarios matriculatos stipulari, nisi tempore pestis. *Mohed. 232. Idem tamen 344.* ait testamentum rogatum per notarium fidelem, licet non descriptum in Archivio valere non obstante bulla Julii II. quia ante annum 1522. non fuit usu recepta. *Put. 18. de fid. instrum.*
- 5 Literæ debent esse expeditæ quando sunt sub plumbo. *Gom. in reg. 57. 67.* non sufficit probare obligationem factam de solvendo annatam, licet testes dicant, ita fieri cum literæ expediuntur. *Mohed. 305.* Item probatur expeditio ex principio mensis adscripti manu Rescribendarii. *Gom. in reg. 67.*
- 6 Fides Rescribendarii, & sociorum, vel Summistæ, & aliorum officialium probant expeditioem in tempore, transferunt onus probandi. *Mohed. 141.*
- 7 Volens impugnare literas, quia sine manibus officialium repellitur ostenso mandato Cameræ, vel solutione annatæ. *Cresc. 56.*
- 8 Supplicationis signatura, & data est recognoscenda saltem de crudelitate. *Aug. 2. 2.*
- 9 Decretum non inficit possessionem, nisi literæ sint expeditæ, licet expediri possint. *Mohed. 306.*
- 10 Subrogatus in jus defuncti non tenetur docere literas ejusdem, sed sufficit supplicatio. *Fab. 12. Gom. in reg. 279.*
- 11 Successor non potest expedire bullam novæ provisionis per viam unionis. *Gom. in reg. 306.*
- 12 De consuetudine Galliarum instrumenta sine testibus valent cum subscriptione duorum notariorum. *Aug. 3. 91.*
- 13 Fides copistæ non sufficit. *Put. 10. de fid. instrum. C. de re jud.*
- 14 Notarius potest extendere consensum lite pendente cum possit dare plura instrumenta originalia lite pendente. *Aug. 2. 562. contr.*
- 15 Qui petit corrigi bullam, quia discordat a supplicatione, debet ostendere supplicationem. *Mohed. 261.*

CAPUT VI.

Communia de Fide Instrumentorum.

- 1 Duobus testibus, licet non instrumentariis, & notario magis creditur quam duobus instrumentariis deponentibus contra instrumentum. *Cresc. 192.*
- 2 Fides notarii non nocet instrumento dato. *Cresc. 103.*

3 Si

- 3 Si duo mandata eodem die, & loco, & testibus confecta sint diversa, neutri statur. *Mohed.* 57. *alias* 56. notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest se juvare eodem instrumento. *Mohed.* 168.
- 4 Quid operetur cassatura in instrumento. *Mohed.* 233. nonnunquam cassata, si reperiuntur alibi, valent. *Put.* 19. *de fid. instr.*
- 5 Error in expectativa potest corrigi invitis expectantibus. *Mohed.* 355.
- 6 Bulla Prothonotariatus pro absente præsumitur acceptata. *Cresc.* 15.
- 7 Tertio venienti ad causam præjudicant acta, & testes, & jura producta. *Mohed.* 81.
- 8 Liber Ceremonialis est authenticus ex consuetudine generali. *Mohed.* 309.
- 9 Jura dicuntur esse in actis cum pars est citata ad dicendum contra. *Gom. in reg.* 114.
- 10 Qui desit exercere tenetur edere libros ubi exercuit. *Gom.* 1. 68.
- 11 De æquitate canonica tenetur edere unusquisque jura penes se existentia. *Gom.* 2. 25.
- 12 Error diocesis non nocet si constat de corpore. *Gom.* 2. 33.
- 13 Jura subscripta a notario, qui interfuit, & ab alio notario attestante legalitatem illius, sunt recognoscenda, & manus, & legalitas primi non secundi est probanda de gestis coram substituto; non potest fidem facere notarius principalis, nisi de consuetudine Cataloniae, & Urbis Romæ. *Aug.* 3. 113.
- 14 Jura in Rota non solent recognosci per comparationem, sed cum uno teste recognoscente permittitur. *Aug.* 3. 208. Item propter antiquitatem. *Aug.* 3. 233. 241.
- 15 Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest se juvare eodem instrumento. *Mohed.* 168.
- 16 Antiqua instrumenta dicuntur, quæ a testibus recognosci nequeunt, etsi centum annos ante litem non excedant, sed cum adminiculis recognoscuntur. *Aug.* 2. 233. 241. *Put.* 13. *de fid. instr.* antiqua instrumenta non recognoscuntur, sed ultra 100. annos in data, & aliis adminiculis antiqua esse videntur. *Put.* 9. *de fid. instr.*
- 17 Error in mente corrigi potest ostensa nota originali ab eodem notario, & constito de fidelitate ejus, præsertim si res ita se habeat. *Aug.* 3. 247. debet probari illum reputari pro notario. *Put.* 13. *de fid. instr.*
- 18 Creditor instrumento filii notarii, qui ex instrumentis paternis descripsit cum auctoritate ad publicandum, licet aliquod imperfectum patris producat. *Aug.* 3. 334. si Judex commiserit. *Put.* 15. *de fid. instr.*
- 19 Cogi potest pars, ut exhibeat instrumentum, quod ei notarius dedit, quia amisit prothocolum. Item salvis exceptionibus si sunt duo testamenta, & alterum est pene cancellatum, cogi potest, vel pars, vel notarius, ut exhibeat utrumque. *Aug.* 3. 420.
- 20 Archivium Roman. cur non potest notas confectas extra curiam extendere, aut publicare. *Aug.* 3. 481.
- 21 Scripturæ Archivi probant inter subjectas Archivio, nisi sint authenticæ. *Aug.* 3. 533. multa requiruntur, ut probet scriptura privata reperta in Archivio. *Put.* 2. 19.
- 22 Archivium ejus de cujus interesse agitur non habet auctoritatem. *Aug.* 3. 562. *Put.* 26. *de fid. instrum.*
- 23 Provisio Vicelegati adversus provisionem Ordinarii probat sine notario, & testibus, sive provisio ordinarii habeatur, sive non, secus si adversus Apostolicam. *Aug.* 3. 673.
- 24 Adversus instrumentum non potest opponi nisi de alio instrumento, si id actum est. *Aug.* 3. 679. Ex statuto Bononiensi usque ad certam summam. *Idem* 3. 525.
- 25 In recognitione librorum non ita exacta recognitio fit, ut in scriptura privata. *Put.* 1. *de fid. instr.*
- 26 Cedula Cardinalis proponentis non adhibetur fides, sed contradedula. *Put.* 2. *de fid. instr.*
- 27 Scriptum manu testatoris recognoscitur etiam per testes, qui non interfuerunt cum scripsit. *Put.* 19. *de fid. instr.*
- 28 Catastra probant alio non existente possessore. *Put.* 29. *de fid. instr.*
- 29 Si exequutor in instrumento dicat, in quorum præsentibus per notarium subscribi, & nostro sigillo munire decrevimus, non probat sine subscriptione notarii, & sigillo. *Put.* 2. 19.
- 30 Si instrumentum fiat præsentibus duobus testibus, qui noluerunt dicere nomen suum, non facit fidem. *Peregr.* 15.
- 31 Scriptura non requiritur, nisi expresse id conveniat, ut non aliter valeat. *Peregr.* 34.

TITULUS XXIX.

DE FIDEJUSSORIBUS.

- 1 Fidejussores, & alii in solidum obligati cum minore, præsertim cum juramento obligantur, licet obligatio quoad minorem non teneat. *Mohed.* 223.
- 2 Fidejussor tenetur in solidum ex stylo obligationum. *Gom.* 14. *vid. Gom.* 1. 7.
- 3 Si quis promittat se pro alio soluturum pensionem, cum ille nolit, & is nolit ac resignet beneficium, agi potest adversus fidejussorem, neque requiritur aliqua intimatio resignatorio. *Aug.* 3. 90.
- 4 Fidejussor potest esse, qui est procurator, fidejussor negotii principalis non tenetur ad expensas nisi in subsidium. *Aug.* 3. 179.
- 5 Nemo tenetur præstare cautionem, nisi petatur. *Aug.* 3. 449.
- 6 Qui fidejubet pro evictione, & qui promittit relevare indemnem censetur consentire alienationi prohibita a testatore, nisi scienter faciant. *Aug.* 3. 459.
- 7 Excipiens contra instrumentum præsertim contra cautionem, & passus sententiam ferri non potest agere contra fidejussorem, qui non fuit præsens contractui. *Put.* 1. *de except.* non placet *A. A.*
- 8 Contra suspectum de dilapidatione cautio cum fidejussoribus conceditur. *Put.* 3. *de re judic.*
- 9 Fidejussores non liberantur in totum si debitor prin-

principalis, det in solutum creditori rem, quæ postea evincatur, & debitor postea efficiatur non solvendo. *Put. 2. de solut.*

TITULUS XXX.

DE FILIIS PRESBYTERORUM.

- 1 Successor illegitimi non potest expedire bullas novæ provisionis per viam unionis, aut alias subreptio illegitimitatis non expressæ non noceat. *Gom. in reg. 306.*
- 2 Illegitimus dispensatus ab Episcopo ad beneficium potest obtinere Portionem in Ecclesia Cathedrali. *Gom. 148.*
- 3 Dispensatus illegitimus ad obtinendum duos Canonicatus, si eos obtineat non facta mentione illegitimitatis, nihil habet. *Put. 12. de dispens.*

TITULUS XXX.

DE FORO COMPETENTI.

- 1 Judex laicus est incompetens, ut cognoscat de possessione beneficiorum, vel causarum spiritualium, vel dependentium a spiritualibus, & incidenter. *Gom. in reg. 144. 302. Fab. 26. contr. Put. 1. hoc tit.*
- 2 Auditor Camerae inter Curiales non habet jurisdictionem de his, quæ sunt in lite ratione beneficiorum, puta, si super decimis cujusdam prædii lis sit inter duos curiales, & uterque dicat ad se pertinere ratione beneficii, quod obtinet. *Jo. Pau. 114.*
- 3 Auditor Camerae vigore facultatum potest monere ratione salarii procuratorum, & sollicitatorum eos, qui sunt extra curiam, & laicos, & non subditos. *Jo. Pau. 91. Put. 4. de offic. ordin.*
- 4 Episcopus procedens contra particularem delinquentem tenetur requirere consilium Capituli. *Mohed. 242.*
- 5 Archidiaconus potest punire levia delicta, & quæ sint. *Mohed. 164.*
- 6 Pauper, & miserabilis persona habet privilegium juris, ne cogatur litigare extra judicium domicilii sui, & contra privilegium Ordinis Hierosolymitani. *Cresc. 223. alias 16. de privileg.*
- 7 Auditor Camerae est ordinarius. *Put. 3. de offic. ord. sine territorio. Gom. in reg. 284.*
- 8 Si committitur petitorium, & possessorium simul prout de jure, debet prius terminari possessorium parte volente. *Put. 15. de caus. poss.*
- 9 Clericus ratione delicti ante clericatum commissi non subiicitur foro sæculari, nisi in fraudem se ad clericatum promoveri curaverit. *Oldrad. conf. 4.*
- 10 Qui ex duobus cognitionem habentibus causarum criminalium solus habet executionem, potest alio invito furcas erigere. *Oldrad. conf. 6.*
- 11 Delictum in personam Judicis, ut privati commissum, per eundem cognosci non potest nec delinquens puniri. *Oldrad. conf. 7.*

TITULUS XXXI.

DE FRUCTIBUS, ET LITUM EXPENSIS.

- 1 Omnes in Rota condemnantur in fructibus a die mortis litis in spolio, vel reservatis

- a die intrusionis. *Jo. Pau. 36. 120. Idem in regressu, vel coadjutoria. Cas. 1. de caus. poss.*
- 2 Possessor malæ fidei cum titulo conventus a minore, vel pupillo tenetur ad fructus, qui percipi potuerunt, secus si a majore. *Cresc. 176.*
- 3 Intrusi lite pendente, & violenti spoliatores condemnantur in fructibus, qui percipi potuerunt, & hi spoliatores in distributiones sine protestatione. *Aug. 3. 731. Put. 2. de fruct. C. 8. de restit. spoliar. & in attentatis appellatione fructuum non veniunt distributiones, præsertim non percepti. Put. 3. hoc tit.*
- 3 Qui incidit in Eugenianam tenetur ad fructus perceptos, licet decretum irritans non liget quoad pœnam ignorantes. *Fab. 19. vid. Put. 17. de iud.*
- 4 Si fuit facta protestatio, condemnatus in fructibus tenetur solvere distributiones quotidianas. *Mohed. 109. Protestatio fieri debet principali non procuratori. Peregr. 12.*
- 5 Ante liquidationem sufficit unum Julium deponere cum oblatione. *Gom. 1. 16. Hoc quando procedat. Vide Seraph. decis. 635. C. 1176.*
- 6 Fructus debentur cessionario subrogato in actione spolia. *Aug. 3. 44.*
- 7 Quia Ægidiana non permittit appellari in possessoriis exequimur sententiam quoad possessionem, non vero quoad fructus, & expensas, de fructibus pendentibus tempore sententiæ dubitabatur, visum est partem rei esse. *Aug. 3. 47.*
- 8 Cessionarius succedit etiam respectu fructuum perceptorum ante resignationem. *Put. 1. de fruct. sed contra, 8. eod. tit.*
- 9 Qui post inhibitionem transtulit possessionem tenetur ad fructus. *Put. 4. C. 5. de fruct.*
- 10 Fructus pendentes tempore sententiæ, sed collecti ante executionem, veniunt in restitutione rei detractis expensis, & seminibus. *Put. 6. de fruct.*
- 11 Et si Episcopus provisor de Canonicatu non intinet dispensationem, vel retentionem, sed bullas provisionis, Capitulum tenetur ad fructus. *Put. 7. hoc tit.*
- 12 Non fit condemnatio in fructibus a data brevis concedentis fructus in absentia, sed in non distributis, vel post intimationem. *Put. 8. de re judic.*
- 13 Excommunicatus non facit fructus suos. *Put. 1. de sent. excomm.*
- 14 Solutio fructuum etiam post condemnationem in spolio, est facienda in partibus. *Put. 1. de solut.*

TITULUS XXXII.

DE EXPENSIS.

- 1 Justa causa litigandi non excusat ab expensis in Rota. *Gom. 1. in reg. 134.*
- 2 Habens sententiam pro se non condemnatur in expensis, nisi ex eisdem revocetur. *Gom. in reg. 110.*
- 3 Ut evitetur sententia, & condemnatio expensarum non sufficit ostendere resignationem, nisi ostendatur dimissio possessionis. *Cresc. 92. vide alia inf. de judic. cap. de cession. lit.*

- 4 Attentans condemnatur in expensis, licet revocentur attentata ex officio. *Cresc.* 180.
- 5 Auditor Rotæ potest taxare expensas factas coram A. Camera, si in commissione dicatur, ut posset ille, procedat. *Cresc.* 14.
- 6 Expensæ litis, & alimenta non debentur uxori, si dos promissa soluta non est. *Crescent. in decis.* 233.
- 7 Qui jurat paupertatem, si vincit habet expensas, quas fecit. *Jo. Pau.* 19. sed notarius Rotæ ad rigorem. *Gomes.* 1. 66.
- 8 Taxatio expensarum, in qua dicitur ad ducatos auri de Camera, intelligitur, quoad registrum de ducatis Cancellariæ, quoad testes, & alia de ducatis de Carlenis decem, quorum unum faciunt triginta quaterni. *Jo. Pau.* 5.
- 9 Non datur compensatio expensarum in causa attentatorum, quæ est privilegiata cum expensis negotii principalis super quibus quis fuit admissus ad cap. Pervenit. *Put.* 2. de except.
- 10 Sententia secunda, vel tertia confirmans primam, in qua erat omissa condemnatio expensarum, si habet condemnationem sine verbis coram nobis, intelliguntur etiam in prima. *Put.* 1. de expens.
- 11 Expensæ litis, & alimenta non debentur Monacho alterius Monasterii electo ad dignitatem, & spoliato. *Put.* 2. de expens. § 13. de judic.
- 12 Qui habet actionem, si non cessit, tenetur ad expensas. *Put.* 3. de expens. Alimenta, & expensæ litis debentur Religiosis propria negotia tractantibus, & in prima instantia probata filiatione. *Peregr.* 1.

TITULUS XXXIII.

DE FURTIS.

- 1 **U**niversitas non potest condemnari pro frumento, quod pervenit ad manus singulorum, nisi fuerit distributum communicato consilio. *Mohed.* 125.

TITULUS XXXIV.

DE HIS, QUÆ FIUNT A MAJORE PARTE CAPITULI, ET DE HIS, QUÆ FIUNT SINE CONSENSU CAPITULI.

- 1 **C**onsilium Capituli tantum requiritur, quando Episcopus procedit contra unum de Capitulo delinquentem. *Mohed.* 242. *Put.* 2. de off. ordin. Magna quæstio est, an semper requiratur consensus Capituli, sed receptius videtur, ut in magnis requiratur, consilium vero semper fere requiritur. *A. A.*
- 2 Nomina Canonicorum non sunt exprimenda, nisi agatur de magno præjudicio. *Mohed.* 243. neque quod major pars intervenerit, neque sigillum Capituli requiritur. *Aug.* 3. 169. si verba sunt enunciativa, & non dispositiva de actu Capitulari, verba instrumenti nominantis Capitulum, non probant. *Put.* 14. de fid. instrum.
- 3 Capitulum sede vacante non potest conferre beneficia, quæ ad solum Episcopum pertinent, sed sua, vel communia. *Aug.* 3. 102. neque admittere resignationes eorum. *Put.* 34. de præbend.

- 4 Absentes, cum de præjudicio ipsorum agitur, vocandi sunt, sed cum ad pristinum, & meliorem statum rediguntur, qui sunt in loco, vocantur. *Aug.* 3. 129. 201. qui dicit præsentem, vel absentes alios, probet. *Aug.* 3. 344. *Put.* 15. de probat.

- 5 Si collatio pertinet ad Episcopum, & Capitulum, & Episcopus provideat, & capiat provivus possessionem, eamque continet sciente, & non contradicente Capitulo, satis est, nisi medio tempore jus quærat alteri. *Aug.* 3. 437. Idem dic, si Capitulum provideat, & Episcopus patiatur. *Put.* 20. de præbend. nec medio tempore jus quæritur alteri. *Put. decis.* 61. de præbend. quid si Capitulum tradat possessionem causa obedientiæ, vel metu censurarum? *Idem* 64. eod.

- 6 Non creditur notario dicenti septem Canonicos facere Capitulum in arduis ubi sunt 22. *Put.* 3. de caus. possess.

- 7 Decanus potest agere, & constituere procuratorem pro rebus Capituli. *Put.* 22. de judic.

- 8 Collatio præbendæ in Collegiata pertinet ad Capitulum, sed an appellatione Capituli comprehendatur prælatus, videndum. *Put.* 45. de præbend. At *Cass.* 22. de præbend. tenet in Collegiatis Capitulum præsentare, & Episcopum instituire.

TITULUS XXXV.

DE HIS, QUÆ IN FRAUDEM CREDITORUM.

- 1 **V**icinitas actuum, & fuga non probant fraudem. *Aug.* 1. 123. 655.
- 2 Cessio actionis facta asserto creditori non valet, nisi constet de debito. *Peregr.* 68.

TITULUS XXXVI.

DE HOMICIDIO.

- 1 **H**omicida, & rebellis non est privatus ipso jure, & possunt renunciare. *Gom. in reg.* 136. & agere ad beneficium, & collatio eis facta valet. *Put.* 29. de præb.
- 2 Alexandrina non adjudicat vulnerato jus litigiosum, sed aufert a vulnerante. *Jo. Pau.* 67. *Mohed.* 55. alias 54. *Put.* 3. de feud.
- 3 Alexandrina habet locum in vulnerante procuratorem, & in vulnerante extra curiam: & onus probandi causam vulnerum incumbit vulneranti, quia præsumitur ex causa litis. *Jo. Pau.* 112. § 113.
- 4 Exceptio Bullæ Alexandrinæ, & si non sit lata declaratoria, obstat agenti spolio. *Mohed.* 272.
- 5 Aggressus procuratorem, ut caperetur ab executore, non incidit in Alexandrinam. *Gom.* 2. 25.
- 6 Qui operam dedit, ut vulneraretur, & non vulneratus est, non incidit in Alexandrinam. *Gom.* 2. 36.
- 7 Homicidium probatur ex testibus de auditu ab eodem, & fuga, & vulneribus, & obitu ad effectum inhabilitatis. *Aug.* 3. 136. *Put.* 7. de confess.
- 8 Pugnans in duello, ex quo non fuit secutum homicidium, neque mutilatio membri, sed tantum debilitatio, non efficitur inhabilis ad obtinenda beneficia. *Peregr.* 63. 64.

TITULUS XXXVII.

DE IN INTEGRUM RESTITUTIONE.

- R**estitutio in integrum in beneficialibus non datur post quadriennium. *Jo. Pau. 97. Gom. 1. 30. Aug. 3. 287. Put. 1. hoc tit. C. 2. nisi sit impeditus per concordiam. Jo. Pau. 97. Aug. 3. 287. C. 520. 628.* Fuit etiam data remissoria ad probandum vim, & metum electionis. *Sim. 29.* datur etiam propter enormissimam læsionem. *Aug. 3. 287.* quæ est cum nihil habet aliud. *Idem 3. 315.* Item si ignoret rem judicatam. *Aug. 3. 287.* ignoratio juris provenientis ex facto, quia non vidit supplicationem adversarii, non excusat. *Idem 3. 315.* paupertas non excusat, nisi maxima. *Aug. 3. 564. Put. 8. hoc tit.* metus excusat quadriennii lapsum. *Cassad. 2. de in integr. restitut.*
- 2** In beneficialibus datur restitutio ex gratia, in prophanis majoribus ex clausula, si qua mihi iusta, in spolio regulariter non datur. *Put. 16. 17. hoc tit.* sed data fuit etiam contra tres sententias propter instrumentum noviter repertum, & fuit executio retardata. *Jo. Pau. 90.* non recte *A. A.*
- 3** Restitutionem petens nomine Ecclesiæ suæ adversus rem judicatam non tenetur parere. *Mohed. 177. Jo. Pau. 22.* nisi tribus sententiis fuerit condemnatus. *Jo. Pau. 22.* & ex præsumpta calumnia. *Idem 90. Cas. 1. de in integr. restit. sed Sim. 29.* tantum quærit, an restitutio impediatur executionem, & remittit ad *Cor. conf. 3.* Nos olim tenuimus, quoties restitutio datur remedio juris, ut minori Ecclesiæ capto ab hostibus, impediri executionem unius sententiæ, si ex gratia petatur, ut in beneficialibus non impediri, licet contradixerit. *Steph. Put. 7. hoc tit. Aug. 3. 588. 613. 738.*
- 4** Adversus Regulam de Triennali non competit restitutio. *Gom. in reg. 328.* Aliquando data est. *A. A.* restitutio excluditur regula de triennali. *Cas. 2. de restit. in integr.*
- 5** Contra præscriptionem ex capite ignorantie datur restitutio. *Mohed. 13.*
- 6** Qui propter infirmitatem non potuit se defendere, vel si ejus procurator dolose omisit appellare, datur restitutio. *Mohed. 78.* constituto de bono jure. *A. A.*
- 7** Procurator etiam post tres sententias non potest revocari, & cogitur defendere dominum in causa restitutionis. *Cas. 2. de procur. Put. 18. de procur. Mohed. 84.* procurator post tres potest petere restitutionem si habet ad supplicandum. *Cas. 1. de procur.*
- 8** Læsiō ultra dimidiam est magna, & sufficit ad rescissionem contractus jurati, si domus valoris 2300. vendatur mille. *Sim. 21. Cas. 1. de empt. C. vend. quæ dicatur enormissima læsiō. Socin. conf. 266.* dicit, quod Rota sequitur, cum si hoc amittat nihil sibi est reliquum. *A. A.*
- 9** Enormis læsiō sufficit, ut non obstante juramento de non contraveniendo, quis restituatur. *Gom. 1. 97.* stante enormissima restituatur adversus transactionem. *Put. 11. 12. hoc tit.*
- 10** Si est præfixus terminus ad probandum causas

- restitutionis, & non probantur, executio non est retardanda. *Aug. 3. 202. Put. 7. hoc tit.*
- 11** Idem si fuit cœpta executio. *Put. 10. hoc tit.*
- 11** In commissione restitutoria est facienda mentio rei judicatæ. *Aug. 3. 223.*
- 12** Restitutio in integrum, quæ competit de jure communi, suspendit executionem, nisi quadriennium sit elapsum. *Aug. 3. 588. Put. 7. hoc tit.* Itaque sit ab Ecclesia, vel universitate, quæ habet privilegium minoris petatur, impeditur executio. *Aug. 3. 594.* dolus, vel negligentia procuratoris non appellantis non est legitima causa ad restitutionem non parito judicato. *Cass. 5. de app. Paupertas magna, infirmitas, mors procuratoris sunt causæ ad petendam restitutionem. Cass. 6. de appellat. Item impedimentum Judicis laici. Put. 4. hoc tit.*
- 13** Restitutio sæpius petita non datur, si a Judice semel est repulsus, nisi ex novis causis. *Aug. 3. 601. Put. 13. hoc tit.*
- 14** Non probatur enormissima læsiō, ut detur restitutio post quadriennium, licet Ecclesia tractet de subjectione, cum non interfit Episcopo, an Abbati subiiciatur. *Aug. 3. 601.*
- 15** Consortilitis datur restitutio, si res est indivisa, & datur alteri. *Aug. 3. 634. 739.*
- 16** Non probatur enormissima læsiō populi, licet non præsentent parochiani in singulis Ecclesiis. *Aug. 3. 739.*
- 17** Quadriennium lapsum in vita patris, vel in majore ætate filii, impedit restitutionem. Idem si pro parte in vita pro alia in majore ætate filii, si cœpit currere in vita patris, & finis fuit in pupillari ætate filii. Idem sed restituatur ex capite ignorantie, vel impediendi, multo magis si totum quadriennium labitur in pupillari ætate filii, fortasse verius est, ut quadriennium currat post majorem ætatem. *Aug. 3. 777.*
- 18** Si post unicam sententiam, & executoriales est data restitutio, & nihilominus res judicata confirmata est per alias sententias, non potest executi prima sententia, sed alias literæ executoriales petuntur. *Cass. 13. de rescript. non placet cum denegetur restitutio. A. A.*
- 19** Etiam in beneficialibus datur minori 25. majori 14. restitutio, licet possit comparere in judicio. *Put. 3. hoc tit. sed ad lucrum non datur. Idem 5.*
- 20** Minor non restituatur ob omisa interrogatoria, nisi constituto de læsiōe. *Put. 9. hoc tit.*
- 21** Communitas habetur loco minoris, & restitui potest ad examinandam testes post didicita testificata præmissa causæ cognitione. *Put. 15. hoc tit.*
- 22** Minor restituatur ad examinandum testes novos post terminum. *Put. 16. hoc tit.*
- 23** A sententia denegationis in integrum restitutionis in spolio, licet appellare. *Put. 18. hoc tit.* etiam stante Egidiana.
- 24** Quadriennium non currit stante verisimili impedimento. *Put. 19. hoc tit.*
- 25** Qui petit restitutionem in integrum in beneficialibus, & probat non jus illius, qui obtinuit,

non obtinet nisi probet bonum jus suum. *Peregr.* 18.

- 26 Quadriennium non currit tempore tractatus de compositione etiam compromissi facti, prout Rot. tenuit in una Prioratus de Calafas inter Petrum Lauræ, & Vincentium Lueri coram Rossanen. de anno 1548. notat *Gomes.* in reg. de ann. q. 41.

TITULUS XXXVIII. DE INJURIIS.

- 1 **V**Alet sententia super Injuriis si probatur per testes, licet non fuerint extimatæ, vel taxatæ. *Cresc.* 183.
- 2 Injuria facta coram decem hominibus dicitur facta in multitudine, de qua non potest cognoscere Archidiaconus cognoscens de levibus. *Mohed.* 164. Ubi alia.

TITULUS XXXIX.

DE JUDICIIS.

CAPUT I.

De Judicio Ordinario, & Summario.

- 1 **I**ntantia cepta per prædecessorem transit contra singularem successorem. *Mohed.* 41. & probationes. *Put.* 42. & 43. de judic.
- 2 Si duo sint subrogati in eodem jure ad possessionem, vel prosecutionem rei judicatæ, inter eos procedi ut ordinarie, non executive. *Mohed.* 206. 331.
- 3 Commissio cum clausula summarie prodest aliis instantiis sequentibus *Cass.* 8. de rescript. nisi verba sint directa ad primam instantiam tantum. *Jo. Pau.* 29.
- 4 In prophanis commissio, quæ dicit, procedatur, ut in beneficialibus, intelligitur summarie. *Mohed.* 298.
- 5 Etsi committatur causa, ut possit procedi sine servatione terminorum, debent servari quatuor substantiales, qui breviari possunt. *August.* 3. 120. *Cas.* 8. de reser. *Peregr.* 24. loco tantum termini ad dicendum contra producta, sufficit citatio facta ad dicendum contra facta producta. *Cas.* *Peregr.* ubi supr. Idem dicerem de termino ad dicendum contra articulos. *A. A.*
- 6 Si rei iterentur termini vigore commissionis, non sanantur, nisi exprimat, quod fuerunt servati, prout in beneficialibus. *Cas.* 9. de rescript. non placet *A. A.*
- 7 Processus est summarius si in Signatura Regentis dicatur, summarie &c. licet non dicatur in corpore neque in Signatura Papæ, vel Cardinalis. *Cas.* 14. de rescript.
- 8 Causa super jure visitandi est ordinaria, & non summaria, nisi in commissione concedatur. *Cas.* 1. de jud.
- 9 Si agatur super canonizatione unionis duorum beneficiorum invicem, causa est beneficialis, & summaria. *Cas.* 3. de jud.
- 10 Licet Auditor Camerae in causis mercatorum, & non excedentibus centum possit procedere manu regia, si committatur alia causa, prout in causis mercatorum, debent servari quatuor termini. *Put.* 46. de jud.
- 11 In causis infra centum *A. C.* potest procedere lite non contestata. *Put.* 47. de jud.

CAPUT II.

De Executione.

- 1 Declaratoria lata intra triginta dies post intimationem executorialium valet: termini in judicio declarationis reiterantur vigore Innocentianæ. *Mohed.* 147. *Put.* 35. de jud.
- 2 Ubi agitur de censuris, & privatione requiritur citatio personalis, & vera notitia. *Cas.* 2. de pension. *Gom.* in reg. 73. 149. *Mohed.* 353.
- 3 Executor merus potest esse simplex clericus, mixtus autem, ut cum clausula, vocatis vocandis, aut amoto illicito detentore, debet esse constitutus in dignitate. *Aug.* 3. 630.

CAPUT III.

De Contumaciali, & ubi per contradictas proceditur.

- 1 Processus per contradictas decretus non probata absentia partis, vel procuratoris substatetur, si probetur vere tunc abfuisse. *Cresc.* 18. *Joann. Pau.* 115.
- 2 Reus contra actorem absentem procedit per contradictas. *Mohed.* 146. licet non sit nominatus in commissione, vel citatione. *Fab.* 41. *Put.* 61. de jud. & 62. Item contra procuratorem assertum actoris absentem, ut doceat de mandato. *Aug.* 1. 7. 3. 347. 377.
- 3 Procurator acceptans est citandus, alias non valet processus per contradictas. *Mohed.* 312. Intimatione apud acta. *A. A.*
- 4 Universitati etiam debet deputari curator, vel defensor, alias processus per contradictas est nullus. *Crescent.* 207. quia æquiparatur minori. *A. A.*
- 5 Mortuo colligante super beneficio proceditur per contradictas contra interesse putantes non citato procuratore domino litis, sed si constet de certo contradicte citandus est. *Cas.* 6. ut lit. pend. & extinguitur lis, nisi aliquis sit gratiose subrogatus. *Cas.* un. de sentent. & re jud.
- 6 Valet processus per contradictas, licet pars sciat quis sit procurator acceptans. *Peregr.* 60.

CAPUT IV.

De Processu cum Procuratore, & aliis.

- 1 Confors litis non potest nomine alterius procedere, nec petere sententiam si ille habet procuratorem apud acta. *Cresc.* 127.
- 2 Si actor est procurator generalis rei, & substituat, non poterit procedi cum eo substituto. *Cresc.* 94.
- 3 Morte mandantis non expirat mandatum propter fructus, & expensas in causa prophana. *Cresc.* 241. imo si est dominus litis procurator in prophana in omnibus non expirat, in beneficiali non expirat, sed substatetur quoad fructus, & expensas. *A. A.*
- 4 Si in mandato est clausula, satisfactionis, mandatum valet etiam post mortem, sed si hæres est minor in causa prophana, vel pupillus in beneficiali dubitandum. *Cresc.* 212.
- 5 Citatus ad comparandum per se, vel per procuratorem in causa ardua non excusatur propter non tutum accessum itineris. *Cresc.* 43. *Gom.*...
- 6 Si reus citatus ad instantiam duorum super eadem re coram eodem Judice, & notario, &

com-

- compareat ipse, vel ejus procurator, & notarius scribat pro A. contra B. & non dicat C. hic tamen C. non potest procedere, nisi illo citato. *Crescent. 85. de rigore cantra. A. A.*
- 7 Vigore commissionis impetratæ per assertum procuratorem non potest procedere altera pars. *Mohed. 230. debet cogere procuratorem, ut ostendat mandatum. A. A.*
- 8 Licet curator ad litem minoris nihil alleget, vel producat, valet sententia. *Aug. 3. 1. Idem contra pupillum, licet minor non dederit interrogatoria. Put. 29. de jud. C. 30. si nunquam compareat non valet. Idem 3. 50. sed ex stylo minore legitime citato ad comparandum legitime, & ei curatore deputato iploque citato valet. Idem 3. 56.*
- 9 In favorem minoris, parte non opponente, potest ferri sententia ad instantiam asserti procuratoris. *Aug. 3. 237.*
- 10 Valet processus factus cum tutore dato in testamento filio spurio confirmato a Judice. *Put. 27. de jud.*
- 11 Licet tutor non fecerit inventarium valet administratio, sed deberet, ut suspectus removeri. Non tenetur mater secundis nuptiis renunciare. Mater non potest administrare non decreta tutela a Judice, vel testatore. *Put. 28. de jud. C. 30.*

CAPUT V.

De Tertio veniente ad Causam.

- 1 Si tertius se opposuit executioni, sufficit ei dare cautionem. *Cresc. 14.*
- 2 Tertius impedit executionem si possessio est vacans. *Mohed. 94.*
- 3 Tertius impedit canonizatoriam contra intrulum. *Crescent. 38. Immo non impedit. Peregr. 20.*
- 4 Tertius citatus ad dicendum contra commissionem, & videndum se admitti, pro interesse, si non petat se admitti, non facit litem. *Cresc. 68. Idem si citet ad videndum se admitti in duobus beneficiis, & petat in uno tantum, nec est admissio in manuali scripta corrigenda juxta commissionem, aut citationem. Aug. 1. 379.*
- 5 Tertio venienti pro interesse suo præjudicant acta, & testes. *Mohed. 81. alias 79.*
- 6 Qui venit ad causam vigore commissionis in qua est clausula, quam & quas, & petit se admitti pro interesse, dicitur potius reus, quam actor. *Mohed. 229. Feb. 15. Put. 8. de jud. Si commissio est contra utrumque litigantem, contra reum erit actor, contra actorem reus, si non utatur commissione. A. A.*
- 7 Licet commissio non habeat clausulam, omnesque alios valet sententia contra tertium venientem ad causam pro interesse, maxime si dicatur in commissione, cum potestate citandi A. omnesque alios. *Put. 25. de judic. Idem 59. cod.*
- 8 Tertius veniens in tertia instantia in eodem statu non poterit appellare a sententia. *Put. 60. de jud.*
- 9 Tertius admissus confitendo de interesse debent docere de aliquo jure, & parte non citata alias

- non facit litem, neque censetur admissus. *Aug. 1. 387. contr. Peregr. 109.*
- 10 Si tertius veniat ad causam inter A. & B. & A. resignet in favorem B. durat lis inter tertium, & B. *Peregr. 109.*

CAPUT VI.

De cedente liti.

- 1 Si reus citatus dat mandatum ad allegandum sibi jus non competere, non condemnatur in expensis, potest tamen ferri canonizatoria pro actore. *Cresc. 41.*
- 2 Si reus cedat liti, actor potest obtinere suis expensis sententiam contra intrudendos. *Crescent. 51. & reum condemnare in expensis usque ad diem cessionis. A. A.*
- 3 Reus possessor resignans non evitat expensas, nisi dimittat possessionem. *Cresc. 92. tenetur etiam ad fructus. A. A.*
- 4 Transactione omnia acta censentur esse extincta, ideo non valet executio priorum actuum, sed pars de novo est citanda, & processus inchoandus. *Mohed. 315.*

CAPUT VII.

Communia de Judiciis.

- 1 Sententia valet, licet pars non fuerit citata ad concludendum. *Cresc. 59.*
- 2 Dies termini non computatur in termino, nisi ad annullandum. *Jo. P. 7.*
- 3 Si petatur avocari causam quatenus non sit instructa, petens tenetur probare causam non esse instructam, si petatur committi causam cum avocatione opportuna, quatenus non sit instructa, alias pars probet esse instructam. *Cresc. 126. non placet hæc verbalis differentia, sed qui dicit esse instructam probet. A. A.*
- 4 Tempus instructionis incipitur tempore avocationis, hoc est, commissionis impetratæ, sed gesta post executionem inhibitionem revocantur. *A. 1. 352. contr. Put. 10. ut lit. pend.*
- 5 Causa dicitur instructa in Rota, cum sunt jura producta, & termini servati licet nulliter, nam tunc si inhibeatur cum clausula quatenus non sit instructa, non tenetur parere. *Cresc. 113.*
- 6 Jura dicuntur esse in actis cum pars est citata ad dicendum contra. *Gom. in reg. 114.*
- 7 Commissio super jactationibus, & molestationibus comprehendit petitorium, & possessorium. *Mohed. 298. nisi dicatur super molestationibus in possessione. Cass. 6. de rescript.*
- 8 Processus factus in partibus lite pendente in curia est nullus. *Mohed. 320. parte illic opponente. A. A.*
- 9 Protestatio in judicialibus debet repeti in quolibet actu, in extrajudicialibus non. *Mohed. 44. Itaque valet processus coram recusato cum protestatione, quæ trahatur ad futura si postea compareat simpliciter. Put. 41. de jud. C. 44. cod.*
- 10 Sententia est intelligenda juxta formam libelli. *Cresc. 133.*
- 11 Habens subrogationis supplicationem, & literas prioris tituli, non potest petere canonizari literas si jus subrogationis est potentius, sed debet expedire. *Cresc. 95.*

- 12 Subrogatio gratiosa sustinet litem. *Cas. 1. ut lit. pend. Mohed. 239.*
- 13 Licet reus non declinet jurisdictionem, Judex causarum criminalium si absolvat a crimine non potest condemnare civiliter ad rem restituendam. *Cresc. 167.*
- 14 Citatio ad dicendum contra articulos datos, & jura producta ad primam sufficit pro duobus terminis substantialibus. *Cassad. 2. de jud.*
- 15 Statutum Urbis, quod post annum non possit dici de nullitate, non tollit exceptiones. *Put. 13. de constit. nisi replicando. Idem 15. eod.*
- 16 Idem Statutum habet locum; licet committatur causa nullitatis accessorie ad causam appellationis. Idem si allegetur nullitas ex defectu jurisdictionis. *Put. 20. de constitut. Idem est in interloquutoria, quod in definitiva. Idem 21. eod.*
- 17 Idem Statutum est decisorium, & servandum in quocumque foro. *Idem 22. eod. Idem Statutum habet locum, licet quis bene inchoaverit litem, sed postea labantur tempora. Idem 23. eod. dubito A. A.*
- 18 Instantia transit in singularem successorem. *Put. 42. de judic. Mohed. 41. & probationes non coram arbitris factæ. Idem Put. 43. eod.*
- 19 Non videtur prorogare jurisdictionem, qui coactus est aliquid coram Judice facere. *August. 1. 186. contr.*
- 20 Si registrum præsumatur occultatum, vel perditum culpa retardantis potest causa expediri visis originalibus. *Peregr. 21.*

TITULUS XL.

DE JURE DOTIUM.

- 1 **S**I mulier secundo nubens dedit omnia bona præsentia, & futura in dotem, venit etiam hæreditas futura. *Cresc. 204.*
- 2 Si dos promissa non est soluta, uxori litiganti alimenta, & expensæ non debentur. *Cresc. 233. vid. Put. 2. de usur.*
- 3 Solemnitas requisita in alienatione donationis propter nuptias requiritur in alienatione dotis æstimatæ, & rerum dotalium matris ob administratam tutelam filiorum, donec reddat rationem. *Gom. 1. 64. Aug. 3. 340.*
- 4 Non potest fieri retentio dotis matris ob administratam tutelam filiorum, donec reddat rationem. *Gom. 1. 64. Aug. 3. 670.*
- 5 Valer pactum inter socerum, & generum de dando septem pro centenariis, donec fuerit dos soluta. *Gom. 2. 40. Idem si testamento legentur. Put. 1. de usur.*
- 6 Fructus dotis extimatæ, ut ex Statuto Urbis debentur etiam hæreditate jacente, & ante interpellationem, sed competit restitutio in integrum. *Aug. 3. 67.*
- 7 Maritus promittit pro uxore, ut soluta dote renunciet legitimæ, si dos non esset soluta, quia maritus recusavit cavere de ea conservanda post uxoris mortem, cui successit non potest petere legitimam. *Aug. 3. 142.*
- 8 Æqualitas inter filias non est necessario servanda. Pater, qui dotat computando legatum quoddam, non videtur de bonis propriis dotare, licet regulariter contra. *Aug. 3. 412.*

- 9 Confessio dotis receptæ habet vim donationis etiam sine insinuatione. *Aug. 3. 690.*
- 10 Statutum permittens fructus dotium, habet locum, quando pignus est traditum, & ex pignore percepisset fructus, & stantibus oneribus matrimonii, & in fructibus, qui stant periculo divino. *Put. 24. de constit. & dum vivit. Put. 2. de usur.*

TITULUS XLI.

DE JURE EMPHYTEOTICO.

- 1 **S**tatutum Casenæ, quod extantibus hæredibus nemo possit investiri de bonis emphyteoticis devolutis ad Ecclesiam, cum sit confirmatum a Papa, valet. *Mohed. 173. vide Put. 6. de constit.*
- 2 Emphyteota non servans pacta cadit, sicut non solvens canonem. *Cresc. 196.*
- 3 Censum non solvens non incidit in commissum, nisi contractus sit juratus. *Sim. 4. vel si sit expressum in contractu. A. A. & cessat purgatio moræ. Mohed. 26.*
- 4 Extensio emphyteuseos debet fieri cum eisdem solemnitatibus, & in antiquis præsumuntur intervenisse. *Aug. 3. 595. Stante prima investitura solemniter facta potest fieri secunda sine solemnitatibus, si alia non præcedit, requiritur binus actus, & tempus 30. vel 40. annorum. Put. 1. de reb. eccl. vide Gom. in reg. 194.*
- 5 Pœna, *L. Si quis major*, procedit in contractu censuali, & alio quocumque contra jurantem, non contra hæredem. *Cas. 2. de jurejur.*
- 6 Caducitas procedit si dominus voluerit, & declaraverit vivo emphyteota. *Cas. 2. de locat. Idem si dominus, non si successor declaraverit. Idem 3. eod. tit. & potest expelli propria auctoritate. Peregr. 30.*
- Vide alia sub tit. de locat.
- 7 Concessa emphyteosi pro matre, & filia presentibus, acquiritur utrique simul non ordine successivo. *Put. 4. de loc.*

TITULUS XLII.

DE JURE JURANDO.

- 1 **D**ans positiones tenetur jurare de veritate quoad existentes in facto proprio, quoad alias de calumnia. *Mohed. 211.*
- 2 Juramentum de non contraveniendo, vel non revocando non impedit penitentiam ante præstationem consensus. *Gom. in reg. 42.*
- 3 Conductor jurans si cessat solvere, cadit, & non admittitur purgatio moræ. *Mohed. 26. Item censum non solvens non incidit in commissum, nisi contractus sit juratus. Sim. 4.*
- 4 Juramentum in litem non est dandum adversus curatorem hæreditatis jacentis tutoris, qui obiit ante litem contestatam, sed in supplementum tantum. *Cresc. 188.*
- 5 Juramentum Episcopi de non alienando res Ecclesiæ præsumitur præstitum, licet non constet. *Cresc. 49. Gom. cont. 2. 47. poterit tantum alienare in casibus a jure permissis, & erit perjurus. Cresc. 150. Gom. 2. 48. forte sine solemnitate. A. A. non retractatur ab eodem qui alienavit, quia in præjudicium ipsius valet, ta-*

men

- men in præjudicium Ecclesiæ non valet. *A. A. dum vivit. Mohed. 7. alias 250.*
- 6 Papa, & Penitentiarius tollunt jus quæsitum propter perjurium. *Gom. in reg. 14.*
- 7 Per absolutionem a juramento cum clausula, parte citata, probata enormissima læsione non tollitur jus quæsitum. *Gom. in reg. 25.*
- 8 Juramenta testium abfuturorum recepta per solum notarium Auditore existente extra curiam non valent. *Cresc. 82.*
- 9 Commissio examine testis censetur commissum juramentum notorio. *Mohed. 136. non placet A. A.*
- 10 Juramentum licet sit solitum præstari non præsumitur nisi probetur. *Gom. 1. 12. 2. 47.*
- 11 Collatio facta contra Statutum juratum a Canonicis valet, licet ipsi sint perjuri. *Gomes. 1. 46.*
- 12 Juramentum in supplementum testium singularem datur. *Gom. 2. 5. cum plusquam semiplene est probatum, aliquando in magna quantitate. Aug. 3. 505. Put. 1. de jurejur.*
- 13 Corâ Governatore etiam si procedatur velo levato, vel manu regia est jurandum de calumnia si petatur. *Aug. 3. 389. Put. 34. de judic.*
- 14 Donatio jurata non eget insinuatione, & confessio dotis receptæ jurata habet vim donationis etiam sine insinuatione. *Aug. 3. 690.*
- 15 Juramentum perhorrescentiæ potest præstari a procuratore habente mandatum ad jurandum quodcumque licitum juramentum, vel ad jurandum de calumnia, & aliud necessarium. *Cas. 1. de jurejur. Item præstitum per assertum procuratorem potest ratificari, sed medio tempore facta tenent, & requiritur notitia ratificationis. Put. 26. de jud. potest quodcumque præstari vigore Innocentianæ ad validitatem processus de curia, non ad validitatem processus de partibus. Put. 30. de jud. Peregr. 27.*
- 16 Statutum Urbis de præscriptione habet locum etiam si contractus sit juratus, quia instrumentum non facit fidem, & sic non probat, nisi probaretur per testes. *Put. 16. de confir.*

TITULUS XLIII.

DE OBLIGATIONE IN FORMA

CAMERÆ.

- 1 Obligatio in forma Cameræ admittit exceptionem falsitatis, & solutionis. *Jo. Pau. 65. Cas. 7. de mur. per. n. 2.*
- 2 Si obligatus petat absolutionem a juramento non facta mentione perjurii, nihil agit. *Jo. Pau. 31.*
- 3 Juramenti relaxatione non obstante proceditur ad executionem obligationis in forma Cameræ. *Mohed. 79. propter facultates A. C. Jo. Pau. 31. 44. 65.*
- 4 Excipiens de non numerata pecunia contra obligationem hanc post relaxationem juramenti ipse tenetur probare. *Mohed. 31. facto deposito. Jo. P. 65. contra. Mohed. 285. etiam si probetur non numerata pecunia, sed. Idem 80. alias 78. & 286. ait, exceptio non numeratæ pecuniæ, & simulationes probata enormissima læsione, & obtenta relaxatione obstant obli-*

- gationi in forma Cameræ; tamen distingue, si incontinenti probetur, & qualitas personarum id suadeat, ut facto deposito admittatur. *Jo. Pau. 65. Commissio præfixionis termini ad probandam numerationem habenti obligationem in forma Cameræ dicitur tollere jus quæsitum. Gom. in reg. 22.*
- 5 Ratificans gesta nomine suo per alium, si ille se obligavit in forma Cameræ, censetur eodem modo se obligasse, & poterit procedi executivè. *Mohed. 288.*
- 6 Exceptio simulationis non admittitur adversus obligationem in forma Cameræ. *Aug. 3. 61. vid. Mohed. 78.*
- 7 Exceptio rei non traditæ admittitur contra hanc obligationem, sed si constat partem rerum esse traditam, omnia præsumuntur tradita. *Aug. 3. 523.*
- 8 Exceptio compensationis de non soluta mercede cum absolutione a juramento obligationis in forma Cameræ causa admittitur. *Cas. unic. de mur. per.*
- 9 Qui non perceperit fructus non tenetur semper ad pensionem, etiam si id promisit possessione habita, vel non habita, quia hoc intelligitur de paucis annis. *Aug. 3. 705. Vide inf. de solut. pec. & de clausula sine retardatione.*

TITULUS XLIV.

DE JURE PATRONATUS.

CAPUT I.

De Fundatione, & Dotatione.

- 1 Juspatronatus non præsumitur ex dotatione, & fundatione, nisi probetur tempus immemorabile. *Mohed. 253. 254. Put. 3. de jurepatr. & 8. Si utraque pars faceret esse juspatronatus, præsumitur, vel si probetur dotatio, & fundatio. A. A. vide Casat. 4. de probat. 7. de jure patr. Put. 4. & 5. de jure patr.*
- 2 Juspatronatus immemorabile si est certæ personæ, vel familiæ privatorum præsumitur esse ex fundatione familiæ potentis, vel universitatis, vel Ducis, aut filii Regis ex usurpatione. *Cresc. 13. Jo. Pau. 86. contra immemorabile. Put. 3.*
- 3 In jurepatronatus Conventualium non sufficit dotatio, & fundatio, nisi constet de privilegio. *Mohed. 340.*
- 4 Ex possessione centum annorum præsumitur titulus fundationis, nisi de aliqua antiquiore etiam constet. *Aug. 3. 510. dubito de limitatione contra quam. Idem 3. 665.*
- 5 Etsi non articuletur titulus, sed allegetur, probata immemorabili sufficit. *Put. 16. de jurepatr.*
- 6 Propter antiquitatem centum annorum creditur institutionem factam ad præsentationem ex causa resignationis, quæ fuit enunciata, sed probari debet habuisse effectum. *Aug. 3. 724. Ex instrumento antiquo Episcopi probatur juspatronatus. Aug. 2. 726.*
- 7 Per famam in antiquissimis probatur juspatronatus. *Cas. 2. de probat.*
- 8 Si derogetur jurepatronatus præterquam si ex dotatione, vel fundatione competat, si competit

tit ex constructione censetur præservatum.
Cass. 6. de jure patr.

CAPUT II.

De Consuetudine, & Usurpatione.

- 1 Juspatronatus in magnis dominis præsumitur ex usurpatione. *Mohed.* 253. 340. *Aug.* 3. 114. *Put.* 8. de jure patr. etiam immemorialis. *Cresc.* 13. *Jo. Pau.* 86. ut sup.
- 2 Expectativa capit beneficia jurispatronatus laicorum ex consuetudine non immemoriali etiam non facta ejus mentione. *Sim.* 16. *Caf.* 4. de jure patr. Item omnis impetratio Apostolica. *Caf.* ubi sup.

CAPUT III.

De Privilegio.

- 1 Privilegium Marchionis ex causa onerosa, vel ob merita non est revocatum per regulam revocatoriam facultatum nominandi, & præsentandi. *Mohed.* 350. neque derogatur ei per regulas reservatorias. *Put.* 23.
- 2 In jure patronatus Conventualium Monachorum requiritur privilegium ultra dotationem, & fundationem. Privilegium antiquum per non usum præsumitur esse deperditum. *Mohed.* 340. *Put.* 7. de jure patr. & 8.
- 3 Si in privilegio petatur juspatronatus ei, qui est Ecclesiam ædificaturus, & sit ædificata, gratia est subreptitia. *Aug.* 3. 506.
- 4 Clericus supprimi curavit suum beneficium, & creati Canonicatum, & auxit dotem de bonis propriis ad dimidiam a Papa, & concessit, ut ipsi, & hæredes, & primogeniti hæredum præsentarent, juspatronatus hoc in dotatione mixtum in præsentatione laicorum tantum est ex privilegio, quod dependet ex dotatione. *Aug.* 3. 541.
- 5 Sub expectativis, & aliis literis Papæ cadunt beneficia jurispatronatus laicorum ex privilegio, etiam non facta mentione. *Cassad.* 4. de jure patr.
- 6 Si in privilegio narretur beneficium valoris 100. & Papa mandet augeri ad dimidiam, & præsentatus possessor dicat plus non valere, incumbit onus probandi adversario, excepto quod per reg. Adr. patronus tenetur probare augmentum. *Put.* 16. de probat.

CAPUT IV.

Laicorum Clericorum minim.

- 1 Juspatronatus relictum Rectori, & parochianis pro medietate, pertinet ad Rectorem pro altera ad parochianos. *Cresc.* 193.
- 2 Juspatronatus relictum quatuor laicis, & uni clerico dicitur laicale non Ecclesiasticum, quia qualitas laicalis præponderat. *Cresc.* 156. *Put.* 6. de jure patr. *Aug.* 3. 359. *contr.* in favorabilibus jurispatronatus. *A. A.*
- 3 Juspatronatus dicitur esse laicale, licet beneficium a clerico fundetur de bonis propriis, si laici sint in quali possessione præsentandi. *Mohed.* 328. *Gom.* 1. 13. *Put.* 15. de jure patr. & 17.
- 4 Beneficia jurispatronatus clericorum ratione Ecclesiæ non patrimonii, vel laicorum ex consuetudine, vel privilegio subjacent expectativis, & aliis literis Apostolicis etiam non facta

mentione. *Cassad.* 4. de jure patronat. *Sim.* 16.

- 5 Si laici præsentare teneantur de consilio Prioris, dicitur juspatronatus laicorum. *Put.* 1. de jure patr.
- 6 Præsentatio admitta per Ordinarium cum aliis adminiculis, præsumitur ab iis, qui sint de genere, præsertim pro reo, & possessore. *Put.* 2. de jure patr.
- 7 Indultum capit beneficia de jurepatronatus mixto, quia est expressum. *Put.* 26. de privil.

CAPUT V.

De quasi possessione præsentandi.

- 1 Consensus unius patroni probat quasi possessionem jurispatronatus, si non sint plures. *Cresc.* 27. præsentante uno non præservatur quasi possessio aliis, qui non sunt in quasi possessione. *Put.* 27. de jure patr.
- 2 Quasi possessio potest quæri per consensum in resignatione, ut per obitum. *Mohed.* 340. *Aug.* 3. 19. licet patronus semel non præsentet, cum vacat per resignationem non quæritur status libertatis. *Put.* 21. de jure patr.
- 3 Quasi possessio quæritur per unam præsentationem, si constat beneficium esse jurispatronatus. *Cresc.* 200. *Put.* 22. de jure patr.
- 4 Præsentatus a veris patronis præfertur præsentato a putativis, quando utrique sunt in quasi possessione. *Jo. Pau.* 46.
- 5 Fama 20. annorum causet bonam fidem, ita ut per unicum actum acquiratur quasi possessio. *Mohed.* 340. immo 14. annorum. *Aug.* 3. 78.
- 6 Status quasi possessionis non acquiritur Ordinario contradicente, si alteri contulit, licet præsentatus sed Episcopali vacante fuerit confirmatus a Capitulo. *Mohed.* 269.
- 7 Quasi possessio acquiritur, & conservatur, ac præsumitur si fuit facta collatio per assertum Vicarium, & lapsi sunt 30. anni, & provisorius fuit tolleratus. *Mohed.* 225. *vide Put.* 25. de jure patr. Idem si per assertum procuratorem, & lapsi sint 25. anni. *Put.* 24. de jure patr. sed contra sufficit probare ultimum statum si præsentatus, & institutus fuit tolleratus, licet hodie possit annullari. *Put.* 14. de jure patr.
- 8 Regulæ revocatorie patronatum in quibus beneficia non fuerunt aucta usque ad medietatem, habent locum etiam si patroni sint in quasi possessione præsentandi, neque ex hoc tollitur jus quæsitum. *Gom.* in reg. 17.
- 9 Quasi possessio quoad præsentationem non probatur ex perceptione certi subsidii tanquam a patrono. *Aug.* 3. 84.
- 10 Per sententiam non acquiritur quasi possessio præsentandi, vel eligendi, vel aliorum jurium incorporalium. *Cassad.* 7. de caus. poss.
- 11 Provisio Papæ non tollit statum. *Put.* 7. de jure patr.
- 12 Si donans juspatronatus asserat se esse verum patronum, & in quasi possessione, sufficit alterum probare, puta quasi possessionem. *Put.* 13. de jure patr.
- 13 Non quæritur quasi possessio ex præsentatione asserti procuratoris licet habuerit effectum. *Put.* 23. de jure patr. & 26.

CA.

CAPUT VI.

De Nominatione; & Presentatione; & Institutione.

- 1 Ordinarius potest prorogare tempus 4. & 6. mensium ad præsentandum. *Cresc.* 148. *Gom.* 2. 50.
- 2 Ut acquiratur jus ad rem debet fieri præsentatio ordinario. *Gom. in reg.* 274.
- 3 Si præsentatus ante institutionem moriatur in curia, beneficium non vacat in curia. *Gom. in reg.* 270.
- 4 Si nominatus ante præsentationem, & institutionem capiat possessionem, celebret Missas, populo benedicat, vel eum aspergat aqua sancta, neque fructus percipiat, amittit omne jus, & efficitur inhabilis, juxta *c. Avaritia*; & *c. fin. de elect. in 6. Cresc.* 187. etsi simus in beneficio sine administratione, & cura. *Gom.* 1. 25.
- 5 Præsentatio unius simoniaca inficit aliorum præsentationem, item nominatio, & hujus vitii fieri etiam mentio in nova provisione. *Mohed.* 258.
- 6 Clausula quatenus non sit alicui jus quæsitum non præservat eum, qui erat solus de genere, licet præsentatio deberet fieri cum ea qualitate, si non fuerit præsentatus. *Crescent.* 205.
- 7 Provisio Nuncii facta ante præsentationem patroni laici, cujus juri patronatus fuit derogatum, est bona. *Gom. in reg.* 11.
- 8 Provisio Nuncii, in qua est facta mentio præsentationis, dicitur nova provisio, & non est subreptitia, licet non dicatur edicta non fuisse posita. *Mohed.* 318.
- 9 Institutio beneficiorum in Collegiatis spectat ad Episcopum. *Mohed.* 297. *Cassad.* 22. *de præbend.*
- 10 Indultum nominandi concessum Regi intelligitur ad omnes menses. *Mohed.* 3. sed quia excipiuntur generaliter reservata, non habet locum in 8. mensibus tempore regulæ. *Mohed.* 316.
- 11 Primariæ preces concessæ Imperatori in terris Romano Imperio subjectis non habent locum in Italia, neque in statu Mediolan. *Cresc.* 88. *Gom.* 1. 18.
- 12 Regula de verisimili non habet locum in præsentante. *Gom. in reg.* 290. *Mohed.* 316.
- 13 Patronus clericus excommunicatus non potest præsentare. *Gom.* 1. 77.
- 14 Procurator generalis constitui potest ad vacatura, ut possit præsentari procurator patroni, qui habet plura beneficia sui patronatus. *Gom.* 1. 107. alias non valet constitutio procuratoris ad præsentandum ad certum beneficium antequam vacet, neque præsumitur durare voluntas. *Cassad.* 5. *de jure patr.*
- 15 Plurium patronorum præsentatio, licet non fiat simul, valet. *Aug.* 3. 616. nisi competat, ut universis. *A. A.*
- 16 Patronis intra quatuor menses non præsentantibus provisio non convalescit. *Put.* 6. *de jure patr. dubito A. A.*
- 17 Collatio facta contradicente patrono est ipso ju-

re nulla, & si est in favorem, nihil resignatur. *Put.* 10. *de jure patr. Mohed.* 326. *Fab.* 37.

18 Collatio sine consensu patroni non est nulla a principio, sed valida, in eventum contradictæ omnis irritanda. *Put. decis.* 12. *de jure patr.*

19 Institutio per sententiam facta sine edictis, valet. *Put.* 18. *de jure patr.*

CAPUT VII.

Communia de Jure patronatus.

- 1 Jus patronatus relictum proximioribus de genere competit descendantibus ex femina. *Sim.* 20. *Cass.* 1. *de jure patr.*
- 2 Donans omnia jura sua, & actiones, quas habet in illis bonis, non donat jus patronatus. *Aug.* 1. 6. 3. 207. licet transeat cum universitate. *Aug.* 3. 192.
- 3 Ordinarius propter discordiam patronorum potest ponere ceconomum in Ecclesia. *Cresc.* 201.
- 4 In si neutri, & aliis gratiis lite pendente non est necessaria derogatio, neque mentio juris patronatus etiam Regii si sit litigiosum. *Cresc.* 22. In beneficio juris patronatus litigioso facile derogatur attenta lite juris patronatus. *A. A.* neque mentio Regii. *Cresc.* 220. Si alter ex colligantibus super beneficio juris patronatus decedat in Curia, Papa potest providere non facta mentione juris patronatus. *Cass.* 3. *ut lit. pend.* sed si non est lis, tenetur derogare, etsi provideat de vacanti in curia. *Aug.* 1. 359. *contr.*
- 5 Regula de Annali capit beneficia juris patronatus si impetrentur a Papa, etiam cum consensu patronorum. *Gom. in reg.* 126. sed in institutione facta a Papa, vel confirmatione non habet. *Mohed.* 267. *Sim.* 27. Subrogatus in jus quoad possessionem, est immittendus, non obstante exceptione juris patronatus, nisi incontinenti doceatur. *Put.* 7. *de caus. possess.*
- 6 Regula revocatoria facultatum Nunciorum non tollit, quin Nuncius disponat de beneficiis juris patronatus non comprehensis sub expectativis, ut prius. *Mohed.* 307. Provisio Nuncii valet de beneficiis juris patronatus. *Aug.* 3. 336. *vid. Put.* 2. *Mohed.* 326. *vid. c. 6.*
- 7 Episcopus, vel ejus officialis potest erigere in titulum beneficii, & conferre titulum clerico, licet testator leget bona, & mandet celebrare missas in Capella erecta, instantibus præsertim duobus ex tribus patronis. *Mohed.* 124. *Gom. in reg.* 215.
- 8 Pensio sine consensu patroni non valet si patronus contradicit, vel alium intra tempus præsentat. Resignatio sine consensu patroni non valet, alias valet. *Mohed.* 268.
- 9 Jus non abdicatur a resignante beneficium juris patronatus in favorem personæ certæ, si patroni non consentiunt. *Mohed.* 326. *Put.* 10. *de jure patr.* & 14. *de renunc.* vel si alium intra tempus quatuor mensium præsentant. *Fab.* 37.
- 10 Patroni præsentantes, sive beneficium vacet per obitum, sive per resignationem, videntur consentire resignationi factæ in favorem certæ personæ. *Fab.* 41. *Put.* 11. *de jure patr.*
- 11 Regula de subrogandis habet locum in beneficiis juris patronatus. *Gom. in reg.* 84.

- 12 C. 1. *ut lit. pend. in 6.* habet locum in præsentationibus, ita quod præsentato mortuo in lite alius non possit præsentari. *Gom. 1. 31.* & lis super præsentatione causat attentata, si alter colligantium petat a Legato commissariam, qui procedat ad institutionem. *Put. 39. de jud.*
- 13 Probatur juspatronatus quoad præsentatos ex institutione Ordinarii cum mentione præsentationis. *Aug. 3. 286. Put. 22. de iure patr.* nisi sit per assertum procuratorem quoad acquirendam quasi possessionem. *Put. 23. de iure patr.* sed stante cursu 25. annorum sufficit. *Put. 24. eod. contra tamen. 26. eod.*
- 14 Sententia inter patronos lata non nocet Ordinario. *Aug. 3. 363.*
- 15 Si in bulla dicitur, quod, ut asseris, juspatronatus existit, onus probandi esse tale incumbit provisoria, si ut asseritur impugnant, probato jure patronatus præsumitur ex dotatione. *Cass. 4. de præb. 7. de iure patr.* si dicatur, quod juspatronatus forsan ex fundatione existit, censetur fateri ex fundatione. *Peregr. 28.*
- 16 A. & B. sunt patroni, moriuntur, tres hæredes A. præsentarunt. C. duo hæredes B. præsentant D. tertius C. non præfertur nisi ex gratificatione Ordinarii. *Cass. 2. de iure patr.*
- 17 In alienatione rerum Ecclesiæ, aut dismembratione decimarum non requiritur consensus patronorum, sed potest ex causa contradicere. *Cass. 3. de iure patr.*
- 18 Derogatio juspatronatus solet concedi si est unus ex patronis supplicans, sed gratia est subreptitia non facta mentione, quod convenerat inter duas familias, ut alternatim præsentarent. *Put. 20. de iure patr.*

TITULUS XLV.

DE LEGATIS, ET FIDEICOMMISSIS.

- 1 PER clausulas, ad habendam, alienandum in divisione inter fratres facta videtur esse renunciatum fideicommissum. *Mohed. 156.*
- 2 Filius ex soluto, & soluta natus est capax legati ultra summam alimentorum. *Aug. 2. 9.*
- 3 Legata pia debentur ex testamento nullo. *Aug. 2. 187.*
- 4 Legatum filiabus relictum cum ad nobiles annos pervenerit, debetur cum nupserit. *Aug. 3. 337.*
- 5 Legatum relictum a Sejo presbytero Titio filio suo legitimo, & naturali valet, licet non probetur esse filius Seii. *Aug. 3. 405.*
- 6 Domus prohibita alienari, in pœnam relicta proximo agnato, non potest ab eodem proximo alienari. *Aug. 3. 578.*
- 7 Fideicommissum post testamentum relictum potest per testes probari. *Aug. 3. 733.*
- 8 Hæres potest petere detrahi scilicet post tres sententias super legato latis. *Put. 2. de re jud. 6. de testam.*
- 9 Sententia lata contra hæredem non præjudicat fideicommissario non citato saltem per proclamata, licet sententia valeat. *Put. 10. de re jud. & si hæres fuerit tutrix fideicommissarii. Idem 11. eod.*
- 10 Fideicommissarius non potest, propria aucto-

- ritate ingredi possessionem. *Put. 3. de testam.*
- 11 Qui promisit relevare indemnem fideiussorem datum pro evictione in venditione rei prohibita alienari, sibi præjudicat. *Put. 25. de testam.*

TITULUS XLVI.

DE LOCATO.

CAPUT I.

- 1 Locatio intrusi non valet in præjudicium aliorum. *Mohed. 91.*
- 2 Habitans domum communem non patientem commodam divisionem, non tenetur ad pensionem solvendam socio. *Mohed. 289.*
- 3 Locatio præbendæ non probato effectu locationis non probat optanti consuetudinem. *Mohed. 296.*
- 4 Transactio fieri potest super bonis locatis. *Mohed. 249.*
- 5 Non est locus regressui, licet resignatarius conducens fructus a resignante non solvit pensiones, si resignavit cum reservatione regressus si impediretur in perceptione fructuum. *Mohed. 27. 303.*
- 6 Casus insolitus censetur esse exclusus, licet non fiat mentio belli, & pestis. *Mohed. 236. Put. 3. de transact.* sed qui promittit fortuitis casibus censetur promittere de insolitis. *Gomes. 1. 72.*
- 7 Conductor, ne solvat non potest dicere non intervenisse consensum superioris. *Cresc. 122.*
- 8 Locationes plures cum effectu in antiquis probant dominium. *Aug. 3. 210.*
- 9 Locatio procuratoris de beneficio, vel re domini censetur facta nomine domini, nisi aliud probetur ex aliis conjecturis. *Aug. 3. 346.*
- 10 Qui conduxit pro se, & sociis suis potest agere in solidum, si non constat alios socios eum habere, qui tractet sua negocia. *Aug. 3. 419.*
- 11 Locatio est simoniaca si Episcopus locat fructus spirituales, & temporales, ita ut nominet Vicarium, & conferat conductorem. *Aug. 3. 689. 721. vid. Put. 5. de reb. eccl.*
- 12 Locans operas, vel rem, & operas, si per ipsum non fiat, consequetur suam mercedem non deductis expensis, quas facturus esset in præstatione operarum. *Cass. ad. 1. loc.*

CAPUT II.

De locatione ad longum tempus.

- 1 Decimæ locari possunt ad vitam, licet prohibitum sit perpetuo alienari. *Mohed. 248.*
- 2 In locatione ad longum tempus, ut in pensione, debet fieri mentio in ejus confirmatione de habente regressum ut in impositione pensionis. *Mohed. 270. Fab. 42. Put. 2. de reb. eccl.*
- 3 Confirmatio locationis valet non facta mentione de mala perceptione fructuum. *Mohed. 251.*
- 4 Locatio ad longum tempus non facta nomine Ecclesiæ non ligat successores. *Mohed. 270.*
- 5 Conductore, qui juravit non solvente, res cadit in commissum, & cessat purgatio moræ. *Mohed. 26. Item censum non solvens non incidit in commissum, nisi contractus sit juratus. Sim. 4. Multa de locatione hac sup. rit. de reb. eccl.*
- 6 Licet successor recipiat pensiones ab affluario præ-

- prædecessoris, non videtur relocasse ad aliud novennium; & si soleret res ita locari, sed ad tempus congruum solutioni. *Gom. 1. 55. 73. Put. 7. de locat.*
- 7 Qui cœpit domum pro se, & duabus personis nominandis, dummodo intra certum tempus faciat sumptus illos, licet illos prius nominet, quam ædificet, valet nominatio. *Aug. 3. 326.*
- 8 Tertius non potest excludere conductorem perpetuum ob caducitatem, sine domini declaratione. *Aug. 3. 254.*
- 9 Habens mandatum ad petendum debita, non habet ad petendum privari ob debita. *Aug. 3. 591.*
- 10 Locatio ad longum tempus est prohibita ex Concilio Lateranensi, nisi in rebus solitis locari. *Aug. 3. 676.*
- 11 Quietans pro affectu præsentis anni censetur tacite locasse, non expresse pro eodem anno. *Put. 2. de locat.*
- 12 Ex 30. annorum spatio præsumitur pro solemnitatibus enunciatis in locatione effectuatâ, nisi fuerit extensa ad alios, & illi non fuerint usi. *Put. 7. de præsumpt.*

TITULUS XLVII.

DE MAJORITATE, ET OBEDIENTIA.

- 1 DUX Mediolani dicitur supremus Princeps. *Mohed. 45.*
- 2 Per supremum Principem potest tolli jus quaesitum ex sententia. *Mohed. 43.*
- 3 Statutum præferens Licentiatos Doctoribus est stricte intelligendum, & non procedit adversus Doctores in variis facultatibus, neque adversus antiquiores. *Aug. 3. 209. Idem Put. 27. de constit.*
- 4 Qui canunt in Capellis non debent obstrepere canentibus in principali parte Ecclesiæ. *Aug. 3. 480. & si consuetum esset id fieri. Idem 789.*

TITULUS XLVIII.

DE MANDATO.

- 1 Mandatum de dispensando operatur eundem effectum, quem dispensatio. *Gom. in reg. 274. nisi sit aliquid verificandum cum clausula, si est ita. Fab. 34.*
- 2 Mandatum de dispensando habet vim dispensationis ad effectum spoli. *Mohed. 140.*

TITULUS XLIX.

DE MUTUIS PETITIONIBUS.

- V *Ide sup. de compensation.*
- 1 Conventus ad summam certam, ad quam in forma Camerae est obligatus, auditur si petat se absolvi, ut agat ad mercedem. *Cassad. un. de mut. per.*
- 2 Reconventio debet intentari in exordio litis, alias non retardat. *Put. 45. de jud.*

TITULUS L.

NE SEDE VACANTE ALIQUID INNOVETUR.

- 1 Sede Episcopali vacante expectantes non possunt acceptare in quatuor mensibus ordinariarum. *Mohed. 310.*
- 2 Non acquiritur quasi possessio, si præsentatio. *Tom. VI.*

nem admittat capitulum sede vacante. *Mohed. 269.*

- 3 Capitulum sede Episcopali vacante non potest conferre beneficia, quorum collatio ad solum Episcopum pertinet, sed quæ ad ipsum capitulum tantum, vel ad Capitulum, & Episcopum simul. *Aug. 3. 102.*

TITULUS LI.

NIHIL NOVARI APPELLATIONE PENDENTE.

- 1 Appellatio a die notitiæ ejus, qui fuit citatus ad sententiam, non inducit attentata. *Jo. Pau. 3.*
- 2 Collatio facta intra tempus datum ad appellandum, si potuit appellari, licet postea non appelletur, est nulla. *Jo. Pau. 78. Mohed. 150. Aug. 1. 33. 166.*
- 3 Clausula, appellatione remota, facit ut non possint gesta postea revocari tamquam attentata, si appellatio est frivola. *Aug. 3. 100.*

TITULUS LII.

DE NON NUMERATA PECUNIA.

- 1 De exceptione non numeratæ pecuniæ opposita adversus obligationem in forma Camerae. Vide *sub tit. de oblig. in form. Cam. num. 4.*
- 2 De non numerata pecunia potest obijci cum eodem contextu confessio mutui, & obligatio est facta. *Aug. 3. 492.*

TITULUS LIII.

DE OFFICIO DELEGATI.

- 1 Subdelegatus deferens appellationi abdicat a se, & a delegato jurisdictionem, ita quod non valet processus coram delegato. *Mohed. 321. mihi non probatur A. A.*
- 2 Per decretum de citando perpetuatur jurisdictionis quoad inducentem, non tamen quoad partem, nisi per executionem. *Gom. 1. 58. Intellige in delegato a Principe. Put. 2. de off. deleg.*
- 3 Delegatus, seu exequutor deputatus ad informandum se de fructibus superexcrecentibus, & si sint, ad providendum, potest subdelegare. *Put. 1. de off. deleg.*
- 4 Prorogatus non potest prorogare jurisdictionem Judicis delegati, maxime si prorogando renunciat appellationi, & attentatis. *Mohed. 89.*

TITULUS LIV.

DE OFFICIO LEGATI.

- 1 Legati, & Nuncii conferunt in mensibus Ordinariarum tempore expectatarum. *Cresc. 160. Gom. in tract. expect. n. 13. licet contrarium dicat in reg. 212.*
- 2 Legatus providet de devolutis non obstante negligentia sua. *Mohed. 266. Put. 5. de offic. ordin.*
- 3 Gesta a Legato ante notitiam revocationis, valent. *Mohed. 215.*
- 4 Facultas Nuncii de conferendis quibuscumque, & qualibuscumque beneficiis comprehendit Dignitates. *Cresc. 32. Gom. in reg. 179.*
- 5 Nuncii possunt conferre omnia beneficia per resignationem, & vacantia per obitum cum certa qualitate. *Jo. Pau. 49. litigiosa per resignationem tantum. Put. 7. de off. leg.*

- 6 Decretum irritans Legati non ligat ignorantes. *Sim. 9. Cass. 3. de decret. Gom. 2. 6.*
- 7 Concordata Germaniæ impediunt collationes Legatorum, non Papæ. *Sim. 7. Aug. 3. 165. contr. Put. 3. 4. de constit. fallit in Legatis de latere. Aug. 3. 429.*
- 8 Provisio Nuncii, in qua est facta mentio præsentationis, dicitur nova provisio, & non est subreptitia, licet non fiat mentio non fuisse posita edita. *Mohed. 318.*
- 9 Nuncius, qui potest derogare regulis editis, & edendis non potest derogare regulis judicialibus, vel notabilem qualitatem habentibus, quarum requiritur individua mentio. *Gom. in reg. 48.*
- 10 Commenda facta a Legato non ita afficit, ut facta a Papa, sed cessante commenda Ordinarius potest providere. *Aug. 3. 48.*
- 11 Legati Bononienses solent habere facultatem, quam habuit Cibo a Papa Clemente sub certa data; is habuit tunc amplissimam, sed postea limitatam, credendum est omnes habere limitatam. *Aug. 3. 422.*
- 12 Nuncius, qui potest reservare pensiones in favorem resignantis, vel alterius personæ, non potest admittere resignationem in favorem certæ personæ. *Put. 6. de off. leg.*

TITULUS LV.

DE OFFICIO ORDINARII.

- 1 **A**uditor Cameræ est Ordinarius. *Put. 3. de off. ord. sine territorio. Gom. in reg. 284. vide sub tit. de for. comp. De Ordinariorum facultate. vid. sub tit. de præbend. c. 2.*
- 2 Episcopus visitare potest Monasteria, & loca exempta auctoritate Apostolica ex decreto Concilii Tridentini, quod loquitur de Prælatibus, sed intelligitur etiam de Episcopis. *Put. 1. de constit.*
- 3 Concilium Tridentinum loquens de Cathedralibus, & majoribus Ecclesiis visitandis habet locum etiam in Collegiatis. *Put. 5. de const.*
- 4 Promotio facta in aliena diocesi, licet enunciatur licentia proprii Episcopi, non valet. *Put. 3. de dispen. sed contra. Gom. 1. 18. Mohed. 128. Aug. 2. 5.*
- 5 Ordinarius potest amovere retinentes beneficia reservata sine titulo, sed non conferre. *Put. 1. de off. ord.*

TITULUS LVI.

DE OFFICIO VICARII.

- 1 **E**piscopus non cogitur tenere Vicarium, neque solvere salarium Vicario prædecessoris. *Mohed. 356. Vicario suo cogitur. Gomez. 2. 20. si convenerit. Put. 6. de off. Vicar.*
- 2 Appellatio a Vicario foraneo ad Episcopum, vel Archiepiscopum valet. Vicarius Archiepiscopi foraneus dicitur, qui residet in diocesi suffraganei ad appellationes Episcoporum ex consuetudine decennali. *Mohed. 133. Gom. 127.*
- 3 Appellari potest a sententia interlocutoria a Vicario ad Episcopum. *Put. 15. de app.*
- 4 Resignatio facta in manibus Vicarii revocati per mortem Episcopi ante notitiam obitus va-

let. *Mohed. 215. Aug. 3. 293. Put. 3. de off. Vic. Aug. 1. 421. contr. Idem dic, si Episcopus resignat. Peregr. 33.*

- 5 Mandato dato ad providendum, & conferendum cum omnimoda potestate, ac plena, libera, & generali administratione, censetur data facultas ad admittendum resignationem, maxime cum adminiculo testium. *Mohed. 323.*
- 6 Statur assertioni Vicarii de licentia Episcopi ad promovendum constituto de Vicariatu de publica voce, & fama. *Cresc. 178. Sed Vicarius non potest cum inhabili dispensare. Gom. 1. 26.*
- 7 Vicarius generalis potest unire sine speciali facultate, & Ecclesia, cui unita est, recte agit spolio, si fuit in possessione, sicut provisos a Vicario agere potest. *Mohed. 337.*
- 8 Facultas uniendo data Vicario, non comprehendit operarias. *Mohed. 94.*
- 9 Episcopus, seu officialis Episcopi potest erigere in titulum beneficii, quod testator reliquit. *Mohed. 124. Gom. in reg. 215.*
- 10 Possessio conferendi acquiritur, licet fiat collatio per assertum Vicarium si provisos 30. annis possedit. *Mohed. 215.*
- 11 Vicario in Urbe non datur salarium tempore visitationis. *Gom. 2. 20.*
- 12 Administrator Ecclesiæ, donec electus sit 27. annorum habet ordinariam, & potest alium substituere. *Put. 1. de off. Vic.*
- 13 Vicarius delegatus ad liquidationem fructuum a Rota, si potest substituere alium nomine Episcopi, substitutus poterit liquidare. *Put. 2. de off. Vicar. Peregr. 31. dubito A. A.*
- 14 Episcopus non potest deputare Vicarium perpetuum, nisi ex causa legitima, neque ligat successorem. *Put. 2. de off. Vicar.*
- 15 Vicarius generalis potest conferre, & substituere vigore alternativæ Episcopi non expeditæ, licet in facultatibus, nihil dixisset. *Put. 5. de off. Vicar.*
- 16 Si Vicarius tanquam Canonicus in Capitulo provideat de beneficio spectante ad collationem Capituli, & Episcopi, valet collatio. *Put. 15. de præb.*
- 17 Mandatum ad conferendum certum beneficium non tenet, nisi ex causa permutationis. *Put. 8. de probat.*

TITULUS LVII.

DE ORDINE COGNITIONUM.

Vide supra de Foro competenti.

TITULUS LVIII.

DE PACTIS.

- 1 **C**oncordatis Germaniæ nunquam intelligitur esse derogatum, quia sunt inita in vim pacti. *Cresc. 55.*
- 2 In concordia facta, salvo beneplacito Sedis, unusquisque potest petere confirmationem si alter non dissentiat; non dicitur dissentire, qui citatus ad dicendum contra concordiam, respondit non esse confirmatam, vel dixit generalia, præsertim si est procurator, cum requiratur speciale mandatum. *Jo. Pau. 54.*

- 3 Non est in culpa, vel mora quis, si alter non servat pro parte sua. *Mohed. 218.*
De concordatis Germaniæ, Galliæ, & Leodii. Vide *sub tit. de præb. cap. 2. §. 2.*
- 4 Pactum de solvenda, seu redimenda præda, vel tallia domus inter plures, intelligitur pro rata cujusque, non ut unusquisque in solidum teneatur. *Gom. 2. 3.*
- 5 In concordatis Germaniæ excipiuntur primæ Dignitates in Collegiatis etiam si non sint reservatæ, puta infra decem aureorum valorem. *Gom. 2. 26.* sed si triennio possideantur est titulus coloratus. *Cassad. 7. super reg. Gom. in reg. 211.*
- 6 Pactum initum de successione inter quatuor, contraria voluntate dissolvitur, & a tribus in eorum trium præjudicium, & eorum filiorum, si neque ratificarunt, neque notarius pro eis stipulatus fuit. *Aug. 2. 602. contr.*
- 7 Concordia salvo beneplacito Sedis Apostolicæ non est perfecta, donec sequatur beneplacitum. *Pur. 38. de privileg.*
- 8 Pactum, vel contractus initus cum conditione, ut inde fiat scriptura, non efficitur inutilis non sequuta scriptura, nisi constet de ea intentione partium. *Peregr. 34.*

TITULUS LIX.
DE PIGNORIBUS.

- 1 Uxor propter donationem propter nuptias præfertur aliis creditoribus. *Mohed. 50. alias 49.*
- 2 Clausula, ut specialitas generalitati non deroget, facit ut habens hypothecam specialem, & generalem præferatur in generali secundo creditori habenti specialem tantum. *Gom. 1. 67.*
- 3 Restitutio pignoris non facit præsumi solutionem. *Gom. 1. 69.*
- 4 Quando aliquod interdictum competit principali debitori pro avocanda possessione ejus creditori, datur interdictum utile. *Gom. 1. 85.*
- 5 In pecunia, seu pretio Militiarum cadit hypotheca, licet ipsæ Militiæ non obligentur, & emptori hypothecarius præfertur. *Aug. 3. 617.*
- 6 Res vanales censentur hypothecatæ quoad alienentur, quibus alienatis pretium succedit in locum earum. *Aug. 3. 655.*

TITULUS LX.
DE PŒNIS.

- 1 UBI agitur de censuris, pœnis, & privatione requiritur citatio, intimatio, & scientia vera. *Gom. in reg. 149.* Sequitur Rota ut per *Seraph. in Pallentina Canonicatus de Usillis 26. Martii 1571.*
- 2 Extensio non habet locum in pœnalibus, nisi causa Reipublicæ. *Gom. in reg. 27.*
- 3 Abbatissa permittens se corrumpi, est ipso jure privata. *Cresc. 131.*
- 4 Statutum Hispalen. contra hæreticorum, & reconciliatorum liberos, intelligitur de reconciliatis ob hæresim non ob suspicionem, præsertim sine pœnitentia publica, & cum dispensatione, vel absolutione. *Aug. 3. 394.*
- 5 Ut quis incidat in pœnas rebellionis ob non solutionem annatarum, juxta Stabilimenta Re-

ligionis Hierosolymitanæ, debent expectari quatuor menses post intimationem Stabilimentorum. *Pur. 6. de re jud.*

TITULUS LXI.
DE PRÆBENDIS.
CAPUT I.
De modis vacandi.

§. I. Per obitum.

- 1 Collatio facta per obitum Titii non capit per cessationem Commendæ, quæ fit per obitum ejusdem. *Gom. in reg. 291.* Intellige in expectativis, & ubi affectio impedit, secus si Papa Motu proprio provideat. *Pur. 11. de præbend.*
- 2 Clausulæ generales, quovis modo, & ex cujuscumque persona, vacet comprehendunt vacationem etiam per obitum alterius, vel resignationem ejus, de quo in narrativa fit mentio. *Mohed. 107. 265.*
- 3 Beneficium dicitur vacare per obitum, etsi non expediverit literas defunctus habens bonum jus. *Peregr. 37.*

§. II. Per resignationem.

- 1 Si ignarus regressus cedit in favorem alterius non aliter cessurus si scivisset, repetit beneficium. *Sim. 27.*
- 2 Clausulæ cessionis capiunt impetrationem per obitum alterius. *Mohed. 105. 265.* Imo *A. A.*
- 3 Resignatio cum reservatione pensionis nullæ, regressus valet, licet consensus præstetur super pensione. *Cresc. 173.* non placet *A. A.*
- 4 Si resignatur cum reservatione pensionis nullæ, licet pensio sit soluta a diversis personis, potest dici de nullitate pensionis, & resignationis. *Fab. 40.*
- 5 Si consensus præstetur super supplicatione resignationis, cum reservatione a resignante prius juxta formam supplicationis, postea pure sine reservatione, juxta eandem supplicationem, secundus consensus valet. *Fab. 48.*
- 6 Si fuerit reservatus regressus, & fuerit retrocessum, debet sedere in loco antiquo, præsertim si ab initio reservatur stallus in choro, & locus in Capitulo. *Fab. 51.*
- 7 In resignatione non debet fieri mentio familiaris Cardinalis, neque indulti, etsi derogetur regulæ de infirmis. *Cass. 16. de præb.*
- 8 Clausula quovis modo posita in nova provisione, in qua narratur resignatio Titii, non capit per obitum ejusdem, nisi fuerit verificata, nec sufficit docere de resignatione in partibus, nisi constet de consensu. *Pur. 51. de præb.*

§. III. De certo modo.

- 1 Collatio facta intra decem dies datos ad appellandum post sententiam privatoriam est nulla. *Mohed. 150.* si potuit appellari, licet non appellatum sit. *Jo. P. 78. Aug. 1. 3.*
- 2 Impetratio non faciens mentionem de alio, Canonicatu, vel alio incompatibili est valida sed vacat primum. *Mohed. 171.* si capiat possessionem, & persistat duobus mensibus. *A. A.*
- 3 Canonicatus cum Portione sub eodem testio non sunt incompatibiles. *Mohed. 176.*
- 4 Devolutio est probanda ab impetrante cum di-

citur, ut detur devolutio dispositive. *Mohed. 210.*

- 5 Impetrans per privationem ob simoniam tenetur se inscribere ad extraordinariam pœnam arbitrio Judicis. *Cresc. 161.*
- 6 Per promotionem ad Cardinalatum vacant majora beneficia, puta Dignitates, & parochiæ. *Aug. 3. 521.* & requiritur derogatio Concilii Lateranensis in retentione eorum, & regressu. *Aug. 3. 491.*

CAPUT II.

De facultatibus providentium.

§. I. Ordinariorum jure communi.

- 1 Provisus ab Ordinario, si postea capit possessionem, præfertur proviso a Papa eodem die cum clausula gratificatoria. *Sim. 3. Gom. 1. 32. Mohed. 122.* Si vero ante possessionem captam cedat in alium, qui postea capit possessionem, non præfertur possessor illi Apostolico, licet non habeat illâ clausulam. *Cas. 15. de Præb.*
- 2 Decreto irritanti Ordinariorum, vel Legati non ligantur ignorantes, sed decreto Papæ. *Sim. 9. Cass. 3. de decret. Gom. 1. 6.*
- 3 Valet collatio Ordinarii facta in curia. *Gom. in reg. 280. Put. 26.*
- 4 Possessio conferendi acquiritur, licet fiat collatio per assertum Vicarium, si triginta annis possederit provisos. *Mohed. 225.*
- 5 Gratia conditionalis ante eventum conditionis non efficit quin Ordinarius possit providere etiam si adsit clausula, ex nunc prout ex tunc; sed si post conditionis eventum secus est. *Aug. 3. 154.*
- 6 In Cathedralibus provisio præbendæ pertinet ad Episcopum, & Capitulum; in Collegiatis præsentatio, seu electio ad Capitulum, institutio, seu confirmatio ad Episcopum. *Cass. 22. de præb. Put. 46. de præb. ait,* in Collegiatis collationem præbendæ pertinere ad Capitulum, si non contradicat Episcopus est quæsitum jus. *Put. 20. de præb.* Idem dic, si Episcopus provideat, & Capitulum patitur esse in possessione. *Aug. 3. 437.* & dicitur esse jus quæsitum statim. *Put. 61. de præb.*

§. II. De Concordatis.

- 1 Concordata Germaniæ impediunt collationes Legatorum non Papæ. *Simon. 7. Aug. 3. 165.* contra. *Put. 34. de constit. fallit in Legatis de latere. Aug. 3. 429.* in mense Junii Legati Germaniæ conferre possunt non obstantibus Concordatis. *Put. 2. de privil.* Concordata remonent gratias præventivas tantum, nec obstant Legatis. *Put. 3. de privil. vide eund. 43. de privil.*
- 2 Concordatis Germaniæ nunquam intelligitur esse derogatum, quia sunt in vim pacti. *Cresc. 55.*
- 3 Concordata Leodien. ligant manus Papæ in vacantibus in mensibus Ordinariorum. *Simon. 6.*
- 4 In concordatis Germaniæ excipiuntur familiares Papæ veri, scilicet, non per privilegium, & habitantes in Palatio, vel capientes panem, sed qui sunt veri continui commensales Papæ. *Simon. 8.*

5 Beneficia existentia in Legatione Avinionen. quorum collatio pertinet ad Abbates Monasteriorum existentium in Gallia comprehenduntur sub Concordatis Galliæ. *Mohed. 92.*

6 Concordata Germaniæ comprehendunt Coadjutorias cum futura successione non regressus. *Cass. unic. de pact. Put. 43. de privil.*

§. III. De Alternativa.

- 1 Clausula alternativæ, dummodo non sint generaliter reservata, non refertur ad regulam octo mensium. *Mohed. 163.*
- 2 Episcopus non potest conferre vigore alternativæ, nisi literis expeditis. *Mohed. 203. Aug. 3. 765. contr. Put. 5. de off. Vic. & 1. super reg. quod non judicetur juxta formam supp.*
- 3 Alternativa expedita cum impensa 40. ducatorum præsumitur impetrata de mandato domini. *Mohed. 212. Put. 2. de præsumpt.*
- 4 Si habens alternativam provideat Sede vacante in mense Papæ, vel Ordinarii valet provisio. *Aug. 3. 65.*
- 5 In alternativa non reservantur alii menses subalterni, licet dicatur, dummodo privilegio Ordinariorum non utatur. *Aug. 3. 87. cessante regula octo mensium. Put. 59. de præb. vid. Peregr. 5.* sed ex interpretatione concessa tempore, quo vigeat regula octo mensium, videtur reservare alios sex. *Aug. 1. 288. contr. licet aliter. 1. 299. vide 1. 317. Put. 28. de præb. & 69. Idem 37. de privil.* pro non reservatione.
- 6 Vicarius generalis potest conferre, & instituere vigore alternativæ Episcopi, licet in mandato, non fiat mentio. *Put. 5. de offic. Vicar.*
- 7 Episcopus per abusum perdit alternativam, & revertitur ad usum quatuor mensium. *Aug. 1. 171. 273. 274. contr. sed provisio beneficii, quod pertinet ad inferiores collatores abusus non est. Idem 277. contr. & præsumptio est contra Episcopum ad quem beneficiorum collatio pertinet. Aug. 1. 287. contr.*
- 8 Alternativæ præservantur in regula octo mensium. *Put. 3. de præb.*
- 9 In suspensione alternativarum posita in reservatione, non comprehenditur alternativa Episcopi, & Capituli, ut provideant alternatim ex Statuto confirmato. *Put. 56. de præbend.*
- 10 Alternativa ad collationem, & aliam quamvis dispositionem Episcopi capit beneficia, quæ sunt ad præsentationem Capituli, & institutionem Episcopi. *Put. 33. de privil.*
- 11 Alternativa expedita sub plumbio, magis attenditur, quam indultum ad omnes menses per breve ejusdem datæ. *Put. 40. de privil. Peregr. 48.*
- 12 Clausula, non obstantibus privilegiis, facultatibus, & indultis, suspendit ad effectum alternativæ, licet indulta Cardinalium non suspendantur. *Mohed. 53.*

§. IV. De Indulto.

- 1 Collatio Papæ non valet stante indulto Cardinalis, licet Cardinalis non provideat. *Put. 1. de decret. irrit. & 34. de privil. Mohed. 154.* nisi post sex menses, quia devolvitur. *Cass. 8. de præb.*

- 2 Regula tollens indulta, intelligitur quoad beneficia spectantia ad collationem inferiorum. *Mohed. 154.*
- 3 Indultum conferendi in tali diocesi, non dat facultatem conferendi beneficia, in quorum possessione conferendi alius existit. *Mohed. 179.* quia indultum tollit obstacula, non ampliat. *A. A. vide Put. 5. de præbend. 1. de privil.*
- 4 Indultum, quod porrigitur ad beneficia spectantia ad collationem Episcopi, & Capituli communiter, vel divisim non habet locum si Episcopus habeat unam vocem, ut Canonicus, secus in mandato de providendo. *Mohed. 24. Jo. Pau. 27.*
- 5 Indulto Cardinalis excipiuntur familiares Papæ, quorum appellatione non veniunt Cardinales. *Sim. 17. Cresc. 83. Gom. 1. 3. 10. in reg. 3. 100. hodie contra. A. A.*
- 6 Indulta Cardinalium non augent, sed præferant facultatem providendi, & tollunt obstacula, etiam Papæ præventionem. *Sim. 18. Cass. 3. de privil.*
- 7 Si expectantes non acceptant, Cardinales possunt providere vigore indultorum in omnibus Ecclesiis. *Sim. 19. contra. Put. 2. de decret. irrit.*
- 8 Indultum concessum ordinario collatori comprehendit Cardinales. *Gom. in reg. 97.*
- 9 In coadjutoria cum futura successione requiritur derogatio indulti Cardinalis ordinarii. *Mohed. 338. Put. 43. de privileg. contra. Peregr. 46. 100. non in regressu. Cass. 4. de privileg.*
- 10 Indulto Cardinalis cavebatur, ut de beneficiis vacantibus apud Sedem esset adhibendus consensus Cardinalis, vel ejus procuratoris, si absens esset, provisio Cardinalis absentis habetur pro consensu, & provisio Papæ facta eidem valet. *Jo. Pau. 28.*
- 11 Indultum Capituli Viridunen. ut gaudeat concordatis Germaniæ suspenditur per reservationem ad reservata, & in mensibus ordinariorum ex privilegio. *Jo. Pau. 84.*
- 12 Expeditio novæ provisionis quoad reservata requiritur infra sex menses. *Put. 2. de præb. alioquin provisio est nulla lapsis sex mensibus, non vero ab initio. Aug. 3. 240. collatio vero devolvitur ad Papam non ad Ordinarium. Put. 1. de præb. capitur per clausulas generales novæ provisionis. Peregr. 36. non excusat eo casu ignorantia, si in mense reservato vacat. Aug. 3. 260. nisi currat mensis alternatus Ordinarii, qui faciat probabilem ignorantiam. Aug. 3. 12. vid. Put. 3. de præb. qui tenet cessare regulam octo mensium propter alternativam, quæ præservat, vel si fuit familiaris antiquus. Papæ tempore obitus, vel aliud officium notabile exercuit, si vero fuit ex privilegio Acolythus, vel Subcollector excusatur. Aug. 3. 249. Item si familiaris Cardinalis, excusatur. Put. 20. de privil.*
- 13 Qui intra sex menses spoliatur, excusatur. *Mohed. 161.*
- 14 Esse locum decreto debet plene probari. *Mohed. 221.*
- 15 Requiritur novam provisionem, est objectus, & plene probandum. *Mohed. 221.*
- 16 Derogatio indulti Cardinalis non intelligitur de indulto ubi est Ordinarius. *Put. 42. de privil. Aug. 3. 477. sed per clausulam gratiæ si neutri, non obstantibus privilegiis, & indultis, etiam Ecclesiæ, & illius Præsidi etiam Cardinali censetur derogatum. Put. 17. de privil.*
- 17 Indulto Cardinalis non obest creatio in Canonicum, cum confirmatione Vicarii, & Papæ. *Aug. 3. 615.*
- 18 Utens indulto Cardinalis absentis, qui creatus fuit absens, & remanet absens, non tenetur probare de licentia Pontificis esse absentem, ut in indulto continetur. *Aug. 3. 693.*
- 19 Licet Cardinalis vigore indulti possit providere de vacantibus ex cessatione commendæ, non tamen de his, quæ vacabant in Curia, quando fuerunt commendata. *Cassad. 5. de privileg. nec de vacantibus ex dissolutione unionis, quando ex resignatione in manibus Papæ vacabant. Put. 49. de privil. Peregr. 39.*
- 20 Decretum indulti non inficit possessionem. *Put. 3. de decret. irrit.*
- 21 Indulta Cardinalium intelliguntur de beneficiis, in quorum possessione conferendi existunt. *Put. 5. de præb. § 1. de privil. vide Mohed. 179.*
- 22 Si contra gratiam detur de indulto, & obtineatur reformatio, quæ narrat tantum errorem diocesis sub data, quæ capit post sex menses beneficium, non obstante indulto, reformatio est subreptitia, quia debuit narrare omnia obstacula saltem in genere. *Put. 60. de præb.*
- 23 Indultum habet locum in beneficiis patrimonialibus, sed debent provideri patrimonialibus. *Mohed. 154. Indultum non impedit quin ascendat dimidius ad integram portionem ex constitutione, vel consuetudine. Put. 4. de privil.*
- 24 Indulta capiunt electiva. *Put. 16. de privil.*
- 25 Indultum capit beneficia jurisparonatus mixti, si est expressum. *Put. 37. de privil.*
- 26 Indulti derogatio non requirit nominis, & tituli Cardinalis expressionem, licet id fuerit concessum a Leone pro tempore suo tantum. *Put. 53. de privil.*
- 27 Suspendio indultorum in resignatione non operatur ad clausulas generales. *Put. 54. de privil. dubito A. A.*
- 28 Clausula, non obstantibus privilegiis, facultatibus, & indultis, non suspendit indulta Cardinalium, licet suspendat effectum alternativæ. *Mohed. 53.*

C A P U T III.

De modis provisionum.

§. I. De Oppositione.

- 1 Oppositio filii patrimonialis non dat jus considerabile, nisi competat ex constitutione. *Cassad. 18. de præb. Gom. in reg. 10.*
- 2 Oppositio ad Canonicatus doctorales, & receptio ad Capituli non tribuit jus considerabile. *Mohed. 22. ut de eo debeat fieri mentio. Mohed. 23.*
- 3 Privilegio Canonicatum doctoralem derogatur per clausulam, non obstantibus privilegiis, quorum tenores. *Mohed. 20.*
- 4 Opponens se contra patrimonialem ne fiat institutus.

tutio, non efficit litigiosum beneficium. *Put. 3. ut lit. pend.*

De Nominatione, Præsentatione & Institutione. Vide sub tit. de Jure parr. c. 6.

De Electione, & Confirmatione. Vide sub tit. de Confirmatione, & Electione.

§. II. De Provisione.

1 Secundum ultimum statum beneficii provisio facienda est. *Cresc. 136.*

2 Ex sola verbali provisione jus acquiritur in beneficialibus. *Mohed. 292.*

3 Erectio dignitatis non facta mentione eorum, quibus præjudicabatur in distributionibus, valet. *Peregr. 36.*

§. III. De Commendis.

1 Commenda in dubio præsumitur esse perpetua. *Gom. in reg. 251.*

2 Cessante commenda beneficium vacat, ut prius. *Peregr. 39. Mohed. 99. 129.* Itaque Ordinarius potest providere de beneficio vacante per obitum commendatarii, cui fuerat provisum a Legato per resignationem alterius, qui habebat in titulum, in ejus manibus. *Aug. 2. 553. contr.*

3 Commenda Papæ inducit reservationem beneficii, etiam quod prius habebat in titulum, si postea habeat in commendam. *Cresc. 101.* Imo non reservationem, sed affectionem, nisi commendentur, quæ vacant uti reservata, puta propter resignationem in manibus Papæ. *Jo. Paul. 74.* tamen. *Put. 30. de præbend.* dicit per commendam perpetuam cessare reservationem priorem, quod non placet. *A. A.*

4 Cessante commenda beneficia non sunt reservata uti vacantia in curia, ideo in commendatis est locus regulæ de triennali. *Mohed. 247.*

5 Collatio per obitum Titii Commendatarii non capit per cessationem commendæ ex obitu Titii. *Gom. in reg. 291. vid. Put. 11. de præb. & 65.* etiam si vacet per obitum alterius, nisi addatur clausula, quovis modo, & ex cujuscunque persona. *Aug. 2. 553. contr.*

6 Conjecturæ commendæ vincunt allegationem Lapi. *Cresc. 107. non credo A. A.*

7 Uti electio conditionalis, ita commenda, non valet. *Gom. in reg. 181.*

8 Commendatarius ad annum a die habitæ pacificæ possessionis non amittit jus, si non curat possessionem ab intruso recuperare. *Mohed. 348. Put. 54. de præb. sed moneri debet. Jo. Pau. 71. Gom. 1. 35.*

9 De commenda Capituli cum perceptione fructuum est facienda mentio, nisi provisio fiat post tempus, secus de commenda facta ratione Ecclesiæ. *Put. 13. de præb.*

10 Cessante commenda, vel unione beneficium vacat ut prius, & durat eadem reservatio, puta, si per resignationem in manibus Papæ fuerit unitum, vel commendatum. *Peregr. 39. Put. 49. de privil. Cass. 5. de privil.*

§. IV. De Unione.

1 Impetratio unionis, & beneficii est subreptitia, nisi fiat mentio manualitatis, quæ non est de jure communi. *Sim. 42. Cassad. 4. de præb.*

Cetera vide sub tit. de union. lib. 2.

De Permutatione. Vide sub tit. de rerum permutatione.

CAPUT IV.

De Literarum formis.

§. I. De Supplicatione.

1 Cum in litteris Apostolicis fit mentio de supplicatione, dicitur, concessimus provideri: cum fit mentio litterarum, providimus. *Gom. in reg. 50.*

2 Signatura per fiat, præfertur Signaturæ per concessum, nisi illa sit generalis, hæc specialis de certo tempore. *Mohed. 61.*

3 Si unus est procurator utriusque, supplicatio præsumitur esse porrecta nomine utriusque, licet unus dicatur esse orator, si res ad utrumque spectat. *Mohed. 63.*

4 Supplicatio confirmationis sufficit sine literis. *Mohed. 34.*

5 Reus, & possessor potest dare de jure tertii claro per supplicationem. *Cassad. 2. de re jud. Aug. 3. 718.*

6 Breve expeditum sine supplicatione dicitur originale, & non remittitur ad corrigendum. *Put. 8. de fid. instr.* Intellige, quasi discordans, sed quasi male expeditum remittitur. *A. A.*

7 Per supplicationem potest actor docere de jure prædecessoris sui, in cujus locum est subrogatus si habet literas supplicationis. *Put. 40. de præb.*

8 Supplicatio non præsumitur impetrata per nominatum in ea. *Put. 8. de præsumpt. & 15. de renunc. & in reg. de non judic.*

§. II. De Motu proprio.

1 Motu proprio dicitur gratia, licet probetur esse impetrata parte supplicante. *Gom. in reg. 119.* nisi sit Signatura, fiat ut petitur. *A. A.*

2 Si proprio motu, & ex certa scientia Papa providet de beneficio vacante in Curia non facta de eo mentione, valet. *Gom. in reg. 213.*

3 Subreptio gratiæ opponi potest etiam adversus gratiam cum clausula, quod de subreptione gratiæ dici non possit, nisi sit Motu proprio concessa. *Put. 18. de probat.*

§. III. De nova provisione.

1 Nova provisio in qua narratur, sibi provisum a Vicario Episcopi, valet non probato, quod esset Vicarius. *Cresc. 154.*

2 Ad justificanda narrata in nova provisione non sufficit semiplena probatio. *Mohed. 148.* Imo sufficit. *A. A.*

3 Qui dicit beneficium, quod cadit sub indulto, excedere 24. & debere expedire novam provisionem, tenetur probare. *Mohed. 221.*

4 Provisio Nuncii dicitur nova provisio, si est facta mentio præsentationis. *Mohed. 318.*

5 De vacante ob non expeditionem novæ provisionis non providet ordinarius, sed Papa. *Put. 1. de præb.*

6 Provisus vigore indulti de beneficio vacante in octo mensibus tenetur expedire novam provisionem. *Put. 2. de præb.*

Vide sup. de indult. n. 12.

§. IV. De perinde valere.

1 Gratia perinde valere sub data prioris gratiæ suf-

fra.

fragatur etiam litteris non expeditis, sed non si sub posteriori data. *Gom. in reg. 52. non placet A. A.*

2 Clausula perinde valere si neutri, si nulli, &c. non refertur ad utramque supplicationem, ex unaquaque parte supplicationis concedi potest perinde valere. *Aug. 3. 232. si alicubi fiat mentio. A. A.*

3 Gratia perinde valere dat titulum coloratum. *Put. 7. de præb.*

§. V. De gratia si neutri.

1 Gratia si neutri aliquando est intimanda. *Cresc. 202. quando agitur de privatione. Gom. 78*

2 Adversus gratiam si neutri non datur dilatio. *Cresc. 58. Mohed. 351. Put. 6. de præb.*

3 Si neutri non capit futuram vacationem. *Jo. Pau. 68. Mohed. 351. Put. 6. de præb.*

4 In gratia si neutri attenditur tempus litis non impetrationis. *Gom. in reg. 293. non placet A. A.*

5 Gratia si neutri tribuit jurisdictionem, ideo si prior commissio sit litteris non expeditis hæc gratia si est expedita potest canonizari. *Put. 24. de judic.*

6 Gratia si neutri præsupponit litem. *Aug. 2. 819. contr. saltem de facta. A. A.*

§. VI. De Brevi.

1 Attestatio Papæ in brevi se providisse de Ecclesia mandando, ut tradatur possessio, habet vim provisionis. *Put. 23. de fid. instrum.*

2 Alternativæ sub plumbo expeditæ magis statur, quam brevi ad omnes mentes ejusdem datæ. *Put. 40. de privil.*

§. VII. De Subrogatione.

1 Subrogatus gratiose in lite etiam quoad possessionem non attentat ingrediendo eam, etiam cum sola supplicatione. *Mohed. 292. 327. sed ad canonizatoriam debet expedire literas. Crescent. 95.*

2 Subrogatus justificat jus defuncti sine litteris illius. *Gom. in reg. 279. Fab. 12.*

Cetera vide sub tit. de sententia, & re judic. c. 5. & tit. ut lit. pend. c. 3.

3 Subrogatio gratiola efficit, ut beneficium tanquam litigiosum non possit conferri. *Aug. 3. 553.*

4 Subrogatio non est nulla, licet non fiat mentio de possessione capta vigore exequutorialium. *Cass. 6. de caus. poss. Jo. Pau. 3.*

5 Si duo sunt subrogati gratiose in idem jus, non potest alter contra alterum uti privilegio brevis de immittendo, sed proceditur ordinarie. *Put. 1. de caus. poss.*

CAPUT V.

De Gratiis ad vacatura.

§. I. De Regressu, & Coadjutoria.

1 Decretum coadjutoris, & regressus obstant agenti spolio. *Sim. 10. Cassad. 2. de restit. spol.*

2 Ignarus regressus cedit, si scivisset non cessurus, repetere potest beneficium. *Sim. 27.*

3 Bulla expedita super regressu non discordat a supplicatione, quæ loquitur ac de accessu, si idem sit effectus. *Fab. 33.*

4 Retrocedendo habenti regressum retinetur antiquus locus. *Mohed. 72. Fab. 51.*

Cetera vide sub tit. de regressu lib. 2.

De Expectativis, & Reservatis. Vide sub tit. de concess. præb.

CAPUT VI.

Communia de Provisionibus.

§. I. De Subreptione, vel Obreptione.

1 Gratia est subreptitia quando Papæ exprimitur falsum, quo Papa redditur facilius ad concedendum. *Cresc. 143.*

2 Expressio falsa in his, quæ concedi solent sine expressione, non vitiat. *Gom. in reg. 235.*

3 Quæ jus mandat exprimi, si tacentur, vitiat gratia, si tacentur esse filium hæresiarchæ non vitiat dispensatio. *Mohed. 238.*

4 Falstas expressa in dispensatione super facto proprio præsumitur dolosa, & vitiat gratiam, & si Papa esset alias concessurus, & gratia non sit fundata super illa falstate. *Mohed. 336. Fab. 17.*

5 Impetratio unionis, & beneficii est subreptitia, nisi fiat mentio manualitatis, quæ non est de jure communi, & in sæcularibus, vel regularibus electivis, vel curatis. *Sim. 42. Cassad. 4. de præb. Idem est si regularia non dicuntur esse perpetua. Idem.*

6 Gratia concessa cum narrativa, quæ Leo idem concesserat, non facta mentione revocationis Adriani, est subreptitia. *Cresc. 139. Put. 25. de præb. vid. eund. 60. eod. tit.*

7 Error in persona non vitiat si Papa non est motus ad facilius concedendum. *Cresc. 191.*

8 In dispensatione de recipiendo tertio curato, non est facienda mentio unionis ad vitam. *Put. 50. de præb. & 6. de union. Gom. in reg. 309. licet de alia dispensatione esset facienda mentio. Mohed. 51.*

9 Impetratio non faciens mentionem de alio Canonatu in eadem Ecclesia, vel alio incompatibili, est valida. *Mohed. 171.*

10 Canonicatus cum portione sub eodem testo non sunt incompatibiles. *Mohed. 176. Put. 16. de dispens. 23. de præb. nec dignitas cum Portione. Put. 53. de præb.*

11 Quando subreptio non vitiat. *Mohed. 260.*

12 Familiaritas narrata in supplicatione est probanda, licet literæ expeditæ sint taxatæ, quia Papa facilius concessit. *Jo. Pau. 25. secus si familiari Scriptoris. Cassad. 10. de præb.*

13 Gratia, seu confirmatio non est subreptitia quando Papa pariter concessisset, si alia fuissent expressa, quæ tacita fuere. *Mohed. 8. 260.*

14 Licet non fiat mentio de distributionibus quotidianis perceptis gratia non est subreptitia. *Cass. 6. de præb. Idem in fructibus debitis tertio. Idem 7. eod. tit. vide Put. 4. de except. secus si Papa, etiam si modicum sit. Put. 13. de præb. Peregr. 41.*

15 Impetratio Collegiatæ valet non facta mentione curæ, si de jure competit. *Cass. 12. de præb. Collatio facta a Capitulo omitta mentione curæ est nulla. Put. 43. de præb. neque suppletur per novam provisionem cum clausula, quod qualitates exprimi possint. Put. 44. eod.*

16 De beneficio in Ecclesia Cathedrali est facienda

da

- da mentio, licet in resignatione aliquando permissum sit expresso nomine Sancti. *Cass.* 13. *de præb.*
- 17 Clausula, quod de subreptione gratiæ dici non possit, non tollit subreptionem, nisi Motu proprio sit concessa. *Pur.* 18. *de præb.*
- 18 Facienda est mentio de Statuto, quod certa beneficia non conferantur, nisi magistris. *Pur.* 33. *de privileg. vid. Mohed.* 20. De privilegiis Sixti in Canonicatibus doctoralibus, cui derogatur per clausulam, quorum tenores, sed *idem Pur.* 46. *de præb.* tenet, quod stante Statuto præscripto per 40. annos, ut beneficia certis personis conferantur, debet fieri de hoc mentio specialis, nec sufficiunt clausulæ generales.
- 19 Creatus in Canonicum obtinuit confirmationem narrando fuisse sibi collatam præbendam, quod falsum erat, tamen gratia non est subreptitia. *Pur.* 50. *de præb.*
- 20 Reformatio, quæ narrat nullitatem primæ gratiæ ob unum errorem tantum, & non propter obstaculum indulti, est subreptitia. *Pur.* 61. *de præb.*
- 21 De subreptione gratiæ canonizatæ non potest excipi post rem judicatam. *Peregr.* 115.

§. II. De Reservatione.

- 1 Cum agitur de reservatione familiaritatis est plene probanda. *Cresc.* 203. neque sufficit per literas. *Cassad. un. de verb. sign. Sim.* 8. 41.
- 2 Receptus in castello ubi non fiebat tinellus, licet non comederet, dicitur commensalis Papæ. *Cresc.* 225.
- 3 Cardinales non sunt familiares Papæ, licet habeant panem. *Sim.* 17. *Gom. in reg.* 3. 100. *Gom.* 1. 3. 10. *Fab.* 3. contra. *A. A.*
- 4 Magister Cardinalis, qui docet, si habet panem, & vinum, dicitur familiaris. *Gom. in reg.* 101.
- 5 Reservatio non expirat, licet cesset familiaritas. *Gom. in reg.* 107.
- 6 Cubiculariorum extra muros beneficia non sunt reservata, nec comprehenduntur sub Bulla Cubiculariorum, quæ intelligitur de veris, & quo ad illos præsumitur esse in viridi observantia. *Mohed.* 90.
- 7 Privilegia Cantorum non capiunt beneficia, quæ obtinebant cantores Leonis, qui erant mortui tempore concessionis privilegiorum, licet non fuerit facta provisio, & vacarent tempore concessionis. *Mohed.* 108.
- 8 Reservationes inductæ per regulas durant mortuo Papa. *Gom. in reg.* 44.
- 9 Beneficia reservata, & affecta dicuntur esse exempta a manibus inferiorum a Papa. *Gom. in reg.* 45.
- 10 Reservationes extravagantium non dicuntur clausæ in corpore juris. *Gom. in reg.* 214.
- 11 Locus, & stallus Canonici, qui obiit in curia, non dicitur esse reservatus, ut alii ascendere nequeant. *Mohed.* 262.
- 12 Non est titulus coloratus provisio Papæ de beneficio vacante in Curia, non facta mentione de eo. *Gom. in reg.* 213.
- 13 Etiam super beneficio vacante in curia dantur dilationes. *Cass.* 1. *de dilat. Sim.* 14.

§. III. De Ratificatione.

- 1 Gratia pro absente est ejusdem effectus, cujus gratia præsentis. *Cresc.* 172.
- 2 Gratia præsumitur impetrata ab eo cujus interest, si sit aliqua impenſa, & si sit absens. *Gom. in reg.* 130. 278. nisi sit Motu proprio, & gratis mandetur expediri pro Rege. *Pur.* 2. 15. *Peregr.* 43. Bulla Prothonotariatus præsumitur acceptata. *Cresc.* 15.
- 3 Si unus est procurator utriusque, supplicatio præsumitur porrecta nomine utriusque, licet unus dicatur esse orator, si res ad utrumque spectat. *Mohed.* 63. *alias* 62.
- 4 Præsumitur impetratio ad instantiam Regis, quando ita dicitur in literis. *Mohed.* 260. dubito. *A. A.*
- 5 Præsumitur quis habere ratam impetrationem plurium beneficiorum, quæ Papa non solet concedere sine precibus. *Mohed.* 349. *Gom. in reg.* 278. *Jo. P.* 77.
- 6 Si habens jus cessum compareat, & protestetur nihil fieri, nisi me citato, non videtur acceptare cessionem. *Mohed.* 212.

§. IV. Communia, vel mixta.

- 1 Creatio in Canonicum, & receptio ita facile tollitur, ut expectativa. *Gom. in reg.* 12.
- 2 Quæ requirantur, ut dicatur Ecclesia. *Gom. in reg.* 13.
- 3 Non valet collatio Papæ de beneficio sacerdotali non habenti ætatem legitimam, nec permutatio. *Gom. in reg.* 276. *Mohed.* 137. *Fab.* 1. 2.
- 4 Præceptoræ, & Prioratus Ordinis Hierosolymitani sunt ad nutum amovibiles. *Mohed.* 169.
- 5 Devolutio est probanda per impetrantem, si dicatur, & detur dispositive. *Mohed.* 210. *alias* non. *Cass.* 5. *de prob.* Si vacat per matrimonium clandestinum, vel per sponsalia de futuro, & copula secuta, non dicitur devolutum, donec publice sciatur. *Aug.* 1. 216. *controv.*
- 6 Erectio Dignitatis Archidiaconatus, dicitur concernere cultum divinum, & honorem Ecclesiæ. *Mohed.* 260.
- 7 Qui possidet 30. annis beneficium, non tenetur docere de titulo bono, licet appareat de inutili, & sit illegitimus. *Fab.* 18.
- 8 Habens privilegium capiendi fructus, & distributiones in absentia perinde ac si esset præsens in divinis, debet habere eos a die datæ, non a die intimationis, nisi bona fide fuerint distributi inter præsentem. *Fab.* 38.
- 9 Canonici conferentes contra Statutum juratum sunt perjuri, sed collatio valet. *Gom.* 1. 46.
- 10 Doctoratus, & familiaritas narrata in bulla prædecessoris non sunt plene probanda per successorum. *Gom.* 1. 76.
- 11 Collatio facta excommunicato occulto, & ignorantem non valet, neque per absolutionem reconvalescit. *Cass.* 1. *de præb.*
- 12 Decretum irritans, & accessorium gratiæ, sublata gratia per clausulas derogatorias, & quorum tenores decretum tollitur. *Cass.* 10. *super regul.*

- 13 Derogatio foundationis intelligitur ad effectum validitatis gratiæ, non eorum, quæ postea fieri debent, puta, residere. *Put. 7. de constit.*
- 14 Statutum Ecclesiæ factum a Legato, ut certis personis per Episcopum, & Capitulum portiones conferantur non ligant Papam, quin possit libere conferre. *Put. 11. de constit.*
- 15 Potest quis multiplicare sibi titulos etiam inferiorum post Papæ provisionem. *Aug. contr. 1. 125.*
- 16 Si ex Statuto antiquior Portionarius abscondit ad Canonicatum, non amittit hoc jus Portionarius habens dignitatem. *Put. 52. de præbend. C. 18. eod.*

TITULUS LXII.
DE PRÆSCRIPTIONIBUS.

- 1 **D**atur restitutio contra præscriptionem ex capite ignorantia. *Mohed. 13. Peregr. 42.* etiam post quadriennium post præscriptionis tempus. *Idem Peregr. 42.*
- 2 Ignorantia crassa, & supina non facit, quod non currat præscriptio, non tamen censetur quis renunciare juri suo patiendo alium possidere. *Gom. in reg. 227.*
- 3 Consuetudo optandi inducitur decem annis. *Mohed. 46.*
- 4 Præscriptio Statuti Urbis 16. annorum procedit in instrumento jurato. *Peregr. 8. Mohed. 227. Put. 16. de constit. nisi aliunde probaretur juramentum. Idem.*
- 5 Juri petendi supplementum legitimæ præscribitur 30. annis. *Mohed. 151.*
- 6 Decimæ Novalium probata possessione immemoriali debentur Abbati, & Conventui. *Crescent. 108.*
- 7 Transactio a tempore immemoriali mandata executioni præsumitur de consensu Superioris. *Fab. 22.*
- 8 Remedium c. Reintegranda, est impræscriptibile, & perpetuum. *Mohed. 342. Put. 8. de præscr. Hodie contra Seraph. decis. 1360.*
- 9 Compensationi non obstat præscriptio. *Mohed. 200.*
- 10 Annua præstatio præscribitur. *Mohed. 226.*
- 11 præscriptio, & possessio non extenditur de uno actu ad alium, ubi jus commune resistit. *Mohed. 244. vid. Put. 34. eod. tit.*
- 12 Præscriptio, & alienatio feudi antiqui, & hæreditarii non nocet agnatis. *Mohed. 279.*
- 13 Præscriptio impeditur, si litis pendentia est notoria, cum ex ea inducatur mala fides. *Mohed. 11.*
- 14 Impedimenta bellorum deducuntur, si non potuit exequi citatio. *Gom. in reg. 234.*
- 15 Contra privilegium Universitatis cum decreto non præscribitur minori spatio 40. annorum. *Cresc. 79.*
- 16 Ad probandum immemoriam requiruntur testes majores 54. qui dicant vidisse tempore suo. *Mohed. 352. annis 40. & audivisse a majoribus, qui audiverunt a majoribus. Aug. 3. 173.*
- 17 Naturalis obligatio non tollitur tempore, sed ejus effectus. *Gom. 1. 92.*
- 18 Possessio ejus, qui semper fuit in mala fide non

Tom. VI.

- potest conjungi cum possessione ejus, qui fuit in bona, & ab initio dubius non præscribit. *Aug. 3. 275.*
- 19 De jure Canonico non est locus l. Sicut, C. de præscr. 30. vel 40. annorum. Neque ob præscriptionem actionis, si constat de debito. *Aug. 3. 392.*
- 20 Non currit præscriptio Episcopali sede vacante etiam in inferioribus Ecclesiis quoad ea, quæ sunt magni præjudicii. *Aug. 3. 586.*
- 21 Institutus tamquam filius cum non esset, non præscribit ut filius propter juris errorem, & malam fidem. *Aug. 3. 599.*
- 22 Pupillus non incipit præscribere dum non potest conveniri, quia pupillus. *Aug. 3. 647. non placet A. A.*
- 23 Possessio 30. annorum tollit malæ fidei suspicionem, quæ initium sumpsit ex errore juris, & facti, aut ex supina opinione. *Aug. 3. 672.*
- 24 Mala fides tutoris non nocet pupillo quoad præscriptionem inchoatam. *Aug. 3. 729.*
- 25 Quarta canonica de jure debetur Episcopo, sed is potest eam Capitulo, vel alii concedere. *Aug. 3. 736.*
- 26 Adversus pupillum majorem infante interruptur præscriptio, si citetur non habens tutorem. *Put. 53. de jud. C. 6. de triennali.*
- 27 Quasi possessio conferendi præscripta a Capitulo per 40. annos non interruptur per collationem Episcopi tradita possessione a Capitulo cum protestatione, sine præjudicio Capituli. *Put. 39. de præb.*
- 28 Interpretativa præscriptio privilegii 10. annorum sufficit. *Put. 1. de præscr.*
- 29 Ut quis duplices distributiones percipiat, puta, Prior in Ecclesia, requiritur consuetudo 40. annorum, quia contra jus. *Put. 1. eod.*
- 30 Præscriptio jure relegandi ad tempus, non est præscriptum jus privandi de beneficiis. *Put. 4. eod.*
- 31 Præscriptio jure absolvendi, non censetur esse præscriptum jus condemnandi, nisi jus commune assistat. *Put. 3. eod.*
- 32 Præscriptio, vel consuetudo non tollitur per unicum actum contrarium, quoad futura. *Put. 5. 6. 7. eod. tit. C. 3. de consuet.*
- 33 Præscriptio inchoata ab Archiepiscopo, & Capitulo non potest perfici a Capitulo contra Abbatem, qui successit suppresso Archipresbyteratu. *Put. 2. 12.*
- 34 Ubi tractatur de auferendo jure quæsito alteri, dicitur agi de præscribendo, non de consuetudine interpretativa. *Put. 2. 13.*
- 35 Præscriptio 40. annorum currit contra Hospitale, & probatis extremis media præsumuntur. *Peregr. 42.*

TITULUS LXIII.
DE PRÆSUMPTIONIBUS.

CAPUT I.

De Validitate.

- 1 **M**ors præsumitur præcedere impetrationem. *Put. 5. de Præsumpt. C. de conc. præb. et si eodem die, & si in longinquo, si fuit derogatum regulæ de verisimili. Sim. 23. Cass. 21. de*

LIII

21. de

21. de *præb.* etiam si probetur hora 24. obiisse. *Cresc.* 116.
- 2 Si duæ bullæ reperiuntur expeditæ, mala quoad valorem præsumitur posterior. *Cresc.* 20.
- 3 Erectio præsumitur præcedere suppressionem requisitam. *Cresc.* 138.
- 4 Præsumitur mutare animum possidendi, qui continuat possessionem cum bono titulo, quam coeperat cum malo, & nullo. *Cresc.* 188. *Gom. in reg.* 125. *Put.* 8. de *caus. poss.*
- 5 Mandatum productum, & deperditum antequam pars opponeret, præsumitur bonum. *Mohed.* 18.

CAPUT II.

De Communibus.

- 1 Præsumitur unusquisque vivere centum annis, sed qui dat de regressu tertii debere probare eum vivere. *Cresc.* 145. tempore impetrationis, & quo dat, sed si idem vel alius ostendat provisionem sibi factam per obitum, obitus est probandus. *Cresc.* 166. quid si opponat de resignatione. Vide *Put.* 6. *præsumpt.* *Mohed.* 228.
- 2 Qui semel loquitur recte unum idioma, præsumitur scire semper loqui illud. *Gom. in reg.* 54.
- 3 Non præsumitur quis renunciare juri suo, licet patiat alium possidere. *Gom. in reg.* 227.
- 4 Nemo præsumitur jactare suum, ideo facta impetratio cum impensa, vel alternativa expedita vel bulla Prothonotariatus præsumitur a principali. *Gom. in reg.* 130. *Mohed.* 212. *Cresc.* 15. *Put.* 2. de *Præsumpt.*
- De Ratificatione provisionis. Vide *sub tit. de præb. c. 6. §. 3.*
- 5 Episcopus præsumitur jurasse solita de non alienando res Ecclesiæ. *Cresc.* 149.
- 6 Actus qui habet horam præsumitur anterior. *Cresc.* 105. *Cas.* 20. de *præb.* *Gom.* 1. 33. Item qui habet diem. *Aug.* 3. 34. vel posterior, si id est utilius, ut in testamentis. *Gom.* 1. 33. *Put.* 1. de *præsumpt.*
- 7 Filius præsumitur natus ex viro, nisi ex pluribus conjecturis. *Cresc.* 118. *Gom.* 1. 75. *Put.* in *reg.* 161. *Mohed.* 19. 115. *Aug.* 3. 175. 197.
- 8 Domini probatio est difficilis, sed ex præsumptionibus probatur. *Aug.* 2. 8.
- 9 Solemnitas in scriptura antiquissima præsumitur. *Mohed.* 852.
- 10 Transactio a 300. annis executata licet sine consensu Superiorum valet quia præsumitur. *Fab.* 22.
- 11 Non præsumitur pro laudo ante 60. annos lato extra tempus, si non constat exequutum fuisse, cujus rei exceptio est perpetua. *Fab.* 31.
- 12 Monasterium non præsumitur esse ordinis mendicantium, qui dicit professionem esse nullam, intra annum tenetur probare. *Mohed.* 195.
- 13 Non præsumitur scientia gestorum a procuratore, ut quis incidat in pœnam. *L. Si quis major.* *Cresc.* 194.
- 14 Possessio filii, vel successoris præsumitur continuata eodem modo, quo pater, vel auctor possidebat. *Put.* 14. de *caus. poss.*
- 15 Rescriptum productum a principali præsumitur ab eo impetratum. *Put.* 3. de *præsumpt.*

- 16 Bona, & mala fides ex præsumptionibus dicitur. *Put.* 2. 10.
- 17 Præsumitur Ecclesia ædificata ab eo, qui tenebatur construere, si vellet uti privilegio, vigore cujus reperitur in possessione. *Put.* 2. 16.
- 18 Qui reperitur in possessione præsumitur ex titulo habili, qui reperitur in rerum natura, non ex minus idoneo licet pars percepta magis applicetur verbis non idoneis. *Put.* 2. 17.

TITULUS LXIV.
DE PRIVILEGIIS.

CAPUT I.

De Curialibus.

- 1 PRIVILEGIIS Auditorum Rotæ nunquam censetur esse derogatum, neque eorum refervis, aut expectativis, nisi derogetur privilegiis Collegii Auditorum Rotæ nominatim. *Sim.* 2. etiam per clausulam, quorum tenores, non censetur eis derogatum. *Gom. in reg.* 263. *contr. Put.* 26. de *privil.*
- 2 Auditor tempore vacationis beneficii, qui non erat Auditor tempore datæ expectativæ utitur privilegiis Collegii præsertim Rotæ. *Cresc.* 170.
- 3 Derogando privilegiis cujuscumque personæ, non est derogatum privilegiis Collegii, præsertim Rotæ. *Gom. in reg.* 273.
- 4 Clausulas cujuscumque status &c. comprehendit Reges, & Cardinales. *Gom. in reg.* 2.
- 5 Cardinales comprehenduntur sub dispositionibus non continentibus odium irrationale. *Gom. in reg.* 3.
- 6 Cardinales in pari causa aliis præferuntur. *Gom. in reg.* 66.
- De privilegiis Militum, & nominatorum ab eis, & Parasrenariorum *sub tit. de concess. præb. c. 5. 9. & 10.*
- 7 Bulla Cubiculariorum præsumitur esse in viridi observantia, quoad veros cubicularios, namque extramuros non gaudent eisdem privilegiis. *Mohed.* 90. *Put.* 37. de *præb.*
- 8 Prærogativæ concessæ Scriptoribus non militant contra familiares Papæ. *Gom.* 19. *Put.* in *reg.* 38. 68.
- De privilegio Cantorum *sub tit. de præb. tit. 6. cap. 2.*
- De privilegio Conclavistarum in regula revocatoria privilegii eorum.
- 9 Bulla Sixti, & Leonis disponens ut spuris, & incapacibus succedatur, procedit tam active, quam passive, & in clericis decedentibus ab intestato, & in laicis. *Cresc.* 218.
- 10 Prothonotarii licet non constet eos jurasse, possunt uti privilegiis suis, non vero deferre insignia. *Aug.* 3. 135. & eorum beneficia sunt reservata. *Put.* 66. de *præb.*
- 11 Privilegium Scriptorum, ut possint non reservatum acceptare in mente Ordinarii non est in usu. *Aug.* 3. 716. intelligitur non reservatum regulare. *Put.* 2. de *præb.* *Put.* 8. de *privil.*
- 12 Privilegia Referendariorum comprehendunt futuros. *Put.* 14. de *privil.*
- 13 Scriptores absentes ita gaudent privilegiis sicut præsentes. *Put.* 22. de *privil.*

14 Revalidatio gratiarum Parafrenariorum intelligitur de perpetuis. *Put. 31. de privil.*

CAPUT II.

De extra curiam.

- 1 Privilegium Ducis Sabaudia est, quod pensiones assignantur personis subjectis, vel ipsi gratis, qui dicit non esse gratum Duci pensionarium probet. *Cresc. 179.*
  - 2 Privilegium Religionis Hierosolymitanæ non habet locum contra pauperem, qui habet privilegium juris ne extra domicilium trahatur. *Cresc. 224.*
  - 3 Privilegia Sixti de Canonicatu Doctorali tolluntur per clausulam derogatoriam privilegiorum, quorum tenores, &c. *Mohed. 20.*
  - 4 Privilegium Universitatis dicitur esse in usu, nisi aliud probetur, per solam patientiam non amittitur, quia habet decretum minori spatio annorum 40. contra id non præscribitur. *Crescent. 79.*
  - 5 Privilegium absolvendi Moniales a quibuscumque excessibus, quibusdam exceptis, habet locum in utroque foro. *Mohed. 197.*
- De privilegiis Marchionis, & aliorum circa jus patronatus. Vide *sub tit. de Jurepatr. c. 3.*
- 6 Privilegia Hispaniæ circa Canonicatus Doctores cum clausula, ut electi ultra quatuor menses novam provisionem expediant non annullant electionem, sed possessionem. *Put. 5. de privileg.*
  - 7 Privilegium Ecclesiæ Hispalens. contra filios, & nepotes hæreticorum, vel reconciliatorum, habet locum contra nepotes reconciliatorum sponte cum gravi poena absolutis. *Peregr. 17.*

CAPUT III.

Communia de privilegiis.

- 1 Privilegium nullum ex defectu consensus Principis per confirmationem ipsius validatur. *Crescent. 31.*
- 2 Privilegium, seu facultas derogandi regulis editis, & edendis non comprehendit regulam de infirmis. *Gom. in reg. 7.*
- 3 Nobilitas ex privilegio sufficit ad statutum quod requirit, quod sit vere nobilis, vel natus nobilis. *Mohed. 34.*
- 4 Privilegium restitutionis plenariæ cum revocatione literarum privationis operatur, ut videatur restitutus ad possessionem captam per alios, utque ita spoliati possint agere spolio contra restitutum. *Mohed. 87. 88.*
- 5 Privilegio antiquissimo præsumitur esse renunciatum per non usum. *Mohed. 340. Aug. 3. 320. Put. de privil. 18.*
- 6 Dicitio, prout inducit causam finalem in privilegiis. *Gom. in reg. 177. Put. 1. de confirm. util.*
- 7 Ubi quid conceditur ex duplici causa finali cessante una remanet alia. *Gom. 1. 8. 9.*
- 8 Privilegium de non solvendo canonicam portionem concessum validum est, licet non fiat mentio possessionis exigentium. *Cas. 1. de privil.*
- 9 Privilegii interpretatio præscribitur 10. annis. *Put. 1. de rescript.*
- 10 Per concessionem secundi privilegii non cen-

setur revocatum esse primum. *Put. 27. de privileg.*

- 11 Prorogatio privilegii ad aliud quadriennium cum narrativa, quod intra prius existit, non valet si expiraverat. *Put. 32. de privil. & si motu proprio esset concessa. Ibid.*
- 12 Papa non censetur derogare privilegiis in vim contractus concessis. *Peregr. 119.*

TITULUS LXV.

DE PROBATIONIBUS.

CAPUT I.

De Singularum rerum.

- 1 Absolutio probatur etiam ad validitatem gratiæ per depositionem Pœnitentiarii. *Cresc. 163.*
- 2 Ætas prædecessoris, qui non possedit, est probanda, & si negatur, plene. *Aug. 23. Ætas probatur per instrumentum tutelæ, vel curæ. Gom. 1. 95.*
- 3 Clericatus debet probari vere ab illegitimo, non per quasi possessionem. *Jo. Pau. 24. Fab. 21. per famam cum aliis adminiculis. Put. 7. de prob. Peregr. 47.*
- 4 Clericatus quasi possessionem in legitimo sufficit probare semiplene. *Aug. 2. 4. præsertim in auctore, nisi detur fumus illegitimitatis. Put. 10. de probat. Idem 28. Clericatus auctoris probatur si decennio possedit beneficia præsertim in antiquis. Aug. 50. Put. 11. de probat. allegatio Lapi ad probationem clericatus tantum non juvat. Ibid.*
- 5 Clericatus uxorati probatur per delationem tonsuræ, habitus, & communem reputationem. *Put. 18. de probat.*
- 6 Probatur clericatus probato Diaconatu cum publica voce, & fama. *Peregr. 53.*
- 7 Adversum communem reputationem potest probari veritas. *Peregr. 50.*
- 8 Consumptionem expectativæ obiciens reus, & possessor actori, non tenetur probare illud beneficium comprehendere sub expectativa actoris, actor vero tenetur. *Mohed. 130.*
- 9 Execrabilitas non probatur per duas semiplenas unius testis de visu duorum de publica voce, & fama, quia in criminalibus duæ semiplenæ non junguntur. *Fab. 25. nec tunc inserta, quæ alias nocerent, probant. Put. 5. de præb.*
- 10 Fama in antiquis probat primum extremum. *Jo. Pau. 105.*
- 11 Extremum primum debet plene probari per testes de visu, neque sufficit publica vox, & fama. *Gom. in reg. 45. Mohed. 178. An duæ semiplenæ hic jungantur, dubito, si de violento spolio ageretur, dicerem non conjungi, alias putarem. A. A.*
- 12 Familiaritas narrata in supplicatione est probanda, licet literæ sint taxatæ, quia Papa facilius concessit. *Jo. Pau. 55. Item probatur per attestationem Papæ. Gom. in reg. 99. nisi ipsa attestatio reducatur ad viam juris. Put. 4. de probat.*
- 13 Infirmitas in casu Regulæ de infirmis est plene probanda. *Gom. in reg. 46.*

- 14 Instructam causam esse, vel non esse quis teneatur probare. *Vid. sub tit. de iud. c. 7. n. 5.*
- 15 Legitimitatis quasi possessio est semiplene probanda. *Aug. 24. stante lapsu 60. annorum, & ad effectum spoli. Put. 2. de restit. spol.*
- 16 Nobilitas probatur per communem reputationem ad effectum expectatarum, licet non probetur ex utroque patente. *Gom. in reg. 300. de nobilitate, ex privilegio. Mohed. 34.*
Non numeratam esse pecuniam quis teneatur probare. *Vid. sub tit. de obligat. Camer. c. 4.*
- 17 Obitus probatur per famam publicam. *Mohed. 77. Gom. 1. 17.*
- 18 Obitus in aliquo mense probatur, licet duo testes deponant de anno, duo de mense. *Cresc. 33.*
- 19 Porrectam esse supplicationem post obitum tenetur probare is, qui dicit, & consensum post obitum præstitum. *Mohed. 128.*
- 20 Scientia ad incurrendam pœnam est plene probanda. *Mohed. 49.*
- 21 Scientiæ probatio, quando agitur de jure quæsito amittendo, debet esse plena, & non sufficiunt conjecturæ, aut fama. *Mohed. 160.*
- 22 Et si probetur, quod erat notum in eo loco. *Put. 6. de probat.*
- 23 Tutela probatur per famam, quod administravit, ut tutor cum aliis adminiculis. *Mohed. 2. 28.*
- 24 Valor probatur per testes dicentes articulum verum, quia vicini. *Gom. in reg. 246.*
- 25 Valorem tenetur probare expectans. *Fab. 32. ejus quia resignatarius. Jo. P. 73.*
- 26 Doctoratus non probatur instrumento, quod non habet etiam alios testes præter ipsos doctores. *Aug. 3. 383.*
- 27 Paupertas non probatur ex eo, quod quis sit filius familias. *Aug. 3. 554.*
- 28 Pertinentia collationis etiam inferioris probatur per famam. *Cass. 1. de probat. quando non agitur principaliter, neque cum eo, vel proviso ab eo.*
- 29 Unio probatur per immemoriam possessionem. *Put. 8. de union.*

CAPUT II.

Communia de probationibus.

- 1 Fama in antiquis plene probat, in recentibus semiplene, testes examinati inter alios recenter probant semiplene in antiquis eodem modo, neque probatur ita primum extremum. *Mohed. 178.*
- 2 Agens vigore translationis adversus eum, qui solvit pensionem suo auctori non tenetur verificare literas pensionis, neque habilitates auctoris. *Mohed. 158. Put. 8. de probat.*
- 3 Cui incumbat onus probandi multis casibus. *Vid. sub tit. de præsumpt.*
- 4 Dominium antiquissimum, & jus patronatus probatur per famam. *Cass. 2. de probat.*
- 5 Fama probatur per duos testes deponentes de auditu publico. *Cass. 3. de probat. tempore antiquo, si agitur de fama antiqua. Put. 1. de probation.*
- 6 Reservatio ad effectum absolutionis probatur per narrativam Brevis, in quo appellatur Col-

lector, secus ad adjudicationem. *Put. 10. de præbend.*

- 7 Per testes singulares de confessione, & fama duelli offuscata est gratia tertii, de qua obiiciebat possessor. *Put. 3. de probat.*
- 8 Notorium dicitur, quod fit in præsentia decem personarum. *Put. 12. de probat.*

TITULUS LXVI.

DE PROCURATORIBUS.

CAPUT I.

De invalidis mandatis.

- 1 Actor procurator rei substituit, & instruit causam cum substituto, processus est nullus. *Cresc. 94.*
- 2 Tutrix constituit actorem, qui tanquam procurator tutricis petit sententiam ferri pro tutrice, sententia est nulla. *Cresc. 181.*
- 3 Si duo sint ejusdem nominis, si in constituendo procuratore, & procedendo non constet, quis fuerit constitutus, vel citatus, sententia est nulla, & mandatum. *Gom. in reg. 131.*
- 4 Si mandatum non fiat apud acta coram Judice, debent testes scribi, nisi in contrarium sit usus. *Jo. P. 103.*
- 5 Unus ex duobus constitutus non infolidum, licet cum libera, & cum clausula, ut unicuique detur mandatum non potest exequi mandatum. *Jo. Pau. 104. Gomez. 1. 29. si hoc mandatum habet clausulam, de rato quicquid per eos, vel eorum alterum fiat, valent gesta per unum. Put. 7. de procur.*
- 6 Ad petendum remedium, c. Odoardus, & c. Pervenit; & deputari œconomum Monasterio, ut datis victu, & vestitu Monachis cetera det obtinenti, non sufficit mandatum generale. *Jo. Pau. 109.*
- 7 Si duo mandata sint diverse extensa ex eadem matrice, neutri statur. *Mohed. 57. si unum ad resignandum simpliciter, alterum sub conditione, neutrum valet. Gom. 1. 74.*
- 8 Consortis litis non potest procedere nomine consortis, qui habet procuratorem. *Crescent. 121.*
- 9 Nulliter substitutus si agat ut talis, licet habeat bonum mandatum, nihil agit. *Mohed. 101. Idem si substituens substituerit vigore mandati nulli, cum bonum haberet. Mohed. 224. Aug. 3. 349. vid. Put. 6. de procur.*
- 10 Gesta per procuratorem excommunicatum tempore mandati, non valent, etiam parte non opponente, si procurator postea excommunicatus est & pars non opponat, valent. *Cresc. 223.*
- 11 Procurator contra omnem personam non est contra Universitatem. *Gom. in reg. 49.*
- 12 Excusator ad causam probabilem non admittitur sine mandato, neque sola voluntas per literas illius, qui excusatur sufficit. *Gom. 1. 8.*
- 13 Mandatum ad recipiendum computa, & quietandum, non valet ad confitendum se recepisse. *Gom. 223.*
- 14 Procurator constitutus a reo ad defendendum non potest agere. *Put. 20. de procur.*
- 15 Minor 14. potest ratificare commissionem causæ in spolio, & ejus procurator obtinere sententiam pro se. *Peregr. 61.*

16 Procurator non potest sine speciali mandato prorogare jurisdictionem Judicis delegati renunciando tacite appellationi, & attentatis. *Mohed. 8. 9.*

CAPUT II.

De Procuratore asserto, & de Ratihabitione.

- 1 Promittens de rato sub pœna non potest conveniri ad pœnam, si doceat de mandato, & non de rato, quia mandato interesse alterius partis pœna peti non potest. *Crescent. 189.*
- 2 Procuratori asserto parte opponente non dantur compulsoriales. *Cresc. 214.*
- 3 Scientia domini de prosecutione causæ nomine suo a procuratore, qui habebat minus sufficiens mandatum, & productio jurium, nocet in tota causa. *Fab. 23. Put. 5. & 15. de procur.*
- 4 Scientia gestorum per procuratorem, non præsumitur, ut ex ea dominus incidat in pœnam. *l. Si quis major. Cresc. 194.*
- 5 Regula de annali suffragatur ratificanti gesta per assertum procuratorem, secus si fateretur habuisse assertum mandatum. *Cresc. 230.*
- 6 Regula de subrogandis non habet locum, si lis sit mota per procuratorem assertum, & ratificata post obitum citati. *Gom. in reg. 79.*
- 7 Absente procuratore asserto, qui ignorabat mandatum suum, potest produci mandatum, & valent gesta ab eo, item in quacumque instantia, & post sententiam potest produci. *Gom. 1. 49. vel probari per testes. Gom. 1. 50.*
- 8 Ratificatio gestorum per assertum procuratorem usque ad sententiam, non valet si fiat post latam sententiam, vel post terminum ad confitendum debitum, & se excommunicari. *Put. 10. de procur.*

CAPUT III.

De Substitutis.

- 1 Substitutus in prima instantia in causa, & causis hujusmodi, valet ad appellandum, & appellationem prosequendam. *Peregr. 62. Fab. 11. Put. 25. de procur. & ad negocium principale, & executivum. Idem 26. eod.*
- 2 Actor pro reo substituere non potest in eadem causa. *Cresc. 94.*
- 3 Substitutio facta vigore mandati, quod fuit perditum post productionem, & substitutionem factam, parte non contradicente valet. *Mohed. 18.*
- 4 Substitutus nulliter, licet sit procurator, si agat ut substitutus, nulliter agit. Item substituens vigore mandati nulli, licet habeat bonum. *Mohed. 101. 204. Aug. 3. 349.*
- 5 Qui substituit acceptat mandatum. *Aug. 3. 385.*
- 6 Potest substituere dominus litis effectus procurator, etiam in executivis. *Put. 11. de procur.*

CAPUT IV.

De revocatione procuratoris.

- 1 Revocatio procuratorum ad resignandum est intimanda in Camera, & Cancellaria, neque sufficit in Camera tantum, vel in Cancellaria tantum. *Cresc. 105.*
- 2 Si eodem die fiat revocatio, & consensus, præsumitur pro consensu. *Aug. 3. 105.*

3 Revocationem procuratoris ad resignandum non sufficit intimare resignatario. *Mohed. 116.* intellige, si mandatum erat simplex ad resignandum simpliciter. *A. A. si aliquid reserve-tur de consensu resignatarij, sufficit. Mohed. 187. Put. 17. de procur. & 118. de Jud. Idem est si revocatio fiat tacite per constitutionem alterius procuratoris sine clausula, citra, præsen-te resignatario pro teste. Fab. 54.*

- 4 Procurator datus ad resignandum sub certis conditionibus, non censetur revocatus, licet Dominus prætendens non valuisse resignationem egerit contra resignatarium. *Mohed. 64. dubito, an videatur eum pœnitere. A. A.*
- 5 Procurator non potest revocari etiam post tres sententias, sed tenetur defendere Dominum in causa restitutionis. *Mohed. 84. Put. 18. hoc tit. & executionis. Jo. Pau. 98.*
- 6 Morte civili domini, vel naturali revocatur procurator ad lites. *Gom. 1. 36. & in reg. 163.* etsi tunc non constet de acceptatione resignatarii. *Aug. 3. 713. & licet resignans remaneat in possessione. Put. 19. de procur. sed si reserva-tur in resignatione regressus, & fructus, non re-vocatur. Cresc. 171. quoad fructus, & expensas, non est revocatus. Put. 14. de proc.*
- 7 Non potest post litem contestatam revocari procurator, nisi pars adversa tacite, vel expresse consentiat. *Gom. 1. 28.*
- 8 Per cessionem litis, & causæ est revocatus pro-curator ad lites. *Cass. 2. de app.*
- 9 Non præsumitur substitutum fuisse revocatum a procuratore non habente mandatum ad revo-candum, de ipsius substituti consensu. *Put. 9. de procur.*
- 10 Si datur mandatum ad resignandum certum beneficium in favorem A. & alia in favorem A. seu personæ bene visæ procuratori, & detur aliud mandatum cum clausula, citra, ad resi-gnandum in favorem A. omnia eadem beneficia, per secundum mandatum revocatur primum, excepto illo certo beneficio. *Put. 22. de proc.*

CAPUT V.

Communia de procuratoribus.

- 1 Sufficit docere de mandato post sententiam. *Gom. 1. 49. & de absentia procuratoris post de-cretum processum per contradicentis, etiam cum agitur ad censuras. Cresc. 102. nisi fuerit oppo-situm, & nisi se restringat ad malum manda-tum. Put. 6. de procur. & nisi mandatum fa-ctum sit post sententiam. Aug. 3. 623.*
- 2 Mandatum Protectorum S. Georgii duobus ex-ceptis valet, licet non constet absentes fuisse vo-catos. *Cresc. 117.*
- 3 In mandatis conditionalibus reservativis pensio-nis, vel alterius rei in resignatione, consensus potest præstari utrinque ex intervallo. *Cre-scent. 105.*
- 4 Mandatum acceptatum ad prosequendum gra-tiam expectativam cum clausula ad lites, ca-pit etiam lites super beneficiis, in quibus jus habet aliunde. *Cresc. 100.*
- 5 Si reus citatus ad instantiam duorum constituat procuratorem, vel procurator substituat, &

No.

- Notarius, apud quem est utraque commissio super eodem beneficio, scribat contra unum alter tenetur eum citare. *Cresc.* 85. confitito de errore. *A. A.*
- 6 Procurator ad faciendas qualvis conventiones, & concordias super beneficio, potest illud resignare pro sufficienti recompensa. *Cresc.* 215.
- 7 Mandatum ad compromittendum intelligitur toties quoties vigore statuti, neque subjacet solemnitati consanguineorum, quia ex causa necessaria. *Jo. Pau.* 3. *Put.* 22. *de procur.*
- 8 Procurator, qui non est datus ad secundam instantiam, licet appellet, si præfigatur ei terminus ad prosequendum non arctat principalem, sed habet annum. *Mohed.* 126.
- 9 Nomina Canonicorum non sunt exprimenda in mandato, quando non agitur de magno præjudicio. *Mohed.* 243. *Gom.* 1. 56. *Aug.* 3. 29.
- 10 Valet consensus præstitus post quadriennium post mortem, signata supplicatione ante mortem, probata porrectione. *Mohed.* 219.
- 11 Duo Procuratores constituti cum libera, non censentur in solidum constituti. *Gom.* 1. 29. *Jo. Pau.* 104.
- 12 Mandatum generale ad movendum omnes, & singulas lites, & causas, quam, & quas habet, & movet, habereque & movere vult, & intendit, contra quascumque personas, & etiam contra ipsum &c. extenditur ad futuras lites. *Gom.* 1. 51.
- 13 Mandatum generale ad omnes, & singulas, comprehendit futuras, licet non habeat alias. *Peregr.* 57.
- 14 Procurator potest excedere fines mandati ex justa causa, & contra mandatum. *Gom.* 1. 71.
- 15 Prior Monasterii sine consensu Fratrum potest constituere procuratorem ad consentiendum in arbitros. *Gom.* 2. 24.
- 16 Si duo sunt in solidum constituti possunt unus post alium consentire. *Gom.* 234. & post obitum principalis, si acceptavit in vita. *Idem* 2. 35.
- 17 Mandatum pupilli cum consensu tutoris, & decreto Judicis Ecclesiastici valet, non cum consensu patris tantum ad lites beneficiales. *Aug.* 3. 757.
- 18 Pro mandato sententiæ, antique præsumitur. *Cass.* 3. *de procur.* præsertim si enuntiatur in sententia etiam si requiratur speciale mandatum, si enuntiatur ut speciale. *Put.* 4. *de proc.*
- 19 Habens mandatum ad defendendum causas motas contra constitutionem potest appellare, sed non prosequi, etsi sit clausula, cum libera. *Put.* 3. *de app.* dubito *A. A.*
- 20 Procurator minor 24. major 14. in beneficiis ad lites esse potest, ut principalis esse potest in judicio. *Put.* 5. *de jud.* § 2. *de procur.*
- 21 Decanus potest agere, & constituere procuratorem pro rebus Capituli. *Put.* 22. *de judic.*
- 22 Tutor potest ante confessionem inventarii constituere actorem, actor ad omnes causas potest prosequi appellationem. *Put.* 1. *de procur.*
- 23 Procurator efficitur dominus litis etiam in judicio executivo. *Put.* 11. *eod.*
- 24 Acceptatur mandatum in omnibus producendo non per compulsum, licet protestetur, ad effectum substituendi tantum. *Put.* 13. *eod.* talis procurator non est idoneus testis. *Peregr.* 59.
- 25 Habens mandatum usque ad tertiam instantiam potest ulterius procedere ad executionem. *Put.* 27. *de procur.*
- 26 In mandatis clausula generalis comprehendit majores personas. *Put.* 28. *de procur.*
- 27 Episcopus successor tenetur solvere salaria advocatorum, & procuratorum Episcopi prædecessoris carcerati. *Peregr.* 13.
- 28 Informans in causa non dicitur acceptare mandatum. *Peregr.* 58. sed qui accipit registrum a Notario acceptare videtur. *Idem.*

TITULUS LXVII.

QUI FILII SINT LEGITIMI.

- 1 **I**N legitimatione filii per quam excluditur substitutus non requiritur citatio, si vivo patre fiat. *Gom.* in reg. 271. etiam existentibus filiis legitimis, quorum mentio facta est & non citatis eis, licet non habeat Comes clausulam, citatis, & non citatis. *Put.* 4. *hoc tit.* non requiritur citatio agnatorum in legitimatione. *Idem* 7. *eod.* si Comes habeat in Privilegio, extantibus aliis filiis, sed citra præjudicium ascendentium, & descendentium, & legitimæ eis jure naturæ debitæ. *Put.* 5. *hoc tit.*
- 2 In legitimatione petita a patre sunt citandi filii legitimi, & naturales nisi Comes habeat in facultatibus citatis, vel non citatis, causæ privatae sufficiunt ad legitimationem, causæ narrata a patre sunt probandæ, non quas Comes dixit. *Mohed.* 246. si Comes non potest sine causa legitimare, non statur ejus enunciationi. *Put.* 1. *hoc tit.* si probatur legitimum esse bonæ vitæ, conditionis, & famæ, sufficit pro causa. *Idem* 6. *eod.*
- 3 Ex contractu solemnizationis probatur matrimonium ad effectum legitimationis proles sine instrumentis dotalibus, & probatur matrimonium ante contractum per confessionem conjugum, cum non agatur de alio matrimonio. *Mohed.* 181.
- 4 Filius adulteri præsumitur ex multis conjecturis. *Cresc.* 118. *Mohed.* 19. 115. *Gom.* 75. § in reg. 161.
- 5 Donatio filio spurio facta ultra alimenta, non tenet, etiam cum juramento matris spurii. *Mohed.* 188. Nato ex soluto & soluta, & donari & legari potest a patre. *Aug.* 29.
- 6 In sententia lata inter virum, & uxorem super matrimonio potest fieri mentio legitimitatis filii jam nati, præsertim si causa est commissa super jactatione ejus filii uti legitimi. *Aug.* 3. 381.
- 7 Qui petit legitimari aliquem ut filium suum, & instituit appellando filium, tenetur probare filium se esse talem. *Aug.* 3. 462.
- 8 Qui uxorem duxerat, ex alia liberos suscepit, divortio facto propter frigiditatem viri, cum matre liberorum contraxit, si ea ignara est matrimonii, filii sunt legitimi. *Aug.* 3. 567.
- 9 Licet Comes non possit legitimare infantes, ut efficiantur sub patria potestate, tamen potest ab-

ab-

abstergere maculam, ut fiant capaces. *Put. 2. hoc tit.*

10 Expositus nutritus ut filius potest legitimari. *Put. 3. eod.*

11 Valet declaratoria Pœnitentiariæ, etiam post obitum alterius conjugis in favorem filii. *Put. 8. eod.*

TITULUS LXVIII.
DE REBUS ECCLESIE NON
ALIENANDIS.

1 Alienatio facta ab Episcopo ad vitam suam valet non obstante juramento suo de non alienando. *Mohed. 7. 250.*

2 Et id juramentum præsumitur præstitum, licet non constet. *Cresc. 149.* Episcopus est perjurus licet alienatio valeat in casu permissio. *Crescent. 150.*

3 Res alienata cum solemnitate potest alienari sine solemnitate, quia est effecta alienabilis, solita locari, vel alienari. *Gom. in reg. 194.* Vide *Put. 1. hoc tit. & Aug. 3. 595.*

4 Alienatio Villæ sine consensu Vassallorum valet, si est confirmata a Papa hoc tacito. *Jo. Pau. 81.* neque tollitur jus quæsitum. *Gom. in reg. 266.*

5 Paulina est producenda ad probandum, quod est recepta in loco. *Mohed. 6. dubito A. A.*

6 Transactio facta super bonis Ecclesiasticis locatis contra formam Paulinæ sub prætextu non observantiæ, valet. *Mohed. 5. 249.*

7 Locatio ad vitam non dicitur esse perpetua, ideo decimæ possunt locari ad vitam, & bona locari sine solemnitate. *Mohed. 4. 248. 249.* contra Paulinam. *A. A.*

8 Confirmatio locationis, & transactionis valet, & si non expressum conductorem fructus plurium annorum indebite percepisse. *Mohed. 251.*

9 Locatio ad longum tempus de rebus Monasterii non ligat successorem præsertim si non est facta nomine Ecclesiæ, & in ejus confirmatione debet fieri mentio regressus. *Mohed. 270. Fab. 42.* habens regressum debet citari in alienatione bonorum Ecclesiæ. *Put. 2. hoc tit.*

10 Si Prælati habet facultatem relocandi receptio pensionum post caducitatem præjudicat Ecclesiæ, alias non. *Crescent. 125.* Caducitas non censetur remissa ob receptionem pensionum annuarum, si non fuit petita renovatio, si recipiens ignorabat renovationem fieri debere, & lapsum esse tempus. *Put. 3. hoc tit.*

11 De locatione ad longum tempus. *Vide sub tit. de locatio, cap. 2.*

12 Non requiritur consensus patroni in alienatione rerum Ecclesiæ, aut dismembratione decimarum, sed ex causa potest contradicere. *Cass. 3. de jurepatr.*

13 Non requiritur solemnitas Paulinæ in alienatione nondum aditæ hæreditatis. *Peregr. 67.*

TITULUS LXIX.
DE REGULARIBUS.

1 Abbatissa permittens se corrumpi est ipso jure privata. *Cresc. 131.*

2 Aliud est vivere sub cura, & gubernio Fra-

trum talis Ordinis, aliud sub Constitutionibus ejusdem Ordinis. *Mohed. 194.*

3 Dicens Monasterium esse Ordinis Mendicantium, & sic professionem intra annum esse nullam, tenetur probare. *Mohed. 195.*

4 Ignorantia juris non excusat Moniales ne incurant excommunicationem admittendo ad professionem intra annum. *Mohed. 196.*

5 Delatio habitus Sancti Antonii extra Monasterium non infert quem esse regularem, neque nominatio aliorum, aut sua, aut quod se gesserit pro Priore, vel Commendatario infert ad professionem. *Mohed. 74. alias 72. Put. 1. hoc tit.*

6 Confessio Ordinis in pluribus instrumentis, etsi per verba enunciativa, probat cum adminiculis. *Mohed. 192.*

7 Moniales possunt recipere, ut vendant sine solemnitate. *Gom. 1. 34.*

8 Prædicatores, qui allegant Martinianam, ut religiosi possint habere domos cum sufficienti dote, debent probare eam qualitatem. *Gom. 1. 96.*

9 Abbas Sancti Antonii Viennen. licet sit primus Abbas, non tamen habet intentionem fundatam de jure communi, ut conferat Præceptorias sui Ordinis. *Aug. 3. 5.*

10 Præceptorias Hierosolymitanæ olim communes degentibus sub Castellania Ampostæ post divisionem Prioratus Cataloniæ separatæ ex pluribus conjecturis. *Aug. 3. 93.*

11 Sententia pro Moniali, & Monasterio confirmata post translationem Monialis, in aliud Monasterium ejusdem Ordinis valet. *Aug. 3. 565.* lata pro Moniali valet pro Monasterio. *Aug. 3. 639.*

12 Qui cognoscunt de causis, cur professio apostata non valet, debent procedere judicialiter. *Aug. 3. 644. dubito A. A.*

13 Impetratio regularis beneficii cum adjectione, quod commendari consuevit, differt ab impetratione cum adjectione, quæ solet, &c. *Crescent. 10.*

14 Regularia sunt manualia præter curata, & electiva: qui impetrat ea, quæ sunt perpetua ex consuetudine, debet facere mentionem perpetuitatis, & manualitatis, qui impetrat curata, vel elective manualia. *Cass. 4. de præb. Simon. 42.*

15 Providens Papa familiari de beneficiis regularibus censetur dispensasse. *Put. 6. de dispens. vid. eund. 15. de except.*

16 Moniales non possunt compromittere sine licentia superiorum, sed de non licentia non possunt obicere contra laudum, nisi ipse, vel Prælati non vero alia pars. *Put. 7. de judic.*

17 Collatio, vel confirmatio beneficiorum regularium spectat ad Episcopum de consensu Abbatis, nisi sint dependentia, aut pleno jure subiecta. *Put. 38. de præb.*

18 Electus ad beneficium regulare manuale confirmatus a Papa, non potest amoveri sine causa, neque potest petere se restitui ad statum, nisi constet de mala causa. *Put. 2. de regular.*

19 Abbas eligi non potest, qui eodem die habitum religionis accepit. *Put. 3. hoc tit.*

TITULUS LXX.
REM RATAM HABERI.

- 1 **C**onsensus, qui ex facto resultat, dicitur expressus. *Gom. in reg. 294.*
  - 2 Ratificans gesta per alium nomine suo, si ille se obligavit in forma Camerae pro eo, ipse tenetur eodem modo. *Mohed. 288.*
  - 3 Ratificatio inducitur per actum concernentem executionem provisionis. *Cresc. 54.*
  - 4 Si possessio capta per amicum post biennium ratificetur, & continetur per annum, non gaudet regula de triennali. *Gom. in reg. 237.*
  - 5 Ratificatio litis motae per procuratorem assertum post annum, non tollit beneficium regulae de annali, sed confessio illum fecisse ejus mandato tollit. *Cresc. 230.*
- De procuratore asserto. *Vid. sub tit. de procurat. cap. 2.*
- De ratificatione impetrationis. *Vide sub tit. de praeb. tit. 6. cap. 3.*
- 6 Si unus promittit ratificare facere infra octo dies, alter simpliciter transactis octo diebus, primus incidit in moram. *Put. 5. de transact. vid. 6. eod.*

TITULUS LXXI.
DE RENUNCIATIONE.

CAPUT I.

Communia de renunciationibus.

- 1 **N**on potest renunciari regulae de non appellando ab interloquutoria, quia est introducta in favorem publicum. *Gom. in reg. III.*
- 2 Renunciatur fideicommissio per clausulas divisionis ad habendum, & alienandum &c. *Mohed. 156.*
- 3 Regressui potest renunciari coram notario, & testibus. *Cresc. 162.*
- 4 Renunciare regressui videtur, qui postquam fuit locus, permittit alium triennio possidere, cujus successor uti poterit allegat Lapi. *Gom. in reg. 198.*
- 5 Qui tanquam procurator comparuit, videtur juri suo renunciare. *Gom. 1. 52. sed potest poenitere. Mohed. 91.*
- 6 Renuncians opulentae hereditati ob parvum lucrum, non videtur sine dolo fecisse, & non firmatur juramento. *Aug. 3. 697.*
- 7 Renunciatio filiae de hereditate paterna extantibus fratribus masculis non tenet si fratres postea moriantur. . . .

CAPUT II.

De Resignatione coram Ordinario, & aliis.

- 1 Literae Ordinarii non probant resignationem in manibus suis. *Cresc. 157. etiam si a tergo fuerit notatus consensus sine testibus. Put. 13. de renunc. quia praesumitur simoniacus. Idem 7. de simon. si enunciatur resignatio in provisione, nisi praesente resignante, vel probata consuetudine. A. A. & ex longeva possessione resignatarii praesumitur. Put. 27. de fid. instr. 27. de renunciat.*
- 2 Resignatio facta in manibus Vicarii revocati per mortem Episcopi, sed ignorantis obitum

valet. *Mohed. 215. si habebat facultatem admittendi. A. A.*

- 3 Facultas admittendi resignationem censetur data, si dicatur in mandato, ad providendum, & conferendum cum omnimoda potestate, plena, libera, & generali administratione, cum testium adminiculo, qui se gerebat pro tali. *Mohed. 323. Mandatum datum ad conferendum beneficium vacans ex causa permutationis censetur esse datum ad admittendam resignationem. Put. 8. de procur. 26. de renunc.*
- 4 Resignante aliquo coram Notario reservato usufructu, quamvis Ordinarius ponat resignatarium in possessione, datur restitutio, & nihil abdicatur. *Cresc. 64.*
- 5 Per clausulas generales alterius capitur, quod est resignatum in manibus non habentis facultatem admittendi, etiam si coram notario, & testibus. *Mohed. 135. Put. 11. 12. hoc tit.*
- 6 Si quis potest resignare quaecumque, quotcumque, & qualiacumque in favorem certae personae in manibus constituti in dignitate, qui possit de illis providere, potest resignari, & provideri habenti duo curata de tertio. *Jo. Pau. 92. dubito A. A.*
- 7 Valet mandatum Vicarii, ut possit recipere resignationes, non tamen ut recipiat, & certae personae conferat. *Put. 7. de renunc.*

CAPUT III.

De Resignatione in favorem.

- 1 In resignatione cum aliqua reservatione ante praestitum consensum est licita poenitentia. *Gom. in reg. 41. Imo in quacumque resignatione. Idem in reg. 83. Put. 15. hoc tit. & 17. neque juramentum de non contraveniendo, vel non revocando impedit poenitentiam. Idem in reg. 42. quamvis porrecta sit supplicatio per ipsum, ex stylo licet poenitere. Mohed. 189. Aug. 3. 186. 250. Put. 15. de renunc. licet etiam recedere a resignatione cum reservatione, & facere simplicem etiam post porrectam, & solutam compositionem. Put. 19. de renunc. porrecta supplicatione per procuratorem, ex actu nullo principalis potest colligi poenitentia principalis. *Peregr. 128.**
- 2 Resignatio in favorem censetur esse conditionalis non aliter, nisi illi quaeratur, etsi hoc non dicatur. *Jo. Pau. 102. & non censetur aliter admitti resignatio a Papa. Cass. 3. de renunc.*
- 3 Regressus per cessum non intrat cum resignatione fit in favorem certae personae. *Mohed. 3. 45. Put. 6. hoc tit.*
- 4 Jus non abdicatur a resignante beneficium jurispatronatus in favorem certae personae, patronis non consentientibus contradicentibus. *A. A. Mohed. 326. vid. Put. 14. hoc tit.*
- 5 Resignans reservata pensione libera, & exempta, si non consentiat cum eadem qualitate, nihil agit. *Mohed. 183. Idem si reservetur pensio cum accesso in eventum non solutionis pro tertio, & ille tertius sit incapax accessus. Put. 10. de renunc.*
- 6 Si in resignatione dicatur, illum in pacifica possessione relinquendo, censetur esse conditionalis

- lis resignatio, ut est illa reservata pensione. *Aug. 3. 77. vid. Put. 3. de renunc.*
- 7 Nuncius non potest admittere resignationes in favorem certæ personæ, licet possit reservare pensionem ex causa resignationis. *Put. 24. de renunc. 8. de simon.* neque si provideat de vacanti ex resignatione Titii, & Titius postea contentiat non valet, quia non constat de vacatione. *Aug. 3. 608. contr.*
- 8 Non est simonia, cum mandatum ad resignandum coram Ordinario, & petendum atque obtinendum provideri Titio, nisi addatur, & non aliter, nisi coram Papa mandatum, vel resignatio in favorem, & non alias. *Cass. 2. de sim. vid. Put. 4. de renunc.*
- 9 Habens indultum non potest admittere resignationem in favorem, nisi providere de ita vacantibus. *Put. 12. de privil. C. 19. eod.*
- 10 Si resignetur in favorem excommunicati, vel simoniaci jus remanet penes resignantem, sed primo casu non potest ex clausulis generalibus alterius supplicationis capi, in secundo potest, cum resignatur in manibus non habentis facultatem. *Put. 11. de renunc.* Intellige, cum resignatio est simoniaca realiter. *A. A.*
- 11 Si resignatarius est incapax tempore resignationis, & postea fiat capax, nihil abdicatur. *Peregr. 69.*
- 12 Si reservatur pensio invalide, licet extinguatur postea a resignante, non est valida resignatio. *Peregr. 70.*

CAPUT IV.

De Alexandrina, sive de consensu post obitum.

- 1 Resignatio facta reservata medietate fructuum, vel alia re valet, si ante præstitum consensum per resignatarium resignans decedat. *Cresc. 37. 229. nisi fuit per utrumque porrecta in vita. A. A.*
- 2 Si procurator amborum porrexerit, consensus potest præstari post mortem super resignatione cum reservatione. *Cresc. 210. vide Mohed. 63.*
- 3 Consensus præstari potest post mortem, si porrigatur supplicatio in vita. *Cass. 1. de renunc. Gom. in reg. 32.*
- 4 Consensus post porrectionem non dicitur formalis, & non subjacet regulæ de extendendis consensibus. *Mohed. 60.*
- 5 Si resignans manet in eadem voluntate, potest præstari consensus post obitum, secus si resignet in alium, & nulliter. *Mohed. 189. Gom. 1. 20. Put. 2. 1. vel aliud faciat. Peregr. 128.*
- 6 Dicens resignantem non vivere tempore resignationis, vel præstiti consensus tenetur probare. *Mohed. 128.*
- 7 Si duo erant constituti procuratores non insolidum, possunt separatim consentire etiam post obitum, & litem motam, si in vita porrexerint. *Gom. 2. 34. 35.*
- 8 Si porrigens supplicationem non habet mandatum ad consentiendum, non poterit vigore mandati postea dati post obitum consentire. *Aug. 3. 174. 750.*
- 9 Procurator, qui non acceptavit mandatum vivo resignante, non potest consentire supplicatio-

Tom. VI.

- ni porrectæ per principalem. *Aug. 3. 666. vid. Put. 2. 1.* Idem est si porrecta esset per alium procuratorem, etiam si post porrectionem sit constitutus. *Aug. 3. 694.*
- 10 Porrecta supplicatione licet resignans triennio possideat, & moriatur, potest consensus præstari, & non est locus allegat. *Lapi. Put. 8. de præb. C. 2. de alleg. Lapi.*
- 11 Valet consensus præstitus post quadriennium post mortem signata supplicatione, ante mortem probata porrectione. *Mohed. 219. incip. Pensionem.*
- 12 Porrecta supplicatione, si resignatarius resignet in alium, potest cogere, iste, ut procurator, qui porrexit, præstat consensum. *Put. 20. hoc tit.*

CAPUT V.

De consensu, & mandato ad resignandum.

- 1 Prior in consensu præfertur priori in data. *Cresc. 75. Cass. 2. de renunc.* consensus semper retrahitur ad datam si res est integra. *Cass. ibidem.*
- 2 Consensus simultaneus non requiritur, licet resignatio sit conditionalis. *Crescent. 105.*
- 3 Si duæ sint supplicationes resignationis altera simplex altera cum regressu, consensus præstitus refertur ad simplicem. *Cresc. 135.* si duo sint mandata ejusdem datæ neutrum valet. *Gom. 1. 74. Mohed. 57.*
- 4 Titulus non est coloratus quando non est præstitus consensus juxta formam supplicationis, vel mandati, vel resignatio fuit conditionalis, & conditio non est impleta. *Gom. in reg. 210.*
- 5 Procurator ad conventiones, & concordias super beneficio potest resignare pro recompensa. *Cresc. 215.*
- De revocatione procuratoris ad resignandum. *Vid. sub tit. de procurat. c. 4.*
- 6 Consensus, qui præstatur post supplicationem, & reformationem, in qua reservatur regressus, debet facere mentionem reformationis, neque obstat, si literæ expediantur, super priori. *Mohed. 112.* quia tunc resignatarii possunt sub utraque data fortasse expedire. *A. A.*
- 7 Minor 14. potest resignare cum causæ cognitione, quæ præsumitur in Papa admittente ejus resignationem, sed consensus debet legitime præstari per procuratorem legitime constitutum. *Aug. 3. 125.* cum auctoritate superioris. *Put. 39. de privileg. C. 21. de renunc.*
- 8 Consensus vigore regulæ præstitus a resignante in resignatione, & in pensionibus ab eo, qui tenetur solvere, & in regressu vigore privilegii Hispaniæ, cetera, quæ reservantur ex consensu tacito acceptantis resignationem, validantur si probetur acceptatio. *Aug. 3. 290. 303. Put. 23. de renunc.*
- 9 Præsumitur consensus in resignatione, etiam extra curiam, quando resignatarius cœpit, & continuavit possessionem. *Put. 9. de præsumpt. C. 22. de renunc.* ubi videtur teneri indistincte, si nullum est onus, & ipse supplicat; si vero est aliquid reservatum, & resignatarius ex intervallo ratificat, valet ab initio. *Put. 23. de renunc.*

M m m m

10 As-

10 Antequam cedula Cardinalis detur notario, res est integra, & potest addi reformatio. *Put. 5. hoc tit.*

CAPUT VI.

Communia de resignationibus.

- 1 Resignans non amittit detentationem si est in loco beneficii, ideo tenetur ad pensionem. *Mohed. 2. denegatur remissoria ad probandum possessionem captam per resignatarium lite pendente, quia dolo desit possidere. Mohed. 183. donec constet resignatarium acceptasse, resignans excommunicari potest ob non solutionem pensionum. Mohed. 10.*
- 2 Obligatus solvere pensionem, dum possidet si resignat absens, vel ostendat alium esse in possessione non tenetur. *Mohed. 237. forte si est solitus per se inservire.*
- 3 Violans sequestrum amittit omne jus, si resignat in alium, resignatarius capit per clausulas generales. *Mohed. 333.*
- 4 Renunciatio metu facta est nulla. *Mohed. 32.*
- 5 Resignatio cum reservatione fructuum, vel sine ea stante regressu est nulla, nisi habens regressum consentiat etiam post commissam causam a resignante contra resignatarium. *Mohed. 59. 65. Put. 25. de renunc. Imo non potest ratificari, quia ab initio est nulla. Mohed. 85. Regressus quoque secundus non valet stante primo, etiam per decessum tantum. Mohed. 62. 66.*
- 6 Concessio juris, & litis cum reservatione regressus valet, licet jus non habeat, nec lis sit valida. *Mohed. 110. In præjudicium contentium. A. A.*
- 7 Supplicatio præsumitur impetrata a duobus, si idem est procurator amborum resignantis, & resignatarii. *Mohed. 63.*
- 8 Si reservetur pensio, quatenus medietatem non excedat, si excedit, non valet resignatio, vel est reducenda. *Cresc. 234. quo ad ultimum non placet A. A.*
- 9 Resignatio fructuum loci, & stalli habetur loco tituli, & potest dari de regula de annali. *Gom. in reg. 162.*
- 10 A. resignat in favorem B. sed remanet in possessione biennio, deinde B. resignat in favorem C. & continuat A. possessionem anno, non præsumitur ex eo triennio retrocessio. *Gom. in reg. 167.*
- 11 Resignatio secundi beneficii acceptati valet ante adeptionem possessionis primi, licet jus quoad secundum esset resolubile. *Gom. in reg. 248.*
- 12 Dicens resignantem non vivere tempore resignationis, vel præstiti consensus, tenetur probare. *Mohed. 128. vid. Put. 6. de præsumpt.*
- 13 Resignatio facta cum suspensione unionis non est nulla, licet non derogetur regulæ de non tollendo jure quæsito. *Fab. 20.*
- 14 Successor tenetur justificare titulum resignantis, non triennalis. *Put. 6. de alleg. Lap.*
- 15 Resignans cum reservatione fructuum propria auctoritate percipiendorum, non amittit possessionem. *Put. 9. de caus. possess. dubito A. A.*
- 16 Possessor dicens actorem resignasse in alium,

non tenetur docere acceptasse resignatarium, neque habilitantes. *Put. 6. de except.*

- 17 Resignatarius uti successor resignantis potest petere fructus perceptos per alium ante resignationem. *Put. 1. de fruct.*
- 18 Sententia lata contra cedentem post cessionem non nocet cessionario. *Put. 1. de judic.*
- 19 Valet retrocessio secundi resignatarii, licet bis resignans dicatur esse primus. *Put. 1. de Jurejur.*
- 20 Præsumitur resignatarius acceptasse resignationem liberam, etiam absens. *Put. 1. de præscript. dubito A. A.*
- 21 Clausulæ generales positæ in resignatione, cum suspensione indulti Cardinalis, non tribuunt beneficium, quia suspensio datur, ut sit locus resignationi. *Put. 54. de privil. dubito A. A.*
- 22 Resignatio potest probari per testes. *Put. 2. de renunc. C. 2. de testib.*

TITULUS LXXII.

DE RERUM PERMUTATIONE.

- 1 Permutatio facta cum beneficio carente fructibus, non valet. *Gom. in reg. 147. Idem 1. 2. 2. 28.*
- 2 Regula de infirm. non habet locum in beneficio fide permutato. *Gom. in reg. 37. Imo habet A. A. C. Put. 3. super reg. de infirm. resign. & intra xx. dies a die consensus decedentibus.*
- 3 Regula de publicandis resignationibus non habet locum in permutationibus. *Gom. in reg. 250. 3. 33.*
- 4 Constitutio requirens ætatem sacerdotalem in beneficiato, habet locum in permutatione & collatio alii facta est nulla. *Gom. in reg. 276. Mohed. 137. Fab. 1. 2.*
- 5 Breve Clementis inducens vacationem beneficiorum in promotis sine expeditione literarum, non intelligitur de permutationibus. *Gom. in reg. 331.*
- 6 Non creditur Ordinario super permutatione facta per procuratorem in ejus manibus. *Gom. 2. 27.*
- 7 Reservatio cum provisione Motu proprio ad beneficium certæ summæ, quod duxeris acceptandum, non capit beneficium ex causa permutationis resignatum coram Ordinario, de quo fuit provifus alius. *Cass. 1. de rev. permut.*
- 8 Permutatio de beneficio reservato in manibus Ordinarii facta, non tenet. *Put. 34. de præb.*
- 9 Mandatum ad conferendum certum beneficium ex causa permutationis valet, & censetur esse datum ad admittendum resignationem, ex causa permutationis. *Put. 8. de procur. C. 26. de renunc.*

TITULUS LXXIII.

DE RESCRIPTIS ET COMMISSIONIBUS.

- 1 Clausula commissionis, audiat, & procedat, ut petitur, & justitiam faciat, intelligitur prout de jure. *Cresc. 47. non semper A. A.*
- 2 Clausula, cujuscumque status, comprehendit Cardinales, & Reges. *Gom. in reg. 2.*
- 3 Commissa causa super beneficio, vel spolio, cum incidentibus procedi potest in causa atten-

tatorum, sine alia commissione, aut citatione. *Mohed.* 100.

- 4 Commissio super iactationibus, & molestationibus comprehendit petitorium, & possessorium. *Cass.* 6. *de rescript.* clausula, prout in beneficialibus, signat summarie, &c. *Mohed.* 298.
- 5 Vigore commissionis impetratæ per assertum procuratorem pars altera procedere non potest. *Mohed.* 230.
- 6 Quando causa dicatur esse instructa, & cui incumbat onus probandi instructam esse, vel non esse. *Vid. sub tit. de jud. cap. 7.*
- 7 Pauper habet privilegium, ut non vocetur extra locum domicilii, etiam a privilegiato a Papa. *Cresc.* 224.
- 8 Appellatus potest prævenire appellantem in impetratione rescripti. *Cresc.* 72.
- 9 De subreptione, & obreptione rescriptorum. *Vid. sub tit. de præbend. tit. 6. cap. 1.*
- 10 Rescriptum censetur impetratum ab eo, cujus nomine literæ sunt expeditæ, & si motu proprio, & si gratis, si est aliqua impensa. *Aug.* 3. 121.
- 11 Rescriptum avocatorium subreptitium est nullum ipso jure. *Cass.* 1. *de rescript.*
- 12 Non est avocatoria commissio non faciens mentionem litis, quæ pendet coram alio. *Cass.* 2. *de rescr.* valet processus coram duobus neutra parte opponente. *Put.* 25. *de jud.* § 21. *de procur.*
- 13 Consensus partium in commissionibus intelligitur de consensu procuratorum. *Cass.* 3. *de rescript.*
- 14 Si in commissione dicitur, cum potestate inhibendi, intelligitur in curia, & extra. *Cass.* 4. *de rescript.*
- 15 Inter Auditores Rotæ ille dicitur prævenire, cui prius est præsentata commissio, inter alios, qui decernit citationem. *Cass.* 5. *de rescript.*
- 16 Signatura Papæ, vel Cardinalis non potest limitari per signaturam Regentis. *Cass.* 7. *de rescript.* *Put.* 1. *de rescript.*
- 17 Clausula, cujus litis statum, etiam respicit judicialia, & non gratiosa, etsi sint producta. *Put.* 1. *hoc tit.* nisi reducatur ad viam juris, & præinseratur. *Idem.* 2.
- 18 Rescriptum directum Priori non potest exequi a Commissario Prioratus. *Put.* 3. *hoc tit.* dubito in perpetuo *A. A.*
- 19 Clausula, quam, & quas, posita in commissione causæ appellationis tribuit jurisdictionem, ut in prima. *Peregr.* 94. adverte, quia debet dicere, nec non quam & quas super dicto beneficio, non vero super præmissis. *A. A. Vid. Mohed.* 162. *Put.* 36. *de jud.* *Aug.* 3. 370. 376.

TITULUS LXXIV.

DE RESTITUTIONE SPOLIATORUM.

CAPUT I.

De suspensione petitorii.

- 1 Actore revocante suspensionem potest reus petere absolutivam a spolio. *Cresc.* 96.
- 2 Per commissionem super possessorio, non censetur suspensum petitorium, nisi exprimat,

suspensio impedit, ut qui tenetur intra annum expedire excusetur. *Gom. in reg.* 172.

- 3 Suspendio petitorii non admittitur abi petitur calumniose. *Mohed.* 198.
- 4 Potest pars variare in petitorio, & possessorio ante conclusionem. *Aug.* 3. 147. *Peregr.* 75.
- 5 Post suspensionem admittitur exceptio reservationis inficientis titulum, & possessionem. *Put.* 9. *hoc tit.*
- 6 Non suspenso petitorio, licet sit probatum spolium, debet sententia ferri in petitorio. *Put.* 36. *hoc tit.*

CAPUT II.

De utroque extremo.

- 1 Primum extremum est probandum per testes de visu, non de fama. *Gom. in reg.* 45. omni exceptione majores. *Aug.* 33. aliquando sufficit præsumptiva probatio. *Put.* 1. *hoc tit.*
- 2 Testes inter alios in antiquis non probant primum extremum. *Mohed.* 178. *Put.* 23. *hoc tit.*
- 3 Intrans possessionem alio possidente, non acquirit, nisi ille resignasset, quia non præsumitur continuare, qui resignavit. *Mohed.* 238. si in ipsum *A. A.*
- 4 Fama in antiquis probat primum extremum. *Jo. Pau.* 105. *Put.* 26. *hoc tit.*
- 5 Uaus testis de fama, & unus de auditu ab ipso sufficiunt ad probationem secundi extremi. *Aug.* 3. 243. cum sustentatione litis alterutrum sufficit, *A. A.* quia secundum extremum in reintegranda templete in interdicto, unde vi plene est probandum. *Aug.* 3. 678.
- 6 Citato possessore debet probari primum extremum. *Aug.* 3. 488.
- 7 Qui cœpit possessionem Canonici vigore creationis antequam vacet, non potest agere spolio adversus possidentem Canonatum, & præbendam, quæ postea vacavit. *Aug.* 3. 660.
- 8 Qui serviebat ut Diaconus factus est Sacerdos, petebat se restitui ad officium Diaconatus a quo expulsum est, dictum est esse admittendum. *Aug.* 3. 691.
- 9 Possessio capta nomine alterius, & ratificata antequam constet alium cœpisse possessionem, est restituibilis. *Aug.* 3. 700. dando mandatum censetur ratificari. *Put.* 23. *de procur.* § 33. *de restit. spoliar.*
- 10 Possessio Canonici, & præbendæ, non est restituibilis, nisi capitulariter capiatur, vel Capitulum consentiat eum esse in possessione. *Cass.* 8. *de caus. poss.* § *propr.*
- 11 Habens horam præsumitur anterior in reintegranda, restitutio fit ad momentum. *Cass.* 20. *de præbend.*
- 12 Si quis naturaliter, & civiliter possidet, & alter ingrediatur alio absente non privat eum possessione, nisi in illis actibus, quos facit. *Put.* 5. *de caus. possess.*
- 13 Monachus non restituitur ad statum, nisi probata causa expulsionis. *Put.* 2. *de reg.*
- 14 Si duo eadem die capiant possessionem, primus clausis januis, alius apertis, & secundus continet, non potest primus agere spolio. *Put.* 3. *hoc tit.* si non constet de prioritate. *Ant. A.*

- 15 Sententia antiqua, quæ transivit in rem judicatum super spolio, non probat primum extremum. *Put. 6. hoc tit.* intellige quoad non condemnatos, nec lite pendente intrusos, etsi agatur de possessione posteriori. *A. A.*
- 16 Si procurator assertus capiat possessionem, & alio die dominus ratificet, & eodem die alius capiat pro se, qui agit spolio tenetur probare primum extremum. *Put. 12. hoc tit.*
- 17 Pupillus recte capit possessionem sine auctoritate curatoris. *Put. 18. hoc tit.*
- 18 Datur restitutio ad statum exigendi a locatore. *Put. 31. hoc tit.*
- 19 Sponsus impubes non agit spolio pro sponsa, quæ discessit, vel amota est ante pubertatem utriusque. *Put. 37. hoc tit.*

CAPUT III.

De Titulo colorato.

- 1 Insertum probat titulum coloratum. *Crescent. 62.* Ideo sumptum ex registro supplicationum est titulus coloratus. *Jo. Pau. 33.* & processus fulminatus expectativa. *Jo. Pau. 118.* & literæ Legati expeditæ in forma rationi congruit per alium Legatū. *Put. 16. de fid. instr. § 3. hoc tit.*
- 2 Expectativa revocata est titulus coloratus. *Gom. in reg. 206. 317. Peregr. 75.* excipe in litigiosis beneficiis. *Gom. in reg. 221.* Item si erat ad certam diem, vel sub conditione, & post conditionem adimpletam, vel diem capitur possessio. *Gom. in reg. 223.*
- 3 Mandatum de providendo beneficia vacantia intra annum, non est titulus coloratus ad ea, quæ postea vacant. *Mohed. 184. Fab. 36.*
- 4 Collatio facta a constituto in dignitate vigore facultatum conclavistarum revocatarum, est titulus coloratus. *Gom. in reg. 317. Put. 11. hoc tit. Peregr. 75.*
- 5 Bulla provisionis Titii, in qua narratur Titium mihi resignasse reservata pensione est titulus coloratus. *Gom. in reg. 220.*
- 6 Provisio Ordinarii de beneficio litigioso, vel reservato est titulus coloratus. *Gom. in reg. 211.* Excipe reservationes, quæ inficiunt possessionem, & de litigioso est videndum an eadem ratione excludatur, quia decretum in corpore juris. *A. A.*
- 7 Ordinarii provisio lite pendente in curia inter duos, & possessore mortuo, si provisos triennio possideat, habet titulum coloratum. *Gom. in reg. 222. dubito A. A.*
- 8 Possessor triennalis, qui ingressus fuit possessionem lite pendente inter duos vigore tituli Ordinarii, restituitur. *Gom. in reg. 223.* si neuter erat possessor, alias est attentata possessio. *A. A.*
- 9 Possidens virtute duorum titulorum mali, & boni, restituitur, licet non dixerit se mutare causam possidendi. *Gom. in reg. 225. Put. 8. de caus. poss. Cresc. 168. Put. 7. de restit. spol.* Imo licet post spoliū acquirat titulum restituitur. *A. A. contr. Put. 33. hoc tit.*
- 10 Resignatio in manibus Vicarii cum aliquo admiculo facultatis, est titulus coloratus. *Gom. in reg. 319.*
- 11 Ecclesia potest agere spolio super beneficio uni-

- to a Vicario, ut provisos a Vicario agit ad spoliū beneficii non probata facultate. *Mohed. 337.* Imo multo magis cum illa sit causa profana, in qua non requiritur titulus, sed est probanda aliquantisper facultas. *A. A.* Unio etiam ad effectum spoliū non probatur per publicam vocem, & famam. *Peregr. 53.* Verba enunciativa unionis probata ab Ordinario non sufficiunt pro colore tituli, si agitur ad unitum. *Put. 5. hoc tit.* enunciatio Ordinarii de vacatione sufficit. *Put. 23. hoc tit.*
- 12 Provisus per resignationem illius, qui fuit provisos a Vicario, qui non habebat facultatem, est titulus coloratus. *Mohed. 139.*
- 13 Provisus ab Archidiacono, probata aequaliter quasi possessione conferendi, habet titulum coloratum. *Mohed. 136.*
- 14 Non est titulus coloratus, si non est præstitus consensus juxta formam supplicationis, vel mandati, vel si resignatio est conditionalis, & conditio non est impleta. *Gom. in reg. 210.*
- 15 Non est titulus coloratus provisio Apostolica de beneficio vacante in curia, tacita ea vacatione, nisi sit Motu proprio, & ex certa scientia. *Gom. in reg. 213.*
- 16 Neque etiam provisio per privationem non dicto de sententia, & processu. *Gom. in reg. 216. dubito A. A.*
- 17 Neque etiam collatio Capituli. *Gom. in reg. 218.* nisi habita nova provisione verisimiliter ratificata. *Idem in reg. 219.* ratificatione non est opus, sed etsi probetur quasi possessio Capituli sufficeret. *A. A.*
- 18 Nova provisio non constituto de priori provisione, est titulus coloratus. *Gom. in reg. 322.*
- 19 Gratia perinde valere est titulus coloratus. *Put. 7. de præb.*
- 20 Sine titulo restituitur, qui agit ad possessionem pensionis. *Mohed. 153.*
- 21 Sine titulo restituitur parochia, quæ præstat baptisma ad perceptionem aliquam. *Fab. 39.* Sed clerici petentes decimas in aliena parochia tenentur probare titulum coloratum. *Put. 40. hoc tit.*
- 22 Sine titulo in prophanis, in beneficialibus cum titulo fit restitutio. *Aug. 3. 479. præterquam in attentatis. Idem 3. 472. Cass. 3. de restit. spol.*
- 23 In jurisdictionalibus requiritur titulus coloratus, ubi jus commune resistit. *Aug. 3. 611. 638.* quando non agitur contra dominum, possessorium in causa jurisdictionis non habet mixtam causam proprietatis. *Put. 13. de caus. poss. § 2. de Egid. vid. 25. hoc tit.*
- 24 Sufficit pro titulo colorato sola supplicatio, licet detur de regula de non judicando. *Cass. 8. de restit. spoliat. vel quod commissiones 27. Cass. 1. super reg.*
- 25 Excommunicatio facta provisio, non dat titulum coloratum, si erat probata excommunicatio ante suspensionem. *Put. 15. hoc tit.*
- 26 Provisio Nuncii Venetorum extra dominium eorum non est titulus coloratus, sed probatio, an si extra, non admittitur. *Put. 17. hoc tit. nisi esset notoria. A. A.*

CAPUT IV.

De impedimentis restitutionis.

- 1 Decretum Coadjutoris regressus, & accessus obstat agenti spolio. *Simon. 10. Cass. 2. de restit. spol.* vel in certo corpore, vel in reservatione in corpore juris. *Mohed. 184.* etiamsi habeat novam provisionem. *Put. 39. hoc tit.* Decretum literarum non expeditarum, non inficit possessionem. *Mohed. 306.* neque decretum regressus ob non solutionem ante rem judicatam. *Aug. 3. 692.* neque decretum in indulto Cardinalis. *Put. 3. de decreto irritam. Peregr. 72. 99.*
- 2 In reservatis mensibus intrusi non restituntur *Cass. 1. de restit. spol.* secus si propter alternativam. *Idem 2. eod. tit.* vel propter familiaritatem Cardinalis. *Put. 27. de præb. C. 10. hoc tit. Peregr. 99.* exceptio reservationis inficientis titulum, & possessionem admittitur post suspensionem petitorii. *Put. 9. hoc tit.*
- 3 Execrabilis non est restituendus. *Cresc. 220.* execrabilitas probatur per confessionem extrajudicalem. *Put. 32. hoc tit. C. 4. de confess. Gomes. 39. in reg. 153.* si constat ante suspensionem, & plene est probatum, nam alias articuli non admittuntur. *Gom. in reg. 316. Jo. Pau. 100. Put. 13. 32. hoc tit.* idem in excommunicato. *Put. 15. hoc tit.* idem in hæretico. *Gom. in reg. 153.*
- 4 Item in illegitimo. *Gom. in reg. 316. Put. 20. hoc tit.* nisi habeat dispensationem, vel mandatum de dispensando. *Idem Put. 7. de dispens. C. Mohed. 140.*
- 5 Resignans contra resignarium, non restituitur, contra alios restituitur. *Cass. 4. de restit. spol. Gom. in reg. 158.* cum distinctione *A. A.* modo non sint successores resignarii. *Put. 4. hoc tit.* excipe nisi resignatio fuerit conditionalis, & conditio non sit secuta. *Put. 14. hoc tit.*
- 6 Simoniacus, nisi ignarus sit, non restituitur. *Gom. in reg. 188.* Simoniacus realis non restituitur. *Gom. in reg. 185. Cass. 1. de simon. qui resignat coram Notario & testibus restituitur. Cresc. 64.*
- 7 Episcopus translatus amittit jus, & possessionem aliorum beneficiorum, & non restituitur, nisi probet quod incubuit postea possessioni. *Mohed. 15.*
- 8 Expulsus vigore Brevis, sine vitio spolii, non agit spolio, quia est privatus a Papa possessione naturali, & civili, & ingrediens capit utramque licet fundetur Breve in privatione, de qua non constat, nisi per narrativam Motu proprio. *Mohed. 86. 87. 88.*
- 9 Plenarie restitutus cum revocatione literarum privationis, etiam quoad possessionem censetur restitutus, & capiendo possessionem spoliatum, qui fuerat provisus, neque hic contra illum potest agere spolio, præsertim si sine vi, vel sine vitio spolii sit restitutus. *Mohed. 87. 88.*
- 10 Cæteræ clausulæ, excepta illa sine vitio spolii, non impediunt restitutionem, puta Motu proprio, aut propria auctoritate ingrediariis,

- amoto quocunque detentore, non obstante alia gratia. *Mohed. 97.*
- 11 Quando notorie constat de non jure, non datur restitutio. *Mohed. 184. cont. Gom. in reg. 62.* tu distingue, aut constat ex confessione, vel ex re judicata, & impedit, alias non. *A. A.* notorie constat post conclusionem in causa, sed ad impediendam restitutionem, non sufficit. *Put. 24. hoc tit.*
- 12 Res judicata in proprietate contra proprietarium, sciente litem usufructuario, nocet eidem in possessorio. *Aug. 2. 6.* Res judicata, licet injusta in proprietate obstat agenti spolio etiam vigore restitutionis in integrum, non constituto de bono jure. *Peregr. 18.*
- 13 Surrogatus in jus spoliati non est surrogatus in actione spolii, nisi lite mota contra spoliatorem super spolio redeat, & faciat mentionem litis, & surrogetur gratiole. *Gom. in reg. 184.* neque si spolium fiat post surrogationem ad possessionem habet actionem. *Mohed. 325.*
- 14 Tertius impedit restitutionem, ubi dubitatur de magno scandalo. *Put. 14. de judic. Mohed. 214. Aug. 360.* sed interim expellitur spoliatus, & ponitur sequestrum. *Aug. 3. 79.*
- 15 Exceptio Alexandrinæ de vulnerato colligante impedit restitutionem sine declaratoria. Exceptio rebellionis requirit declaratoriam. *Mohed. 272.*
- 16 Allegatio Lapi non excludit spolium. *Sim. 37. Cass. 5. de restit. spol.* neque regula de triennali. *Cass. ibid. Aug. 3. 417.*
- 17 Præscriptio 40. annorum non obstat. *Sim. 39. Cass. 6. de rest. spol.* nunquam præscribitur remedio c. Redintegrandæ. *Gom. 1. 41. in reg. 313. Mohed. 342. Put. 8. de præscript. C. 27. de rest. spol. contra Seraph. decis. 1360.*
- 18 Titulus possidentis non excludit restitutionem. *Sim. 40. Cass. 7. de rest. spol.* nisi habeat decretum, quod inficiat possessionem. *A. A.*
- 19 Concordia non confirmata, non impedit spolium. *Aug. 1. 10.*
- 20 Spoliatus a judice non restituitur. *Gom. 1. 47. Immo A. A.*
- 21 Excommunicatus restituitur. *Gom. 1. C. 98.*
- 22 Judicium criminale super falsitate instrumenti producti, vigore cujus petitur restitutio, impedit restitutionem. *Gom. 2. 52.*
- 23 Spoliatus ab officio manuali a suo Superiore non restituitur. *Aug. 3. 783.*
- 24 Præsumitur usum Brevis sine vitio spolii, & attentatorum, qui reperitur in possessione, & Breve reperitur. *Put. 19. ut lit. pend.*
- 25 Attentans non est restituendus, sed possessio est sequestranda. *Put. 26. ut lit. pend.*

CAPUT V.

Communia de Restitutione spoliatorum.

- 1 An dentur dilationes, vel remissiones spoliato, vel spoliatori. *Vid. sub tit. de dilat. c. 1. C. 2.*
- 2 Qui habet duas sententias in possessorio contra se, & patitur alium vincere in petitorio, ut effugiat pensionem, condemnandus est propter fraudem præsumptam. *Cresc. 40. & exequendæ sententiæ. A. A.*

- 3 Actio spoliū transit in heredem. *Cresc.* 84. & in primogenitum successorem, qui spoliavit, licet non heredem. *Put.* 28. *hoc tit.* & in singularem successorum. *Mohed.* 40.
- 4 Ultimum spoliū est purgandum prius. *Aug.* 3. 602. licet his mora super primo sit finita. *Cresc.* 157. *Gom.* 1. 44. Excipe ut per *Put.* 38. *hoc tit.* testes tamen producti excipiendō non probant antiquum spoliū. *Put.* 14. *de testib.*
- 5 Qui pendente anno spoliat, excusat ne impetrans incidat in regulam de annali. *Gom.* in *reg.* 121.
- 6 In spolio condemnatio fit in fructibus a die intrusionis. *Jo. Pau.* 36. & in fructibus, qui percipi potuerunt, & distributionibus si per vim est spoliū perpetratum. *Put.* 8. *hoc tit.* *vid. sup. de fructib.*
- 7 Confessio obscura non probat spoliū. *Mohed.* 37.
- 8 Qui succumbunt per tres sententias in spolio non admittuntur ad *cap. Odoardus*, neque ad *cap. Pervenit*, ut agat petitorio. *Mohed.* 117. admittuntur tantum ad cessionem bonorum solutis expensis. *Mohed.* 118.
- 9 Spoliatus restituitur ad statum percipiendi alimenta etiam quoad bona feudalia, & emphyteotica. *Mohed.* 127.
- 10 Succumbens in retinendā potest agere recuperandā. *Mohed.* 174. sed testes illic examinati hic non probant, nisi repetantur. *Aug.* 3. 214. *Put.* 2. *de jud.* & 1. *de testib.*
- 11 Fructus, & expensæ sunt solveadæ integraliter antequam audiatur in petitorio, aliquando sufficit depositum. *Mohed.* 311.
- 12 Episcopus non dicitur spoliatus jure visitandi, si probatur prandium datum cum visitaverit, & solutam pecuniam visitante Vicario. *Mohed.* 257.
- 13 Per sequestrationem personæ Monialis in alio Monasterio, non amittitur possessio, nec datur restitutio. *Mohed.* 198.
- 14 Etsi sententia feratur pro reo absolutoria a spolio, est locus *Ægidianæ*. *Aug.* 4. 43.
- 15 Restitutio in integrum non datur in causa spoliū. *Put.* 16. 17. 18. *de rest. in integr.* tamen a denegatione restitutionis appellatur, & non est locus *Ægidianæ*. *Ibid.* 18.
- 16 Filius agens spolio, sufficit quod probet spoliationem per reputationem stante lapsu 60. annorum, licet contra eum esset fama legitimitatis. *Put.* 2. *hoc tit.*
- 17 Ingressus possessionem virtute rei judicatæ nihilominus spoliat nisi res judicata sit talis, quæ noceat spoliato. *Put.* 21. *hoc tit.*
- 18 *L. Si quis in tantam. C. und. vi.* habet locum in spolio violento, & quando non admittit revertentem. *Put.* 34. *hoc tit.* etiam tunc proditur actio agendi spolio antiquiore. *Id.* 38. *eod.*

TITULUS LXXV.

DE SECUNDIS NUPTIIS.

- 1 Si relictum sit filiæ primi matrimonii minus quam novercæ, tota hæreditas est ita dividenda, ut deducta legitima filiæ, cetera bona dividantur inter eas. *Jo. Pau.* 1.

- 2 Si mulier secundo nubens dedit omnia bona præsentia, & futura, in dotem venit etiam hæreditas futura. *Cresc.* 204.
- 3 Si legetur uxori a marito confitendo tantum recepisse in dotem, & ideo legatum habebit locum si tantundem relinquatur filiæ primi matrimonii. *Put.* 8. *de testam.*

TITULUS LXXVI.

DE SENTENTIA, ET RE JUDICATA.
CAPUT I.

Communia de Sententiis.

- 1 Sententia intelligitur, juxta libellum. *Crescent.* 133.
- 2 In sententia creditur. *Cresc.* 134. dubito *A. A.*
- 3 Non tenetur quis cedere, sed potest expectare sententiam, præsertim in re dubitabili. *Gom.* in *reg.* 122. neque condemnatus tenetur cedere juri, sed parere rei judicatæ. *Mohed.* 275.
- 4 Actori possessori potest dari absolutoria, si non possidet reo. *Jo. P.* 5. *Aug.* 3. 237. 406. nisi alteruter possit obtinere canonizatoriam. *A. A.*
- 5 Si sententia canonizat unum titulum, & revocatur per aliam, quæ canonizat meliorem titulum, non poterit prius petere confirmationem suæ sententiæ, licet doceat de alio titulo meliore. *Jo. P.* 107. propter novam provisionem sententiæ, priores injustæ non debent confirmari. *Peregr.* 9.
- 6 Sententia super patronatu non præjudicat tertio, neque ordinario ignorantem, licet sententia super statu præjudicet. *Mohed.* 217.
- 7 Auditor potest subscribere parte non citata sententiam latam ab alio Auditore defuncto, vel absente, & ante subscriptionem Auditores possunt decernere exequutoriales. Gubernator tamen non potest subscribere parte non citata sententiam prædecessoris. *Fab.* 14. *Peregr.* 23.
- 8 Sententiæ latæ extra Rotam non probant, neque exequuntur sine processu. *Mohed.* 319. *Put.* 9. *de spons.* & constituto de justitia. *A. A.* sed antiquis creditur. *Aug.* 3. 145. 168.
- 9 Sententia lata contra interesse putantes valet, etiam certo existente contradictore in causa, si principaliter agatur contra intrusum. *Cresc.* 2.
- 10 Præsumitur pro sententia lata parte præsentem, & non appellante, in qua enunciatur acta. *Cassad.* 1. *de præscr.* non placet, nisi in sententia inquisitorum ut ibi. *A. A.*
- 11 Si arbiter pronunciat prout in cedula, & moriatur, datur alius, qui subscribat parte tamen citata ad dicendum contra commissionem. *Put.* 10. *de jud.* quo pacto subscriptio facienda sit. *Idem ibidem.*
- 12 Sententia absolutoria ab observatione non est mere interlocutoria, & licet appellare. *Cresc.* 132. *Gom.* 1. 83.
- 13 De sententia arbitri. *Vide sub tit. de arbitr.*
- 14 De condemnatione fructuum, & expensarum. *Vide sub tit. de fruct. & lit. expens.*
- 15 Habens subrogationem non potest petere canonizari suum jus antiquum, si jus defuncti erat melius, sed debet expedire subrogationem ad canonizationem. *Cresc.* 95.

- 16 Sententia super possessorio est definitiva, & ferenda in scriptis, nisi sit accessoria in ventre petitorii, etiam aliquando favore Ecclesiæ substatuta est. *Gom. 143.*
- 17 Nihil refert in cujus personam sententia concipiatur. *Gom. 1. 61.*
- 18 Sententia lata contra curatorem hæreditatis jacentis, reperto postea hærede non est confirmanda nisi hærede citato. *Aug. 3. 37.*
- 19 Error calculi in sententia nocet, si ex actis colligitur non nocet. *Aug. 3. 162.*
- 20 Si cedatur ante sententiam liti, potest ferri sententia expensis alterius condemnando usque ad diem cessionis. *Aug. 3. 314.*
- 21 Sententia contra intereire putantes ligat scientes suum jus, & sententiam. *Aug. 3. 619.*
- 22 Sententiæ in Rota in causis ultra marinis, vel ultra montes non feruntur, nisi post sex menses a die executionis citationis in prima instantia, in secunda post 40. dies, in tertia post mensem, neque in ultimis sententiæ revocantur. *Aug. 3. 795.*
- 23 Præsumitur pro mandato in sententia antiqua. *Cass. 3. de procur.*
- 24 Per sententiam non acquiritur quasi possessio rerum incorporalium. *Cassad. 7. de caus. poss.*
- 25 Sententia lata contra cedentem post cessionem non nocet cessionario. *Put. 1. de jud.*
- 26 Sententia lata intra brevissimum tempus valet si causa erat instructa coram alio Judice, & committatur in eodem statu, & terminis. *Put. 4. de jud.*
- 27 Sententia non præjudicat tertio scienti venienti ex diverso jure. *Put. 9. de jud. & 4. de re judic.*
- 28 Sententia juxta formam Statuti, quod mandat præsentatum institui, & ei dari possessionem sine præjudicio alterius, censetur esse magis super possessorio, quam super proprietate. *Aug. contr. 1. 125.*
- 29 Præscripto jure absolvendi non censetur præscriptum jus condemnandi. *Put. 3. de præser. nec præscripto jure relegandi ad tempus est præscriptum juri privandi beneficiis. Id. 4. eod.*
- 30 Sententia contra hæredem non præjudicat fideicommissario, non citato saltem per proclamata, licet sententia valeat. *Put. 9. de re jud. et si hæres fuit tutrix fideicommissarii. Idem. Ibid.*
- 31 Causa prius instructa prius terminari debet, licet sint plures colligantes. *Put. 14. de re jud.*
- 32 Dies sententiæ latæ potest probari per testes. *Put. 11. de testib.*
- C A P U T II.**
De Sententiis nullis.
- 1 Sententia contra Universitatem indefensam est nulla. *Cresc. 207.*
- 2 Sententia contra sententiam, quæ transiverat in rem judicatam ob desertionem citato procuratore substituto in causa hujusmodi est nulla. *Jo. P. 41. vid. tamen Mohed. 39. confirmari tamen potest. Aug. 3. 279.*
- 3 Sententia confirmans sententiam nullam est exequenda. *Cresc. 48.*
- 4 Sententia non referens se ad testes nulliter examinatos non est nulla, sed injusta. *Mohed. 290.*
- 5 Sententia condemnans mortuum, vel hæredes mortui, vel hæredes vivi quasi esset mortuus, vel interesse putantes post obitum illius, qui vivit, est nulla. *Aug. 3. 105.*
- 6 Si citetur semel quis ad singulos dies juridicos valet ex consuetudine, si citetur a primo Vicario ad sententiam non potest Vicarius condemnare. *Aug. 3. 105.*
- 7 Sententia omisso aliquo termino substantiali, qui sunt quatuor, est nulla, nisi extra curiam. *Aug. 3. 782.* Item quæ pendente concordia lata est. *Aug. 3. 120.* reiteratio termini non valet pro servatione, præfixio termini loco terminorum valet vigore commissionis. *Aug. 3. 276.*
- 8 Licet non dicatur sententiam lectam fuisse, sed latam, pronunciatam, & declaratam, valet. *Aug. 3. 225. Put. 1. de re jud. si plures sunt sententiæ legenda est ab uno de consensu aliorum. Put. 7. de re jud.*
- 9 Statutum Urbis, ut de nullitate intra annum judicetur, vel opponi possit alias nullatenus audiatur, & lis, & instantia sint peremptæ, jus inficit, neque si restituatur instantia reviviscit. *Aug. 3. 269.* et si velit opponere nullitatem ex eodem Statuto. *Aug. 3. 453.* valet tamen commissio cum derogatione Statuti, nec dicitur tolli jus quæsitum. *Put. 6. super ead. reg.*
- 10 Non potest ferri sententia pro non clerico, ut postquam clericali caractere insignitus fuerit, mittatur in possessionem. *Aug. 3. 284.* quia impedit sequi formam literarum. *A. A.*
- 11 Si Judex, & pars ignorant Judicem esse excommunicatum, valet sententia. *Aug. 3. 515.*
- 12 Sententia sub modo, vel conditione statim implenda, valet. *Put. 15. de re jud.*
- 13 Sententia nulla potest confirmari. *Put. 16. de re jud. Peregr. 119.*
- 14 Sententia excedens formam libelli, vel monitorii, non valet. *Put. 9. de re jud.*
- 15 Sententia lata citato procuratore ejus, qui cesserat post datam mandati, valet quoad fructus, & expensas. *Peregr. 55.*
- C A P U T III.**
De re judicata.
- 1 Ægidiana non habet locum extra terras Ecclesiæ. *Mohed. 47.* immediate subjeetas. *A. A.*
- 2 Videtur quis renunciare rei judicatæ, si patiat causam instrui contra eam. *Mohed. 39. vid. tamen Jo. P. 41.* Si patiat confirmari suam sententiam non renunciat. *Aug. 3. 279.* protestatio requiritur in quolibet actu. *Put. 13. de re jud.*
- 3 Rei judicatæ debet fieri mentio in commissione restitutionis, res judicata prodest successoribus. *Aug. 3. 223.*
- 4 Sententia injusta non est exequenda. *Put. 33. de præbend. Intellige, de notorie injusta. Peregr. 115.*
- 5 Et si quis dicat, generalia contra, ex instructione causæ, renunciatur rei judicatæ. *Peregr. 114.* potest deducere ad speciem hanc exceptionem. *A. A.*

CAPUT IV.

De Exequutorialibus.

- 1 Exequutoriales præjudicant intruso, nisi doceat quod ante motam litem possidebat, item omnia acta. *Crescent.* 142. Si possessor erat in lite. *A. A.*
  - 2 Contra intrusum lite pendente recte exequitur sententia lata contra interesse putantes. *Crescent.* 217.
  - 3 Intrusus lite pendente non excusatur offerendo cautionem juxta. *l. Is a quo. Cresc.* 237.
  - 4 Sententia, & mandatum exequitivum sunt exequenda contra quemcumque successorem intrusum lite pendente mediatum, vel immediatum. *Mohed.* 12.
  - 5 Si tertius appellat, & deserit appellationem, sententia non exequitur quoad possessionem contra eum. *Crescent.* 147. *contr. Put.* 17. *de re jud.*
  - 6 Tertius impedit exequutionem si possessio est vacua. *Mohed.* 98. Sententia non præjudicat tertio scienti, qui venit ex alio jure. *Put.* 4. *de re jud.* & 9. *de jud.*
  - 7 Veniens ad causam post sententiam latam pro possessore, qui habuerat exequutoriales non facit ei litem, nisi vigore commissionis. *Fab.* 27.
  - 8 Licet post exequutoriales, quis faciat aliquos actus per quos videatur approbare possessionem intrusi sine auctoritate superioris, procedere potest ad exequutionem. *Mohed.* 91.
- Cetera vide *sub tit. de exequut. rei jud.*
- 9 Judex a quo deserta appellatione procedit ad exequutionem. *Mohed.* 36. in Rota si ante commissam causam deseratur, sed si postea, Judex ad quem. *A. A.*
  - 10 Exequutio facta in immobilibus propter commissionem, si aliunde non posset, valet non facta discussione, nisi fuit appellatum. *Mohed.* 185. ommissio ordinis exequendi non facit nullitatem. *Aug.* 3. 39. sed vide 3. 52.
  - 11 Declaratoria potest ferri intra 30. dies, post intimationem exequutorialium: quatuor termini male servati reiterantur vigore Innocentianæ. *Mohed.* 147.
  - 12 Solæ exequutoriales antiquæ non sunt exequendæ. *Aug.* 3. 285.

CAPUT V.

De Subrogatione.

- 1 Subrogatus ad prosecutionem exequutorialiū non potest procedere, si defunctus accepit possessionem earum vigore & resignavit. *Cresc.* 110.
  - 2 Fatalia non currunt contra mortuum, & ejus subrogatum, qui potest allegare causam non esse desertam. *Cresc.* 111.
  - 3 Subrogatus non tenetur iterum intimare exequutoriales principali, sed procuratori subrogationem, qui potest petere dilationem. *Gom. in reg.* 72. 286. *Jo. P.* 16. *Mohed.* 35. 264. *Fab.* 6.
  - 4 Si duo sunt subrogati in idem jus exequitivum proceditur ordinarie, non exequutive. *Mohed.* 206.
- Cetera vide *sub tit. de præb. tit. 4. c. 6.* & *sub tit. ut lit. pend. c. 3.*

CAPUT VI.

De Lite extincta.

- 1 Per rem judicatam in favorem possessoris dicitur lis extincta, & efficitur pacificus, sed contra possessorem durant reliquæ litis, donec exequatur. *Gom. in reg.* 301. *Mohed.* 206.
  - 2 Licet possessor, qui obtinuit, accipiat exequutoriales, & aliquis veniat ad causam pacificus. *Fab.* 27.
- Cetera vide *sub tit. ut lit. pend. c. 2.*
- 3 Qui mittitur in possessionem vigore rei judicæ extinguit litem, nisi continuo expellatur. *Aug.* 3. 86.
  - 4 Mortuo colligante obtenta absolutoria, vel adjudicatoria contra interesse putantes extinguitur lis, nisi aliquis sit subrogatus gratiose. *Cassad.* 1. *de sent. & re jud.* & 6. *ut lit. pend.*

TITULUS LXXVII.

DE EXCOMMUNICATIONE.

CAPUT I.

- 1 Declaratoria potest ferri infra 30. dies, post intimationem exequutorialium quatuor termini male servati reiterantur vigore Innocentianæ. *Mohed.* 147. *Put.* 35. & 36. *de judic.* intra sex dies tenetur dimittere possessionem, sed fructus, & expensas infra 30. dies. *Put.* 34. *de jud.*
- 2 Subexequutor excommunicatus, & irregularis potest exequi, quia nudus minister est. *Cresc.* 82. qui est *A. A.*
- 3 Procurator male constitutus excommunicatus, & acta facta parte non opponente gesta valent. *Cresc.* 223.
- 4 Excommunicari potest resignans, ut solvat pensionem, donec constet resignarium acceptasse. *Mohed.* 10.
- 5 Ignorantia juris non excusat Moniales ab excommunicatione, quæ admiserunt intra annum ad professionem Monialem. *Mohed.* 196.
- 6 Declaratoria ob non solutionem pensionis nullæ est nulla. *Aug.* 3. 92.
- 7 Reus excommunicatus auditur, non actor. *Aug.* 3. 169.
- 8 Monitorium cum clausula, si senserit gravatum, est redintegrandum, & non potest simul redintegrari, & declarari monitus. *Aug.* 3. 495. Auditor Camerae solet redintegrare, & excommunicare, nisi ad primam, deinde declarare, nisi per totam. *A. A.*
- 9 Si Judex, & partes ignorant declaratum esse Judicem, valet sententia. *Aug.* 3. 515.
- 10 Licet ad declaratoriam requiratur intimatio personalis exequutorialium, tamen si latitat ea de causa sufficit in Ecclesia, & parochia, & domus sue publicare. *Aug.* 3. 531. *vid. Crescent.* 151. non sufficit, quod procurator ante constitutus committat causam appellationis. *Put.* 38. *de judic.*
- 11 Collatio facta excommunicato occulto, & ignorantem est nulla, neque reconvalet per absolutionem. *Cass.* 1. *de præb.*
- 12 Judex qui contravenit inhibitioni est declarandus, non etiam alii, qui dicuntur ex assertionem

- notarii actuarii dedisse consilium. *Put. 12. de jud.*
- 13 Aliquando datur breve, ut constito de resignatione per literas Papæ moneatur intrusus quo non obediente declaretur. *Put. 15. de jud.*
- 14 Item in curia, ut præfixo termino ad docendum de subreptione brevis, quo elapso procedat ad declaratoriam, procedi potest termino procuratori præfixo, intellige in casu de quo antea. *Put. 15. de jud.*
- 15 Excommunicatus non facit fructus suos. *Put. 1. hoc tit.*
- 16 Si privilegium dicit, ut solvantur annatæ sub pena excommunicationis, & privationis beneficiorum, intelligitur de ferenda, non de lata. *Put. 2. hoc tit.*

CAPUT II.

De Absolutione.

- 1 Absolutio probatur per depositionem Pœnitentiarii. *Crescent. 163.*
- 2 A censuris latis in Curia etiam ad effectum agendi non absolvimus, nisi parito. *Jo. P. 32. 119.* A latis in partibus semper sine causæ cognitione absolvimus saltem ad bene placitum. *Aug. 3. 131.* præsertim si de nullitate dicatur. *Put. 3. hoc tit.*
- 3 Absolutio etiam in casibus regulæ non absolvit etiam ab infordescencia multorum annorum, etiam si Papa concessisset si fuisset petitum. *Jo. P. 54.*
- 4 Absolutio specialis est petenda, neque sufficit generalis a quibuscumque censuris. *Mohed. 193.* forte post declaratoriam. *A. A.*

TITULUS LXXVIII.

DE SEQUESTRATIONE POSSESSIONIS, ET FRUCTUUM.

De impedimentis sequestri.

CAPUT I.

- 1 Contra triennem possessorem non datur sequestrum, nisi sit simoniacus realis. *Sim. 30. Cassad. 3. de sequestr. poss. 1. de sim. sequestrum non est nullum, sed injustum contra triennem. Put. 5. hoc tit.*
- 2 Etsi triennis privetur ob non solutionem non datur sequestrum. *Sim. 3. Cass. 4. de sequestr. poss. Aug. 2. 716. contr.*
- 3 Qui habuit rem judicatam, & possessionem, licet succumbat in restitutione in integrum, non patitur sequestrum. *Sim. 32. Cass. 1. de sequestr. poss.*
- 4 Sententiæ tres in possessorio non impediunt sequestrum post primam in petitorio. *Sim. 33. Cass. 2. de seq. poss.*
- 5 Cum agitur de jure percipiendi fructus, vel de spolio fructuum, non apponitur sequestrum. *Aug. 1. 131.*
- 6 Si sententia feratur super attentatis non apponitur sequestrum. *Put. 1. hoc tit.* Intellige si non super tota possessione sit attentatum. *A. A.*

CAPUT II.

De violatione sequestri.

- 1 Intimato sequestro etsi non cœperiat possessionem sequestratores est locus pœnis. *Clement. 1. de sequestr. poss. & fruct. Crescent. 137.*

Tom. VI.

- 2 Ex violatione sequestri jus amittitur, sed non acquiritur alteri parti. *Gom. 1. 374. in reg. 23.* Ideo si violans resignet, resignatarius capit per clausulas generales. *Mohed. 333. Gom. 1. 174. 4.*
- 3 Violans sequestrum nullum, puta ob regulam de annali, amittit jus. *Gom. in reg. 117.* nisi esset notorie. *Put. 2. hoc tit.*
- 4 Violans sequestrum positum ex officio, puta, propter attentata, non amittit jus suum, quia non est locus. *d. Clem. Mohed. 329. Gom. 1. 37. 1.*
- 5 Qui incedit in habitu Decanatus in processionibus, ut qui præjudicat dicitur violare sequestrum. *Gom. 137. 1.*
- 6 Violans incidit in pœnas non obstante appellatione a diffinitiva, cum inde sequitur, vel a quocumque alio gravamine sine expressione causæ. *Cas. 5. de seq. poss.*

CAPUT III.

De Sequestro ex officio.

- 1 Possessor qui petit remissoriam in prima instantia obligando se de stando unicæ sententiæ, debet consentire sequestro. *Jo. P. 117.*
- 2 Sequestranda est mulier, quæ pendente lite super primo matrimonio contraxit secundum. *Cresc. 185.* non quæ ab alio possidetur ante litem. *Put. 7. de sponsal.*
- 3 Possessio capta vigore sententiæ, quæ non transivit in rem judicatam, est attentata, & sequestranda, nisi probetur consuetudo. *Aug. 1. 9.*
- 4 Sequestrum Regium non impedit pacificam possessionem, nisi sit voluntarium. *Gom. in reg. 143.*
- 5 Per sequestrationem personæ non amittitur possessio. *Mohed. 198.*
- 6 Cum capitur possessio vacans ab uno ex collitigantibus est sequestranda. *Aug. 3. 566.*
- 7 Puella est sequestranda, ut libere deponat extra locum, ubi timetur de potentia patris. *Aug. 3. 661.*
- 8 Si sequester voluntarius non potest rem alteri ex collitigantibus restituere altero non vocato, licet constet de ejus contumacia, & debet adimplere conditionem sequestri. *Aug. 3. 684.*
- 9 Ob dilapidationem bonorum conceditur sequestrum. *Put. 3. hoc tit.*

CAPUT IV.

Communia de Sequestro.

- 1 Sequester percipit fructus pendentes, non vero collectos, & leparatos a solo. *Sim. 39. 346. Gom. 1. 373.*
- 2 Sequestrum decretum est relaxandum ad instantiam subrogati, etiam literis non expeditis super subrogatione. *Crescent. 155. contr. Gom. 254.*
- 3 Sequestrato beneficio penes tres sequestratores, qui capit possessionem vigore executorialium debet restituere tribus simul si convenerunt, sin minus facta intimatione, ut conveniant, si non fecerint uni ex eis. *Cresc. 161.*
- 4 Sequester non potest præsentare. *Gom. 1. 37. 5.*
- 5 Mutatio sequestratorum facile conceditur. *Aug. 3. 46. 66. 131.*

N n n n

6 Se

- 6 Sequestrum decretum pro Titio contra possessorem, me citato non revocatur, licet obtineam tres sententias contra Titium. *Put. 4. hoc tit. Vide an sit danda cautio. A. A.*
- 7 Creditur Curfori dicenti sequestrum fuisse acceptatum. *Put. 6. hoc tit.*
- 8 A. C. non potest sine commissione apponere sequestrum, nisi inter curiales. *Peregr. 16.*
- 9 Tertius sequestrator potest addi in secunda instantia. *Peregr. 77.*

TITULUS LXXIX.

DE SOLUTIONIBUS.

CAPUT I.

- 1 Obligatus solvere certo loco si creditor non est in loco excusatur. *Mohed. 307. Jo. P. 64. Gom. 1. 84.*
- 2 Depositem in scutis pro tot ducatis excusat a poena ob non solutionem. *Mohed. 343.*
- 3 Excussio inter mercatores obligatos in solidum non debet fieri, quia est de apicibus juris. *Gom. 1. 7.*
- 4 Qui solvunt reipublicæ debita. *Vide Gom. 1. 91.*
- 5 Excussio per unum ex obligatis in solidum potest peti, quod fiat periculo suo contra alium ad quem pecunia pervenit. *Gom. 2. 32.*
- 6 Delegatio tollitur transactione, licet non sint debitores ad quos est delegatum, & constituent se soluturos, valet delegatio. *Aug. 3. 88. 106.*
- 7 Qui vult se fundare in libris tertii, quoad solutiones, debet accipere librum, quoad debita. *Aug. 3. 303.*
- 8 Condemnatus per tres auditur, confitit de paupertate reservatis expensis, & fructibus in fine litis parito quoad possessionem. *Cass. 1. de reservat. nisi in spolio. Put. 3. hoc tit.*
- 9 Super discussione etiam incidenter intentata requiritur pronuntiatio Judicis. *Put. 49. de jud. neque sufficit quod in sententia dicatur excussionem legitime factam. Id. 50. eod.*

CAPUT II.

De c. Odoardus, & De c. Pervenit, de solut.

- 1 Remedium c. Odoardus, & c. Pervenit, requirunt speciale mandatum. Item deputatio economi, ut relicto monachis victu, & vestitu cetera det victori. *Jo. P. 109.*
- 2 Remedium c. Odoardus, non datur ei, qui succubuit per tres conformes. *Gom. 1. 22. & in reg. 77. præsertim in spolio. Jo. P. 68. Put. 3. hoc tit. & 4. Mohed. 117. maxime si resignavit post tres. Aug. 3. 18. nisi sit successor spoliantis. Gom. in reg. 288.*
- 3 Spoliator, qui succubuit per tres sententias, admittitur ad cessionem bonorum solutis expensis. *Mohed. 118. unusquisque admittitur, etiam post tres. Gom. 2. 18. & sine solutione expensarum ad c. Odoardus. Aug. 3. 335.*
- 4 Habens bona patrimonialia vendibilia non admittitur ad c. Pervenit. *Mohed. 144.*
- 5 Habens duodecimi ducatos in redditibus tenetur vendere licet sit Doctor, & non possit vivere. *Mohed. 291.*
- 6 Qui utitur remedio c. Pervenit, debet ante omnia fateri debitum. *Aug. 3. 62.*
- 7 Valet sententia ut admittatur ad c. Pervenit,

constituto prius procuratore ad beneplacitum creditorum. *Put. 15. de re jud.*

TITULUS LXXX.

DE SPONSALIBUS, ET MATRIMONIIS.

- 1 Matrimonium probatur per verba, non omittam vos quamdiu vixero, junctis aliis verbis literarum. *Cresc. 98.*
- 2 Solemnizatio probat matrimonium ad legitimationem filiorum sine dotalibus instrumentis, & probatur matrimonium antea contractum ex confessione conjugum, cum non agitur de aliqujus præjudicio. *Mohed. 181. Gom. 1. 23.*
- 3 Sequestratur mulier lite pendente contrahens. *Cresc. 181. non vero, quæ possidetur ante litem. Put. 7. hoc tit.*
- 4 C. Tanta habet locum etiam in terris Imperii. *Gom. 1. 24. Put. 1. vide Peregr. 65.*
- 5 Separato matrimonio propter frigiditatem unius non datur utrique licentia contrahendi cum alio, secus si propter scandala ante copulam, aut propter maleficium. *Aug. 3. 752.*
- 6 Matrimonium putativum ita legitimat prolem sicut verum. *Cass. unic. de sponsal.*
- 7 Confessio mulieris minoris duodecim annorum de matrimonio, & cum juramento non valet. *Put. 1. de confess. 6. hoc tit.*
- 8 Dispensatus in secundo æquali non censetur dispensatus in duplici. *Put. 10. de dispens. Peregr. 117.*
- 9 Si dispensatio fit sine legitima causa, filii dicuntur legitimi, sed non dicuntur nati ex legitimo matrimonio. *Put. 14. de dispensat. & 8. de sponsal.*
- 10 Si impubes sponsa impuberis ante pubertatem recedat, vel amoveatur a sponso non potest agere sponso spolio. *Put. 37. de rest. spol.*
- 11 Dotalia instrumenta non requiruntur, ubi non sunt alii filii legitimi, & naturales. *Put. 1. hoc tit. Peregr. 65. Si contrahatur cum concubina honestis parentibus nata sine dotalibus instrumentis legitimantur filii antea nati. Put. 2. hoc tit.*
- 12 Edicta proponenda sunt in loco majorum, si sit consuetudo. *Put. 3. hoc tit.*
- 13 Bona fides non præsumitur in eo, qui cognovit vestitam habitu monialium, si sine edictis contraxit. *Put. 4. hoc tit.*
- 14 Matrimonium potest contrahi per literas expresse acceptatas. *Put. 5. hoc tit.*
- 15 Confessio impuberis etiam jurata non probat matrimonium. *Put. 6. hoc tit.*
- 16 Si maritus vetat in testamento, ne dos repetatur ab uxore ejus vita durante, & jubet ei dari quinque pro centenatio, licite percipiuntur. *Put. 1. de usur.*
- 17 Statutum super fructibus dotium permissis habet locum tantum viva uxore. *Put. 2. de usur. & de const. 24.*
- 18 Ad probandum matrimonium præsumptum incidenter, non requiritur probatio tractatus per decem annos. *Peregr. 66.*

TITULUS LXXXI.

DE SIMONIA.

CA.

CAPUT I.

De Conventionali.

- 1 Simonia conventionalis in uno beneficio efficit inhabilem ad alia. *Cresc. 165. Put. 10. hoc tit. Peregr. 83.*
- 2 Permutatio coram Ordinario cum certis pactis salvo beneplacito Sedis Apostolicæ est simoniaca si ante beneplacitum adimpleatur. *Gom. in reg. 186. Mohed. 167. omnis conventio facta super beneficiis cum eadem conditione, si ante beneplacitum in totum, vel pro parte adimpleatur est simoniaca. Aug. 3. 625. Idem si taceatur ea clausula, salvo &c. Imo multo magis A.A.*
- 3 Pacta, ut a lite recedatur, tolerantur in Rota. *Gom. in reg. 112.*
- 4 Unusquisque potest petere confirmationem paritorum salvo beneplacito initorum. *Jo. Pau. 54.*
- 5 Præsentatio sub conditione, ut habeat duos Capellanos, & faciat reficere solum ecclesiæ, est simoniaca. *Put. 2. hoc tit. nisi ad id teneretur de jure. A. A. vide Aug. 2. 449. contr. C. 451.*

CAPUT II.

De Simonia reali.

- 1 Simoniacus realis non agit spolio, neque defraudatur regula de trienniali. *Gom. in reg. 185. neque sequestrum evitat. Cass. 1. de simon. 3. de seq. poss. Sim. 30. nisi sit ignorans a patre, vel ab alio commissa simonia. Idem in reg. 188.*
- 2 Si in resignatione simonia committatur per tertium, jus remanet penes resignantem. *Crescent. 232.*
- 3 Nominatio facta per privilegiatum, qui alium loco sui recepta pecunia nominavit, est nulla & Breve sequutum, præsentatio unius simoniaca inficit præsentationem majoris partis. *Mohed. 258.*
- 4 Simonia realis facit ut quis privetur ipso jure. *Extravag. Paul. 2. Cass. 5. de constit.*
- 5 Pecunia data Parafrenario, ut alium nominaret in locum suum, nocet etiam ad Breve impetratum post nominationem. *Put. 5. hoc tit.*

CAPUT III.

De præsumpta Simonia.

- 1 Mandata ad resignandum, & retrocedendum cum regressu, vel aliis conventionibus facta eodem tempore sunt simoniaca. *Cresc. 78. Mohed. 223. Gom. 1. 4. Put. 3. hoc tit. Peregr. 81. C. 82.*
- 2 Simoniaca est resignatio si quo die præstatur consensus datur cedula, qua promittit resignatarius retrocedere cum certis conditionibus. *Mohed. 245.*
- 3 Coadjutoria non est simoniaca si eodem die, quo fuit datum mandatum ad consentiendum coadjutorix, locaverat coadjutori beneficium. *Mohed. 224. Put. 11. hoc tit.*
- 4 Si datur aliquid post collationem incontinenti, vel cum promissione præcedenti præsumitur collatio simoniaca. *Gom. in reg. 189.*
- 5 Do, ut des, facio, ut facias sunt pacta simoniaca. *Gom. in reg. 187.*
- 6 Si eodem die quo fit collatio reservatur pensio, vel alius contractus fit contra eisdem notario, & testibus censetur esse simoniacus. *Aug. 3. 77.*

- 7 Mandatum ad resignandum pure, & petendum, & obtinendum provideri Titio, non est simoniacum, neque mandatum, aut resignatio in favorem certæ personæ coram Papa, cum clausula, & non aliter &c. *Cass. 2. de simon. Put. 9. hoc tit. vid. eund. 7. hoc tit. Peregr. 78. C. Put. 4. de renunc. videas omnino.*
- 8 Solæ preces non inducunt simoniam. *Gom. in reg. 187.*
- 9 Conventio de resignando reservata pensione cum clausula transferendi non est simoniaca. *Put. 1. hoc tit.*
- 10 Si Vicarius Episcopi constituit Vicarium, qui statim contulit Vicario eum substituenti, est simoniaca provisio. *Put. 4. hoc tit.*

CAPUT IV.

Communia de Simonia.

- 1 Impetrans per privationem ob simoniam commissam tenetur se inscribere ad poenam extraordinariam arbitrio Judicis. *Cresc. 161.*
- 2 Simoniacus, cui supervenit coloratus titulus, & possidet triennio defenditur regula de trienniali. *Gom. in reg. 191.*
- 3 Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest eo uti in suum favorem. *Mohed. 168. Aug. 3. 140. Put. 9. hoc tit. Peregr. 80. etiam si impetret gratiam si neutri. Aug. 3. 99.*
- 4 Simoniacus triennalis patitur sequestrum post primam sententiam. *Cass. 3. de seq. poss. Sim. 30. realis. Cass. 1. de simon.*

TITULUS LXXXII.

DE TESTAMENTIS.

- 1 Testamentum rogatum per notarium fidelem, valet non obstante Bulla Archivi. *Mohed. 344. tempore pestis. Peregr. 44. 74. nam alias idem. Mohed. 232. ait testamentum, in quo Ecclesia est instituta subjacere Bullæ Archivi.*
- 2 Testamentum dictatum per patrem inter filios, sed nondum publicatum valet. *Cresc. 164.*
- 3 Episcopus potest facere perpetuum Capellanum amovibilem institutum a testatore. *Gomes. in reg. 251. Mohed. 15. 124.*
- 4 Institutio cum onere eligendi puerum benentum, & eum heredem faciendi non dicitur captatoria, & valet. *Mohed. 358.*
- 5 Adoptatus ob avo non excludit substitutum. *Cresc. 22. Pater extraneus non succedit filio adoptivo ab intestato. Put. 4. de testam. Peregr. 78.*
- 6 Substitutio compeadiosa, si sine filiis quandoque decefferit, comprehendit casum impotentix, puta, si institutus sit incapax. *Cresc. 76. Put. 9. hoc tit.*
- 7 Femine censentur exclusæ ex qualitate, & vocatione masculorum exclusis filiabus. *Jo. Pau. 45.*
- 8 Positi in conditione non censentur vocati, nisi ex multis conjecturis, vel ex verbis appareat id voluisse testatorem. *Aug. 1. 83. 339. 348. 440. Put. 1. hoc tit.*
- 9 Soror ex parte patris concurret cum sorore ex alia matre ad hæreditatem fratris ex alia matre stante Statuto Ravennatensi. *Mohed. 159.*

- 10 Spurii succedunt, & spuris succeditur, item clericis etiam ab intestato in domibus vigore Bullæ Xisti, & Leonis. *Cresc.* 219.
- 11 Trebellianica potest prohiberi etiam filiis primi gradus. *Cresc.* 129.
- 12 Trebellianicæ prohibitione. *Cass.* 4. *de testam. Gom.* 1. 94. etiam tacite, puta, tota atque integra bona restituas, sed si dicit, omnia bona, non sufficit. *Aug.* 3. 524.
- 13 Legitima est relinquenda uxori. *Mohed.* 231.
- 14 Conditio impossibilis, vel dependet a Principe, & super eo, quod concedi non solet sine magna causa, habetur pro non apposita. *Mohed.* 235. Ita quod si instituat habens Ordines sacros, si intra annum obtinuerit dispensationem, ut contrahat matrimonium, censetur pure institutus. *Put.* 2. *hoc tit.*
- 15 Usufructuaria omnium bonorum non potest condemnari ad solvendum creditoribus ad ipsorum creditorum instantiam. *Mohed.* 123.
- 16 Æsalienum est detrahendum antequam hæres tradat hereditatem usufructuario universali. *Put.* 1. *hoc tit.*
- 17 In divisione bonorum officio Judicis sortes fiunt. *Cresc.* 211.
- 18 Statutum Mediolanense continuans possessionem in hæredem non habet locum in filio instituto in re certa, licet eidem essent magna prælegata relicta. *Fab.* 47. *Put.* 12. *de caus. poss.*
- 19 Institutus in re certa potest ingredi propria auctoritate, licet ex forma Statuti possessio sit continuata in hæredem, etiam si hæres possideret modo non resisteret. *Mohed.* 302. Institutus duobus legitimatis altero in quinta bonorum, altero in tertia cum clausula, quod plus unusquisque petere non possit, si ille in quinta institutus non sit capax, alter succedit ex jure accrescendi. *Put.* 12. *hoc tit.*
- 20 Quando pater non æqualiter testatur inter filios non est locus. §. *Ex imperfecto.* *Gom.* 1. 65. 106.
- 21 Si testamentum non valet ex causa præteritionis, clausula codicillaris operatur effectum suum. *Gom.* 1. 87. ut censetur inductum fideicommissum. *Aug.* 3. 109. 127. *Put.* 7. *hoc tit.*
- 22 Clausula codicillaris videtur magis de consuetudine, quam de voluntate testatoris, nisi fuerit perfectum testamentum coram eo. *Gom.* 1. 88.
- 23 Statutum Urbis de successione ab intestato exclusa congrue dotata sorore, intelligitur de bonis defuncti fratris, vel si paratus est superstes eam dotare. *Gom.* 1. 103. Soror dotata censetur exclusa tam ab hereditate fratris dotantis, quam non dotantis. *Put.* 18. *de constir.*
- 24 Exceptio rei non traditæ non potest obijci ab hæredibus adversus petentes restitutionem fideicommissi. *Aug.* 3. 110.
- 25 Statutum Bononiense permittens facere testamentum damnatis, videtur confirmare, ut cum testamentis prius factis decedant. *Aug.* 3. 42. nisi mutent voluntatem, et si minus solemniter. *Aug.* 3. 110.
- 26 Statutum Placentinum, ut adita hereditate possessio transferatur in hæredem differt a Statuto Mediolanen. dicente, ut continuetur. *Aug.* 3. 211. 219.
- 27 Forma faciendi testamentum neglecta inficit actum, neque clausula codicillaris efficit, ut debeantur legata ex eo testamento. *August.* 3. 263.
- 28 Forma Statuti Bononien. de testamentis non est servanda ab eo, qui fuit impeditus a Custodibus carceris. *Aug.* 3. 436.
- 29 Qui petit tutorem testamentarium confirmari non approbat testamentum. *Aug.* 452.
- 30 Testes deponentes de tenore testamenti debent esse tot, quot requiruntur in testamento. *Aug.* 2. 490.
- 31 Mater tutrix debet suscipere a Judice administrationem. *Aug.* 3. 498.
- 32 Valet consuetudo, quod curatus habeat lectum cujuscumque capitis domus morientis, & vestem. *Cass. unic. de consuet.*
- 33 Tacita pupillaris, vel vulgaris non excluditur per illa verba, tunc & eo casu. *Cassad.* 1. *de testam.*
- 34 Fructus non computantur in Trebellianicam in liberis primi gradus, licet duas quartas detrahant. *Cass.* 2. *de testam.*
- 35 Trebellianica non amittitur ob non confectum inventarium. *Cass.* 3. *de testam.* Ecclesia non conficiens inventarium, licet teneatur creditoribus non tamen legatariis ultra vires. *Put.* 6. *hoc tit.*
- 36 Ad successionem matris ab intestato primo vocantur filii vulgo quæriti, & naturales tantum non extantibus legitimis, & naturalibus, postea ascendentes. *Cass. unic. de succ. ab intest.*
- 37 Possessio continuata in hæredem vigore Statuti dicitur civilissima, & continuatur in hæredem hæredis, qui non apprehendit eam & datur adipiscendæ non recuperandæ. *Put.* 10. *de caus. poss.*
- 38 Remedium *l. fin. C. de edict. div. Adr.* non competit usufructuario omnium bonorum, qui loco legatarii habetur. *Put.* 16. *de caus. poss.*
- 39 Statutum quod filii non succedant non comprehendit bona extra territorium. *Put.* 10. *de constir.*
- 40 Citatio generalis contra filios, & hæredes, non valet, nisi nomina exprimantur. *Put.* 1. *de dolo & contum.*
- 41 Filius potest vindicare portionem fundi venditæ a patre, qui erat ex testamento avi debitus etiam nepotibus, deducta tamen legitima, & Trebellianica in quibus non fuit gravatus, nisi post aditam inter filios convenerit, ut omnia relicta, & postea quæsitæ eisdem legibus, quibus testator voluerat, subiicerentur, quia tunc nihil deducitur. *Aug.* 2. 602. *conrv.*
- 42 Inventarii confectio potest fieri a laico coram Judice Ecclesiastico, & notario, & testibus civitatis citandis. *Aug.* 2. 607. *conrv.*
- 43 Fideicommissarius non potest propria auctoritate ingredi possessionem. *Put.* 3. *hoc tit.*
- 44 Ista verba, volo quod hereditas, & bona dividantur, sunt directa, quando aliter nihil import-

portant nullo alio instituto. *Put.* 10. *hoc tit.*
 45 Nepos præfertur patruo si fuerit institutus primogenitus, & quicumque major natu reperiretur inter liberos suos ex eo descendentes. *Put.* 11. *hoc tit.*

46 Testamentum tempore pestis debet habere duos testes. *Put.* 13. *hoc tit.* nisi sit ad pias causas. *Put.* 14. *hoc tit.* sufficit scriptum manu testatoris. *Ibid.*

TITULUS LXXXIII.
 DE TESTIBUS.

1 Juramenta testium abfuturorum recepta per solum notarium Auditore Cameræ absente ab Urbe non valent. *Crêsc.* 82.

2 Commisso examine testium notario, censetur commissum juramentum testis. *Mohed.* 170. *Put.* 8. *hoc tit.* & potest excedere examinando formam interrogatoriorum. *Ibid.* non placet *A. A.*

3 Cedens processionario non est idoneus testis, sed debet poni ad partem. *Mohed.* 53. 148.

4 Testes inter alios etiam in antiquis probant semiplene, licet fama in antiquis præbet plene. *Mohed.* 178.

5 Testes antiquitus examinati ad perpetuam rei memoriam probant. *Put.* 3. *hoc tit.*

6 Testes non examinati super interrogatoriis datis a parte, vel non super omnibus examinati, sunt repetendi. *Fab.* 49. *Put.* 13. *hoc tit.* *Peregr.* 84. si non datur terminus ad dandum interrogatoria examen est nullum præsertim si petatur. *Put.* 10. *hoc tit.*

7 Commissio de examinandis testibus intelligitur de nominatis, & nominandis. Sententia non referens se ad testes nulliter examinatos non est nulla, sed injusta. *Mohed.* 290.

8 Judex potest esse testis. *Gom.* 1. 54. & deponere de decreto ab eo facto. *Put.* 5. *hoc tit.* dubito *A. A.* Judex, Notarius, & Procurator possunt examinari super die prolata sententiæ. *Put.* 12. *hoc tit.* procurator acceptans ad effectum substituenti tantum non est idoneus testis. *Peregr.* 59.

9 In supplementum testium singularium datur juramentum. *Gom.* 2. 8.

10 Post didicita testificata testes etiam antea jurati examinari non debent. *Gom.* 2. 8. post publicationem possunt examinari testes super articulis continentibus idem quod interrogatoria, super quibus illi priores fuerunt examinati. *Put.* 9. *hoc tit.* *vid.* *Peregr.* 85.

11 Testis habens interesse potest examinari cum protestatione, quod non vult in aliqua parte se juvare dicto suo. *Gom.* 2. 10.

12 In liquidatione fructuum creditur testibus deponentibus quanti conduxerint. *Aug.* 3. 57.

13 Unus testis de visu facit semiplenam, duo de publica voce, & fama item semiplenam. *Aug.* 3. 84. utrique plenariam si conjungi possunt. *A. A.*

14 In ultima audientia neque articuli admittuntur, neque testes publicantur, neque juris allegationes proponuntur collectis. *Aug.* 3. 231. 295.

15 Licet duos testes de auditu ab ipso faciant plenam probationem, unus non facit semiplenam, idem est cum in antiquis fama probat, non tamen per unum probatur semiplene. *Aug.* 3. 243.

16 Testes qui viderunt articulos non sunt reiiciendi. *Aug.* 3. 399.

17 Statutum Bononiæ, ut contra instrumentum non credatur testibus supra certam quantitatem non habent locum contra solventes, & habitantes Romæ. *Aug.* 3. 399. *vide* 679.

18 Testis ex depositione sua non potest condemnari in alia causa, sed si aliunde constat de matrimonio ex ejus dicto constat de notitia matrimonii. *Aug.* 3. 672.

19 Si pars non est citata ad videndum jurare testes, examen est nullum, sanatur tamen si cum interrogatoriis sint examinati per commissionem. *Aug.* 3. 727.

20 Testes in retinenda non probant in recuperanda. *Put.* 2. *de jud.* C. 1. *de testib.* *Aug.* 3. 254.

21 Publicatio petita a Notario, & denegata non reddit sententiam nullam secus si a Judice. *Put.* 64. *de judic.*

22 Testes possunt cogi ab Auditore Cameræ, vel a principalibus lite pendente in Rota ut respondeant. *Aug.* 2. 842. *contr.*

23 Testes singulares non probant confessionem. *Put.* 3. *de probat.* *vid.* 4. *de testib.*

24 Non restituitur minor ob omissa interrogatoria, nisi constet de læsione. *Put.* 9. *de restit. in integr.*

25 Ad examinandos testes post publicationem datur restitutio minori, & communitati cum causæ cognitione. *Put.* 14. *de rest. in integr.*

26 Item ad examinandum testes post lapsum terminum, constituto de læsione datur restitutio minori, & communitati. *Put.* 15. *eod.*

27 In testamento tempore pestis facto requiruntur duo testes. *Put.* 13. *de testam.*

28 Favore piæ causæ creditur scripturæ factæ manu testatoris sine testibus. *Put.* 14. *de testam.* tempore pestis. *A. A.*

29 Testes falsis circumstantiis probant. *Put.* 3. *hoc tit.*

30 Canonici non sunt idonei testes ad probandum collationes spectare Capitulo, cum agitur inter provisum ab Episcopo, & provisum a Capitulo. *Put.* 6. *hoc tit.*

31 Creditur testi dicenti, se massarium ita fecisse. *Put.* 7. *hoc tit.*

32 Post publicationem possunt examinari personæ valde honestæ. *Put.* 12. *hoc tit.*

33 Testes examinati super exceptionibus non probant, si principaliter agatur, puta, super spolio magis antiquo. *Put.* 14. *hoc tit.*

34 Notario deponenti ut testis pro instrumento non creditur. *Put.* 16. *hoc tit.*

35 Testes deponunt de facto, & non de jure. *Put.* 17. *hoc tit.*

36 Testes deponentes aliquem percepisse decimas in domum, sunt concordandi cum his, qui dicunt ut ex pignore, cum esset dominus ad tempus. *Put.* 2. 22. 2. 23.

37 Testes repeti possunt, & interrogari ex officio non ad instantiam partium. *Peregr. decis. 86.* etiam si dentur articuli magis speciales. *Jo. 87.*

TITULUS LXXXIV.
DE TRANSACTIONIBUS.

1 Impossibilitas præsumpta in accessorio non vitiat contractum transactionis in principali. *Cresc. 39.*

2 Si tertius promittat solvere debitum pro alio non inducitur novatio. *Cresc. 77.*

3 Si prohibetur transactione alienatio inter aliquos, impeditur domini translatio, siue fiat reservatio hypothecæ specialis, siue generalis. *Cresc. 182.*

4 Una parte non observante altera tenetur observare concernentia cultum divinum consecrata. *Cresc. 186. Put. 1. hoc tit.*

5 Ut quis incidat in pœnam, l. Si quis major, non præsumitur scientia gestorum a procuratore. *Cresc. 194.*

6 Transactio a 300. annis executata licet sine consensu Superiorum præsumitur esse valida. *Fab. 22.*

7 Transactio facta super re dubia in iudicium non deducta, valet etiam super bonis ecclesiasticis locatis contra formam Paulinæ sub prætextu quod non est in observantia. *Mohed. 5.*

8 Per transactionem omnia acta censentur extincta, imo non valet processus factus in executionem priorum actorum, sed debet de novo inchoari. *Mohed. 315.*

9 Stante transactione non potuit pars redire ad litem, licet altera non fervet, si transactio erat super beneficialibus salvo beneplacito Sedis, & ante confirmationem pœniteat. *Fab. 9. Put. 2. C. 2. hoc tit.*

10 Sub generali transactione, vel descriptione non comprehenduntur occultata, licet alia postea reperta veniant. *A. Aug. 2. 20.*

11 Adversus transactionem requiritur enormissima læsio. *Put. 15. de rest. in integr. & si sit pactum de retrovendendo requiritur ultra dimidiam. Idem 12. eod. quæ læsio enormissima non probatur, licet pro 150. jugeribus quis receperit 52. cum qualitas possit esse inæqualis. Aug. 3. 198.*

12 Valet transactio inter fratres, & hæredem fratris defuncti, ut post mortem hæredis bona ad fratres perveniant. *Aug. 3. 534.*

13 Si convenit inter Titium, & Sejum, ut res Titii deponeretur, isque contraveniat conventioni, non amittit repetitionem rerum suarum. *Aug. 3. 590. sequester tamen non potest altero non vocato restituere, & tenetur expectare eventum conditionis impositæ. Aug. 3. 684.*

14 Statutum Bononiæ ut in contractibus minorum requiratur certa solemnitas, habet & locum in transactionibus. *Put. 4. de const. sed Statutum Urbis Romæ de contractibus mulierum in quatuor casibus requirens solemnitatem, non habet locum in compromisso, maxime si compromissum est necessarium. Put. 9. de const. Jo. Pau. 3. neque in contractu nomina-*

tionis. *Put. 7. hoc tit. maxime stante juramento 36.*

15 Pœna, l. Si quis major, non procedit minore jurante. *Put. 3. de jurejur. C. 9. de transf.*

16 Transactio facta a majore cum decreto Judicis valet, licet non dicatur cum causæ cognitione, & licet careat illis verbis, quibus omnibus Judex auctoritatem suam interposuit, & licet fiat die feriato. *Put. 4. de transf.*

17 Si unus promittat facere ratificare intra octo dies, alter promittat simpliciter transactis octo diebus in quibus neuter ratificavit, incidit primus ille in moram. *Put. 5. hoc tit. vide eund. 6. eod.*

18 Licet mora de jure canonico possit purgari, fallit si sit positum pactum resolutivum. *Put. 11. hoc tit.*

TITULUS LXXXV.

UT LITE PENDENTE NIL

INNOVETUR.

CAPUT I.

De Attentatis.

1 DE remissoria super attentatis, vel super spolio attentato. *Vid. sub tit. de dilat. cap. 2.*

2 Possessio capta vigore executorialium est attentata, & restituenda sequestratoribus. *Cresc. 16. Cass. 6. de caus. poss. Jo. Pau. 3. parte tamen præsentate, & non contradicente capta non est attentata. Cresc. 17. si post viginti annos detur de hoc genere attentatorum non sunt revocanda, quia præsumitur ille consensisse. Put. 22. hoc tit. Peregr. 93. neque dicitur intrusus, qui capit vigore executorialium possessionem quoad reg. de furrog. Gom. in reg. 180.*

3 Si eodem die reperitur causa commissa in Rota, & monitorium A. C. super fructibus exequutum, præsumitur pro non attentatis. *Cresc. 53.*

4 Si causa est instructa, & inhibitor quatenus non sit instructa, Judex potest procedere sine metu attentatorum. *Cresc. 113. Mohed. 75. Si tempore commissionis jam erat instructa. Put. 10. hoc tit.*

5 Quilibet inhibitiō Rotæ sprete causat attentata. *Fab. 53. præter conditionales A. A. etiam vigore conditionalis commissionis est inhibendum. Put. 13. hoc tit. vid. Peregr. 12.*

6 Post rem judicatam non potest dici de attentatis commissis pendente appellatione. *Cresc. 140. deferta appellatione non dicitur attentari. Put. 1. hoc tit. C. 2. de appell. C. vid. 22. hoc tit.*

7 Attentatus condemnatur in expensis, etsi revocentur attentata ex officio. *Cresc. 180.*

8 In causa attentatorum potest procedi sine alia commissione, si committitur causa super beneficio, vel spolio, & incidentibus. *Mohed. 100. neque contra commissionem attentatorum est citandus iterum absens, sed procurator. Put. 32. de judic. C. hoc tit. 20. & potest procedi per contradictas. Idem.*

9 Mulier contrahens pendente lite sequestratur. *Cresc. 188.*

10 Resignatarius collitigantis capiens possessionem ex titulo non Apostolico attentat. *Aug. 11. 3.*

781. Surrogatus gratiose non attentat. *Mohed.* 292. 327.
- 11 Possessio capta vigore sententiæ a qua est appellatum est attentata, & sequestranda. *Aug.* 1. 9.
- 12 Declaratoria lite pendente facta de familiaritate Papæ non præjudicat collitigant. *Gom. in reg.* 267.
- 13 Causa commissa super molestationibus, & manutentione, si quis capiat possessionem vigore facultatis capiendæ propria auctoritate, non dicitur attentare. *Gom.* 11. dubito. *A. A.*
- 14 Si Judex fatetur inhibitionem præcessisse sententiam, non nocet parti, inhibitio ad instantiam asserti procuratoris est timenda. *Aug.* 3. 309. facit attentata. *Put.* 24. *desid. instrum.* § 25. *ut lit. pendent.*
- 15 Licet post tres sententias ex quacumque commissione, & si parti non judici est inhibitum, si quid postea fiat, attentatur. *Aug.* 3. 373. *Put.* 2. *hoc tit.*
- 16 Semel attentatum semper est quoad collitigantes, & ejus successores, tertius non potest hæc allegare. *Aug.* 3. 476. *vide Peregr.* 97.
- 17 Attentata sunt in totum purganda, neque sufficit cedere, & deponere cum oblatione, sed sunt liquidanda. *Aug.* 3. 707.
- 18 Non potest allegare attentata, qui litem attentatam movet. *Aug.* 3. 708.
- 19 Possessio capta vigore brachii sæcularis pendente lite super restitutione in integrum gratiose, non est attentata. *Aug.* 3. 738.
- 20 Si commissio dicat, cum potestate inhibendi, intelligitur in curia, & extra. *Cassad.* 4. *de rescript.*
- 21 Inter Auditores Rotæ clausula audiat, qui prævenit intellige in præsentatione commissionis inter alios, qui decrevit citationem. Idem inter Auditorem, & non Auditorem. *Cass.* 5. *de rescr.*
- 22 Si de non jure petentis revocari attentata notorie constat non revocantur nisi officio Judicis. *Cass.* 3. *de restit. spoliat.* *Peregr.* 92.
- 23 Deserta appellatione quis non attentat ingrediendo possessionem, sed videtur nulliter facere. *Put.* 2. *de appell.* 1. *ut lit. pend.*
- 24 Pendente lite in Rota potest Auditor Comeræ examinare testes super molestiis ex jure alienigenæ, & cogere ad respondendum. *Aug.* 2. 842. *contr.*
- 25 Post monitorium Auditoris Cameræ de non molestando possessorem vigore Eugenianæ si spoliatur possessor ab eo, cui fuit intimatum, non est spoliatum attentatum. *Put.* 18. *de restit. spoliat.* § 9. *ut lit. pend.*
- 26 Attentata per non procuratorem debent revocari statim, atque habuit notitiam principalis. *Put.* 6. *hoc tit.* *Peregr.* 91.
- 27 Inhibitio emanata vigore commissionis appellationis a definitiva, seu vim ejus habente, quando processum fuit ad declaratoriam vigore obligationis in forma Cameræ, afficit, & non est calumniosa. *Put.* 18. *hoc tit.*
- 28 Inhibitio obtenta per assertum procuratorem facit attentata. *Put.* 25. *hoc tit.* *Aug.* 3. 309.
- 29 Inhibitio obtenta vigore commissionis subreptitiæ efficit attentata, licet sit avocatoria. *Peregr.* 94.
- 30 Possessio momentanea attentata est annullanda. *Peregr.* 96.
- 31 Resignatarius ante litem motam cum resignante non attentat accipiendo possessionem lite pendente. *Peregr.* 97.
- 32 Nulla sunt attentata facta post inhibitionem contra formam regulæ, quod liris non expeditis, quia si non est lis, neque attentata. *Put.* 14. *eod. tit.* *Vide infra in lib. 2. reg.* 29. num. 21.

C A P U T II.

De Litigiosis.

- 1 Lis quoad actorem introducitur literis non expeditis. *Gom. in reg.* 70. *Peregr.* 99. & si error sit in nomine rei intrusi, dicitur esse lis in præjudicium suum. *Peregr.* 89.
- 2 Citatio exequuta ad instantiam procuratoris cedentis post cessionem non facit beneficium litigiosum, etsi tunc non acceptaverit cessionarius. *Mohed.* 346. *Aug.* 3. 713.
- 3 Lis videtur esse neglecta per 20. annos, tamen vere non finitur nisi per sententiam. *Sim.* 22. *Cas.* 5. *ut lit. pend.* si non constat de aliquo jure, & negligitur decennio censetur calumniosa. *Aug.* 1. 408. *contr. vid.* *Put.* 8. *hoc tit.* § 15. § 21. § 28. *hoc tit.* *peregr.* 95. 100. neque dicitur lis neglecta, & calumniosa si reperiat mandatum generale ad omnes lites, & aliquod instrumentum apud hæredes procuratoris mortui intra decennium. *Aug.* 1. 414. *contr.*
- 4 Lis extinguitur sine sententia. *Gom. in regul.* 239.
- 5 Sententia contra possessorem lata non finitur, nisi lis mandetur executioni. *Put.* 5. *hoc tit.* pro possessore vero per rem judicatum finitur. *Gom.* 1. 14. § in reg. 138. 302. *Mohed.* 206. *Aug.* 3. 750.
- 6 Per cessionem in manibus Notarii non extinguitur lis. *Gom.* 20. *in reg.* 233. Imo extinguitur. *Put.* 10. *de renunc.* § 23. *hoc tit.*
- 7 Lis actoris contra plures non extinguitur nisi sententia feratur contra omnes, ut possit resignare sine vitio litis. *Gom. in reg.* 78.
- 8 Lis dicitur extincta per obitum amborum collitigantium, si non surrogatur aliquis gratiose. *Mohed.* 142.
- Cetera vide sub tit. de sentent. § re jud. c. 6.
- 9 Jurispatronatus litigiosi non debet fieri mentio neque peti derogatio in gratis lite pendente impetratis etiam Regum. *Cresc.* 220. etiam de vacante in Curia. *Cas.* 3. *ut lit. pend.*
- 10 Ex lite super possessorio efficitur non pacificus possessor. *Gom. in reg.* 137. si in perceptione fructuum molestatur. *Gom. in reg.* 140. § 145. tamen Ordinarius non impeditur provide-re. *Cas.* 4. *ut lit. pend.*
- 11 Lis super beneficio possessio per alium per decennium non impedit Ordinarium, neque expectantes. *Mohed.* 274.
- 12 C. 1. *ut lit. pend. in 6.* habet locum in præsentantibus. *Gom.* 1. 31.
- 13 Judicium nullitatis non efficit beneficium litigio-

- giosum, nisi cum negotio principali, vel restitutione in integrum committatur. *Aug. 3. 84.*
- 14 Sola productio mandati non facit litem. *Aug. 3. 117. Peregr. 88.*
- 15 Procurator ejus, qui resignaverat constitutus ante resignationem non potest præjudicare resignatario etiam si non acceptaverit movendo litem. *Aug. 3. 713. Mohed. 346.*
- 16 Lis super beneficio facit possessionem litigiosam. *Cass. 9. de caus. poss. contr. Rot. in antiq. 3. eod. tit. & in nov. 3. de præb.*
- 17 Lis est calumniosa si executio fiat post octo menses contra ægrotum possessorem sine aliquo jure actoris, ægrotum moriente non impeditur Ordinarius. *Cass. 7. de dolo.*
- 18 Mortuo colligante proceditur contra interesse putantes non citato procuratore domino litis, sed si constat de certo contradictore citandus est. *Cass. 6. ut lit. pend. & 1. de sent. & re jud.*
- 19 Si lis sit inter A. & B. contra C. licet non dicatur esse lis inter A. & B. tamen si C. resignet in A. dicitur durare lis, quæ erat inter B. & C. præsertim si habet subrogationem, & bonum jus. *Aug. 1. 387. contr.*
- 20 Nuncius non potest providere de litigiosis, nisi cum vacant ex causa resignationis in ejus manibus. *Put. 15. de præb.*
- 21 Opponens se contra filium patrimonialem, ne ille instituat, non efficit beneficium litigiosum. *Put. 3. hoc tit.*
- 22 Si causa committatur contra Titium, & Sejum, & obtineatur citatio contra utrumque, sed non exequatur nisi contra alterum, & is cedat liti, lis est extincta. *Put. 7. hoc tit.*
- 23 Lis finita per sententiam executioni non mandatam, non impedit alienationem fieri, non tamen impeditur præscriptio. *Put. 11. hoc tit.*
- 24 Si post rem judicatam impetratur restitutio in integrum parito iudicato, non censetur esse lis antequam pareatur. *Put. 16. hoc tit.*
- 25 Si committitur causa appellationis, nullitatis, & injustitiæ, tam executorialium, quam sententiæ inducitur lis. *Put. 17. hoc tit. dubito A. A.*

CAPUT III.

De Subrogatione.

- 1 Subrogatio gratiosa sustinet litem. *Mohed. 239. 142. Cassad. 1. ut lit. pend. & 1. de sentent. & re jud.*
- 2 Successor non potest declarare mentem ceden-

- tis, præsertim viventis post jus quæsitum parti. *Mohed. 239. præsertim si alio modo expedivit literas antecessor. Aug. 3. 86.*
- 3 Subrogatus gratiose in locum rei possessoris non agit ad revocationem possessionis captæ per tertium, præsertim lite pendente, quæ non est attentata. *Mohed. 314.*
- 4 Subrogatus gratiose non attentat ingrediendo possessionem etiam sine literis. *Mohed. 292. 327. literæ requiruntur si dicatur in clausulis, & quod literæ in forma gratiosæ subrogationis expediri possint. Put. 4. hoc tit. nisi facto declaratur voluntas. Ibid.*
- 5 Subrogatus rigoroze, idest, quando mandatur Auditori, ut subroget, attentat, quia requiritur causæ cognitio. *Mohed. 327.*
- 6 Idem est si resignet quis in manibus Ordinarii, & resignatarius capit possessionem. *Aug. 1. 1.*
- 7 Qui constituit procuratores apud acta lite pendente inter alios, & non petit se admitti, non dicitur colligans, neque est locus subrogationi. *Mohed. 330.*
- 8 Pacificus est resignatarius, qui cœpit possessionem post litem motam, postea cum resignante continuante possessionem. *Mohed. 42. vid. Peregr. 97.*
- Cetera vide *sub tit. de præb. tit. 4. c. 6. & sub tit. de sent. & re jud. c. 5. & lib. 2. reg. 27. de subrogand.*
- 9 Subrogatus gratiose in jus, & litem petitoris sustinet litem, & impedit Ordinarium, licet moriatur possessor, vel obtineat contra interesse putantes ignorante subrogato, secus si mandatur subrogari. *Cass. 1. ut lit. pend.*
- 10 Subrogatio Motu proprio in litem, vel quatenus sit lis, non probat scientiam litis. *Cass. 2. ut lit. pend.*
- 11 Narrato uno modo litis falso, si constat de alio valet subrogatio. *Aug. 1. 175. contr.*

CAPUT IV.

Communia de Lite pendente.

- 1 Clerici subditi Episcopo solent eximi pendente lite, sed solet restringi ad tempus, nisi constet de sententia. *Cass. 6. de privil.*
- 2 Judex, qui contravenit inhibitioni, potest declarari incidisse in poenas inhibitionis. *Put. 12. de jud.*
- 3 Si committatur, ut simul, & semel procedatur super nullitatibus, & negotio principali, valet sententia non facta mentione de eis. *Put. 19. de judic.*

Liber Secundus.

P A R S I.

DE REGULIS CANCELLARIÆ APOSTOLICÆ.

COMMUNIA DE REGULIS CANCELLARIÆ.

- 1 **R**egulæ ligant statim ante publicationem, quia habent decretum irritans. *Gom. in reg. 1.*

- 2 Clausula generalis, non obstantibus, non tollit regulas Cancellariæ. *Gom. in reg. 5.*
- 3 Clausula, non obstant, non tollit regulas dilativas, etsi sit apposita clausula suspensiva quarumcumque gratiarum. *Gom. in reg. 6.*

4 Clau-

- 4 Clausula latissime extendenda, & quorum tenores, tollunt regulas editas, & edendas. *Gom. in reg. 8. Peregr. 6.*
- 5 Facultas derogandi regulis editis, & edendis non comprehendit regulam de infirmis. *Gom. in reg. 7.*
- 6 Sententia valet contra regulam, si regula non est producta. *Gom. in reg. 115.*
- 7 Nuncius habens facultatem derogandi regulis editis, & edendis, non potest derogare regulis Judicialibus, vel notabilem qualitatem habentibus, quia requiritur individua mentio. *Gom. in reg. 48.*
- 8 De derogatione regularum requirentium individua mentionem. *Put. 36. de præbend. Peregr. 26.*

REGULA I.

AD REGIMEN, ET EXECRABILIS.

- 1 **R**eservationes inductæ per constitutiones *Ad Regimen, & Execrabilis* confirmatæ per primam regulam, non expirant mortuo Papa, ut beneficium non remaneat reservatum. *Gom. in reg. 43.*
- 2 Beneficia reservata per *Extravag. Ad regimen*, & similes, licet dicantur vacare in curia, non tamen apud Sedem, quia non sunt insertæ *extravagantes* in corpore juris. *Gom. in reg. 214. non placet A. A.*
- 3 Beneficia Acholytorum sunt reservata ex hac regula, sed & iidem sunt continui commensales ex regula. *Pau. III. Aug. 3. 787.*
- 4 Privationis pœna inducta per §. *Qui vero. Extrav. Execrabilis*, extenditur tantum ad obtenta curata, & alia expressa præter simplicia, inhabilitatis pœna ad omnia etiam simplicia. *Cassad. 1. de constit. n. 2.*
- 5 *Extravag. Ad regimen*, reservans beneficia, quæ promoti tempore promotionum suarum ad Ecclesias, & Monasteria obtinebant, habet locum etiam in his, quæ post promotionem ante consecrationem dimiserunt. *Cassad. 2. de const. debet constare de scientia promotionis. Put. 14. de præb.*
- 6 Eadem constitutio habet locum etiam ubi datur retentio, vel dispensatio, licet per obitum post consecrationem vacent. *Cass. 3. de const.*
- 7 Eadem non habet locum, ut reserventur beneficia Vicesgentis A. C. in civitate Avinionen. *Cass. 4. de constit.*
- 8 Non est execrabilis, qui habet supplicationem dispensationis, licet sit locus regulæ. *Cass. 36. super regul.*
- 9 Execrabilis probatur per confessionem extrajudicialem. *Put. 4. de confess.* non vero per duas femiplenas, puta, unum testem de visu, duos de fama. *Fab. 25.*
- 10 Annus, qui datur in dispensatione ad obtinendum duo curata, currit a die habitæ possessionis. *Put. 9. de dispens.*
- 11 Beneficia Abbreviatorum de minori sunt reservata, quia sunt Abbreviatores, ut illi de majori, licet introducti sint a Pio Secundo. *Put. 26. de præb.*
- 12 Hospitale datum in titulum non in administra-

Tom. VI.

tionem vacat per promotionem ad Episcopatum, licet *Extravag. Ad regimen*, loquatur de beneficiis. *Put. 41. de præb.*

- 13 Beneficia Prothonotoriorum sunt reservata, licet non præstiterint juramentum, nec acceperint insignia. *Put. 66. de præbend. August. 3. 135.*
- 14 In impetratione per execrabilitatem erat adjecta clausula, & detur devolutio dispositive, licet probetur execrabilitas, quæ est reservatio, non tamen capit beneficium etiam per clausulas generales. *Put. 67. de præb.*
- 15 In præjudicium Concordatorum, & primariorum precum non dicitur vacare per obitum familiaris, si non erat tempore obitus familiaris, licet contrarium fuerit declaratum per Paul. III. *Mohed. 235.*

REGULA II.

RESERVATIONIS CATHEDRALIUM, MONASTERIORUM VALORIS CC.

- 1 **I**n Cardinalatu requiritur retentio beneficiorum. *Put. 7. de dispens. & 16. de præbend.* ubi intelligit de Dignitatibus etiam curatis.

REGULA III.

DIGNITATUM MAJORUM.

- 1 **T**itulus coloratus ad effectum regulæ de trienniali dicitur et si stante regula hac Ordinarius conferat. *Gom. in reg. 211. Cass. 7. super regul. et si in Concordatis Germaniæ excipiantur. Cass. ubi sup. etiam si decem aureos non valeant. Gom. 26.*
- 2 Licet hac regula reserventur Dignitates principales in Collegiatis, tamen propter regulam Pauli III. revocatoria indulgentiarum quoad beneficia inferioribus pertinentia censentur indulta in his quoque revocata. *Put. 41. de privileg.*
- 3 Reservatio beneficiorum vacantium per obitum familiarium Cardinalium, non tollit privilegium Marchionis Astoricensis. *Put. 2. 3.*

REGULA IV.

COLLECTORUM.

- 1 **S**i non constat de acceptatione officii Subcollectoris non probatur reservatio. *Aug. 3. 596. Put. 7. de præb.*

REGULA V. Curatium.

REGULA VI.

CUBICULARIORUM, ET CURSORUM.

- 1 **H**æc regula non comprehendit Cubicularios extra muros ex verbis Bullæ Leonis vetantis, ut qui extra numerum sunt appellentur Cubicularii. *Put. 37. de præbend. Mohed. 90.*

REGULA VII. Beneficiorum Sancti Petri, Sancti Joannis, & Sanctæ Mariæ, & Cardinalium absentium.

REGULA VIII. Rationi congruit.

- REGULA IX. Ecclesia vacante tempore obitus prædecessoris reservata, & alia affecta.

REGULA X.

REVOCATIO EXPECTATIVARUM & ET FACULTATUM NOMINANDI.

- 1 **R**egula revocatoria gratiarum non comprehendit regressum, neque creationem

O o o o

in

in Canonicum factam a Capitulo confirmatam a Papa. *Gom. reg. 281. Aug. 3. 305. Put. 33. de concess. præb.*

- 2 Hæc regula non comprehendit beneficia, quæ ante eam vacabant. *Mohed. 56.*
- 3 Regula revocatoria facultatum nominandi non revocat privilegium Marchionis nominandi, vel præsentandi &c. *Gomes. reg. 298. Mohed. 350.*
- 4 Revocatoria expectatarum, & concessionum non revocat alternativam. *Gom. 2. 7.*

REGULA XI.

REVOCATIONUM &c. UNIONUM &c.

- 1 HÆC regula revocat uniones omnes præter eas, quæ per Ordinarios fieri possunt; non revocat unionem parochialis factam per Ordinarium in erectione Dignitatis. *Cresc. 216.*
- 2 Non comprehendit uniones factas pro augendo cultu divino, seu pro dote necessaria beneficii. *Gom. in reg. 295. Mohed. 145. Fab. 5. Idem in Collegio Scholarium. Put. 3. de union. de his fortalis. Cresc. 141. Mohed. 21.*
- 3 Hæc regula revocat indultum uniendi etsi habeat clausulam, quod habeat vim contractus. *Mohed. 38.*
- 4 Hæc regula revocat uniones Religionis Hierosolymitanæ. *Put. 1. hoc tit. & 5. de union.*
- 5 Unio non dicitur sortiri effectum, licet obitus illius evenierit per cuius obitum facienda erat, si fuit suspensa unio, vel illi derogatum. *Put. 2. hoc tit.*
- 6 Regula Leonis revocatoria unionum revocat etiam effectum sortitas. Regula Xisti loquitur de unionibus factis personis, non Collegiis, si capta est possessio uniti beneficii res amplius non est integra. *Put. 2. de union.*

REGULA XII. *Revalidatoria literarum intra annum expeditarum.*

REGULA XIII.

REVOCATIO FACULTATUM, ET INDULTORUM IN ALIENA DIÆCESI, ET NUNCIORUM.

- 1 HÆC regula non revocat alternativas concessas Ordinariis. *Cresc. 195. nisi quoad reservata, & affecta ex nova additione. A. A.*

REGULA XIV. *De dictionibus numeralibus extense scribendis.*

REGULA XV.

DE CONCURRENTIBUS SUPER EODEM BENEFICIO.

- 1 PRIVILEGIUM possessoris non competit possessori, qui impetrat per obitum, vel resignationem ejus, qui concurrebat cum alio in data. *Cass. 15. de præb. si vero duo concurrunt in data Apostolici, vel alter eorum habet ab Ordinario, & non tempore datæ, sed postea alter eorum possidebat, ille præfertur. Sim. 3. Gom. 1. 32. Mohed. 122. Nec obstat decretum irritans, nec clausula Motus proprii. Put. 4. de præb.*
- 2 Provisio, quæ habet horam, præfertur, ut anterior. *Cass. 20. de præb. Gom. 1. 33. Cresc. 169. Idem in die. Aug. 3. 34. etiam si alius possidebat. Gom. 1. 33.*
- 3 Si duo provisii sunt eodem die a Legato, & Ca-

pitulo, præfertur possessor. *Put. 9. de præbend.*

- 4 Si provisos a Papa habet clausulam, anteferri, & provisos ab alio habet possessionem, præfertur possessor, secus si ambo haberent a Papa. *Put. 48. de præb. non placet A. A.*
- 5 Si de beneficio vacante in curia duo concurrant sub eodem die, admittitur probatio anterioritatis per testes. *Put. 2. de probat.*
- 6 Habens clausulam, anteferri, præfertur presbytero legitimo. *Peregr. 6.*

REGULA XVI.

DE NON TOLLENDO JURE QUÆSITO.

CAPUT I.

Est locus Regulæ.

- 1 REGULA procedit tantum in gratiis lite pendente impetratis. *Cass. 39. super reg. Cresc. 147. Gom. in reg. 13. olim, sed hodie in omnibus A. A. quando tertius pendente lite inter duos impetrabat jus, & illud cedebat in colligantem, non erat locus regulæ, hodie est. Gom. in reg. 24.*
- 2 Quando mandatur cassari gratia in registro, tollitur jus quæsitum. *Gom. in reg. 20. nisi sit antequam parti detur. Gom. in reg. 29.*
- 3 Quando tollitur possessio, dicitur tolli jus quæsitum. *Gom. in reg. 18. & 19.*
- 4 Si tollantur exceptiones peremptoriæ, vel ad longum tempus dilatoriæ, est locus regulæ. *Gom. in reg. 21.*
- 5 Regula habet locum contra commissionem, quod præfigatur terminus ad probandum numerationem pecuniæ habenti obligationem in forma Camera. *Gom. in reg. 22.*
- 6 Si derogetur Statutis confirmatis alicujus Ecclesiæ, est locus regulæ. *Gom. in reg. 26. Put. 4. hoc tit. secus si derogetur Statutis Capitoli. Put. 6. hoc tit.*
- 7 Si Papa confert beneficium cum derogatione privilegiorum Capituli, & Fabricæ, reservata tertio pensione super fructibus, dicitur tollere jus quæsitum Capitulo de habendis fructibus primi anni. *Mohed. 82.*
- 8 Jus quæsitum per verba narrata i va verificata non potest tolli per commissionem. *Gom. in reg. 28.*
- 9 Dominium non tollitur, sed jus quæsitum per sententiam potest tolli per supremum Principem. *Mohed. 43.*
- 10 Est locus regulæ de jure quæsito si Doctor se opponit ad Canonicatum doctoralem, & alius impetret novam provisionem. *Put. 1. hoc tit. vid. Mohed. 22.*
- 11 Jus quæsitum dicitur, si Capitulum tantum provideat, quod ad Capitulum, & Episc opum pertinebat. *Put. 2. hoc tit.*
- 12 Si proximior est præsentandus, & instituendus dicitur habere jus considerabile. *Put. 3. hoc tit. vid. Cresc. 206.*

CAPUT II.

Non est locus Regulæ.

- 1 Non dicitur tolli jus quæsitum considerabile si disponatur de beneficio juris patronatus, ad quod debeat præsentari aliquis de genere, & non

- 1 non erat, nisi unus, sed non fuit præsentatus. *Cresc. 206.*
- 2 Oppositio filii patrimonialis non dat jus considerabile, nisi ex constitutione. *Cas. 15. de præb. Gom. in reg. 10.*
- 3 Oppositio ad Canonicatum doctorem sine admissione Capituli non est jus considerabile. *Mohed. 22. vid. Put. 1.*
- 4 Papa, & Pœnitentiaria possunt tollere jus quæsitum propter perjurium. *Gom. in reg. 14.*
- 5 Per abolutionem a juramento, & perjurio committam parte citata, si probetur enormissima læsio non tollitur jus quæsitum. *Gom. in reg. 25.*
- 6 Regula non procedit quando tollitur jus dubium, & conditionale. *Gom. in reg. 15.*
- 7 Papa dismembrando Castrum unitum alicui dignitati, & uniendo Capitulo sine consensu subditorum, non tollit jus quæsitum. *Gom. in reg. 266. Jo. P. 81.*
- 8 Regula non obstat privilegio concessio favore Republicæ, per quod infertur magnum præjudicium alicui. *Gom. 2. 53.*
- 9 Non est præjudicium considerabile, quod plurescent vota in Capitulo. *Put. 5. hoc tit.*

R E G U L A XVII.

CANONICI IN XIV. IN CATHEDRALIBUS, ET IN X. IN COLLEGIATIS.

- 1 HÆC regula habet locum etiam in Ordinariis extra curiam. *Gom. in reg. 262. Fab. 8. Put. 4. super reg.*
- 2 Annus inceptus in casu hujus regulæ non habetur pro completo. *Ægid. 727. vid. .... 26. de rescript. alias 324.*
- 3 Qui narrat se esse in 13. vel 14. & petit Canonicatum, & Thesaurariam, & quoad dignitatem petit secum dispensari, non est dispensatus quoad Canonicatum stante hac regula. *Ægid. 728.*
- 4 De jure communi minor 14. potest obtinere Canonicatum, in Cathedrali non. .... *reg. in antiq. 1. de ætat. & qual. in alias 204.*
- 5 Simplex officium in Cathedralibus major 14. minor 15. potest obtinere, non vero cum administratione. *2. de ætat. & qual. alias 275. Ant.*
- 6 Hæc regula fuit ordinata a Gregorio XL. .... *26. de rescr. non alias 324.*

R E G U L A XVIII.

DE INFIRMIS RESIGNANTIBUS, ET INTRA XX. DIES A CONSENSU DECEDENTIBUS.

- 1 Regula habet locum etiam extra curiam contra provisos ab Ordinariis, & ab aliis. *Cas. 31. super reg. Cresc. 61. Jo. P. 12. contr. Gom. in reg. 29.*
- 2 Facultas derogandi regulis editis, & edendis non comprehendit hanc regulam. *Gom. in reg. 7. 48. Put. 2. hoc tit.*
- 3 Regula habet locum in beneficiis jurispatronatus. *Gom. in reg. 35.*
- 4 Regula procedit in cedente literis non confectis. *Gom. in reg. 36.*

- 5 Habet locum in gravi, & levi infirmitate. *Gom. in reg. 40.*
- 6 Non habet locum, si infirmus levi infirmitate moriatur alia gravi sua vel medicorum culpa. *Gom. in reg. 30.*
- 7 Præsumitur mori ex eadem infirmitate. *Gom. in reg. 31.*
- 8 Regula non procedit in beneficio permutato. *Gom. in reg. 37. Imo procedit. Put. 3. hoc tit.*
- 9 Regula non procedit in translatione pensionis. *Gom. in reg. 34.*
- 10 Infirmitas in casu regulæ debet plene probari. *Gom. in reg. 46.*
- 11 Tempus 20. dierum computatur de momento ad momentum propter dictionem A. *Gom. in reg. 47.*
- 12 Sive sanus, sive infirmus sit tempore datæ, si a tempore consensus 20. dies non supervixerit, est locus regulæ: idem est si dederit mandatum ad consentiendum porrectæ supplicationi, & non supervixit dies 20. (præsertim si procurator non accepit mandatum in vita). *Aug. 3. 174.*
- 13 Si est derogatum huic regulæ, licet casus evenerit, non efficitur subreptitia gratia non faciens mentionem indulti, vel familiaritatis Cardinalis. *Cas. 16. de præb.*
- 14 An habeat locum in cessione Commendæ. *Cas. 32. super reg. habet locum. Peregr. 100.*
- 15 Legatus solitus derogare huic regulæ propter consuetudinem interpretativam suarum facultatum potest illi derogare. *Put. 1. hoc tit. Peregr. 11.*

R E G U L A XIX.

PROVISUS DE PAROCHIALI INTELLIGAT, ET LOQUATUR DE IDIOMATE.

- 1 HÆC regula habet locum in Commenda. *Gomes. in reg. 51. 275. contr. Crescent. 60.*
- 2 Loquens hodie recte præsumitur loquutus antea recte. *Gom. in reg. 54.*
- 3 Commenda facta Referendario non intelligenti idioma valet propter derogationem hujus regulæ in privilegiis Referendariorum, quæ habent locum in favorem futurorum. *Put. 14. de privileg.*

R E G U L A XX.

DE IMPETRANTIBUS PER OBITUM BENEFICIA VIVENTIUM.

- 1 Regula procedit, licet quis alleget habuisse literas de partibus, dicebatur, illum esse mortuum, nisi probet fuisse publicam vocem, & famam de obitu. *Gom. in reg. 55. 277.*

REGULA XXI. De valor. exprim. in union.

REGULA XXII. De mendicantibus transcurrentibus ad alios ordines.

REGULA NOVA. De male promot. aut ordinatis.

REGULA XXIII. Libra Turonem. est florenus auri.

REGULA XXIV. De vacante. per promotionem.

R E G U L A XXV.

DE NON JUDICANDO JUXTA FORMAM SUPPLICATIONUM.

O o o o 2

1 HÆC

- 1 **H**ÆC regula non habet locum extra curiam
Gom. in reg. 58.
  - 2 Supplicatio propria sufficit ad absolutoriam.
Gom. in reg. 60. Juris alieni non sufficit. Cresc. 70. Gom. in reg. 56.
  - 3 Non est locus regulæ si producat supplicatio ad adjuvandum aliquam qualitatem primæ gratiæ, quam petit canonizari. *Gom. in reg. 68.*
  - 4 Regula procedit contra præsentatum petentem canonizari supplicationem novæ provisionis. *Gom. in reg. 64.*
- De expeditione literarum. *lib. 1. tit. de fid. instr. cap. 5.*
- 5 Regula non habet locum contra producentem supplicationem pro titulo colorato in spolio. *Cass. 9. de rest. spol. Neque regula 29. Cass. 1. super reg.*
  - 6 Licet actor obtinuerit canonizatoriam suarum literarum, reus potest obtinere absolutoriam vigore supplicationis, licet fuerit datum de hac regula. *Cass. 2. de sent. & re jud.*
  - 7 Tempus congruum debet expectari post quam est datum de hac regula ad expediendum. *Pe-regr. 224.*

REGULA XXVI.

DE REGULIS IN FORMA PRODUCENDIS.

- 1 **S**ententia valet contra regulam, si regula non est producta. *Gom. in reg. 115.*

REGULA XXVII.

DE SUBROGANDIS COLLITIGANTIBUS, ET DE CAPTANTIBUS SUBROGATIONES.

- 1 **R**egula habet locum in beneficiis jurispatronatus. *Gom. in reg. 84.*
- 2 Non habet locum si lis sit mota per procuratorem assertum, & ratificetur post obitum. *Gom. in reg. 79. 152. Cass. 4. in reg.*
- 3 Non habet locum quando agitur ad privationem ob non solutionem pensionum. *Gom. in reg. 81. Imo est locus regulæ. Aug. 3. 25. Sed dubitaverunt. Idem 3. 64.*
- 4 Exceptio regulæ, dummodo intrusus non sit, non procedit in eo, qui est ingressus possessionem vigore exequutorialium. *Gom. in reg. 80.*
- 5 Regula non procedit in eo qui scivit causam fuisse contra eum commissam, & moritur. *Gom. in reg. 285.*
- 6 Mensis incipit a die impetrationis non collitigantis. *Put. 1. hoc tit.*

REGULA XXVIII.

DE VERISIMILI NOTITIA OBITUS.

- 1 **H**abet locum extra Curiam. *Gomes. in reg. 289.*
- 2 Regula procedit etiam si quis impetret per resignationem, cum clausula, quovis modo. *Gom. in reg. 86. Cass. 29. super reg.*
- 3 Habet etiam locum in beneficio commendato vacante. *Gom. in reg. 87. vide Cassad. 30. super reg.*
- 4 Non habet locum in præsentante. *Gom. in reg. 290. Put. 3. hoc tit. neque in acceptante, & similibus. Mohed. 316. Aug. 3. 719.*
- 5 Tempus regulæ consideratur terræ marenæ, ut

magis communiter accidit. *Gom. in reg. 88. Immo si raro accidit A. A.*

- 6 Provisio facta eodem die obitus cum derogatione regulæ, valet. *Sim. 23. Cass. 21. de præb. etiam si probaretur obitus hora 24. Crescent. 116. Immo hora mediæ noctis, aut paulo ante A. A.*
- 7 Si quis impetrat per obitum, & vacat per resignationem, non est locus regulæ; si vero per resignationem impetrat, & vacat per obitum, est locus. *Cass. 29. super reg. dubito A. A.*
- 8 Non habet locum in nova provisione vigore gratiæ expectativæ. *Put. 1. hoc tit.*
- 9 Non habet locum in gratia si neutri, vel subrogationis. *Put. 2. hoc tit.*

REGULA XXIX.

COMMISSIONES NON VALEANT LITERIS NON EXPEDITIS.

- 1 **H**abet locum etiam cum proceditur exequutive, puta, super beneficiis vacantibus in Curia. *Aug. 1. 2. 3. 103. 1. 338. contr.*
- 2 Quando in commissione non est derogatio hujus regulæ, literæ quocumque productæ præsumuntur esse expeditæ in tempore debito. *Cass. 3. in reg. Gom. in reg. 65.*
- 3 Mensis positus in literis manu Rescribendarii sufficit, ut præsumantur expeditæ ante commissionem. *Cass. 4. super reg. nisi constet postea fuisse in plumbo. Gom. in reg. 67. quando sunt in plumbo, censentur expeditæ. Idem 57. in reg.*
- 4 Expeditio in tempore probatur per fidem Rescribendarii, & sociorum, ac Summistæ, & aliorum officialium saltim, ut transferatur onus probandi. *Mohed. 141.*
- 5 Literæ non probantur esse expeditæ per obligationem de solvendo annatam, licet probetur, quod communiter, quando fiunt tales obligationes, literæ sunt expeditæ. *Mohed. 305.*
- 6 Commissio, literis non expeditis, facit litem contra actorem impetrandem citationem. *Gom. in reg. 70. & contra subrogatum in ejus locum gratiose. Aug. 3. 390. & reus potest habere absolutoriam. Cas. 2. super reg.*
- 7 Si derogatur huic regulæ, cum clausula solita, dummodo ante terminum ad articulandum expeditantur, & interim non sit lis &c. literæ præsumuntur expeditæ ante terminum si sunt productæ ante sententiam. *Cresc. 112. Imo onus probandi ei incumbit. Cas. 3. & 4. in reg.*
- 8 Si die decima servetur terminus ad articulandum, & decimatertia producantur literæ, satisfit conditioni commissionis. *Crescent. 128. quia literæ non expeditantur tam brevi tempore. A. A.*
- 9 Si terminus non bene servetur, durat tempus expeditionis literarum. *Gom. in reg. 69. Aug. 3. 113. & 2. 468. contr.*
- 10 Terminus ad articulandum servatur bene cum dies termini computatur in termino. *Jo. Pau. 7.*
- 11 Qualescumque literæ sufficiunt, ut non sit locus regulæ. Item regula non habet locum in commissione dependenti. *Aug. 3. 116. Intellige, si actor committat literis non expeditis non est*

- est locus regulæ, sed si omnes laborarent eodem morbo regula obtineret. *A. A.*
- 12 Literæ in forma Brevis sufficiunt. *Aug. 3. 183.*
- 13 Postquam est datum de regula, est expectandum tempus congruum ad expediendum literas super supplicatione relevanti producta. *Aug. 228.*
- 14 Non habet locum regula in spolio. *Cass. 1. super reg. Neque reg. 25. Cass. 8. de rest. spol.*
- 15 Potest præfigi terminus subrogato in locum committentis causam de cujus supplicatione constat, ut producat literas, alias declaretur lis nulla. *Cass. 5. super reg.*
- 16 Lis mota literis non expeditis non tollit privilegium regulæ de trienniali. *Gomes. in reg. 330. nec regulæ de annali. Cresc. 73. in fin.*
- 17 Est locus regulæ, licet quis expediat gratiam si neutri, & perinde valere post commissionem impetratam literis non expeditis, si petat canonizari suas literas post commissionem expeditas, secus si petat canonizari si neutri. *Put. 24. de jud.*
- 18 Si committatur cum derogatione regulæ, dummodo ante terminum, & interim non sit lis, si reus, & possessor citatus decedat ante expeditionem literarum, non valet sententia contra interesse putantes, neque sit beneficium litigiosum. *Aug. 460. contr.*
- 19 Bullæ expeditæ sub forma Rationi congruit sub data anni primi, quæ quocumque tempore conceduntur, non ostendunt expeditionem fuisse ante obitum citati. *Aug. 2. 471. contr.*
- 20 Mortuo actore, qui impetravit commissionem cum solita clausula derogando huic regulæ potest subrogatus in ejus locum prosequi causam contra citatos ab actore, & expeditis suis literis servare terminum ad articulandum. *Put. 1. hoc tit.*
- 21 Nulla sunt attentata facta post inhibitionem contra formam regulæ, quia si non est lis, neque attentata. *Put. 14. hoc tit.*

REGULA XXX.

DE VACANTIBUS PER OBITUM FAMILIARIUM CARDINALIUM.

- 1 Regula procedit si gratia sit motu proprio. *Gom. in reg. 89. Idem 2. 46.*
- 2 Etiam si beneficia sint reservata realiter, ut majores Dignitates. *Gom. in reg. 103. secus si personaliter, ut familiarium Papæ, vel Prothonotariorum. Gom. in reg. 104. Cass. 9. de præb. etiam si Papa sit mortuus. Cass. 23. de præb.*
- 3 Regula comprehendit solum continuos commensales. *Gom. in reg. 98. Aug. 778.*
- 4 Non habet locum in mandato de providendo reservatione, expectativa, regressu. *Gom. in reg. 90. licet dubitet. Gom. in reg. 2. 45.*
- 5 Non procedit in litigiosis, et si gratia si neutri esset impetrata pro futura lite. *Gom. in reg. 93.*
- 6 Familiaris Auditoris Rotæ associantis Cardinalem Legatum non dicitur familiaris illius Cardinalis. *Cresc. 126.*
- 7 Commensalis dicitur ille, qui fuit receptus in Castello tempore direptionis, & comedisset, si fuisset tinellus. *Cresc. 225.*
- 8 Familiaris Cardinalis etiam dicitur ejus Ma gi-

- ster habens panem, & vinum. *Gom. in reg. 101. vid. Peregr. 54.*
- 9 Consensus Cardinalis potest quodcumque præstari antequam detur de regula. *Gom. in reg. 94. etiam post A. A.*
- 10 Regulæ est satisfactum si Cardinalis vidit, & apostillavit supplicationem, nisi consensus in Camera, vel Cancellaria requiratur. *Gom. in reg. 96. Imo talis requiritur. Put. 1. hoc tit.*
- 11 Gratia de vacaturo etiam ad quomodocumque & qualitercumque reservata de consensu Cardinalis Legati non capit beneficium, quod vacat per obitum familiaris illius Cardinalis. *Crescent. 144.*
- 12 Cardinalis præstitit consensum de primo vacaturo in sua diocesi, & si vacaverit per obitum sui familiaris non requiritur alius consensus. *Gom. in reg. 108.*
- 13 Quando Cardinalis habet indultum præsentialitatis requiritur quod ipse, vel ejus Vicarius consentiant. *Gom. in reg. 109. Put. 1. hoc tit.*
- 14 Nomen, & cognomen, & titulus Cardinalis absentis sunt exprimenda. *Gom. in reg. 106.*
- 15 Si familiaris Cardinalis resignat in manibus Papæ cum derogatione regulæ de infirmis, non tenetur servare formam hujus regulæ. Idem de resignatione ejus, qui habet beneficium sub indulto Cardinalis. *Cass. 16. de præb.*
- 16 Reservatio beneficiorum familiarium Cardinalium non habet tale decretum, quod inficiat possessionem, & obstat agenti spolio. *Put. 27. de præb. Peregr. 99.*
- 17 Si familiaris Cardinalis resignat reservato regressu cum non est familiaris, & postea moritur, non est locus regulæ. *Put. 47. de præb.*

REGULA XXXI.

SIGNATURA PER FIAT PRÆFERTUR ILLI, PER CONCESSUM.

- 1 Signatura per concessum in specie super certo corpore beneficii præfertur signaturæ per Fiat in genere. *Mohed. 61. alias 60.*
- 2 Hæc regula habet locum etiam si motu proprio sit signata supplicatio per concessum, & in favorem possessoris. *Cass. 14. de præb.*

REGULA XXXII.

DE ANNALI.

CAPUT I.

Est locus Regulæ.

- 1 Regula habet locum in quacumque impetratione, sive per obitum, sive per resignationem, sive alio certo modo vacet. *Cass. 15. super reg. Cresc. 35. Gom. in reg. 133. Mohed. 106.*
- 2 Habet locum in gratia si neutri. *Gom. in reg. 127.*
- 3 Item in quibuscumque impetrationibus, & cessionibus, & cessionarius tenetur servare regulam, & potest dare de regula. *Gom. in reg. 132.*
- 4 Regula capit beneficia juris patronatus, si impetrantur a Papa, etiam de consensu patronorum. *Gom. in reg. 126. Si vero obtinetur institutio, vel confirmatio præsentationis non est locus. Jo. Pau. 40. Mohed. 267.*
- 5 Est locus regulæ, licet quis secundam gratiam obti-

- obtineat cum derogatione regulæ in præjudicium ejus, qui medio tempore impetravit, licet non dederit de regula, quia quodcumque dari potest. *Jo. Pau. 75.*
- 6 Si in resignatione non est servata forma regulæ, & lite pendente resignatarius obtineat gratiam si neutri cum derogatione regulæ, jus remanet penes resignantem conditionaliter, præsertim stantibus aliis reservationibus. *Jo. Pau. 100. vid. Put. 8. de renunci.*
- 7 Impetrans tenetur exprimere quotannis alius possidet, nec sufficit dicere pluribus, alias est locus huic regulæ. *Mohed. 300. contr. Gom. 4. 38. qui dicit, multo tempore, censetur dicere annalem. Put. 3. hoc tit. non placet A. A.*
- 8 Regula habet locum, licet possessoris titulus ostendatur. *Cresc. 34.*
- 9 Regula procedit, licet intra annum fuerit citatus nulliter. *Cresc. 78.*
- 10 Regula procedit contra eum, qui ante annum spoliavit, ne posset dare de regula. *Gom. in reg. 121.*
- 11 Privatus ob assentionem alterius, vel promotionem ad Episcopatum, potest dare de regula. *Gom. in reg. 155.*
- 12 Si resignans remanet in possessione, & resignatarius resignet in tertium, contra tertium poterit dari de regula. *Gom. in reg. 156. 159. Item contra impetrantem per obitum resignatarii. Gom. in reg. 157. Resignans tamen contra resignatarium non potest dare. id. 156.*
- 13 Illegitimus de cujus clericatu, Ordinibus, & dispensatione non constat, potest dare de regula. *Gom. in reg. 160.*
- 14 Reservatarius loci, stalli, & fructuum potest dare de regula. *Gom. in reg. 162.*
- 15 Supplicator non violentus gaudet privilegio regulæ. *Gom. in reg. 164.*
- 16 Si A. litiget cum B. & C. & cedat in B. qui possideat per annum, poterit dare de regula nisi habeat surrogationem gratiosam litis inter A. & C. *Gom. in reg. 179. (non placet) Jus enim A. litigiosum est cum C. A. A.*
- 17 Regula defendit eum, qui beneficium, ut unum possidet contra impugnantem unionem ex alia provisione. *Cass. 13. super reg.*

CAPUT II.

Non est locus Regulæ.

- 1 Non habet locum extra Curiam in impetrationibus Ordinariorum, vel Nuntiorum. *Gom. in reg. 118. Jo. P. 11.*
- 2 Non habet locum in Monasterio, cui provideatur, secus si impetretur. *Gom. in reg. 120.*
- 3 Non est locus si quis petat in forma juris aliquem privari. *Gom. in reg. 135. vid. Cass. 14. super reg.*
- 4 Non dat de regula privatus ob non solutionem. *Gom. in reg. 154.*
- 5 Qui mortuo actore obtinuit sententiam contra interesse putantes, & possedit anno, non potest dare de regula contra obtinentem se subrogari gratiose in jus actoris. *Gom. in reg. 168.*
- 6 Si subrogatus gratiose cedat literis non expeditis in alium, qui expediat suam, & illius subro-

- gationem gratiosam, non erit locus regulæ, tamen potest in præjudicium possessoris declarare formam expediendi sui prædecessoris, nisi constet aliis probationibus antequam sit cessum. *Gom. in reg. 169. Imo potest omni meliori modo. A. A.*
- 7 Qui non sunt pacifici contra omnes non gaudent beneficio regulæ. *Jo. P. 59. Mohed. 240.*
- 8 Possidens per annum beneficium litigiosum cum prædecessore, sed ipse nunquam est citatus, neque subrogatus gratiose, non potest dare de regula. *Mohed. 240. quia vitium est reale. A. A.*
- 9 Non est locus regulæ in Præceptorii Hierosolymitanis, quæ sunt ad nutum amovibiles. *Mohed. 170. 169.*
- 10 Impetratio motu proprio facta non subjacet regulæ. *Aug. 3. 196.*

CAPUT III.

De possessione pacifica.

- 1 Lis super possessorio impedit pacificam possessionem. *Gom. in reg. 137.*
- 2 Possessio pacifica interrumpitur si molestetur super possessione, & fructibus. *Gom. in reg. 145. 140.*
- 3 Per sententiam, & rem judicatam pro possessore ipse efficitur pacificus. *Gom. 14. in reg. 138.*
- 4 Possessio pacifica interrumpitur per citationem valide decretam, & nulliter executam, si probetur scientia, secus si nulliter est decreta, & bene executam. *Gom. in reg. 139. vid. Crescent. 73.*
- 5 Commissio, & citatio obtenta per assertum intra annum, & ratificata post annum non impedit pacificam possessionem. *Gom. in reg. 150.*
- 6 Si tempore impetrationis possessio est pacifica, licet postea fiat litigiosa, est locus regulæ. *Gom. in reg. 152.*
- 7 Cetera vid. in reg. 33. c. 3.

CAPUT IV.

De Citatione intra sex menses.

- 1 Minor est citandus intra sex menses ad comparandum legitime. *Cresc. 182.*
- 2 Si possessor intra sex menses ultro se offerat, aut causam committi faciat, sufficit. *Cresc. 222.*
- 3 Si possessoris nomine fuit per assertum procuratorem impetrata commissio intra sex menses, & post sex ratificatis actis constituatur idem procurator, possessor utitur regula, secus si fateatur commissam esse causam de ejus mandato. *Cresc. 230.*
- 4 Si possessor citet impetrantem intra sex menses est satisfactum regulæ. *Gom. in reg. 165.*
- 5 Lis super petitorio, non super possessorio est movenda. *Gom. in reg. 166.*
- 6 Principalis, vel procurator est citandus etiam nulliter, nec sufficit datam mandati esse intra tempus. *Mohed. 191. Put. 5. hoc tit.*
- 7 Si intra sex menses possessor cedat, vel decedat, non est locus regulæ. *Cass. 16. super reg.*

CAPUT V.

Intra annum causa est expedienda.

- 1 Sententia intra annum in possessorio non suffragatur. *Cresc. 238.*

- 2 Petitorium suspensum per adversarium dat excusationem etiam si succumbat in eo. *Cresc.* 242. neque per commissionem solam super spolio censetur esse suspensum. *Gom. in reg.* 172.
- 3 Impeditus facto Judicis non tenetur protestari. *Cresc.* 235.
- 4 Aut fiat protestatio, aut probetur impedimentum Judicis. *Gom. in reg.* 175.
- 5 Sufficit probare impedimentum, neque requiritur protestatio. *Gom. in reg.* 174.
- 6 Si fuit facta diligentia de expediendo causa intra annum coram Judice, & Judex noluit, excusatur etiam aliis annis. *Cresc.* 239.
- 7 Impeditus ab Ordinario ne causa expediatur intra tempus regulæ excusatur, sed tutius est protestari. *Gom. in reg.* 193. *Peregr.* 88.
- 8 Si intra annum regulæ moriatur possessor non tenetur impetrans prosequi contra subrogatum. *Gom. in reg.* 167. vel si cedat *Cass.* 17. *super reg.* nisi remanserit in possessione. *Put.* 6. *hoc tit.* Idem si decedat intra annum impetrans. *Cass.* 17. *super reg.*
- 9 Annus computatur a die executæ citationis, vel producti mandati. *Gom. in reg.* 305. vel a die litis inceptæ, vel a die, qua procurator fuerit citatus in Curia. *Put.* 5. *hoc tit.*
- 10 Feriarum tempora non subducuntur, nisi sint inopinata. *Gom. in reg.* 171.

CAPUT VI.
De Decreto irritanti.

- 1 Regula potest opponi in quacumque instantia. *Gom. in reg.* 297. *Cass.* 12. *super reg.* & inficit omnia præcedentia, etsi post rem judicatam detur de ea. *Id. Cass.* & si fuerit præfixus terminus ad docendum de nullitate. *Put.* 17. *de dilat.*
- 2 Etiam post executoriales, & sequestrum innovatum, quia annullat impetrationem cum inde sequutis. *Gom. in reg.* 116. *Jo. P.* 53.
- 3 Violans sequestrum nullum propter regulam hanc amittit jus suum. *Gom. in reg.* 117.
- 4 Verba regulæ, & quæcumque inde secuta, non inficiunt novas provisiones. *Gom. in reg.* 175. neque accessus, & regressus. *Ibid.* 176.
- 5 Ultima clausula refertur ad omnia, & sine sententia declaratoria si quis incidit in partem aliquam regulæ, beneficium non est litigiosum. *Jo. P.* 79. *contr. Gom.* 9. 82.
- 6 Quando regula non servatur extinguitur lis, & Ordinarius potest providere. *Put.* 2. *de ann.* 12. *ut lit. pend.*
- 7 Potest opponi de regula, licet fuerit datus terminus ad docendum de nullitatibus. *Put.* 4. *de annal.*

CAPUT VII.
Communia Regulæ de annali.

- 1 Prima pars regulæ, cui solet derogari, est de nomine, & cognomine possessoris. Secunda cui non solet derogari, ut intra sex menses citatio. Tertia ut intra annum causam expediatur. *Aug.* 3. 780.
- 2 Utrum hæreticus, vel ejus successor possit dare de regula contra impetrantem. *Cass.* 14. *super reg.*
- 3 Materia est realis. *Cass.* 16. *super reg.*

- 4 Derogatio de annali intelligitur quoad primam partem. *Put.* 3. *hoc tit.* nisi dicatur in totum *A. A.*
- 5 Si quis resignet in favorem certæ personæ non servata forma hujus regulæ, resignatarius nihil capit, etsi postea obtineat gratiam si neutri, vel novam provisionem cum derogatione hujus regulæ. *Put.* 8. *de renunc.* nisi supplicatione bene expedita literæ fuerint subreptitæ, vel non fuerit prosequutus formam regulæ. *Id.* 9. *cod.*

R E G U L A XXXIII.

DE TRIENNALI.

CAPUT I.

Est locus Regulæ.

- 1 Regula suffragatur possessori malæ fidei. *Cresc.* 236. *Gom. in reg.* 224.
- 2 Item in illegitimo. *Gom. in reg.* 198. *Id.* 2. 399.
- 3 Execrabilis defenditur regula, præsertim si triennio utrumque beneficium curatum possedit, etsi non constet esse promotum, licet si urgerent probationes eum non esse intra annum non promotum, non defenderetur. *Gom. in reg.* 182. Si vere probatur. *Gom. in reg.* 201.
- 4 Tuetur possessorem tertium parochialium. *Gom. in reg.* 311.
- 5 Simoniacus ignorans defenditur regula. *Gom. in reg.* 188. non realis. *Ibid.* 185. nisi superveniat titulus, & possideat triennio. *Ibid.* 191.
- 6 Habet locum in Commenda perpetua. *Gom. in reg.* 180. *Jo. P.* 80. *Mohed.* 247.
- 7 Defendit spoliatorem contra subrogatum in jus spoliati non facta mentione actionis spoliæ. *Gom. in reg.* 184. contra spoliatum vero, vel ejus subrogatum facta mentione, licet habeat rem judicatam super spolio, non defenditur regula. *Gom. in reg.* 312. *Jo. P.* 82. dubito *A. A.*
- 8 Minor, qui tenuit beneficium curatum triennio sine dispensatione, juvatur regula, quia præsumitur dispensatus, & non est casus exceptus. *Gom. in reg.* 196.
- 9 Resignans ex causa permutationis, quia remansit in possessione per triennium, adversus tertium non defenditur regula. *Gom. in reg.* 205.
- 10 Licet resignans, vel ejus successor probent post possessionem resignatarii alium esse deputatum Restorem, & alios actus fecisse, Resignatarius gaudet privilegio regulæ. *Gom. in reg.* 327.
- 11 Qui ingressus est possessionem lite pendente inter duos, gaudet privilegio regulæ. *Gom. in reg.* 223.
- 12 Decretum in certo corpore beneficii non inficit possessionem triennem, & possessor utitur exceptione regulæ. *Gom. in reg.* 226. non *A. A.*
- 13 Decretum regulæ de valore non obstat excipienti de hac regula. *Cass.* 11. *in reg.* *Gom. in reg.* 226. 326. *Mohed.* 67.
- 14 Si quis promisit solvere pensionem cum regressu in eventum nullitatis pensionis, & fructus erant alii reservati, licet pensio sit nulla, tamen si possedit triennio utitur regula. *Mohed.* 67.
- 15 Regula excludit eum, qui venit per restitutionem in integram, nisi metu fuerit impeditus. *Cass.* 2.

Cass. 2. de rest. in integr. Gom. in reg. 328. vel alio impedimento probabili, ut est litigare per tres instantias super fructuum liquidatione. Put. 1. eod. tit.

CAPUT II.

Non est locus Regulae.

- 1 Non est locus regulæ, si possessor intra biennium resignavit porrecta tantum supplicatione, & postea fuit præstitus consensus. *Cresc. 36.*
- 2 Exceptio regulæ est personalis. *Cass. 10. super reg. ideo successor opponere non potest. Gom. in reg. 192.*
- 3 Et si sit subrogatus gratiose in jus triennalis non opponit hanc exceptionem, nisi fuerit ei specialiter concessum. *Gom. in reg. 193. Mohed. 25. concedi enim debet. A. A.*
- 4 Qui amisit possessionem per rei judicatz executionem si petat restitutionem in integrum, pro ut de jure, non admittitur ad exceptionem hanc. *Gom. in reg. 207. nisi dolo procuratoris omiserit allegare exceptionem, vel alio impedimento.*
- 5 Non enim datur restitutio in integrum adversus regulam de triennali. *Gom. in reg. 928. Imo datur A. A. vid. Cassad. 2. de restit. in integr.*
- 6 Regula non comprehendit Hospitalia, nisi solita concedi in titulum beneficii. *Gom. in reg. 308. Mohed. 343.*
- 7 Non habet locum in beneficiis jurispatronatus. *Gom. in reg. 310. Imo habet Ibid. distinguendum arbitror, an possideat præsentatus a patrono, necne. A. A.*
- 8 Si quis triennio possidet, sed hodie non possidet, non utitur exceptione. *Gom. in reg. 318. nisi lite pendente amiserit. A. A.*
- 9 In manualibus non est locus regulæ. *Gom. in reg. 329. Mohed. 169. neque in Hospitalibus. Put. 3. hoc tit.*
- 10 Regulæ non est locus si quis commisit causam, & obtinuit citationem, etsi committat literis non expeditis. *Put. 2. hoc tit. tam juris, quam facti molestia interruptit possessionem. Cas. 6. super reg.*

CAPUT III.

De Possessione pacifica.

- 1 Sufficit constare de citatione per mandatum adversarii, in quo sit confessio citati. *Cresc. 5.*
- 2 Licet possessor fateatur per literas se habuisse notitiam citationis decretæ contra eum ante completum triennium, non desinit esse pacificus. *Gom. in reg. 231.*
- 3 Possessor pacificus dicitur, cui non movetur quæstio judicialis, vel extrajudicialis super beneficio. *Gom. in reg. 229.*
- 4 Possessio pacifica interruptitur per appellationem extrajudicalem non prosequutam, & desertam, sed si post desertionem triennio possidisset utitur exceptione regulæ. *Gom. in reg. 230. Mohed. 105.*
- 5 Lis non dicitur pendere per extrajudicalem appellationem si causa non est commissa, si vero est commissa, licet postea deferatur, est interrupta triennalis. *Mohed. 104.*
- 6 Si possessor faciat committi causam, licet non

exequatur citationem intra decennium non dicitur pacificus. *Gom. in reg. 232. Cass. 6. super reg.*

- 7 Si non potuit citari possessor propter bella, deducitur tempus belli. *Gom. in reg. 234.*
- 8 Cui fuit mota lis literis non confectis juvatur regula. *Gom. in reg. 330.*
- 9 Committens causam, nec faciens exequi citationem, non impedit, quin possessor fiat triennalis. *Mohed. 16. Sed si ipse erat possessor non utitur regula. Cas. 6. super reg.*
- 10 Possessio pacifica interrupta ad instantiam unius prodest aliis. *Gom. in reg. 203. Jo. Pau. 59.*
- 11 Lis cum prædecessore nocet successori, qui nunquam fuit in lite, nisi simus in ea parte regulæ antiquas lites penitus extinguentes. *Jo. Pau. 59. Mohed. 240. in qua re tertius, & quartus intellectus. Gom. in q. 6. approbantur. Gom. in reg. 238.*

Cetera vide *in reg. 32. cap. 3.*

- 12 Lis coram iudice sæculari super spolio facit non pacificum possessorem. *Aug. 3. 332.*
- 13 Juris, & facti molestia interruptit pacificam possessionem, licet effectus facti non duret, nisi durante facto. *Cass. 6. super regul.*
- 14 Pupillus major infante non habens tutorem, si fuerit citatus, non utitur regula. *Put. 6. hoc tit.*

CAPUT IV.

De Titulo colorato.

- 1 Possidens domino præsumitur habere titulum, & utitur regula. *Cass. 8. super reg. vide Abb. 18. si post decennium possideat triennio. Gomef. in reg. 208. quod non placet A. A.*
  - 2 Qui habet titulum coloratum redactum ad non titulum, puta ad resignationem ejus, qui nihil habebat, utitur exceptione regulæ. *Gom. in reg. 320.*
  - 3 Provisus de beneficio vacante in Curia, de qua re est facta mentio, licet ex alia causa titulus sit nullus habet titulum coloratum. *Gom. in reg. 321. Cassad. 9. super reg. secus si non fiat mentio. Cassad. ibid.*
  - 4 Qui cum titulo nullo, vel subreptitio est ingressus possessionem, puta, in quo tacuit perceptionem malam fructuum, habet titulum coloratum. *Gom. in reg. 324. Put. 5. hoc tit.*
  - 5 Resignatio reservata pensione libera, & exempta, si consensus resignati non est cum illa qualitate, non est titulus coloratus, nisi probetur pertinentia. *Jo. Pau. 63. Gom. in reg. 210. Put. 4. hoc tit.*
- Cetera vide *sub tit. de restit. spol. cap. 3.*
- 6 Nova provisio est titulus coloratus, licet non constet de acceptatione. *Gom. 2. 29.*
  - 7 Provisio Capituli non est titulus coloratus, nisi probetur pertinentia collationis. *Gomef. 2. 30.*
  - 8 Provisus ab Ordinario de principali Dignitate in Collegiata potest dare de regula, non obstante regula de triennali. *Cass. 7. super reg. Gom. in reg. 211.*

CAPUT V.

De prorogatione Regulae de triennali.

- 1 Prorogatio regulæ obtenta per unum ex colligantibus prodest venienti pro interesse. *Gom. in reg. 202.*

- 1 Si non habens jus obtineat prorogationem, & cedat in habentem bonum jus, excluditur uterque. *Gomes. in reg. 204. Jo. Pau. 42. Mohed. 58.*
- 3 Si in prorogatione petita fuit narrata causa bellorum, quæ est falsa, est nulla prorogatio, quia solet concedi sine causa. *Gom. in reg. 235.*

C A P U T VI.

Communia de Regula de triennali.

- 1 Stante regula nullus auditur in petitorio, neque in possessorio. *Gom. in reg. 209. 235. præterquam in spolio. Cass. 5. de rest. spol.*
- 2 Possessio capta per amicum, si post biennium ratificetur, & continuetur per annum, non facit quem esse triennalem. *Gom. in reg. 237. videndum an amicus vere, vel præsumptivè præservaverit. A. A.*
- 3 Impetrationes factæ ante triennium annullantur. *Gom. in reg. 315. ad effectum molestiæ tantum. A. A.*
- 4 Secunda regula jus bonum nunquam permittit, & mortuo naturaliter, vel civiliter triennali contra successorem potest procedi. *Gom. in reg. 195. nisi obstet allegatio Lapi. A. A.*

R E G U L A XXXIV.

DE PUBLICANDIS RESIGNATIONIBUS.

C A P U T I.

Est locus Regula.

- 1 Regula comprehendit Cardinales. *Gom. in reg. 335. Mohed. 143. Put. 2. hoc tit.*
- 2 Regula habet locum in nominationibus. *Gom. in reg. 333.*
- 3 Item in gratiis expectativis. *Gom. in reg. 261. Imo regula de publicandis accipit. A. A.*
- 4 Regula procedit etiam si reservet sibi fructus, sive sit aliqua denominatio, & residentia, quæ non fuerit reservata, sive non sit residentia. *Gom. in reg. 249. si vero reservetur etiam denominatio, & servitium, non subjacet regulæ. Gomes. ibidem. Paul. 3. contra A. A.*
- 5 Olim non habebat locum si ex causa permutationis fieret resignatio. *Put. 6. hoc tit. Gom. in reg. 250. 331. Aug. 3. 704.*

C A P U T II.

Non est locus Regula.

- 1 Si resignatio est facta tempore unius Pontificis, obitus resignantis tempore alterius, neutrius regulæ est locus. *Crescent. 146. Gom. in reg. 252. 353. Jo. Paul. 20. 36.*
- 2 Si primus resignatarius vivente resignante possessore cedat, vel decedat, non est locus regulæ, quia secundus non tenetur publicare. *Cresc. 227. Gom. in reg. 242.*
- 3 Regula non procedit in cessione juris tantum. *Gom. in reg. 260.*
- 4 Non habet locum in resignante ex causa permutationis. *Gom. in reg. 250. 331. Aug. 3. 704. Put. 6. hoc tit.*
- 5 Si resignans moriatur civiliter non est locus regulæ. *Gom. in reg. 259.*
- 6 Si aliquod desit ex tribus requisitis, non est locus regulæ, nam si est falsa publicatio, vel si non decedat in possessione resignans, vel si cœ-

Tem. VI.

perit possessionem resignatarius, & continuaverit per aliquot menses, non est locus regulæ. *Aug. 3. 213.*

- 7 Si possessio capta est per resignatarium, dicenti decessisse in possessione resignantem incumbit onus probandi. *Aug. 3. 235.*

C A P U T III.

De Publicatione.

- 1 Publicationis tempus a die consensu numerandum. *Crescent. 226. sed Pauli, & Julii III. tempore a die datæ. Gom. in reg. 254. sed si consensus præstatur post obitum valide, non est locus regulæ, nec huic extensioni. Put. 5. super reg. 7. Peregr. 103. sed in contrarium est declaratoria Paul. III. A. A.*
- 2 Nova provisio etiam nulla supplet diligentias publicationis. *Sim. 24. 25. Cass. 22. super reg. Gom. in reg. 142. 257.*
- 3 Tempus datum ad publicandum non censetur datum ad petendam possessionem. *Gom. in reg. 255.*
- 4 Publicatio est facienda etsi populo sit nota resignatio. *Gom. in reg. 258.*
- 5 Si citatio est exequuta in valvis Ecclesiæ, de qua agitur, cum narrativa resignationis, non habetur loco publicationis. *Gom. in reg. 258.*
- 6 Publicatio resignationis in simplicibus sitis in Ecclesia ubi divina administrantur, non est facienda coram notario, & testibus tantum. *Gom. in reg. 333.*
- 7 Adepto possessionis cum continuatione aliquot mensium habet vim publicationis. *Gomes. in reg. 334. non sufficit litem movere super possessione. Aug. 3. 397. nec capere, & deputare Capellanum. Aug. 3. 547. continuatio per mensem sufficit. Aug. 3. 796.*
- 8 Publicatio est faciendâ in loco beneficii. *August. 3. 547.*

R E G U L A XXXV.

DE NON APPELLANDO ANTE DIFFINITIVAM.

- 1 Hic regulæ renuciari non potest, quia concernit favorem publicum. *Gom. in reg. III.*
- 2 Regula dum loquitur de commissionibus appellationum, non habet locum in mixtis una cum negotio principali. *Gom. in reg. 105.*

REGULA XXXVI. Commissioni post conclusionem non stetur, nisi ei derogetur.

REGULA XXXVII. De literis super amovibilibus ad nutum.

REGULA XXXVIII. De clausula commissionis resignationis.

REGULA XXXIX. De supplendis defectibus,

REGULA XL. De derogatione Jurispatronatus.

REGULA XLI. De Commendis.

REGULA XLII. De Reformationibus.

R E G U L A XLIII.

DE CONSENSIBUS PRÆSTANDIS IN RESIGNATIONIBUS, ET PENSIONIBUS.

- 1 Verba Bullarum, ad id accedente expresso consensu, interpretantur ex stylo, id est, quia

P p p p

quia

quia accessit. *Peregr. 73. secus in supplicatione A. A.*

REGULA XLIV. *De vacantibus per ingressum Religionis.*

REGULA XLV. *De vacantibus per modum exprimendum.*

REGULA XLVI. *De Exequutore nomine proprio nominando.*

REGULA XLVII. *De dispensationibus in gradibus prohibitis.*

REGULA XLVIII. *Super defectu natalium.*

REGULA XLIX. *Super defectu ætatis.*

REGULA L. *Super defectu natalium nobilium, & graduatorum.*

REGULA LI. *De incompatilibus.*

REGULA LII. *De duabus parochialibus, & dignitatibus.*

REGULA LIII.

DISPENSATIO NON SUFFRAGETUR LITERIS NON EXPEDITIS.

- 1 **H**uic regulæ non subjacent dispensationes factæ ab inferioribus. *Gom. in reg. 58.*
- 2 Regula non habet locum si dispensatio fuit obtenta tempore factæ gratiæ beneficiorum incompatibilium, secus si ante, vel post obtineatur dispensatio. *Gom. in reg. 61. Cass. 35. super reg. vid. Peregr. 101.*
- 3 Non dicitur execrabilis, qui habet dispensationem supplicationis, regula habet locum in dispensationibus, quæ per expeditores limitari solent. *Cass. 36. super reg.*
- 4 Si fuit expressus defectus, & Papa concedit gratiam, videtur dispensare non obstante hac regula. *Put. 15. de disp. dubito A. A. Vide eund. 6. de disp.*

REGULA LIV. *De non promovendis.*

REGULA LV. *De fructibus in absentia.*

REGULA LVI. *De duobus Decematibus in Alemania non obtinendis.*

REGULA LVII. LVIII. LIX. *De indulgentiis.*

REGULA LX. *De pluribus beneficiis petitis.*

REGULA LXI.

DE VALORE.

CAPUT I.

Est locus, vel non est, Regulæ.

- 1 **R**egula habet locum in provisione Legati. *Cresc. 30. Gom. in reg. 240.*
- 2 Habet locum in gratiis de vacaturo. *Gom. in reg. 242.*
- 3 Non est locus in Consistorialibus, neque in Monasteriis Monialium. *Gom. in reg. 241.*
- 4 Non est locus contra utentem regula de trienniali. *Cass. 11. in reg. Gom. in reg. 228. 326. Mohed. 67.*
- 5 Non habet locum regula in fructibus, qui dantur existentibus in civitate per decem menses, etsi numquam intrent Ecclesiam, sed in his, quæ in portatis habentur. *Mohed. 182. Put. super hac reg. non qui Romam afferunt, ne cambia detrahantur. Put. super hac reg. 5. hoc tit. Aug. 3. 743. 791.*
- 6 Non habet locum in regressibus, si valor est bene expressus in prima. *Cass. 18. super reg. non placet A. A.*

- 7 Non habet locum in beneficiis commendatis ad tempus. *Put. 2. hoc tit.*

CAPUT II.

De probatione valoris, & excusatione.

- 1 Valor, non negatus etiam probari debet ab impetrante non ab expectante, præsertim in forma pauperum. *Simon. 38. Imo expectans in forma pauperum tenetur probare valorem. Cresc. 24. & omnes expectantes. Gom. 57. 60. Fab. 32. valor est pars gratiæ, & est aequaliter probandus. Aug. 3. 418.*
- 2 Valor non probatur ad impugnationem gratiæ, nisi dicatur deductis oneribus. *Cresc. 29.*
- 3 Arrandamenta, vel fama publica sufficiunt ad excusationem impetrationis. *Cass. 19. super reg. Imo plura arrandamenta, & plures literæ prædecessorum, & fama publica de valore excusant impetrantem. Gom. in reg. 245. sola arrandamenta, & impetrationes prædecessorum sine testibus, & publica voce, & fama non excusant. Jo. Pau. 50. solæ impetrationes prædecessorum non excusant. Aug. 3. 497.*
- 4 Valor decem aureorum est probandus, ut sit locus regulæ. *Aug. 3. 497. non quinque ante, quinque post, ut ait. Gom. A. A.*
- 5 Deducitur onus servientium in ecclesia curata salta saltem unius clerici. *Cass. 19. super reg.*
- 6 Regula contra fraudantes expeditores habet locum contra eos, qui libros taxæ defraudant. *Put. 6. super reg.*
- 7 Ob taxationem decimæ non excusatur etiam minor 25. *Put. 4. hoc tit. Peregr. 125.*
- 8 Excusatur, qui expressit secundum taxationem Cancellariæ. *Cass. 19. super reg.*

CAPUT III.

Communia de valore.

- 1 Secundæ literæ expeditæ virtute reformationis, in qua nihil dicebatur de valore, valent etiam si in primis literis sint expressi fructus ad 24. in secundis ad 50. *Cresc. 11.*
- 2 Valor expressus in retentione non potest augeri in secunda expeditione, licet in supplicatione dicatur, quod valor habeatur pro expresso. *Cresc. 19.*
- 3 Si duæ bullæ reperiantur sub eadem data, quæ habet bene valorem, præsumitur prius expedita. *Cresc. 20.*
- 4 Si in gratia si neutri non est expressus valor, sed in clausulis dicitur verus valor augeri possit non obstante regula, sufficit. *Jo. Pau. 48.*
- 5 Si fructus sint servati propria auctoritate percipi..... computantur, ut in literis sunt expressi. *Gom. in reg. 243.*
- 6 Debens pensionem non tenetur solvere in auro, sed valorem in moneta. *Gom. in reg. 244.*
- 7 Valor terrarum potest probari per testes dicentes articulum verum, quia vicini. *Gom. in reg. 246.*
- 8 Si quis petat duo beneficia, quorum fructus cujusque 25. non excedit, non poterit expedire alterum in 30. alterum in 18. *Aug. 3. 245.*
- 9 Si petat duo beneficia alterum in 28. in ..... cum potestate diminuendi, & dividendi, alterum augeri potest, utrumque non potest. *Aug. 3. 720. 4. Put. 3. hoc tit.*

10 Fructus qui presentibus tantum in Civitate dantur non pertinent ad hanc regulam. *Mohed. 182. 791. Put. 1. hoc tit. Ubi vide.*

11 Tempore malæ expeditionis vacat beneficium non tempore impetrationis, si in supplicatione est expressus valor non in literis. *Peregr. 123.*

REGULA LXII. De clausulis in beneficiis vacantibus.

REGULA LXIII. De qualitatibus beneficiorum exprimendis.

REGULA LXIV. De vacantibus per contractum matrimonii.

REGULA LXV. De Religiosis recipiendis.

REGULA LXVI. De translatione Religiosorum.

REGULA LXVII. De clausula, si est ita.

REGULA LXVIII. Petenti de vacaturo.

REGULA LXIX. Executoriales dentur sub plumbo.

DE REGULIS NOVIS.

1 Regula non procedit in executorialibus extra curiam impetratis. *Gom. in reg. 59.*

REGULA I. Renovatio decimarum, & impositionum, ac suspensio Indulgentiarum.

REGULA II. Revocatio facultatum percipiendi premium officiorum.

REGULA III. De augendo fructus ad tertiam.

REGULA IV.

DE ABSOLUTIONE, ET INSORDESCENTIBUS.

1 Absolutio in casibus regulæ non suffragatur eis, qui per plures annos inforduerunt, licet si petissent, obtinuissent. *Jo. Pau. 94.*

REGULA V. Officiales non emigant ultra debitum.

REGULA VI.

CARDINALES NON COMPREHENDUNTUR SUB REGULIS EXPECTATA PRIMA EXPEDITIONE.

1 Non obstante hac regula per regulam, qua Prothonotarii, & alii declarantur esse continui commensales perpetue derogatur indultis Cardinalium. *Gom. in reg. 9.*

2 Regula non procedit, quando in ipsa nova regula fit mentio Cardinalium cum clausulis generalibus. *Cass. 38. in reg. ubi dicit esse Lenio.*

REGULA VII.

DE OCTO MENSIBUS.

1 Regula habet locum etiam in novis provisionibus. *Gom. in reg. 118. Mohed. 73.*

Put. 1. hoc tit. etiam si nova provisio sit, quæ redderet resignationem nullam in partibus. Put. 3. hoc tit. de mense.

2 Regula impedit Legatos apostolicos, & solum præservat Cardinales Ordinarios collatores. *Cresc. 218. & præservat alternativam. Put. 3. de præb. tamen Cardinales non obstante hac præservazione subjacent regulæ modificatoriæ indultorum. Put. 4. in reg. de 8. mensib. vid. Mohed. 154.*

3 Impedit optiones. *Mohed. 297. Put. 4. de consuetud.*

4 Si beneficium pertinet ad collationem Cardinalis, & vacat in mente reservato, non est reservatum, & si Cardinalis non provideat devolvitur ad Archiepiscopum. *Jo. Pau. 18.*

5 Facultas nominandi data Regi, etiam in mensibus Ordinariorum non includit reservata ex regula postea facta. *Jo. Pau. 39.*

6 Qui capit per clausulas generales beneficium impetratum per obitum, tenetur exprimere mensem. *Aug. 3. 770. Put. 4. hoc tit. in reg. de mense.*

7 Beneficia dicuntur generaliter reservata, quæ Leo generaliter reservavit per regulam in sex mensibus, non vero specialiter. *Cass. 3. de reserv.*

8 Regula capit beneficia juris patronatus, quæ non constat esse ex dotatione, & fundatione. *Put. 9. & 19. de jur. patr. non capit beneficia patronatus laicorum, & clericorum mixtim. Put. 8. eod. & 3. super reg. 8. mens.*

9 Stante regula, provifus vigore indulti tenetur expedire novam provisionem. *Put. 2. de pub.*

10 Nuntius habens facultatem providendi beneficia non excedentia 24. etiam in mensibus reservatis poterit providere etiam in aliis quatuor. *Put. 30. de privil.*

11 Concurrentibus duobus altero provifus a Papa possessore, altero priore in data ab Ordinario, tenetur provifus ab Ordinario probare vacationem in mense Ordinarii. *Put. 13. de probat.*

12 Mensis Ordinarii non est facienda mentio. *Put. 2. hoc tit. de mens.*

13 Si beneficium vacat de jure tantum, & non de facto, est locus regulæ. *Put. 4. hoc tit. de mense. Peregr. 162.*

14 In reservatis non est locus regulæ. *Put. 4. hoc tit. de mense. Peregr. 122.*

15 Si vigore Statuti Ecclesiæ Portiones conferantur clericis de choro, & Canonicatus Portionariis obstat hæc regula, & intelligitur cum licet. *Put. 5. de 8. mens.*

16 Nuntius potest providere beneficia juris patronatus. *Put. 7. de 8. mens.*

17 An hæc regula duret usque ad fulminationem processuum, vel usque ad datam expectativarum? *Vid. Peregr. 7. Put. 1. de concess. præb.*

18 Tempore expectativarum cessat regula, & Ordinarii possunt providere in omnibus mensibus. *Peregr. 120.*

19 Regula quod processus subscribantur a Datario, si quis non est in rotulo nominatus, sed si est unus de collegio nominatus, sufficit. *Put. 7. super reg.*

DE REGULIS SUPER GRATIIS EXPECTATIVIS.

1 Regula concedens prærogativas expectantibus in forma pauperum non habet locum in Canonicatibus, & præbendis ecclesiæ collegiatae. *Cass. 8. de concess. præb.*

REGULA I. II. III. IV. V. VI. De pauperibus expectant.

REGULA VII. VIII. De clausulis, & taxis expectativarum.

REGULA IX. De derogatione Statutorum.

REGULA X. *Graduati præferantur aliis in parochialibus.*

REGULA XI. *De dignitatibus obtinendis.*

REGULA XII. *De non examinandis graduatis.*

REGULA XIII. *De Hospitalibus.*

REGULA XIV.

NE EXTRA NATIONEM.

1 **G**Ratia perinde valere derogatoria hujus regulæ est expedienda ante vacationem beneficii. *Cass. 33. in reg.*

REGULA XV.

NEMO ACCEPTET LITERIS NON EXPEDITIS.

1 **S**I post expectativam impetratur derogatio regulæ de idiomate, ut nullus extra nationem, neque expediatur ante vacationem, est locus regulæ. *Cass. 33. super reg. dubito A. A.*

2 Hæc regula non habet locum contra mandata, sive reservas post revocationem concessas expectativarum, vel ante fulminationem concessas. *Put. 1. de concess. præb. C. 16. super reg. Peregr. 7.*

3 Regula procedit etiam in gratia perinde valere, & aliis sine quibus prima gratia erit nulla. *Crescent. 197.*

4 Propter fraudem nominatio diocesis fieri debet in loco non suspecto, vel in literis, etsi dicatur quod possit in literis. . . . *super reg. 126.*

REGULA XVI.

DE DUABUS EXPECTATIVIS.

1 **H**ÆC regula non habet locum in mandato juxta formam. c. *Mandatum, de reserv. Cass. 34. in reg.*

2 Exceptis expectativis potest quis habere duas gratias ejusdem beneficii. *Mohed. 213.*

REGULA XVII. *De servitoriis.*

REGULA XVIII.

DE RESERVATIS.

1 **S**criptores non possunt acceptare unum reservatum, nisi sit regulare. *Peregr. 45.*

REGULA XIX.

DE INSINUATIONE, ET PUBLICATIONE ACCEPTATIONUM.

1 **R**egula comprehendit reservationes cum beneficio acceptandi, quia sunt pingues expectativæ. *Cresc. 25. Gom. in reg. 261. Put. 1. de concess. præb. Item uniones cum clausula, ex nunc, prout ex tunc. Cass. ubi sup. non placet A. A.*

2 Possessio capta coram aliquibus non constitit de continuatione non habet vim publicationis. *Fab. 13. nec sufficit præsumptio continuationis, nec confessio non acceptata, sed impugnata. Fab. 26. continuata per mensem habet vim publicationis. Cass. 26. in reg.*

3 Regulæ, quæ requirit publicationem in certo loco, satisfiit, si fiat in alio propter non tutum accessum in illo. *Cass. 1. de dol. C. cont.*

4 Nova provisio supplet omnes partes regulæ. *Cass. 23. super reg.*

5 Impetratio facta pendente termino publicationis non valet, etsi deficit in diligentibus acceptans. *Cass. 24. super reg. Intellige, post promotionem. A. A.*

6 Si acceptans cedat, vel decedat intra tempus regulæ non tenetur ipse, nec resignatarius ad diligentias. *Cass. 27. in reg.*

7 Sede vacante potest fieri publicatio in acie Campi Floræ, & in valvis Cancellariæ. *Cass. 28. in reg.*

8 Breve communicatorium Privilegiorum facit ut quis non teneatur ad diligentias. *Put. 28. de privil. contra tamen in Secretariis, qui gaudent privilegiis Scriptorum in assequutione beneficiorum. Put. 54. de privileg. C. 2. 24.*

9 Cubicularii non tenentur ad diligentias, si tamen post tempus acceptationis, & publicationis non sint Cubicularii, tenentur ad diligentiam citandi intra annum. *Put. 55. de privil.*

10 Publicatio acceptationis non inducit per possessionem nullam, vel non captam, nec ex lite mota per ipsum. *Put. 3. de public. resign.*

11 Si regula hæc revocetur intra tempus non tenetur quis publicare. *Put. 4. in reg. de public.*

REGULA XX.

DE MENSIBUS ORDINARIORUM.

1 **I**N quatuor mensibus Ordinarium sede Episcopali vacante expectantes non possunt acceptare. *Mohed. 310. Put. 6. de concess. præbend.*

2 Expectativæ censentur esse concessæ in omnibus Ordinariis, sed impediuntur propter hanc regulam. *Put. 41. de concess. præbend. C. 21. de præb.*

3 Si in nova provisione dicatur beneficium vacasse in mense Ordinarii, & illud acceptasse prout ex forma gratiæ suæ poterat, nova provisio est subreptitia, neque privilegia Scriptorum juvant, quoniam intelliguntur a Rota in regulis. *Put. 22. de præb. C. 8. de privil. neque sunt in usu. Aug. 3. 716.*

REGULA XXI.

DE PLURIBUS EXPECTANTIBUS, ET ALIQUIBUS DEFICIENTIBUS.

1 **S**I fortior non publicaverit, & debitor obtineat novam provisionem intra tempus datum utrique vincit fortiozem et iam si possideat. *Cass. 21. super reg. nisi continetur per mensem in possessione, quæ æquipollit publicationi. Cas. 26. super reg.*

2 Si prior in data, vel habens pinguis decretum deficiat in diligentibus, perinde est ac si non acceptasset, & debitor qui intra idem tempus accepit, & non deficit, obtinebit. *Put. 35. de concil. præb.*

REGULA XXII.

DE MOTU PROPRIO EXPECTATIVARUM.

1 **M**otus proprius expectativæ non tollit facultatem optandi. *Cassad. 4. de conc. præbend.*

REGULA XXIII.

REVOCATIO EXPECTATIVARUM, MANDATORUM, RESERVATIONUM, INDULTORUM, FACULTATUM NUNCIORUM, ET ALTERNATIVARUM.

1 **R**evocatio gratiarum non comprehendit regressum, neque creationem in Canonicum

cum

- 1 cum confirmatum a Papa. *Gomes. in reg. 281. Put. 27. de concess. præb.*
- 2 Revocatoria gratiarum non comprehendit beneficia, quæ antea vacabant. *Mohed. 156.*
- 3 Revocatoria Indulgentiarum, & facultatum nominandi non habet locum ubi non sunt expectativæ. *Gom. in reg. 296.*
- 4 Revocatoria facultatum Nunciorum non tollit quin Nuncius possit disponere de beneficiis de jure patronatus non comprehensis sub expectativis, ut prius. *Mohed. 317.*
- 5 Revocatoria alternativarum excipiens concessa nationibus non comprehendit concessa Capitulo Viridunen. ad instar nationis Germaniæ. *Gom. in reg. 283. Put. 43. de concess. præb.*
- 6 Revocatoria facultatum nominandi non comprehendit privilegium Marchionis Astoricens. *Gom. in reg. 298. Mohed. 350.*
- 7 Revocatoria indultorum intelliguntur de beneficiis spectantibus ad collationem inferiorum. *Mohed. 154. hæc aliena sunt ab hac regula. A. A.*
- 8 Revocatoria reservationum non comprehendit mentales. *Cass. 4. de rescr.*
- 9 Revocatoria indultorum in Ecclesiis ubi non fuerunt Ordinarii collatores, si Cardinalis habet collationem reservatam periade ac si esset Ordinarius excludit expectantes. *Put. 31. de præbend.*
- 10 Revocatoria facultatum nominandi non revocat concessas Universitati Leodien. ad instantiam Regum cum clausula, perpetuo duraturas. *Put. 111. de privil.*

R E G U L A XXIV.
DE PRÆLATIONIBUS EXPECTANTIUM.

- 1 Doctor cum examine præfertur familiari Papæ non descripto de jure communi, & regula se refert ad jus. *Jo. P. 89.*
- 2 Regula loquens de lectura Doctoris, & Magistris, intelligitur de Medicis, & Philosophis. *Aug. 3. 589.*
- 3 Licet Scriptores nominentur post verbum, exercentes, intelligitur illud verbum etiam de illis. *Put. 5. de concess. præb. 9. de priv. 2. 4.*
- 4 Privilegia descriptorum habent locum in expectativis sub quacumque data. *Put. 15. de priv.*
- 5 Scriptores absentes ita gaudent privilegiis, sicut præsentis. *Put. 22. de privil.*
- 6 Si Miles nominat, & tempore vacationis non est Miles nominatus, non gaudet privilegio. *Put. 24. de privil.*
- 7 Descriptus præfertur habenti privilegia descriptorum ex nominatione alterius descripti. *Put. 50. de privil.*
- 8 Descriptus ordinarius præfertur non originario. *Put. 51. de privil.*
- 9 Secretarii licet sint æquiparati Scriptoribus in assequutione beneficiorum, non tamen gaudent eorum privilegio, ut non possint publicare. *Put. 24. vid. in reg. 19. Expect.*

R E G U L A XXV.

DE MUTATIONE COLLATIONUM.

- 1 Mutans collationem tenetur probare, quod intra tres dies extendi fecit consensum

- in libris. *Cresc. 123. nisi sint literæ expeditæ. Put. 20. super reg. 38. de concil. præb.*
- 2 Hæc regula habet locum, etsi quis habens creationem in Canonicum petat illam extendi ad aliam in eadem diocesi. *Put. 38. de concess. præb.* Sed si Bulla est expedita prælucitur pro consensu. *Ibid.*
- 3 Mandatum ad prosequendum gratiam expectativam, & acceptandi extenditur ad mutationem collationis. *Put. 24. de procur. nisi nominentur dioceses in mandato. A. A.*

R E G U L A XXVI.

DE PROCESSIBUS EXPECTATIVARUM.

- 1 Regula quod processus debeant subscribi est satisfactum si quis est subscriptus in rotulo in genere sub nomine Collegii. *Put. 19. de concess. præb. 9. super reg. 26.*

R E G U L A XXVII. XXVIII.
MODERATIO INDULTORUM CARDINALIUM.

- 1 Indulta Cardinalium non censentur modificata nisi quoad expectantes, qui utuntur gratiis suis. *Sim. 19. licet sit unicus expectans, qui non acceptet est locus regulæ. Put. 2. de decret. irritant. 35. de privileg.*
- 2 Hæc regula loquens de expectativis habet locum in mandatis de providendo, quæ sunt expectativæ pingues. *Gom. in reg. 336.*
- 3 Hæc regula durat durantibus expectativis. *Aug. 3. 604. dubitatum. Ibid. 641. 714.*
- 4 Electa Ecclesia, & Monasterio a Cardinali non poterit idem Cardinalis conferre de beneficiis spectantibus ad collationem alicujus dignitatis intra eandem Ecclesiam. *Put. 23. de privileg.*
- 5 Si Cardinalis absens, cui ex regula hæc dantur sex menses, provideat tam sua ordinaria facultate quam virtute indulti videtur providere juxta hæc regulam. *Put. 44. de privileg.*
- 6 Cardinales absentes non possunt providere in quatuor, si provident in sex mensibus. *Put. 46. de privileg. licet idem Cardinalis nominaverit pro Ecclesia unam diocesim, & pro Monasterio illam providit. Id. 47. eod.*

R E G U L A XXIX.

NULLA PRIVILEGIA SUFFRAGENTUR.

- 1 Hæc regula privilegia Militum censentur esse suspensa, etsi ex causa onerosa sint concessa. *Cresc. 210. Gom. in reg. 129.*
- 2 Hæc regula non conceduntur privilegia descriptis, sed privilegia eorum operantur, post datam vero non capiunt beneficia medio tempore vacantia. *Cass. 2. de privileg.*
- 3 Scriptores Apostolici, licet sint descripti per privilegium ante publicationem privilegiorum descriptorum, non possunt uti suis privilegiis. *Put. 4. de concess. præb. 10. de priv.* Ita etiam non possunt propter nobilitatem, de qua in privilegio, præferri. *Id. 5. eod.*
- 4 Conclavistæ, & nominati ab eis non præferuntur Scutiferis stantè hac regula. *Aug. 2. 749. contr.*
- 5 Hæc regula intelligitur durare, donec privilegia descriptorum publicentur, & intelligitur de vera publicatione, & non habentur pro publica-

tis

tis in favorem aliorum, nisi in favorem descriptorum. *Aug. 2. 763. contr.*

REGULA XXX.

REVOCATORIA FACULTATUM CON-
CLAVISTARUM, ET ALIORUM
QUOAD RESIGNATIONES.

1 **R**egula operatur ac si resignationes factæ non essent, & sunt nullius momenti. *Gomes. in reg. 141.*

2 Hæc regula etiam annullat resignationes præteritas. *Mohed. 301. nova reg. Jul. III. quæ de cetero annullat.*

P A R S II.

DE EXTRAVAGANTIBUS DIVERSORUM PONTIFICUM.

JOANN. XXII.

1 **D**E Extravagantibus. *Execrabilis.* Vide in reg. 1.

BONIFAC. VIII.

1 **E**xtravag. *Injunctæ, de elect.* non habet locum in commendatis Monasteriis, neque in commendis perpetuis. *Put. 42. de probat.* Et diximus supra ad *Accorambon. decis. 7.*

BENEDICTUS XXII.

1 **D**E Extravagant. *Ad regimen.* Vide in reg. 1.

EUGENIUS IV.

1 **S**ententia, & acta gesta in partibus contra Curialem sunt nulla sine aliquo monitorio, impedimento, vel inhibitione propter Eugenianam. *Gom. 141.*

2 Appellatione curialium in Extravagant. veniunt, qui accedunt ad curiam, nisi prius fuerint citati in partibus. *Gom. 140. 2.*

3 Arripiens iter ad Curiam gaudet beneficio Eugenianæ, & adversarius tenetur ad fructus postea occupatos post hujusmodi arreptionem. *Put. 16. de jud. Fab. 19.*

4 Post monitorium A. C. vigore Eugenianæ decretum, & exequutum si eiiciatur possessor a sua possessione non est spolium attentatum. *Put. 17. de rest. spol. C. 9. ut lit. pend.*

NICOLAUS V.

1 **D**E concordatis Germaniæ. *Vid. lib. 1. tit. de pact. C. de præb. tit. 2. c. 2.*

PAULUS II.

1 **E**xtravag. *Cum detestabile, de simon.* privatur ipso facto simoniacus, habet locum in simonia reali tantum. *Cassad. 5. constit. 1. de simon.*

2 De Paulina, & alienatione rerum Ecclesiæ. *Vide sub tit. de reb. eccl. C. de loc. lib. 1.*

XISTUS IV.

1 **X**isti, & Leonis Bullæ ad decorem Urbis faciunt spurios habiles, ut succedant, & eis succedatur, & clericos etiam ab intestato, & laicos. *Cresc. 219.*

2 Privilegio Xisti de Canonicatibus Doctoralibus derogatur cum clausula generali, & quorum tenores. *Mohed. 20.*

3 Oppositio ad eos Canonicatus, & receptio Capituli non tribuit jus considerabile. *Mohed. 22.*

4 Bulla Xisti de facultate testandi habet etiam locum in iuribus propter illa verba, & aliis bonis quibuslibet. *Put. 14. de const.*

INNOCENTIUS VIII.

Revocatio Jurispatronatus.

1 **R**evocatoria patronorum in quibus beneficia non fuerunt aucta ad medietatem, procedunt etiam quod patroni sint in quasi possessione præsentandi, neque obstat regula de non tollendo jure quæsito. *Gom. in reg. 17.*

De Fictis familiaribus.

1 Hæc regula non habet locum in fictis familiaribus Papæ, neque in illis, qui in supplicatione non se dixerunt familiares. *Jo. Pau. 93.*

2 Familiaritas probata per literas non operatur ad sustinendum literas gratis. *Mohed. 30. 1.*

Vide *Alex. VI.*

De Potestate Auditorum Rota.

1 Reiteratoria terminorum servat omnes terminos nulliter servatos, & præpostere etiam inculcate etiam per non procuratorem. *Caf. 8. in fin. de rescript.*

2 Juramentum perhorrescentiæ potest præstari in quacumque parte judicii, ut possit procedi in Curia, non ut annullentur acta in partibus. *Peregr. 27. Put. 31. de jud. vid. lib. 1. tit. de iurjur.*

ALEXANDER VI.

1 **D**E Alexandrina contra offendentes colligantes. *Vide lib. 1. tit. de homic.*

2 De Alexandrina de consensu post obitum. *Vid. sub. tit. de renunc. c. 4. eod. lib. cujus verba ponit. Boer. decis. 348. vol. 2.*

3 Regula non habet locum contra solventes, licet se dixerint familiares Scriptorum. *Caf. 10. de præb. si vero familiares Papæ, non est locus regulæ. Jo. P. 93. sed gratia est subreptitia. Joann. P. 53.*

Vide *Innoc. VIII.*

JULIUS II.

1 **B**ulla, qua caveretur non suffragari retentiones pensionum, & beneficiorum in promotionibus ipsorum, locum non habet contra Episcopos promotos ad Ecclesias occupatas ab infidelibus, licet stylus sit, quod solvant annatas. *Put. 18. de pension.*

LEO X.

1 **D**E consensu post obitum præstando extat Leonis rescriptum apud *Boer. decis. 348. vol. 2.*

2 De ædificiis urbis. *Vide Xisti. IV.*

3 De cubiculariis. *Vide sup. reg. 61.*

4 Indultum Cardinalium a Leone obtentum, ut requiratur mentio individua nominum, & titulo.

lorum, non fuit perpetuum. *Put. 52. de privileg.*

ADRIANUS VI.

1 **S**Tante revocatione privilegiorum juris patronatus præterquam in auctis ultra dimidium patrono incumbit onus probandi augmentum. *Put. 16. de probat.*

CLEMENS VII.

1 **R**evocatoria gratiarum insolitarum in arce factarum non habet locum in derogatione regulæ de infirmis pro Auditore Rotæ. *Gom. in reg. 272. Put. 15. super reg.*

2 Gratia absolutionis, & habilitationis militis Cæsarei censetur revocata quoad forum fori, et si non agatur de præjudicio tertii. *Mohed. 28.*

3 Revocat hæc regula non solum clausulas insolitas, sed totam gratiam. *Mohed. 132.*

4 Regula de filiis Presbyterorum ad beneficia paterna incapacibus, non habet locum in beneficiis, quæ habet pater, & resignavit ante regulam. *Put. 4. de dispens. & 1. de fil. presbyt.*

PAULUS III.

Regula de extendendo consensu.

1 **R**egula de extendendis consensibus, licet annullat resignationes, & consensus præstitos super illis, non tamen annullat supplicationes, quin super illis possit novus consensus præstari annullato primo. *Cresc. 209. vel impetrari a Papa licentia extendendi, vel declaratio, esse bene extensam. Aug. 3. 530.*

2 Habet regula hæc locum etiam in conditionalibus resignationibus, cum clausula, non alias. *Gom. in reg. 16. Jo. Pau. 37.*

3 Consensus præstitus per porrectionem supplicationis non subjacet huic regulæ. *Put. 7. super reg. Mohed. 60.*

4 Licet Clerici Camerae parte citata mandent extendi, est locus huic regulæ. *Put. 7. super reg.*

5 Si consensus reperitur extensus in brogliardo non sufficit, quia regula requirit, ut extendatur in libris Camerae. *Put. 11. super reg.*

De Prothonotariis, & aliis.

1 Regula reservans beneficia Prothonotariorum, & aliorum officialium, intelligitur, de omnibus participantibus, & non participantibus. *Gom. in reg. 34. Peregr. 106.*

2 Hæc regula non comprehendit Cubicularios extra muros. *Put. 37. de præb.*

3 Hæc regula facit veros familiares Papæ, ideo

licet sint familiares Cardinalium obfuscantur a reservatione priori. *Peregr. 104.*

4 Prothonotarii antequam jurent, vel exercent, afficiuntur regula hac. *Peregr. 105.*

5 Declaratoria super Prothonotariis non tollit jus quæsitum. *Peregr. 106.*

De impetratione certo modo.

1 Hæc regula est extensio regulæ de subrogandis, & habet locum in favorem cujuscumque possessoris. *Put. 4. hac regula. Aug. 3. 109. possessor pacificus tantum juvatur regula. Put. 3. hoc tit. sed a non possessore tempore impetrationis obijci de ea non potest, nisi forte jus tunc haberet, & postea possessionem, quæ exceptio non placet. Aug. 2. 920. contr.*

2 Non habet oculos retro, ut inficiat anteriores impetrationes. *Put. 1. hoc tit. Peregr. 121. Si quis impetrat, & cedat reservato regressu, & post eventum regressus petat beneficium, non est locus regulæ. Put. 2. hoc tit. dubito A. A.*

1 Regula revocatoria mandatorum edita 25. Februarii 1539. non revocat facultates Nuncii Hispaniarum. *Put. 23. de conc. præb.*

2 Eadem non revocat indulta Cardinalium. *Put. 29. de privil.*

1 Per hanc regulam revocatoriam indultorum quoad beneficia ad collationem inferiorum revocantur indulta etiam respectu collationis Dignitatum principalium in Collegiatis, licet sint reservatæ per aliam regulam propter originem eorum. *Put. 41. de privil. & 12. super reg.*

2 Hæc regula non habet locum si ex concordia Cardinalis provideret in mense Capituli clerico nominando per Capitulum. *Put. 45. de privil. & 14. super reg.*

3 Hæc regula habet locum in præsentativis tantum beneficiis. *Put. 9. super reg. vid. Mohed. 154.*

4 Hæc regula tollit præservationem factam in regula octo mensium. *Put. 4. in reg. 8. mensium.*

1 Regula quod Nuncii non utantur gratis extra provinciam in qua existunt, habet locum in Nuncio Hispaniæ. *Put. 1. de reg.*

2 Hæc regula non obstante, Nuncius destinatus ad Cæsarem, & totam Germaniam, potest providere in diœcesi Leodien. *Put. 3. de reg.*

Liber Tertius.

TITULUS I.

DE CESSIONE ACTIONIS.

1 **C**essio post rem judicatam in tertium, qui ei cessit nomen debitoris pro parte, & pro alia dicebat se solvisse certam summam, valent cum aliis adminiculis. *Cresc. 208.*

2 Si habens jus cessum comparet apud acta, & protestatur nihil fieri, nisi me citato, non videtur acceptare cessionem. *Mohed. 212.*

3 Cessionarius potest intentare directas nomine cedentis, licet cedens nihil sibi reservaverit. *Put. 1. de cess. act.*

4 Sententia lata post cessionem ante acceptationem cessionarii est valida. *Put. 54. de judic.*

5 Procurator generalis cessionarii comparens si non petat se admitti pro interesse, non sufficit. *Put. 57. de jud.*

TITULUS II.

DE CLAUSULIS.

- 1 Clausula derogatoria privilegiorum, quorum tenores, tollit etiam privilegia Xisti Canoniatuum Theologalium. *Mohed. 20.*
- 2 Clausula non obstantibus privilegiis, facultatibus, & indultris suspendit effectum alternativæ, licet indulta Cardinalium non suspendantur. *Mohed. 54. alias 53.*
- 3 Clausula, pro expressis habentes, tollit, vel suspendit speciale, & individua. *Gomes. in reg. 200.*
- 4 Clausula, & detur devolutio dispositive, gravat onere probandi devolutionem impetranti. *Mohed. 210. nec sufficit reservatio probata, nec clausula, quovis modo. Caff. 5. de præb. nec probatio execrabilis narratæ. Put. 67. de præb.*
- 5 Qui capit possessionem beneficii, seu qui capit beneficium per clausulam, quovis modo positam in resignatione vacans per obitum tenetur servare regulam de verisimili notitia. *Gom. in reg. 86.*
- 6 Clausula, quovis modo &c. in cessione comprædit jus vacans per obitum alterius. *Mohed. 107.*
- 7 Clausula, quovis modo, qualitercumque, & quomodocumque, & omni meliori modo, compræhendit ex persona alterius. *Mohed. 265. præsertim si in aliis literis dicatur ex cujuscumque persona. Put. 63. de præb.*
- 8 Clausula, quovis modo, capit etiam ex violatione sequestri facta per resignationem. *Mohed. 333.*

TITULUS III.

DE CLAUSULIS ALIARUM
GRATIARUM.

- 1 Clausula alternativæ, dummodo non sint generaliter reservata, non compræhendit reservationem octo mensium. *Mohed. 163.*
- 2 Clausula pensionis, dummodo hæc, & aliæ medietatem non excedant, tollit subreptionem non factæ mentionis pensionum antiquarum. *Mohed. 259.*
- 3 Clausula commissionis, prout in beneficialibus, importat summarie. *Mohed. 298.*
- 4 In gratia revocatoria alterius gratiæ habentis derogationem derogatariorum requiritur specialis, & individua mentio ejus clausulæ derogatoriæ derogatariorum, nec sufficit mentio de quibuscumque derogationibus ex clausula, quorum tenores. *Put. 68. de præbend.*

TITULUS IV.

DE COLLECTORIBUS.

- 1 Collector, licet non habeat in facultatibus facultatem substituendi potest substituere. *Cresc. 66.*

TITULUS V.

DE DECRETIS.

- 1 Decretum appositum in Bulla producta sufficit allegare. *Gom. in reg. 113.*
- 2 Decretum positum in certo tempore non inficit possessionem triennem, quando datur de regula. *Gom. in reg. 226.*
- 3 Decretum irritans inferiores non ligat igno-

rantes. *Sim. 9. Caff. 3. de decr. Gomes. 1. 6.*

TITULUS VI.

DE DISPENSATIONIBUS.

- 1 Mandatum de dispensando habet vim dispensationis ad effectum obtinendi in spolio. *Mohed. 140. Put. 7. hoc tit. Sed cum clausula, si ita est, non habet vim dispensationis. Put. 11. hoc tit.*
- 2 Dispensatio filii hæresiarchæ non est subreptitia eo tacito, quod jus exprimi non mandat. *Mohed. 336. dubito A. A. sed falsitas in facto proprio narrata nocet. Idem 336.*
- 3 Dispensatio ad incompatibilia, ex diuturnitate temporis præsumitur. *Gom. 1. 22.*
- 4 Dispensatus, ut possit abesse, non est dispensatus, ut recipiat fructus, vel distributiones, sed ut non privetur. *Gom. 1. 109.*
- 5 Bigamus, & illegitimus tenetur probare clericatum, & dispensationem. *Aug. 3. 60. 139.*
- 6 Ex possessione 30. annorum præsumitur dispensatio in filio Presbyteri. *Aug. 3. 696. 658.*
- 7 Dispensatio ad obtinendum cum Archipresbyteratu non suffragatur, si postea Archiepiscopus fiat Patriarcha. *Put. 1. de dispens.*
- 8 Papa censetur dispensare providendo familiari clerico de beneficiis regularibus. *Put. 6. de dispens.*
- 9 Si duæ dispensationes tendunt ad eundem finem, in secunda non requiritur mentio primæ. *Put. 8. hoc tit. Peregr. 120.*
- 10 Per assequutionem dimidiæ Portionis non vacat Canonatus, nec requiritur dispensatio. *Put. 23. de præb.*
- 11 De parochiali unita non est facienda mentio. *Put. 6. de union.*

TITULUS VII.

DE EXPECTATIVIS.

- 1 Vide *lib. 1. de concess. præb. cap. 3. & seq. & lib. 2. in regula, seu regulis expectatarum.*

TITULUS VIII.

DE INDULTIS.

- 1 Vide *sub tit. de præbend. cap. 2. §. 4. lib. 1.*

TITULUS IX.

DE PENSIONIBUS.

CAPUT I.

Communia de Pensionibus.

- 1 PER matrimonium pensionarii expirat pensio de contuetudine. *Aug. 3. 777. Put. 13. de pension.*
- 2 Si monitorium sine clausula, si tenferis, &c. cum insertione Bullæ pensionis intimatum, & negatum, potest procedi ad declaratoriam sine redintegratione vigore commissionis dicentis, ut servatis quatuor terminis procedat. *Put. 54. de judic. 23. & 24. de pension.*
- 3 Valet declaratio ob non solutionem pensionis contra eum, qui habebat contra intrusum rem judicatam, nisi cedat actiones. *Put. 58. de judic.*
- 4 Pensione imposita cum decreto, quod non solvatur, nisi alia extincta, sufficit inhiberi alteri ne petat. *Put. 12. de pension. non placet A. A.*

5 De retentione pensionum in promotionibus. *Vid. lib. 2. sub Julio II.*

6 Si obtinens beneficium ex jure cesso cum reservatione pensionis succumbat, potest cogere pensionarium, ut patiat in eum retrocedi. *Pur. 27. de pension.*

7 Licet non docto de nullitate pensionis intra terminum præfixum feratur declaratoria ob non solutionem, potest postea agi super nullitate. *Pur. 9. de re jud.*

8 Licet clericatus probetur per communem reputationem tamen si exadverso probetur tempus primæ tonsuræ post impositionem pensionis uti clerico, veritas præfertur opinioni. *Peregr. 50.*

C A P U T II.

De translatione Pensionis.

1 Translatione facta ante diem Sancti Joannis debetur integra pensio translatorio, neque fit aliqua divisio. *Pur. 7. de pension. Peregr. 118.*

2 Commissa causa super nullitate translationis non potest Auditor declarare ob non solutionem. *Pur. 17. de pens. dubito A. A.*

3 Habens facultatem transferendi, dummodo intimet translationem intra tres menses, licet transferat absenti, tenetur intimare intra id tempus. *Pur. 22. de pension.*

4 Si Clericus uxoratus transfert pensionem, translarius probat clericatum auctoris per delationem habitus, & communem reputationem. *Pur. 14. de probat.*

5 Mandatum ad consentiendum pensioni in favorem Titii, cum quibuscumque clausulis non sufficit ad clausulam transferendi. *Peregr. 35.*

6 In translatione pensionis non requiritur mentio aliarum pensionum, neque derogatio Concilii Lateran. super Cathedrali. *Cresc. 240.*

7 Translatio facta ab exequutore literis non expeditis, nec præsentatis non valet. *Cresc. 198. Pur. 4. de pension.*

8 Clausula, sine retardatione, conceditur in favorem translarii, licet non perceperit pensionem. *Gom. in reg. 287.*

9 In translatione pensionis cassatio non tenet si secunda pensio non valide assignatur. *Mohed. 83. alias 81.*

10 Translarius existens in possessione non tenetur verificare literas suas. *Mohed. 158. Pur. 8. de probat.*

11 Translatio nulla facit, ut non possit procurator contentire post mortem porrectæ supplicationis in vita. *Mohed. 189. alias potest etiam post quinquennium. Mohed. 219.*

12 Translatio facta juxta cedula postea lacertam est nulla. *Aug. 3. 53. secus si constat de ea. Pur. 6. de fid. instr.*

13 Translatio sine consensu habentis beneficium non valet, & translarius tenetur intimare literas possessori beneficii. *Aug. 3. 90.*

14 Milites possunt transferre coram notario, & testibus sine aliquo superiore, & sine aliquibus literis. *Aug. 3. III. 164. Pur. 4. de pens. sed non ultra 150. ducaris. Pur. 10. de pens. ex privilegio Paul. III. quod habet oculos retro in vim declaratoriam. Pur. 16. eod.*

Tom. VI.

15 Si pensio constituta cum clausula transferendi augeatur, & non fiat mentio clausulæ, non est concessa. *Aug. 3. 155. Pur. 19. de pension. C. 342. alias 332. in nov. impress. lib. 2.*

16 Pensio translata ab Episcopo filio hæretici, sed qui erat habilis reputatus ad pensiones, & beneficia per 30. annos, valet. *Aug. 3. 658.*

17 Si pensio secunda nulla, quia non facta mentione primæ, transferatur postquam prima est extincta, non valet. *Cass. 4. de pension.*

C A P U T III.

De impositione Pensionis.

1 Si mandatum est conditionale ad consentiendum pensioni, non requiritur consensus simulatus. *Cresc. 105.*

2 Pensio assignata super fructibus Abbatia sine consensu Monachorum valet si consensit Abbas, qui capit omnes fructus, licet teneatur dare cuilibet Monacho certam quantitatem panis, & vini. *Cresc. 153. Gom. 2. 149.*

3 Resignatione facta cum reservatione pensionis quatenus medietatem non excedat, si resignatarius dicit excedere resignans poterit reverti ad beneficium, si minus pensio est reducibilis. *Cresc. 234. Imo non est A. A.*

4 Illegitimi possunt habere pensiones, quæ non dantur in titulum. *Gom. in reg. 125.*

5 Resignatio cum reservatione pensionis liberæ, & exemptæ, non valet, nisi reservetur, & consentiatur cum eadem qualitate. *Mohed. 183.*

6 Si reservatur pensio super fructibus beneficii, quod confertur alteri cum derogatione privilegiorum Capituli, & fabricæ, dicitur tolli jus quæsitum Capitulo ex privilegio percipiendi fructus primi anni. *Mohed. 82.*

7 Pensio secunda est nulla non facta mentione de prima, quæ erat solvenda tantum post mortem possessoris, etsi ambæ non excedant medietatem, nisi sit posita clausula, dummodo hæc, & aliæ medietatem non excedant. *Mohed. 259.*

8 Pensio secunda etiam Motu proprio non facta mentione prioris, est nulla. *Cass. 3. de pens.*

9 Non sufficit parrem scire aliam pensionem esse, debuit etiam Papa hoc scire. *Cass. 3. de pension. Fab. 16.*

10 Provisio sine consensu patroni, non valet si contradixit etiam factio. *Mohed. 268.*

11 Medietas fructuum loco pensionis super Canonatu cujus fructus 24. non excedunt, aut non est 12. sed medietas ipsorum fructuum puta grossæ. *Jo. P. 8.*

12 Habenti regressum non nocet reservatio pensionis sine ejus consensu. *Cass. 1. de pension.*

13 Reservatis fructibus, vel si voluerit, pensio annua, si exigatur pensio aliquot annis non possunt peti fructus. *Pur. 3. de pension.*

C A P U T IV.

De solutione Pensionis, C. de clausula, sine retardatione.

1 Contra clausulam, sine retardatione, potest opponi exceptio, quæ oritur ex ventre Bullæ. *Gom. in reg. 75.*

2 Non est danda illa clausula, si pensio est super pluribus beneficiis pro rata ad versus successores, an-

- antequam declaretur, quæ sit rata portio. *Gom. in reg. 36. nec est in mora antea. Aug. 3. 372.*
- 3 Hæc clausula datur in favorem translarii, licet nunquam perceperit pensionem. *Gom. in reg. 287. nisi dicatur de nullitate ob aliquod decretum in Bulla facultatis transferendi. Cass. 10. de reserv.*
- 4 Solutio facta sine retardatione non constituit in quasi possessione. *Put. 8. de pension.*
- 5 Stante eadem clausula sententia est nulla, nisi ea forma servetur. *Put. 21. de pension.*
- 6 Contra eandem clausulam non admittitur exceptio nullitatis pensionis ex eisdem actis, puta, quia non facta mentio alterius. *Jo. Pau. 61. Put. 14. de pension.*
- 7 A censuris latis in Curia ob non solutionem pensionis etiam ad effectum agendi etiam vigore commissionis non absolvimus, nisi parito iudicato. *Jo. P. 32. 119.*
- 8 Termini quatuor possunt servari intra mensem post diem solutionis pensionis. *Jo. Pau. 35.*
- 9 Debens pensionem non tenetur solvere in auro, sed monetam ejusdem valoris. *Gom. in reg. 244. ut valebat tempore impositionis. Gom. 147. 4.*
- 10 Quando pensionarius, vel ejus procurator non est in loco destinato solutioni, neque depositum, neque præstatio est necessaria. *Jo. P. 64. Mohed. 307. Gom. 1. 84. 2. 15.*
- 11 Quando agitur ad pensionis possessionem subtractam non requiritur probatio tituli. *Mohed. 153. neque probatio habilitatum, & aliorum narratorum in reservatione pensionis, aut in translatione. Put. 8. de probat. Mohed. 158.*
- 12 Exequutio est deneganda, si non probatur narrativa literarum pensionis. *Mohed. 304.*
- 13 Pensionarius tenetur concurrere ad impræstita in Dominio Venetorum, si non solent restitui, & ad collectas, & alia onera de facto imposita, licet pensio sit exempta ab oneribus ordinariis. *Mohed. 234. Aug. 345. Put. 20. de pens.*
- 14 Casus insolitus semper censetur exclusus etiam si pensio sit exempta ab omnibus oneribus, & casibus belli, & pestis. *Mohed. 236.*
- 15 Resignans in loco longinquo, puta in Curia non tenetur amplius solvere pensionem. *Mohed. 2. nisi dum constet resignatarium acceptasse. Mohed. 10. 295. & dum possidet, vel ostendit alium possidere. Mohed. 237. 238. Gom. 2. 44.*
- 16 Resignans non tenetur ad cautionem banchariam promissam. *Mohed. 195.*
- 17 Licet resignatio videatur esse nulla, tamen si resignatarius possidet, excusatur resignans. *Mohed. 216. Put. 11. de pens.*
- 18 Si pensio est assignata tertio super beneficio alteri cesso, ex causa ejus cessionis solvenda est eodem jure resignatario, donec succumbat in eodem jure, quod pensionem ipsius justificare non tenetur, quia tanti fecit &c. *A. A. Mohed. 166. Put. 2. de pension.*
- 19 Qui negat se possidere, & jus habere, non potest opponere invaliditatem pensionis, secus si neget possessionem tantum, licet procedatur cum clausula sine retardatione. *Cresc. 66. quod non placet A. A.*
- 20 Qui non percipit fructus, quia erant alteri reservari, potest se tueri regula de triennali adversus venientem ex nullitate pensionis, & resignationis. *Mohed. 67.*
- 21 Successor non solet cogi ad solutionem pensionis prædecessoris. *Aug. 3. 12. Put. 6. de offic. deleg.*
- 22 Successori sunt intimandæ literæ pensionis, nisi fuerit datus fidejussor, & ante resignationem fuerit in mora. *Aug. 3. 90.*
- 23 Declaratoria ob non solutionem pensionis nullæ non valet. *Aug. 3. 92.*
- 24 Agens ad pensionem adversus successorem consentientis debet verificare narrata saltem de facto. *Aug. 3. 195.*
- 25 Qui non percipit fructus non tenetur semper ad pensionem, etiam si id promiserit habita, vel non habita possessione, quia intelligitur de paucis annis. *Aug. 3. 705. vide supra de obligatione in forma Camera.*
- 26 Pensio est solvenda die assignato in Bulla, si sint fructus jam percepti, si sint percipiendi, & onus pensionis est onus reale. *Aug. 3. 710. Put. 7. de pension.*
- 27 Si non percipit non tenetur cedere actiones contra percipientes. *Put. 15. de pens.*
- 28 Successor potest moneri, ut solvat pensionem sine intimatione, si non agitur ad censuras, neque ad privationem. *Cass. 12. de rescr.*
- 29 Consentiens personaliter pensioni sine alia intimatione incurrit in pœnas excommunicationis, & privationis. *Cass. 2. de pension.*
- 30 Pendente causa nullitatis pensionis non potest procedi ad censuras ob non solutionem. *Put. 1. de pension.*

CAPUT V.

De Privatione ob non solutionem Pensionis.

- 1 In causa privationis ob non solutionem termini servantur, ob delictum, ut in prophanis. *Jo. P. 10. si agitur ad canonizationem regressus, vel impetrationis, in utroque casu ut in beneficiis. A. A.*
- 2 Quando agitur ad privationem ob non solutionem non est locus regulæ de subrogandis. *Gom. in reg. 81.*
- 3 Si declaratio non fuit facta vivente prædecessore, successor non tenetur ad pœnas ob non solutionem prædecessoris. *Cass. 2. 3. 4. de locat. Fab. 10. & non sufficit declaratio per literas, nisi constet de die, si est vis in tempore. Aug. 3. 221. 277.*
- 4 Neque successor in beneficio potest declarare, quod non declaravit prædecessor. *Cassad. 3. de locat.*
- 5 Quando non est magna protervia admittitur purgatio moræ solutis omnibus pensionibus. *Gom. in reg. 82. alias in reg. de subrog. 9. 7. num. 9. aliquando augetur pensio. Aug. 3. 352. 624.*
- 6 Depositum factum in scutis, cum fieri debuisset in tot ducatis, excusat si supplicatur. *Mohed. 345.*
- 7 Ad incurrendam privationem non sufficit notitia per conjecturas, neque scientia procuratoris.

- ris. *Gomes. 15. alias in reg. de ann. poss. q. 48. in fin.*
- 8 Tertius non potest dare de privatione in qua requiritur voluntas principalis. *Aug. 3. 354.*
  - 9 Habens mandatum ad petendum debita non habet ad petendum privari ob non solutionem debitorum. *Aug. 3. 591.*
  - 10 Decretum regressus ob non solutionem non iustificat possessionem ante rem iudicatam. *Aug. 3. 692.*
  - 11 Termini intra sex menses, & commissio causa privationis sufficiunt ad privationem post sententiam. *Put. 49. de iud. non placet A. A.*
  - 12 Si regressus ob non solutionem non tenet, neque pensio valet. *Put. 9. de pens. Intelligitur si resigno reservata pensio cum regressu ob non solutionem, & tum inhabilis ad regressum etiam habendum, quia non aliter. A. A.*
  - 13 Declaratoria ob non solutionem potest quandoque retractari per viam nullitatis. *Put. 9. de pensio.*

TITULUS X.

DE REGRESSU.

DE quo vide quæ supra dicta sunt *lib. 1. De Præbendis tit. 5. cap. 1.*

CAPUT I.

De impositione regressus.

- 1 Signatis duabus supplicationibus resignationis, una cum regressu, & altera sine eo, in dubio consensus resignantis refertur ad eam, quæ est sine regressu. *Cresc. 135. Mohed. 113.*
- 2 Si prima supplicatio est simplex, secunda reformativa cum regressu, in consensu debet fieri mentio reformationis, & tunc non obstat usus simplicis, & literæ expeditæ. *Mohed. 112. Put. 12. de reg.*
- 3 Si resignatur reservata pensio, & regressu, & præstetur consensus requisitus a regula in resignatione, & pensio, & non in regressu, quia non requiritur, valet. *Cresc. 173. Jo. Pau. 13.*
- 4 Statutum Hispanen. non habet locum in regressu. *Gom. in reg. 282. Put. 8. de const. Intellige si prima gratia non subiacet Statuto. A. A.*
- 5 Si primus titulus, vel primus regressus non subiacet Concilio Lateranen. regressus sequens non subiacet. *Jo. P. 62. Fab. 33. Put. 9. de regressib. vid. eund. 72. de const. Concilium præservat regressus Cardinalium tunc viventium. Peregr. 29.*
- 6 Regressus dicitur ex causa onerosa, si reservatur super beneficio magno magna pensio ex causa resignationis minoris. *Gom. in reg. 332. Put. 7. hoc tit.*
- 7 Si mandatum detur, vel consentiatur regressui, si aliter cedat juri, & liti, regressus valet, licet cedens jus non habeat, neque sit lis valida cum eo. *Mohed. 110. sufficit factum. A. A.*
- 8 In regressu reservatione non requiritur consensus, nisi ex privilegio in Hispania, ideo sufficit tacitus, vel præsumptus si acceptat resignationem. *Aug. 3. 29.*

CAPUT II.

De invaliditate regressus.

- 1 Privilegium Hispaniæ de revocandis resignatio-

- nibus sine consensu comprehendit Cardinales. *Gom. in reg. 4. eodem cavetur, ut non valeat in futurum, nisi de consensu. Aug. 3. 290. qui potest qualitercumque præstari. Id. 3. 377. etiam tacite, & de facto tantum. Put. 2. de regressu.*
- 2 Regressus, qui non est expeditus a Datario, neque acceptatus a parte, non valet. *Jo. P. 14. Mohed. 96.*
- 3 Regressus secundus stante primo est nullus, licet sit alteruter per decessum tantum. *Mohed. 26. 66. Fab. 24. nisi de consensu. A. A.*
- 4 Si narratur, quod uterque duplicat regressus non valet sine consensu resignatarii. *Cass. 11. de præb.*
- 5 Privilegium Hispaniæ de quo supra n. 1. ligat ante publicationem. *Put. 13. de privileg.*
- 6 Regula Adriani loquens in accessibus non habet locum in regressibus. *Put. 8. de reg.*
- 7 Regressus secundus ex causa cessionis primi, qui erat invalidus, non valet. *Put. 11. eod.*

CAPUT III.

De Lateranen. Concilio circa Regressum.

- 1 Regressus validus ante Concilium si suspendatur, vel mutetur, ac de novo concedatur non subiacet Concilio, in quo præservantur regressus priores. *Jo. P. 63. 2. vid. Put. 12. de constit. Put. 9. de reg. Fab. 33. Peregr. 29.*
- 2 Si in primo titulo derogatur Concilio, & resignat Cardinalis est derogandum Concilio Lateranen. quoad beneficia etiam regularia. *Aug. 3. 491. reservato regressu, neque dicatur cum derogatione valet regressus, quia tam hujus tituli, quam prioris venit. Fab. 33.*
- 3 In retentione beneficiorum, cum promovetur Cardinalis, est derogandum Concilio Lateranen. quoad beneficia, & regressus. *Aug. 3. 491.*
- 4 Provisio & Commenda facta Cardinali de beneficio non ascendente CC. est nulla. *Cassad. 2. de præbend. etiam in præstimonis. Idem 3. eod. tit.*
- 5 Concilium habet locum in expectativa data ante Concilium, quoad vacantia postea, licet sit clausula ex nunc prout ex tunc, & e contra. *Cass. 3. de præb.*
- 6 Verba Concilii, ad sex menses, intelliguntur a die commendæ. *Put. 11. de constit. non a die possessionis, quod si exprimat in supplicatione, requiritur derogatio. Put. 25. de constit.*

CAPUT IV.

De amissione regressus.

- 1 Potest quis renunciare suo regressui coram notario, & testibus. *Cresc. 162. non notari.*
- 2 Jus regrediendi non amittitur, si ignorat vacationem. *Mohed. 119. neque si sciat, ex sola negligentia amittitur. Gom. 1. 45. Jo. P. 56. sed si patiat alium triennio possidere, qui moriatur, vel resignet, successor potest uti allegatione Lapi adversus regressum. Jo. Pau. 58. Mohed. 120.*
- 3 Itaque si habens regressum sciat alium possidere triennio duo incompatibilia, successor possessoris excludit regressum. *Gom. in reg. 198. Jo. Pau. 58. Mohed. 120. 121. non placet propter decretum irritans. A. A.*

- 4 Habens regressum per cessum, vel decessum si fuit locus regressui per cessionem, & omisit, & fiat locus per obitum, non potest. *Jo. P. 60. Mohed. 121.*
- 5 Amittitur regressus, si quis capiat aliud simile sub eodem tecto. *Aug. 3. 14. 23.*
- 6 Non impeditur Ordinarius providere propter regressum, cui est renunciatum, vel si est impeditus habens eum. *Aug. 3. 437.*
- 7 Si habens regressum propter recompensam acceptam cessat, non potest petere canonizationem sui regressus tanquam simoniacus realis. *Aug. 3. 449. contr.*
- 8 Si habens regressum accipiat aliud simile, & super eo retinendo litiget, & opposito per adversarium de regula revocatoria unionum ex qua detegitur non jus ipsius, amittit regressum. *Pur. 19. de prab.*

CAPUT V.

Communia de Regressu.

- 1 Habens regressum per obitum ultimi possessoris capit beneficium, si resignans post resignationem possideat triennio, & moriatur. *Gom. in reg. 199.*
- 2 Non est locus regressui ob impedimentum in perceptione fructuum, si non solvatur merces locationis fructuum. *Mohed. 27. 503.*
- 3 Qui agit vigore regressus non tenetur docere de priore jure, vel titulo. *Sim. 26. Jo. Pau. 26. Mohed. 362. Aug. 3. 522. Pur. 4. de regress. 5. 6. narrata in Bulla regressus sunt verificanda de facto. Aug. 1. 11. 3. 272. 642. 2. 454. contr. etiam in secundo regressu de consensu. Pur. 1. de regr.*
- 4 Possessor qui dat de regressu tertii debet probare vitam illius, si negetur. *Cresc. 145. idem ostendat impetrationem, per obitum illius debet probare fuisse locum regressui, & mortuum regressarium, & fortasse acceptationem. Cresc. 166.*
- 5 Condemnatur intrusus adversus habentem regressum a die intrusionis. *Jo. Pau. 36.*
- 6 Resignatio cum reservatione fructuum stante regressu alterius est nulla, nisi consentiat postea etiam pendente lite. *Mohed. 59. 65. Imo non potest consentire. Idem 85.*
- 7 In confirmatione locationis ad longum tempus est facienda mentio habentis regressum. *Mohed. 270. Fab. 42. vid. Pur. 1. de reb. eccl.*
- 8 Qui sedebat in loco superiore resignat reservato regressu, & loco, licet resignatarius sederit in loco inferiori, mortuo eo potest sedere in superiori. *Mohed. 72. Fab. 51. Pur. 35. de prabend.*
- 9 Bulla expedita super regressu non est corrigenda, licet in supplicatione detur accessus. *Fab. 33. (quia expeditores appellant regressum literis expeditis, accessum non expeditis.) A. A.*
- 10 Contra regressum datur mandatum de manutendo donec justificetur. *Aug. 1. 5. 3. 494.*
- 11 Coadjutoria cum futura successione cum facultate imponendi pensionem, & quatenus medietatem non excedat, valet, licet tempore coadjutorie excedat, quia poterat aliquando non excedere. *Aug. 2. 1.*

Cetera de regressu, & coadjutoria. *Vide lib. 1. tit. de prab. cap. 5. §. 1.*

- 12 Coadjutoria propter impensam presumitur esse acceptata. *Aug. 3. 370. sed & sufficit, ut post mortem fuerit acceptata. Pur. 62. de prab. etiam si esset conditionalis, ut puta, reservaretur facultas imponendi pensionem. Aug. 3. 456.*
- 13 Concordata Germanie comprehendunt Coadjutorias cum futura successione non regressus. *Cass. 7. de pact. Pur. 43. de privileg.*
- 14 Indulta Cardinalium non comprehendunt regressus, neque requiritur derogatio, neque mentio in regressu. *Cass. 4. de privil. secus in coadjutoria cum futura successione. Mohed. 338. Pur. 43. de privileg. contr. Peregr. 46.*
- 15 Habenti regressum, seu accessum non nocet impositio pensionis sine ejus consensu. *Cass. 1. de pens.*
- 16 Regressus non censetur suspendi per clausulam, cum suspensione quarumcumque gratiarum preventivarum, etsi non addatur, citra accessus, &c. *Pur. 3. de regress.*
- 17 Regressus dicitur ex causa onerosa, etsi fuerit data alia recompensa. *Pur. 7. eod. vid. Gom. in reg. 332.*
- 18 Reservato regressu etiam ipsa resignatione nulla, vel invalida existente, etiam quod resignans nullum jus habeat, est locus accessui si resignatarius erat inhabilis propter regulam de idioma te, vel alias. *Pur. 10. de regress.*

TITULUS XI.

DE REMISSORIIS.

Vide *lib. 1. tit. de dilation.*

TITULUS XII.

DE RESERVATIONIBUS.

Vide supra *de prab. cap. 6. §. 2. lib. 1. & de conf. prab. cap. 2. eod. lib.*

- 1 Concilium Lateranen. quod reservationes ad alicujus instantiam non concedantur non habet locum in concessa Motu proprio. *Cass. 1. de rescript.*
- 2 Reservatio cum suspensione quarumcumque gratiarum exceptis nominationibus Regiis, intelligitur excipere validas nominationes, non revocatas. *Cass. 2. de rescript.*
- 3 Mentalis reservatio, ut revocetur, est facienda expressa mentio in regula revocatoria reservationum, aut in provisione etiam Motu proprio, aut in suspensione gratiarum, aut in quavis alia dispositione. *Cass. 4. de rescript.*
- 4 Suspendio mentalis reservationis sufficit ad validitatem provisionis, vel reservationis. *Cass. 5. de rescript.* Idem si dicatur cum suspensione gratiarum in nullius favorem factarum cum inhibitione quibuscumque quascumque gratias, etiam mentales prosequendas, licet sit inhabilis nominatus in reservatione. *Cass. 7. de rescr.*
- 5 Valet provisio Ordinarii antequam habens reservationem ad primo vacaturam, quod duxerit acceptandum acceptet, secus si dicatur, quod intra mentem. *Pur. 11. de concess. prabend.*
- 6 Quae gratia est generalis non specialis illius tantum, qui primo vacabit. *Idem 12. eod. tit. vid. 17. ejusdem. Mohed. 256.*

- 7 Si vacat præbenda, & dignitas non tenetur declarare utrum velit. *Idem* 13. *cod.* non placet si gratia alterutrum capit. *A. A.*
- 8 Concurrentibus duobus mandatis de providendo sub diversis diebus cum clausula, quod inter habentes similes gratias præferatur diligentior, non dicitur similis gratia secunda, quæ non habet clausulam, anteferri, positam in prima. *Pur.* 34. *de concess. præbend.*
- 9 Nova provisio sufficit pro acceptatione, licet non fiat mentio vigore mandati. *Aug.* 2. 802. *contr.*
- 10 Gratia reservationis ad collationem N. Episcopi de ejus consensu, mortuo Episcopo, qui consensum præstitit, expirat. *Pur.* 22. *de præbend.*
- 11 Clausula, sine præjudicio similia mandata obtinentium, trahitur etiam ad mandata concessa per successores. *Jo. Pau.* 87.
- 12 Clausula mandati, vel intra sex menses a die habitæ possessionis teneatur novam possessionem expectare, non ligat eum, qui interim spoliatur. *Mohed.* 161. *vide lib. 1. de præbend. de indult. cap. 4.*
- 13 Mandatum de providendo requirit factum exequutoris, & provisio exequutoris retrahitur. *Jo. Pau.* 69. 70.
- 14 Diligentior in acceptatione præfertur diligentiori in data, & processu, quando in mandatis est positum, ut diligentior præferatur, per diligentioris amissionem non detur negligentiori. *Jo. Pau.* 96.

TITULUS XIII.
DE UNIONIBUS.

- 1 UNio in qua non est facta mentio de invaliditate, quæ non est de jure communi, est subreptitia. *Sim.* 42. *vid. Cassad.* 2. *¶ 4. de præb.*
- 2 In facultate uniendi data Vicario non venit operaria. *Mohed.* 94.
- 3 De unione, vel de beneficio uniendo non est facienda mentio, sed de dispensatione. *Mohed.* 51.

- præsertim si lis est super unione. *Aug.* 3. 242. Cetera vide ad regulam.
- 4 Si unio est facta duarum Ecclesiarum in diversis diocesis, ita quod minor accedat majori, majoris antistes providit, neque alterius consensus requiritur, secus si æque principaliter sunt unitæ. *Aug.* 3. 597.
- 5 Si agitur de canonizando mandatum de uniendo unum beneficium alteri ad vitam, causa est summaria. *Cass.* 3. *de jud.*
- 6 Unio est publicanda etiam si fiat ex nunc, prout ex tunc. *Cass.* 25. *super reg.*
- 7 Unio Apostolica ex falsa causa est ipso jure nulla, sed ordinaria est annullanda probata falsitate. *Cass.* 1. *de union.*
- 8 Unio ad vitam, vel ad tempus non est provisio, neque tollit reservationem, aut assequutionem, ut perpetua. *Cassad.* 2. *de union. Peregr.* 39.
- 9 Licet Indulta Cardinalium comprehendant vacantia cessantibus Comendis, & unionibus dissolutis, tamen si ex causa resignationis in manibus Papæ fit unio, cessante unione Cardinalis non potest providere. *Pur.* 49. *de privil. Peregr.* 39.
- 10 Vicarius non potest unire, nisi cum speciali mandato, nec præsumitur ex antiquitate, etiam si sit enunciatum in genere. *Pur.* 1. *hoc tit. vid. Mohed.* 337.
- 11 Consentiens resignationi consentit dissolutioni unionis, quæ fit resignando. *Pur.* 4. *hoc tit.*
- 12 De parochiali unita non est facienda mentio. *Pur.* 6. *hoc tit.*
- 13 Unio simplicis beneficii ad parochialem probatur per principalem tantum. *Pur.* 8. *hoc tit. etsi agatur spolio nomine Ecclesie. Peregr.* 52.
- 14 Si Abbas agit ad beneficium unitum sufficit probare se esse Abbatem per literas Abbatie. *Peregr.* 53.

TITULUS XIV.
DE NOMINATIONE, PRÆSENTATIONE, ET INSTITUTIONE.

Vide supra lib. 1. de Jure patronatus, cap. 6.

Index Titulorum.

LIBER PRIMUS.

Tit. i. DE accusationibus.	pag. 597. col. 1.
Tit. ii. DE acquirendo rerum dominio.	Ibid.
Tit. iii. DE alimentis.	Ibid.
Tit. iv. DE allegatione lapsi.	Ibid.
Tit. v. DE appellationibus.	598. 1.
Tit. vi. DE arbitris.	600. 1.
Tit. vii. DE causa possessionis, & proprietatis.	Ibid. 2.
Tit. viii. DE Clericis non residentibus.	601. 1.
Tit. ix. DE compensationibus.	Ibid.
Tit. x. DE conditionibus appositis.	Ibid.
Tit. xi. DE concessione præbendæ.	Ibid.
Tit. xii. DE corpore expectativæ, & processus.	602. 1.

Tit. xiii. DE confessis.	604. 2.
Tit. xiv. DE confirmatione utili, vel inutili, & de electione.	605. 1.
Tit. xv. DE constitutionibus.	Ibid. 2.
Tit. xvi. DE consuetudine.	606. 1.
Tit. xvii. DE decimis, & primitiis.	Ibid. 2.
Tit. xviii. DE dilationibus.	Ibid.
Tit. xix. DE remissoriis.	607. 2.
Tit. xx. DE citatione, & de dolo, & contumacia.	608. 1.
Tit. xxi. DE donationibus.	609. 2.
Tit. xxii. DE emptione, & venditione.	610. 1.
Tit. xxiii. DE eo, quod interest.	Ibid. 2.
Tit. xxiv. DE exceptionibus.	Ibid.
Tit. xxv. DE executione rei judicatæ.	611. 1.
Tit. xxvi. DE feriis.	Ibid. 2.
Tit. xxvii.	

Tit. xxvii. De feudis.	611. 2.	Tit. lxxix. De solutionibus.	650. 1.
Tit. xxviii. De fide instrumentorum.	612. 1.	Tit. lxxx. De sponsalibus, & matrimoniis.	Ibid. 2.
Tit. xxix. De fidejussoribus.	614. 2.	Tit. lxxxii. De simonia.	Ibid.
Tit. xxx. De filio presbyterorum, & de foro competenti.	615. 1.	Tit. lxxxiii. De testamentis.	651. 2.
Tit. xxxi. De fructibus, & litium expensis.	Ibid.	Tit. lxxxiv. De testibus.	653. 2.
Tit. xxxii. De expensis.	Ibid. 2.	Tit. lxxxv. De transactionibus.	654. 1.
Tit. xxxiii. De furtis.	616. 1.	Tit. lxxxvi. Ut lite pendente nil innovetur.	Ibid. 2.
Tit. xxxiv. De his, quæ fiunt a majore parte capituli, & de his, quæ fiunt sine consensu capituli.	Ibid.	LIBER SECUNDUS. PARS I. De Regulis Cancellariæ Apostolicæ.	
Tit. xxxv. De his, quæ in fraudem creditorum.	Ibid. 2.	C ommunia de regulis cancellariæ.	656. 1.
Tit. xxxvi. De homicidio.	Ibid.	Reg. i. Ad regimen, & execrabilis.	657. 1.
Tit. xxxvii. De in integrum restitutione.	617. 1.	Reg. ii. Reservationes cathedralium monasteriorum valoris CC.	Ibid. 2.
Tit. xxxviii. De injuriis.	618. 1.	Reg. iii. Dignitatum majorum.	Ibid.
Tit. xxxix. De judiciis.	Ibid.	Reg. iv. Collectorum.	Ibid.
Tit. xl. De jure dotium.	620. 1.	Reg. v. Curialium.	Ibid.
Tit. xli. De jure emphyteotico.	Ibid. 2.	Reg. vi. Cubiculariorum, & cursorum.	Ibid.
Tit. xlii. De jurejurando.	Ibid.	Reg. vii. Beneficiorum Sancti Petri, Sancti Joannis, & Sanctæ Mariæ, & Cardinalium absentium.	Ibid.
Tit. xliii. De obligatione in forma.	621. 1.	Reg. viii. Rationi congruit.	Ibid.
Tit. xliv. De jure patronatus.	Ibid. 2.	Reg. ix. Ecclesia vacante tempore obitus prædecessoris, reservata, & alia affecta.	Ibid.
Tit. xlv. De legatis, & fideicommissis.	624. 1.	Reg. x. Revocatio expectativarum &c. & facultatum nominandi.	Ibid.
Tit. xlvi. De locato.	Ibid. 2.	Reg. xi. Revocationum &c. unionum &c.	658. 1.
Tit. xlvi. De majoritate, & obedientia.	625. 1.	Reg. xii. Revalidatoria literarum intra annum expeditarum.	Ibid.
Tit. xlvi. De mandato.	Ibid.	Reg. xiii. Revocatio facultatum, & indultorum in aliena diocesi, & nunciatorum.	Ibid.
Tit. xlix. De mutuis petitionibus.	Ibid.	Reg. xiv. De dictionibus numeralibus extense scribendis.	Ibid.
Tit. l. Ne sede vacante aliquid innovetur.	Ibid.	Reg. xv. De concurrentibus super eodem beneficio.	Ibid.
Tit. li. Nihil novari appellatione pendente.	Ibid. 2.	Reg. xvi. De non tollendo jure quæsito.	Ibid. 2.
Tit. lii. De non numerata pecunia.	Ibid.	Reg. xvii. Canonici in XIV. in cathedralibus, & in X. in collegiatis.	659. 1.
Tit. liiii. De officio delegati.	Ibid.	Reg. xviii. De infirmis resignationibus, & intra XX. dies a consensu decedentibus.	Ibid.
Tit. liv. De officio legati.	Ibid.	Reg. xix. Provisus de parochiali intelligat, & loquatur de idiomate.	Ibid. 2.
Tit. lv. De officio ordinarii.	626. 1.	Reg. xx. De impetrantibus per obitum beneficia viventium.	Ibid.
Tit. lvi. De officio vicarii.	Ibid.	Reg. xxi. De valor. exprim. in union.	Ibid.
Tit. lvii. De ordine cognitionum.	Ibid. 2.	Reg. xxii. De mendicantibus transeuntibus ad alios ordines.	Ibid.
Tit. lviii. De pactis.	Ibid.	Reg. xxiii. Libra Turonen. est florenus auri.	Ibid.
Tit. lix. De pignoribus.	627. 1.	Reg. xxiv. De vacant. per promotionem.	Ibid.
Tit. lx. De pœnis.	Ibid.	Reg. xxv. De non judicando juxta formam supplicationum.	Ibid.
Tit. lxi. De præbendis.	Ibid. 2.	Reg. xxvi. De regulis in forma producendis.	660. 1.
Tit. lxii. De præscriptionibus.	633. 1.	Reg. xxvii. De subrogandis colligantibus, & de captantibus subrogationes.	Ibid.
Tit. lxiii. De præsumptionibus.	Ibid. 2.	Reg. xxviii. De verisimili noticia obitus.	Ibid.
Tit. lxiv. De privilegiis.	634. 2.	Reg. xxix.	
Tit. lxv. De probationibus.	635. 2.		
Tit. lxvi. De procuratoribus.	636. 2.		
Tit. lxvii. Qui filii sint legitimi.	638. 2.		
Tit. lxviii. De rebus ecclesiæ non alienandis.	639. 1.		
Tit. lxix. De regularibus.	Ibid.		
Tit. lxx. Rem ratam haberi.	640. 1.		
Tit. lxxi. De renunciatione.	Ibid.		
Tit. lxxii. De rerum permutatione.	642. 2.		
Tit. lxxiii. De rescriptis & commissionibus.	Ibid. 2.		
Tit. lxxiv. De restitutione spoliatorum.	643. 1.		
Tit. lxxv. De secundis nuptiis.	646. 1.		
Tit. lxxvi. De sententia, & re judicata.	Ibid. 2.		
Tit. lxxvii. De excommunicatione.	Ibid.		
Tit. lxxviii. De sequestratione possessionis, & fructuum.	649. 1.		

Adrian. vi.
Clem. vii.
Paul. iii.

LIBER TERTIUS.

Tit. i. **D**E cessione actionis.
Tit. ii. De clausulis.
Tit. iii. De clausulis aliarum gratiarum.
Tit. iv. De collectoribus.
Tit. v. De decretis.

671. i.
Ibid.
Ibid.

671. i.
672. i.
Ibid.
Ibid.
Ibid.

Tit. vi. De dispensationibus.
Tit. vii. De expectativis.
Tit. viii. De indulgentiis.
Tit. ix. De pensionibus.
Tit. x. De regressu.
Tit. xi. De remissionibus.
Tit. xii. De reservationibus.
Tit. xiii. De unionibus.
Tit. xiv. De nominatione, presentatione,
& institutione.

Ibid. 2.
Ibid.
Ibid.
Ibid.
675. 1.
676. 2.
Ibid.
677. 1.
Ibid. 2.

I N D E X

RERUM, ET VERBORUM.

Prior numerus Paginam, posterior Columnam indicat.

- A**ron solus erexit, & unxit Altare in Tabernaculo. pag. 9. col. 1.
- Abbas possessiones Ecclesie suae nec vendat, nec commutet absque fratrum, vel Ordinarii consensu. 76. 2: 77. 2: 570. 2.
- filios de Baptismo non habeat. 220. 1.
  - pretium ab iis, qui ad conversionem veniunt, ne exigat. 451. 2.
  - permittens mulierem ingredi Monasterium tribus mensibus poenitentiam in pane & aqua agat. 285. 2.
  - poenitentias nisi ex Episcopi licentia non iungat. 289. 2.
  - agens ad Beneficium unitum quid probare debeat. 677. 2.
- Abbat. Pro perendis beneficiis sine commendatione Episcoporum ad dominos non veniant. 46. 1. & 2.
- quae iuris Ecclesiastici sicut sine Episcopi concessione non accipiant. 47. 1.
  - obnutescentes per laicos ecclesias excommunicentur. Ibid.
  - ecclesias, quas numquam habuerunt nisi ex consensu Episcopi ne emanent. Ibid. 2.
  - Cistercienses possessiones, de quibus Decimae deberentur Ecclesiis, emere non poterant. 52. 1.
  - quatuor praesse debebant capitulis Monachorum. 430. 1.
  - non poterant habere possessiones triennes Ecclesiarum & Episcoporum. 79. 2.
  - patrocinio saeculari utentes sine Episcopi permisso ab Episcopis excommunicentur. 385. 2.
- Abbatissa aut Sanctimonialis viduam, aut puellam virginem velantes ab Episcopo corrigantur. 287. 1.
- Ablutio pedum omni quidem tempore, specialius tamen habenda die, qua Christus. 193. 1.
- Absens ne iudicetur. 401. 1: 414. 1.
- Absolutio quibus, & quando non suffragetur. 667. 1.
- Acacius anathematizatus fuit. 140. 1. & 2.
- veniam postulasse fingitur. 272. 2.
  - non fuit novi erroris inventor. 520. 1.
  - Constant. Ep. anathematizatus. 523. 1.
- Acceptatio in partibus facta per procuratorem. Ibid.
- in ea facta protectio a quo praeseruet. Ibid.
  - qui nequeant acceptare vigore privilegiorum. Ibid.
  - non valet in mense alternativo Ordinarii. Ibid.
  - expectantes beneficia vacantia per dissolutionem commendae papalis nequeunt acceptare. Ibid.
- generalis semel tantum potest valide deduci ad speciem. Ibid.
  - impetrans per obitum quando possit deducere ad speciem defuncti acceptationem. Ibid. & 603. 1.
  - non valet ut & nova provisio quando gratia est consumpta. 603. 2.
- Accusatio contra Episcopum ante omnes Episcopos provinciae instituenda. 386. 2.
- discussionis sine apostolica praecipione extra propriam provinciam ne fiat. 387. 1. & 2.
  - episcoporum non facile admittenda. 394. 2: 402. 2.
  - ab inferiori ad maiorem non recipienda. 389. 1.
  - a quibus facienda. 390. 2.
  - per literas, & absente accusatore non admittenda. 402. 1: 421. 2.
  - adversus presbyterum non recipienda nisi duobus, vel tribus testibus. 420. 1.
  - ad eam qui non admittendi. 417. 2: 441. 1.
  - quae a saeculi legibus prohibebatur ab Ecclesiae iudicibus non audienda. 409. 1: 414. 1.
- Accusator simul iudex, & testis ne sit. 393. 1: 396. 1: 417. 2.
- nec servus, aut libertus, aut persona suspecta, vel infamis. 394. 1: 397. 1: 398. 1.
  - praesens sit. 401. 1.
  - non suscipiendi nisi idonei. 388. 1: 416. 1.
  - non audiendi absente adversario. 428. 1.
  - quales esse debeant. 389. 2. & seqq. 396. 1: 418. 1.
  - qui non admittendi. 392. 1. & 2.
  - eorum vita inquirenda. 394. 1.
  - in iudicio Episcoporum culpabiles non admittendi ad arguendum. Ibid. 2.
  - iudices & testes simul ne sint. 402. 1: 417. 2. & seqq. 484. 1.
- Acolytus quid in ordinatione accipere debeat de manu Archidiaconi. 136. 1: 138. 2: 300. 2.
- ab episcopo in ordinatione quid edocendus. 300. 1.
- Aktor si est procurator generalis rei, & substituat non potest procedi cum substituto. 617. 2.
- Administratio quando valet. 619. 2.
- Adulter ne ordinetur. 311. 2: 499. 2.
- eorum poena. Ibid.
- Advocatus nullus praeter jus, & beneficium antiquitus constitutum aliquid sacri recipiat. 66. 1: 294. 2.
- Aedificia laicorum Ecclesiis ne sint coniuncta. 5. 2.
- Aegidiana quid comprehendat. 598. 2.
- non tollit restitutionem in integrum. Ibid.
  - quando non sit locus ad illam. Ibid.

- non habet locum extra terras Ecclesie. 647. 2.
- non permittit appellari in possessoris. 615. 2.
- Ætas necessaria ad Ordines.** 569. 2.
- Afri ad ordines non recipiendi & cur.** 225. 2: 304. 1. & 2: 317. 2.
- Agapæ in Ecclesiis prohibita.** 65. 1: 197. 2.
- Agiulphus Longobardorum Rex.** 468. 2: 469. 1.
- Alexander P.** 253. 1.
- Alexandri P. de vino cum aqua in calice offerendo sententia.** 235. 1.
- Alexandrina non adjuvat vulnerato ius litigiosum.** 616. 2.
- habet locum in vulnerante procuratorem. Ibid.
- ipsius exceptio. Ibid.
- qui in eam non incidant. Ibid.
- Alienationes per schismaticos sive per laicos factæ rerum Ecclesiarum non valent.** 65. 1.
- Alleluja quando permixtum.** 161. 1: 253. 1. quando prohibitum. 193. 1. & 2: 194. 2.
- Altaria unctioe Chrismatis, & sacerdotali benedictione sacrandæ.** 8. 2.
- consecrandæ non a presbytero, sed ab Episcopo. 9. 1.
- non sacrandæ nisi lapidea. Ibid.
- non consecrandæ cui tabula vel mota, vel enormiter fracta fuerit. 10. 1.
- data per personas alicui communitati Monachorum redeant libera ad Episcopos mortuis personis. 24. 2: 26. 2.
- evertenda quæ per agros & vineas erant in memoriam Martyrum in quibus neque corpus, neque reliquie existerent. 92. 2.
- ex Ambone nequeat canere qui coronam non habeat, vel benedictionem non acceperit.** 547. 2.
- D. Ambrosii de obitu Valentiniani sententia.** 220. 1.
- splendidissima lucerna Ecclesie dictus. 94. 1.
- ipsius verba ex libi de Incarn. 101. 1. & in expositione SS. Martyrum Gervasii & Protasii. 131. 2.
- Anacleti P. Epistola.** 70. 1.
- memoriam B. Petri construxit. 93. 1.
- Anastasius Papa Basilicam Crescentianam construxit.** 208. 1.
- ejusdem constituta. 21. 1: 255. 2.
- Anastasius presbyter Tit. S. Marcelli excommunicatus, & a Sacerdotio remorus.** 43. 2.
- D. Anastasi apparitio.** 86. 2. ejusque miraculum. Ibid. & 91. 1: 107. 1.
- Anathema est Separatio a Deo.** 70. 2: 518. 2: 551. 1.
- dictum in Episcopos etiam mortuos, qui reliquissent heredes hæreticos vel gentiles etiam propinquos & ab intestato. 527. 1.
- in hæreticos a sex Synodis Œcumenicis condemnatos. 553. 2.
- in congregantes Ecclesiam separatim extra Ecclesiam. Ibid.
- in mittentes manus in eos, qui confugiunt ad Ecclesiam. 15. 2.
- in sacerdotes spoliantes Monasterium. 26. 1.
- in despicientes eos qui agapas exhibent. 40. 2: 534. 1.
- in non observantes præcepta de Oliveris, &c. 61. 1.
- in deripientes bona Clericorum vel in vita vel post mortem. 61. 1: 454. 2.
- in non restituentes Ecclesie quæ perceperint ex cimeliis, vel solaris. 61. 1: 77. 1: 134. 1.
- in pervadentes res Ecclesie. 65. 1.
- in accedentes ad pseudomartyres hæreticorum. 99. 2: 527. 1.
- in contemntes synaxes martyrum. 100. 1.
- in necantes Regem. Ibid.
- in dicentes, verba Orationis Dominicæ Dimitte nobis debita nostra non veraciter a Sanctis dici. 152. 2.
- in affirmantes humanam naturam sufficere ad vincenda peccata, & Dei mandata custodienda. 153. 1.
- in non dicentes Gloria Patri, & Filio, & Spiritui S. 168. 2.
- in admittentes alias Scripturas præter quam admittit Ecclesia. 171. 1.
- in colentes Kalendas Januarias. 178. 1: 438. 2: 526. 1.
- in jejunantes die Dominica. 181. 2.
- in jejunantes die Natalis Domini. Ibid. & 533. 2.
- in jejunantes Feria V. in Cæna Domini hora legitima post Nonam, & in Ecclesiis Missas non tenentes. 191. 1: 259. 2.
- in edentes carnem præter sanguinem, & idolothyta. 197. 2: 534. 1.
- in copulantes sibi in conjugium commatrem spiritualem. 221. 2.
- in sequentes errorem Priscilliani. 226. 2.
- in eos, qui acceptam Eucharistiæ gratiam in Ecclesia non consumunt. 248. 1: 453. 1.
- in contemntes Ecclesiam & Synaxes. 259. 2.
- in accusantes & infestantes Episcopos. 266. 1.
- in nolentem accipere communionem a presbytero conjugato. 249. 1: 324. 2.
- in ducentes uxorem Presbyteram, Diaconam, aut Monacham. 273. 2: 328. 2: 337. 2: 338. 1: 355. 1: 578. 2.
- in ducentes in matrimonium fratris uxorem aut neptem. 331. 2: aut de propria cognatione. 333. 2.
- in observantes ariolos, aruspices, &c. 441. 1.
- in credentes astrologia. 442. 1.
- in Episcopum, qui Monasterium spoliandum, aut convalendum, aut dissolvendum tentaverit. 455. 1.
- in Laicum Episcopum verberantem. 458. 2: 539. 2.
- in eos, qui, suadente diabolo, violentas manus in Clericum, vel Monachum injeceris. 459. 2: 540. 1.
- in eum, qui viduam furatus fuerit in uxorem. 503. 1.
- in rapientem virginem. Ibid.
- in violentam virginem. Ibid.
- in Christianum desponsantem filiam Judæi, nisi in Christo crediderit. 527. 2.

- in tentantes pellere Papam, aut quemlibet Patriarcham e sede. 528. 1.
- in eum qui in poenitentia statim nuptias contraxisset. 534. 2.
- in Clericum qui Clericum accusans curiam fuisset ingressus. 544. 2.
- in Ecclesiasticum, qui praesumpisset ponere titulos sive in rustico, sive in urbano praedio, & qui id fieri praecipisset, vel factum non punivisset. 546. 1.
- in presbyterum, aut diaconum, qui aliquo regimine velasset feretrum, quo Romani Pontificis corpus ad sepeliendum ferebatur. Ibid.
- Anterus gesta martyrum diligenter a notariis exquisita, in Ecclesia recondidit. 97. 1.
- Anriochi interrogatio de imaginum cultu. 125. 2.
- Apostaticus quis dictus, & quando. 450. 1.
- Apostoli verba circa pactum a christiano cum paganis faciendum. 71. 2.
- symbolum condiderunt, quod fidelis nunc tenet ecclesia. 165. 2.
- universalitas ecclesiae Dei approbatur. 3. 1.
- Appellans, si docet de appellatione, & sententia, potest obtinere revocationem. 599. 2. & seq. non potest procedere in curia contra appellantem per contradictas. 600. 1.
- Appellatio non juvabat illis qui accepta nomine christianismi, Christum contumelia afficiebant. 449. 2.
- extrajudicialis, ad hoc, ut devolvat, quid requiratur. 598. 1. quando non inducat litem ad effectum subrogationis. Ibid. legitime intimata facit beneficium litigiosum, & devolvit. Ibid.
- a die notitiae non prodest ei, qui fuit personaliter citatus. Ibid. 2. ad quos fieri possit appellatio. Ibid. qui appellare non possit. Ibid.
- quando deseritur in curia. 599. 1. & 2. quo tempore fieri potest. Ibid. 2. quando currere incipit. Ibid.
- domini directi, cui non profit. Ibid.
- Appellatus, quid possit. 643. 1.
- Aqua quomodo benedicenda; ipsius usus, & fructus. 139. 2: 140. 1.
- benedicta facienda, eaque sana aspergenda erant, &c. 140. 1.
- Arbiter, si pronunciat pro ut in cedula, & moriatur, potest dari alius, qui eam subscribat, &c. 600. 1.
- Arca ab Ecclesia expellantur nisi una ad vestimentum, & libros. 17. 1.
- ab Archidiaconatus honore deponendus qui contra iustitiam in alterius archidiaconatum provehit se consensisset. 546. 2.
- Archidiaconi providere debent ut Eucharistia, Chrisma, & Oleum sanctum sub clavibus recondantur. 229. 1: 291. 1.
- vel eorum officiales sententias excommunicationis &c. in aliquem promulgare non poterant, nisi admonitione canonica procedente. 518. 1.
- Archidiaconus, aut Archipresbyter &c. nullus tribuere poterat alicui sine consensu Episcopi nec curam animarum, neque praebendas Ecclesiae. 532. 1.
- vel decanus ordinari non poterat nisi diaconus vel presbyter. 577. 1.
- si tempore a canonibus praefixo in presbyteros ordinari non fuissent, quam incurrebant poenam. 430. 1. Non proderat illis appellationis diffugium. Ibid.
- quid possit. 615. 1.
- Archiepiscopus ex consuetudine potest habere vicarium appellationum in dioecesi suffraganei. 599. 2.
- Archiepiscopus, & Archiepiscopi. Vide Episcopus, & Episcopi.
- Archipresbyter cum dioecesim tenet, de his, quae emet, aut ecclesia nomine scripturam faciat, aut ab ejus &c. ordinatione discedat. 78. 1.
- in vico manens, aut ad villam suam ambulans, unus lector canonicorum suorum &c. cum illo ambulare debebat, & in cella ubi ille jacebat lectum habere pro testimonio. 285. 1: 338. 2: 543. 2.
- Archipresbyteri puniendi erant ab episcopis, qui cautelam non habuissent super iuniores. 338. 2.
- Archivium Rom. cur non potest notas confectas extra curiam extendere, aut publicare. 614. 1.
- ejus, de cuius interesse agitur non habet auctoritatem. Ibid. 2.
- Arianorum Bapismaratum habetur, quod in nomine Patris, & Filii &c. perficiebatur. 206. 2: 207. 1.
- Arius, & Macedonius anathematizati. III. 1. in Armenia, & aliis locis sabbatis & dominicis quadragesimae ova, & butyrum quidam comedebant, idque prohibitum fuit. 193. 2. Hoc servantes clerici deponendi; laici excommunicabantur. Ibid.
- vinum tantum in sacra mensa offerebant non mixta aqua. 234. 2: 235. 1.
- Armeniorum ecclesia a rectitudine fidei &c. in quasdam pravas exorbitavit sententias. 234. 1.
- Arnulphus Cremonensis Episcopus simoniacus ab omni episcopali officio depositus fuit. 451. 2: 531. 1.
- Arsacius in thronum episcopalem pro Joanne productus, etiam post obitum exauctoratus fuit. 463. 1: 573. 1.
- Attentata sunt in totum purganda. 655. 1. per procuratorem non debent statim revocari. Ibid.
- Avaritia vigilanter praecavenda in dandis ecclesiasticis honoribus. 450. 2.
- in sacerdote vitanda. 511. 2.
- Auditio, quid esset. 289. 2. Item quid fletus, & luctus. Ibid.
- Auditor, quid possit in causa appellationis. 599. 2.
- exequens sententiam alterius inferioris debet cognoscere de iustitia &c. 611. 1.
- Camerae inter curiales jurisdictionem non habet de his, quae sunt in ratione beneficiorum. 615. 1.

615. 1. quos possit monere. Ibid. est ordinarius. Ibid. Rotæ potest taxare expensas. 616. 1.
 -- quid possit. 646. 2.
Augur, aut pantomimus credere volentes prius artibus suis renuntiare debebant. 202. 2.
Auguria, & phylacteria in urbe Roma prohibita fuisse. 439. 1.
 B. *Augustini verba in Psalmo LXXIII. 101. 1. in Psalmo XCII. contra Faustum Manichæum.* 197. 1. in libro *Enchirid.* 289. 1.
Axioma a falsa quadam synodo sparsum. 123. 2.
- B** *Aculum signum dignitatis Pastoralis.* 135. 2.
Ballimathæ prohibita in Natalitiis sanctorum; quæque sint. 95. 1. & 2; 184. 2.
Ballistariorum, & sagittariorum ars mortifera adversus christianos exerceri prohibita sub anathemate. 515. 2; 546. 2.
Bannum ab episcopis impositum corrumpentes, quadraginta dierum castigatione corripiebantur in pane & aqua. 287. 1.
 -- ab episcopis superpositum non contemnendum, neque transgrediendum erat. 510. 2.
Baptisma non oculis corporis considerandum, sed mentis. 209. 1.
 -- non negandum infantibus tempore interdicti. 212. 1; 227. 2.
 -- non prophanari permittatur. 213. 1.
 -- excepta infirmorum causa non nisi a jejunis sacerdotibus celebrabatur. 214. 2.
 -- in singulis parochiis secundum ordinem Romanum jugiter celebrandum erat; & conservandum scrutinium ad ordinem baptismi sicut in decretis Leonis Papæ. Ibid. & 217. 2; 227. 1.
 -- non in domibus, aut privatis oratoriis, sed in ecclesiis celebrandum. 215. 1; 530. 2; 564. 1.
 -- nisi ex necessitate in Pascha, & Pentecoste non erat faciendum. Ibid. 2. & seq.
 -- conferatur iis, qui ignorant se esse baptizatos. 222. 2.
 -- an sit majus Sacramentum manus impositione episcoporum. 226. 1; 229. 2.
 -- Sacramentum principale est inter Ecclesiæ Sacramenta. 226. 2.
 -- & confirmatio nisi morte præveniente ab invicem sunt inseparabilia. 231. 1.
Baptisterium publicum in nulla parochia sit, nisi ubi constitutum ab episcopo. 215. 2.
 -- initio quadragesimæ pontificali manu, & annulo signatum claudatur usque in Cæna Domini solemnitate. Ibid. 1. & 2; 217. 2. in ipsa corpora sepeliri vetitum. 227. 1; 293. 1.
Baptizandi, fidem discere debeant, & V. feria hebdomadæ magnæ episcopo, vel presbyteris referendum. 201. 2; 202. 1.
 -- nomen suum dare debeant, & diu sub abstinentia vini, & carniū &c. baptismum percipiant. 202. 2.
Baptizati peregre non ordinabantur in alienis provinciis. 226. 2.
 -- ab hæreticis, sola invocatione Spiritus S. per manuum impositionem confirmandi sunt. 231. 1.

- Basilica cum dedicatur, non extendatur indulgentia ultra annum, licet ab uno, vel a pluribus episcopis dedicerur.* 9. 2; 268. 1.
 -- destituta ordinatione episcopi reparanda. 19. 2.
Basilicæ, quæ diversis locis constructæ sunt, secundum priorum canonum regulas in episcopi illius territorio consistant, in cujus potestate positæ sunt. 6. 1. & 2; 47. 2.
 -- a fundamentis licet innovatæ, si in ipsis missæ fuerit celebrata, consecratæ censeantur. 7. 1.
 -- noviter institutæ a nemine dedicari possunt non petitis ex more præceptionibus. 8. 2.
 -- plurimæ factæ, & dedicatæ a Summis Sanctisque Pontificibus, & aliis piissimis personis. 21. 1. & seqq. 57. 2.
 -- quæ novæ conditæ fuerint ad episcopum illum pertinebunt, cujus conventus esse constituerit. 75. 1.
Basilicarum conditores in rebus, quas eisdem ecclesiis conferunt, nullam potestatem habent &c. sed ad episcopi ordinationem pertineant. 51. 2.
 D. *Basilii Episcopi Cesar. Cappad. in interpretatione Psalmi CXV. verba.* 89. 2.
 -- in encomio quadraginta martyrum. 106. 2.
Basso condemnato a synodo, in ultima tamen die non fuit denegatum viaticum. 243. 2.
 Ven. *Beda in Evangelii Homil. XVII. verba contra eos qui ecclesias non reverentur.* 12. 1.
 -- in expositione Evang. Lucæ, verba de psallentibus in ecclesia. 162. 2.
Belisarius patricius, tempore Vigiliæ, multa dona, & elemosyna pauperibus largitus fuit; fecitque xenodochium in via lata &c. 32. 2.
 -- ejusque mandatum. 459. 1; 533. 1.
Beneficia alicui ecclesiæ non tribuantur, nec promittantur antequam vacent. 47. 2.
 -- vel ecclesiasticas dignitates per schismaticos recipientes, careant impetratis. 49. 2.
 -- existentia in legatione Avenionensi &c. comprehenduntur in concordatis Galliæ. 628. 2.
 -- cubiculariorum extra muros an reservata. 632. 1. quæ dicantur reservata. Ibid.
 -- reservata per Extravag. Ad regimen, non vacant apud sedem &c. 657. 1. acolythorum sunt reservata. Ibid. abbreviatorum de minori sunt reservata, licet, &c. Ibid. 2. quæ dicuntur generaliter reservata. 667. 2.
Beneficium habens de rebus ecclesiæ ad recta ejusdem ecclesiæ restauranda &c. omnino adjuvet. 5. 1. & nonam, & decimam reddat. Ibid.
 -- ecclesiasticum conferentes partem proventuum suis usibus retinere non præsumant. 48. 2.
 -- quando vacat. 667. 1. & 2. quid si vacat de jure, & non de facto. Ibid. 2.
Beneventana civitas a militaribus personis tutata. 531. 2.
Berengarius, ejusque de fide protestatio, & professio. 236. 1.
 -- Episcopus Agathensis excommunicatus. 518. 2.
Bigami, vel inscii litterarum &c. ne ordinentur. 302. 1:

302. 1. 304. 1. & 2. 306. 2. & seqq. 312. 1.
 -- divinis ministeriis non applicari debebant a Pontificibus. 303. 2.
Bona quolibet per ecclesiam acquisita debent ei remanere post obitum acquirentis. 81. 1. Ecclesie nomine quid veniat. Ibid.
D. Bonifacius mart. & episcopus interrogatus, an liceret sacramenta confici in vasculis ligneis &c. quid respondit. 141. 1.
Bonofiaci, & **Cataphryges,** & ipsorum errores. 206. 2.
 -- hominem Montanum nomine pro Spiritu Sancto habebant. Ibid.
 -- sicut Ariani in Trinitate baptizati, fidem catholicam confessi, cum chrismate, & manus impositione recipiendi. 231. 1.
Bonosus hereticus multos per vim, repugnantemque ordinare præsumpsit. 249. 1. & 2.
Breve communicatorum privilegiorum quid facit. 668. 2.
Bulla prothonorariatus pro absente præsimitur acceptata. 614. 1.
 -- expedita super regressu non discordat a supplicatione &c. 631. 1.
 -- cubiculariorum præsimitur esse in viridi observantia. 634. 2.
 -- Sixti, & Leonis &c. procedit tam active, quam passive &c. Ibid.
 -- citatur, quæ non habet locum contra episcopos promotos ad ecclesias occupatas ab infidelibus. 670. 2.
 -- expedita super regressum non est corrigenda. 676. 1.
Cadavera illorum qui sibi intulissent mortem sine psalmis ad sepulturam deferenda erant. 456. 2.
Caducitas quando procedit. 620. 2.
Cælestini Papæ ad Episcopos Orientales verba. 549. 2.
 -- eius constitutio, ut Psalmi David CL. ante sacrificium psallerentur &c. nec non & Graduale &c. 253. 2.
Calumniatores sacrorum ministrorum quibus additi fuissent pœnis. 460. 1. & 2.
Canones sacri sacrificia in domibus offerre prohibere. 7. 1.
 -- electorum iudicium sententiam non spernendam, edocuerunt. 376. 1.
 -- statuunt, ut civitatenes, sive diocesani Presbyteri &c. salvo iure Ecclesie vendere, aut donare non præsument. 78. 1.
 -- quidam præceperunt post apostolum non laudes sed evangelium annuntiare. 252. 2.
 -- ad sacerdotium non admittebant, qui post baptismum in adulterio comprehensus fuisset. 312. 1.
 -- Carthaginenses quid decrevissent pro purgatione Presbyteri pro quolibet crimine. 426. 1. quid præcipiant circa matrimonia. 327. 1.
Canonica censura decernit, ut res Ecclesie, nisi ob nimias necessitates, quas describit, nemo distrahat. 63. 2.
Canonicatus quando non valet. 672. 2.
Canonici, quibus studiorum causa indultum fuit, ut in absentia fructus percipiant præbendarum, si per hanc licentiam ad villas &c. se transferant, per huiusmodi fraudem ipsis talis indulgentia non favet. 44. 2.
 -- de sede episcopali excludere non poterant ab electione episcoporum viros religiosos, sed eorum consilio &c. 546. 2.
 -- horas vigilantissima cura custodire debebant. 162. 2.
 -- si absque manifesta necessitate in contemptum Episcopi a divinis cessavissent, qua pœna corrigi debebant. 559. 2.
 -- conferentes contra statutum iuratum sunt perjury, sed valet collatio. 632. 2.
 -- in quo non sunt idonei testes. 653. 2.
 -- ecclesiasticorum, & legis Romanæ constitutum. 15. 2.
Canticum turpe, ac luxuriosum circa ecclesias prohibitum fuit. 95. 1. : 507. 2.
Cantores soli constituti in ambone, & ex libro canere debebant, non alii. 165. 1.
 -- in ecclesiis non vocibus inordinatis uti debebant &c. Ibid.
 -- & lectores nonnulli in Armenia sine tonsura ordinati. 323. 1.
Capellæ villarum laicis non committendæ, sed presbyteris, aut viris ecclesiasticis. 54. 1. : 532. 2.
Capitulum sede vacante non potest conferre beneficia, quæ pertinent ad solum episcopum &c. 616. 1. : 625. 2. ipsius consilium quando requiratur. 616. 1. neque ipsius sigillum. Ibid. ad ipsum quid pertineat. Ibid. 2.
 -- si provideat, quando collatio pertinet ad episcopum, valet provisio. Ibid.
Cappæ manicatæ ad divinum officium intra ecclesiam non adhibendæ erant. 135. 2. Neque in ecclesia a clericis. 160. 1.
Cardinales urbis Romæ esse debebant septem. 135. 2.
 -- non habent tempus limitatum ad acceptandum &c. 602. 2. : 604. 1.
 -- non sunt familiares Papæ, licet habeant panem. 632. 1. quando familiaris dicatur. Ibid.
 -- comprehenduntur sub dispositionibus non continentibus odium irrationale. 634. 2.
 -- in pari causa aliis præferuntur. Ibid.
 -- absentes quomodo providere possunt ad ecclesias. 669. 2.
Carnium usus quando prohibitus. 196. 1. & 2.
Caroli Imperatoris capitulare. 71. 1.
Cassura in instrumento quid operetur. 614. 1.
Catastra probant alio non existente possessore. 614. 2.
Catechumena si per adulterium concepisset, & conceptum necasset, baptizanda erat in fine vitæ. 458. 1. : 500. 2.
Catechumeni ante dies viginti baptismi ad purgationem exorcismi concurrere debebant, ut symbolum docerentur. 166. 2.
 -- in Paschæ solemnitate, vel Pentecostes ad baptizandum veniebant. 219. 1.
Catechumenus ingrediens in ecclesiam & in ordine

- ne catechumenorum stabat, si peccaverat &c. 159. 1.
- doceri debebat symbolum. 202. 1. quid circa baptismum. 219. 2.
- peccans quid agere debebat. 556. 1.
- Cathari conversi scripto fateri debebant, quod sentirent cum ecclesia catholica. 345. 1.
- Cathedralis, vel regularis Ecclesia ultra tres menses Præbato non vacet. 49. 1.
- Catholicorum cruce signatorum indulgentia. 268. 1.
- Causa criminalis non præjudicat civili, & quando. 597. 1.
- iusta litigandi non excusat ab expensis in rota. 615. 2.
- quando ordinaria, & non summaria. 618. 1. quando beneficialis, & summaria. Ibid. si committatur, quot servari debent termini. Ibid. quando dicitur instructa in rota. 619. 2: 643. 1. si petatur advocari, ad quid teneatur petens. 619. 2. quando potest expediri visis originalibus. 620. 1.
- Causæ matrimoniales ad Episcopos spectant non ad Abbates. 348. 1.
- vel contentiones inter clericos &c. exortæ congregatis episcopis ejusdem provinciæ terminabantur. 387. 1.
- Census ecclesiarum suscipi mandatur, & ad quem finem. 4. 2.
- ecclesiarum, idest solidum de casata. 51. 1.
- Cessionarius succedit etiam respectu fructuum perceptorum ante resignationem. 615. 2.
- Character Christianorum proprius fides est, & confessio in u. ium Deum Patrem, & Filium &c. 253. 1.
- Childebertus Rex, & Ultrotho Regina in Lugdunensi urbe xenodochium condiderunt. 31. 2.
- & Clotarius Reges, & Charibertus successor quid constituerunt. 325. 1.
- Chorepiscopi chrisma conficere non poterant, nec præsentem episcopo infantem tingere, aut signare. 229. 2: 230. 1.
- contenti esse debebant suo munere, & ecclesiis suis. 568. 2.
- non poterant erigere altaria, nec ipsa, vel ecclesias consecrare &c. 7. 1: 9. 1: 229. 2: 230. 1.
- presbyterorum ministerio contenti esse debebant, atque mensæ Domini participes tantum. 249. 1.
- non poterant publice in missa quemquam poenitentem reconciliare, nec episcopo præsentem nisi &c. corporis, & sanguinis Christi conficere. Ibid.
- Chrisma in quadam ecclesia non ex balsamo, sed ex butyro conficiebatur. 227. 1.
- ex oleo fit, & balsamo mystica ratione. Ibid. 2.
- nemo conficere præsumat nisi in feria V. majoris hebdomadæ. 228. 2.
- & Eucharistia in cunctis ecclesiis sub fidei custodia clavibus adhibitis conservari debent. 229. 1: 237. 2: 587. 1.
- Christiana religio domos in honorem Dei ædificavit. 5. 2. altaria erigit, eisque oleum superinfundit. Ibid. ad decorem, & honorem divini cultus &c. suscipit donaria. Ibid.
- Christiani sint assidui ad audiendum verbum Dei. 148. 1.
- non debent judaizare, & sabbato vacare &c. 178. 2.
- nec tenere poterant traditiones gentilium &c. 443. 1.
- bis unguuntur post baptismum, sed chrismate sacra &c. 231. 1.
- ne deserant prandia ad sepulchra defunctorum, nec mortuis sacrificare. 293. 1: 441. 1.
- ad nuptias venientes ne saltent, vel choræas ducant, sed caste prandeant, & cœnent. 349. 1.
- per censuram ecclesiasticam compellendi erant abstinere a commerciis judæorum qui graves, & immoderatas extorquebant usuras. 327. 2.
- sub anathemate interdicti, ne in terris Sarcenorum usque ad quadriennium transmitterent naves suas. 548. 1.
- Christianus nullus a capite jejunii usque ad pascha carnem comedere poterat. 196. 1.
- nullus suam commatrem in conjugio accipere debet. 232. 1.
- quisque credat in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum. 267. 1.
- apud feræ, vel pecudis extra gentilium more jurans, si monitus non se cohibuisset ab hac superstitione a consortio fidelium &c. pellabatur. 448. 1.
- si judæa, & vicissim, carnali consortio se immiscuisset a christiano cœtu & communione ecclesiastica segregabatur. 527. 2.
- Cibi prohibiti qui fuerint. 196. 2. & seqq.
- Citatio nimis arcta, & brevis est nulla. 608. 1.
- si non sit tota perfecta, sed ejus substantialia, valet. Ibid. 2. per quid probetur ejus notitia. Ibid.
- quando valet. Ibid. quando non valet. 652. 2. quando non facit beneficium litigiosum. 655. 2. valet in parochiali, licet non dicatur tempore divinorum, & licet non fuerit perquisitus. Ibid. quando non probat. Ibid.
- ad domum post primam citationem valet probata consuetudine. Ibid.
- præsumitur nota citato, si misit procuratorem ad curiam. Ibid.
- executi contra capitulum &c. non arctat singulos super re non particulari. 609. 1.
- pro singulis diebus, & horis est nulla. Ibid.
- decreta per edictum, ubi facienda. Ibid. quando potest exequi. Ibid. 2.
- decreta probato non rito recessu ad loca regis est facienda &c. non regi. Ibid.
- generalis contra filios, & heredes per edictum non valet, sed exprimi debent nomina. Ibid.
- potest exequi per notarium non clericum, licet &c. Ibid.
- non dicitur circumducta, si accusatur contumacia non comparentis &c. Ibid.
- personalis, & vera notitia quando requiritur. 618. 2: 627. 1.

- ad dicendum contra articulos datos, ad quid sufficiat. 620. 1.
- Citatus non excusatur cum possit mittere procuratorem, vel mandatum** Cc. 609. 1. neque per non tutum accessum itineris. 618. 2.
- Civitas unaquæque pauperes, & egenos incolas alimentibus congruentibus pascat secundum vires** Cc. 35. 2.
- una & eadem diversos Pontifices habere non poterat. 545. 2.
- Clausula Non obstantibus privilegiis &c. suspendit alternativam, sed non inductum Cardinalis.** 601. 2. non tollit regulas cancellariæ, neque dilatorias. 656. 2.
- Commissionis &c. intelligitur prout de jure. 642. 2. cujusque statutus, quos comprehendat. Ibid.
- Sine præjudicio expectantium, quomodo intelligenda sit. 604. 2. quæ tribuat jurisdictionem. 643. 1.
- generalis Non obstant, non comprehendit regulas cancellariæ. 606. 1.
- Clemens P. fecit septem regiones dividi notariis fidelibus ecclesiæ, qui gesta martyrum** Cc. per suam regionem perquirerent. 97. 1.
- natione Romanus Cc. obiit martyr anno tertio Trajani. Ibid. 2.
- ad Clericale munus accedens, qualis ipse vita fuerit prius inquirendum erat.** 303. 2.
- Clericus a quo probari debeat, & per quid.** 635. 2.
- uxorati per quid proberetur. Ibid.
- Clerici, qui Ecclesiæ deserviunt, stipendia a sacerdotibus consequantur.** 41. 1.
- in exercitu christiano beneficia sua integra percipiant per triennium, eaque possint pignori obligare. Ibid. 2.
- qui officium suum implere despiciunt Cc. dignitate priventur. 45. 1.
- vagi, seu acephali, hoc est sine capite, neque in servitio Domini nostri, neque sub Episcopo, neque sub Abbate, sed sine canonica vita debebant. 45. 1. & 2. tales, ubicumque inventi sint, Episc. sine ulla mora eos constringant sub canonica custodia. Non obedientes Episcopis excommunicentur usque ad iudicium Archiepiscopi illius regionis; incorrigibiles sub vinculis constringantur usque ad synodum. Cc. Ibid. & 544. 1.
- non intromittantur peregrini in oratoriis Dominorum prædiorum contra votum Episcopi ad quem territorii privilegium noscitur pertinere. 46. 2.
- nec elemosynas, nec oblationes hereticorum accipiant. 58. 1.
- quos pauperes aut voluntas, aut natiuitas fecit, necessaria sive in domibus, sive in congregatione vivente accipiant Cc. 59. 1.
- quilibet quantacumque temporis diuturnitate de Ecclesiæ remuneratione aliquid possederint in jus proprium præscriptione temporis non vocentur, dummodo Cc. 74. 2: 75. 2.
- omnes tamen subditi, quam Prælati vigesimam partem Ecclesiæ proventuum usque ad triennium conferant in subsidium Terræ sanctæ. 79. 2.
- de mobilibus, quæ per Ecclesias sunt adepti, de jure testari non possunt. 81. 1.
- scholares, de his, quæ paterna successione Cc. sunt adepti, libere disponere valeant; de his quæ Ecclesiæ suæ intuitu perceperunt, nullum de jure testamentum facere possunt. 81. 1: 82. 2: 559. 1.
- omnibus diebus celebrent vespervas, & matutinas. 138. 2.
- adire non poterant cœmeteria, vel martyria hereticorum orationis, aut salutis causa. 158. 2. Excommunicati fuerunt. 527. 1.
- exercere se in divinis officiis debebant, & aliis bonis studiis, neque cappas manicatas ad divinum officium intra Ecclesiam gerant. 160. 1.
- fetuum occisores officium ministrandi recuperare non poterant, in choro tamen psallentium a tempore receptæ communionis interebant. 165. 1: 321. 1: 573. 1.
- vel Laici Religiosi ante sacram horam diei tertiam, non poterant inire convivium, nisi hymno dicto edere panem Cc. 167. 2: 189. 2.
- vel Laici vocati in agapen non debent partes tollere. 197. 2.
- septem hebdomadas ante Pascha a carne, & deliciis jejunare debebant Cc. 198. 2.
- ab omni humano sanguine, etiam hostili se abstineant; in contrasacientibus pœnæ statuta. 199. 1: 285. 1: 317. 2: 537. 1: 587. 1.
- ad ministerium tales eligendi erant, qui digne possent dominica sacramenta tractare. 238. 1: 302. 2.
- Monachi Cc. qui se rebaptizari passi fuissent duodecim annorum pœnitentiam agere debebant. 243. 1.
- contumaces ab Episcopis corripiebantur Cc. suumque officium implere negligentes peregrina eis tribuebatur communitio. 248. 1: 284. 2.
- & Laici Episcoporum, & Presbyterorum Canonorum iudicia declinantes monasteria monachorum expetere non debebant, ut ibi monachis sacerdotibus peccatorum suorum facerent confessionem. 264. 2.
- excommunicati ad tempus, eo quod cœmeteria, & martyria hereticorum adierunt orationis causa, recipiendi erant, si pœnitentes confessi fuissent peccata sua. 271. 1: 529. 2.
- qui ex Donatistis ad catholicam unitatem transire volebant, secundum Episcopi catholici voluntatem Cc. in suis honoribus suscipiebantur. 283. 2.
- qui in quacumque seditione arma volentes sumpsissent, amisso ordinis sui gradu in monasterium tradebantur ad pœnitentiam. 285. 2: 475. 1: 574. 1.
- pœnitentiam desiderantes ipsam obtinere debebant. 289. 1.
- sub anathemate prohibiti fuere, ne fructus beneficiorum Ecclesiasticorum spuris suis, vel concubinis dimitterent. Contrasacientes carebant Ecclesiastica sepultura. 294. 2: 295. 1.

- a pseudoepiscopis in eis Ecclesiis ordinati, quæ ad proprios Episcopos pertinebant, eorum ordinatio rata habebatur ita ut in ipsis Ecclesiis perseverarent. 297. 2.
- quales eligendi. 303. 1.
- in Armenia ordinabantur, qui ex genere sacerdotum erant, iuxta judaicos mores; cantores quoque, & lectores sine tonsura ordinabant. 305. 1.
- qui ex concubinis filios habuissent, aut defunctis uxoribus concubinas sibi sociandas creditissent, si per ignorantiam ordinati fuissent, non removebantur, sed ulterius ordinari non poterant. 308. 2: 312. 1.
- vel diaconi Episcopis obedire nolentes, eos ad majores honores promoventibus, nec eo gradu frui poterant quem relinquere noluerunt. 317. 1: 577. 2.
- ubicumque fuerint ordinati in ipsis locis perseverare debebant. 323. 2.
- qui uxores non habentes in ætate legitima ordinati conjugia eligentes cum suis mulieribus excommunicatione percellerantur. 337. 1.
- qui sine consultu Episcopi sui uxores duxissent aut viduam &c. in conjugium accepissent, separari debebant a proprio Episcopo. 340. 2.
- sive laici Palatinis honoribus fulciti vinculo charitatis connecti debebant. 361. 2.
- inconsultis sacerdotibus suis secularia iudicia expetere non poterat. 371. 1. & 2: 374. 2: 369. 1: 387. 2: 400. 2.
- & Monachi inter se aliquod habentes negotium a suo Episcopo iudicari debeant. 371. 1. & 2.
- qui stipendiis Ecclesiasticis sustentabantur coram iudice seculari advocati fieri non poterant in negotiis &c. 377. 1.
- non debebant recipere laicos, & saculares in impulsationibus suis sicut, &c. 391. 1.
- non constringendi erant per sententiam dictam a non suo iudice. 427. 1.
- hæretici non solum ab ordine, sed etiam ab urbis habitatione pulsi fuere. 438. 1.
- non poterant esse magi, vel augures, aut incantatores &c. si fecissent ab Ecclesia erant eiiciendi. 442. 1: 553. 2: 554. 1.
- qui in mutuam eadem prorupissent &c. a Pontifice districtius vindicandi erant. 460. 1.
- vel monachi si contra Episcopum, vel clericos conspirassent a gradu suo decidebant. 471. 1: 540. 1.
- qui rebeli auctoritate conjugatione intercedente inter se collegissent &c. a Pontificibus in unum collectis vindicandi erant. 472. 1. & 2.
- seditioarii, usurarii, & suarum injuriarum ultiores non ordinabantur. 475. 1: 476. 2: 488. 1.
- plurimi negotiationibus inhonestis applicati, aut ab ipsis abstinere debebant, aut in quocumque gradu positi ab officiis clericalibus abstinere cogebantur. 478. 1.
- a crapula, & ebrietate diligenter abstinere debebant, non se abstinentes a beneficio, vel officio suspendebantur. 493. 1.
- qui suspicionem adversam, aut oblocutionem populi de qualibet muliere incurrisset, eam statim abiicere debebat, si intra domum habuisset. 495. 2.
- redigendi erant ad pœnitentiam consortia extranearum mulierum, & ancillarum appetentes. 496. 1.
- obscænis voluptatibus inhiantes, concubinas tenentes, &c. sub pœnitentiâ redigendi. 496. 2.
- contra naturam incontinentes eiiciendi erant a Clero; laici excommunicabantur a cœtu fidelium prorsus alieni. 505. 1: 555. 2.
- contumaces, pro ut dignitatis ordo permisisset ab Episcopis corrigendi erant, &c. 509. 2: 587. 2.
- gratia restandi abutentes, de rebus Ecclesiæ cum non possent condere testamentum, fructus beneficiorum spuris, & concubinis suis non poterant dimittere. Contrafacientes ecclesiæ carebant sepultura &c. 533. 1.
- qui volentes &c. in ætate legitima ordinati fuerant, cum mulieribus quas accepere excommunicati fuerunt. 535. 1.
- facti occasione barbaricæ persecutionis, vel ex alia causa, utrisque cessantibus, ad suas Ecclesias reverti debebant &c. sub pœnam excommunicationis tam pro ipsis quam pro Episcopo retinente ipsos. 544. 1.
- qui ab Ecclesiis ad Ecclesias migrassent a comunione tandiu erant alieni, donec ad eas civitates rediissent in quibus fuerant primitus ordinati. Ibid. 2.
- se adversos obiiicientes latronibus, a gradu suo deponebantur. 548. 1.
- convicti, & accusati de aliquo crimine intra annum excommunicationis audiebantur, non post annum. 550. 1.
- vel Monachi sine commendatitiis Episcopi vagantes a comunione habebantur alieni. 552. 2: 574. 1.
- vel Monachi &c. qui post latam sententiam in locis interdicto suppositis divina officia celebrare præsumperunt, quas pœnas incurere debebant. 559. 1.
- qui Nestorii, aut Celestii opiniones sequebantur, depositi iudicabantur. 561. 1: 562. 1. & 2.
- vel Monachi conjurantes adversus Episcopos, vel Clericos, ab omni gradu suo cadebant. 563. 1. & 2. Infames declarati fuere. Ibid. 2.
- ministrare, neque baptizare poterant in domibus oratoris intra ædes sine licentia Episcopi ejus loci. 564. 2.
- qui post mortem Episcopi ejus bona surripissent, de suo ordine periclitabantur. 454. 1: 570. 1.
- qui pia loca usurpabant, & in priorem formam non restituebant, deponebantur. Laici, vel Monachi excommunicabantur. Ibid.
- qui relicto Clero, se contulissent ad sæcularem militiam, & ad laicos non injuste ab Ecclesia amovebantur. 574. 2.
- deponendi; laici segregari debebant, qui ad animarum lapsus meretrices coegissent, & aluissent. 576. 1.

- *varietatem colorum adhibere prohibiti fuere, ipsisque contrasacientibus poena statuta fuit.* 587. 1.
- *non debent portare mysteria super monumenta in campum, aut sacramenta distribuere; sed aut in ecclesia* C. 8. 1: 258. 1.
- *vivere debent de patrimonio Christi, cuius obsequio deputantur.* 40. 2.
- *corrigeni ecclesias exponentes supellectilibus propriis, & etiam alienis, ut domus laicae potius viderentur, quam Dei basilicae* C. 10. 2.
- *a clericis, quod est fors, vel hereditas dicti.* 40. 2.
- *ingenui pro officio religionis ab omni publica indictione, atque labore immunes declarati.* 18. 1.
- *vel saeculares, qui oblationes parentum aut donatas, aut testamento relictas ecclesiis, vel monasteriis retinere perstiterint, aut C. ab ecclesiis excludantur, quousque reddant.* 26. 2: 57. 2.
- *prochiorum, monasteriorum, & martyriorum sub potestate episcopi urbis sint.* 31. 1: 99. 1.
- *quidam, & laici usurarum labe fœdati.* 37. 1.
- *in subdiaconatu, & supra, & in minoribus, ordinibus si ecclesiasticis stipendiis sustentantur coram iudice saeculari advocati munere non fungantur.* 40. 1.
- *ecclesia stipendiis debent sustentari.* 41. 1.
- *potentes decimas in aliena parochiali quid probare teneantur.* 606. 2.
- *subditi episcopo solent eximi pendente lite.* 656. 2.
- in Clericis ordinandis modus discretionis tenendus erat, ne plures admitterentur, quam rerum facultas sufficeret.** 323. 1.
- Clericus, qui disciplinae Ecclesiae regulam subterfugiens evagatus fuerit, qui eum suscepit, si Pontifici suo non reconciliaverit C. Ecclesiae communionem privetur.** 46. 1.
- *qui absque sui Episcopi permisso sua Ecclesia derelicta, ad alium locum se transferat, alienus a communionem habeatur.* Ibid. & 43. 1: 552. 2.
- *si Episcopi a quo ordinatus fuerit, praeceptis non obtemperaverit C. communionem, & honorem privetur.* Ibid. & 43. 1.
- *ecclesiastice nutritus, si relicto clericatus habitu C. ad saeculum egrediatur, ab Episcopo canonice coerceretur, ut ad sinum matris Ecclesiae reverteretur.* Ibid. & 340. 1. alia subiiciebatur poena. Ibid.
- *usurarius Ecclesiastici officii periculum patitur, nisi forte beneficium Ecclesiae fuerit* C. 49. 2.
- *qui documenta, quibus Ecclesiae possessio firmatur, aut supprimere, aut negare praesumpserit C. de propriis facultatibus reddat quidquid C. & communionem privetur.* 59. 2.
- *nullus praebendam suam C. aliquo modo alienare praesumat; contrasacientis canonica ultioni subiaceat.* 62. 2.
- *quicumque subdiaconus, diaconus, presbyter sine conscientia Episcopi, aliquid de possessio-*
- nibus, vel domo Ecclesiae tulerint C. cum omni dedecore constricti restituant.* 63. 1: 69. 1.
- *vel laicus, si ab Ecclesia auferat ceram, vel oleum, excommunicetur.* 66. 1: 138. 2.
- *qui Ecclesiae furtum fecerit, peregrina ei communio tribuatur.* 67. 2: 248. 1.
- *quisque aliquid de munificentia Ecclesiae, cui servivit, adeptus ad sacerdotium alterius civitatis ordinatus si fuerit, quod dono accepit, reddat,* C. 72. 2.
- *quicumque aliquid de iure ecclesiastico alienare quacumque ratione praesumpserit, non valebit,* C. 74. 2.
- *qui agellos, vel vineolas C. in terris Ecclesiae sibi fecisse probatur sustentandae vitae causa, usque ad diem sui obitus possideat; postea vero C. jus suum Ecclesiae sanctae restituat,* C. 82. 1.
- *fideliter colligat quidquid ex collatione fidelium offertur aut per festivitates Martyrum, aut per commemorationem Defunctorum.* 95. 1.
- *qui cum deposito, ut cum Clerico orabat, deponendus erat.* 158. 2: 578. 2.
- *vel Laicus si ingrediebantur Synagogam Iudeorum, vel Haereticorum, deponendi, & excommunicandi erant.* 158. 2.
- *non fiat, qui demonium habet donec munde- tur, neque cum fidelibus orat.* Ibid.
- *vel Laicus si communicaverit, vel oraverit cum excommunicato, excommunicabatur.* Ibid. & 521. 1. & 2.
- *die Dominico ab Ecclesia non absit, sed missarum intersit solemniter, & jejuniis.* 183. 2: 198. 2.
- *si Dominicum diem, vel Sabbatum, uno excepto jejunaverit, deponatur; laicus excommunicetur.* 195. 1. & 2.
- *qui absque sui corporis inaequalitate vigiliis deest, stipendiis privabatur, & excommunicabatur.* 199. 1.
- *esse non poterat is, qui secundam uxorem duxerat.* 211. 1.
- *qui sine licentia Episcopi intra domum in oratoria domo sacrificat, vel baptizat, deponendus erat.* 215. 1: 564. 1.
- *nullus Sacramenta divina negligenter contrahere debebat.* 238. 1.
- *vel Laicus non communicare poterat in aliena plebe sine litteris Episcopi sui* C. 246. 1.
- *si superbia elatus officium suum implere nolisset, laica communionem contentus, ab ordine deponeretur.* 247. 2.
- *sede Episcopi sui vacante si quidpiam abstulisset, reus sacrilegii prolixiori anathemate condemnatus, vix peregrinam assequeretur communionem.* 248. 1: 454. 2.
- *qui servum, aut discipulum suum ad Ecclesiam confugientem extraxisset, vel flagellasset, segregandus erat ab Ecclesia donec digne poenitisset.* 285. 1.
- *qui inventus fuisset cum indecenti veste, aut cum armis a seniore coercendus erat* C. Ibid. & 477. 1: 543. 1.

- qui culpabilis inventus fuisset &c. aut ad monasterium deputatus, sic Abbas cum illo agere debebat, sicut ab Episcopo fuerat ordinatum pro manifesta correctione. 289. 1.
  - qui in demoliendis sepulchris inventus fuisset &c. a clericatus ordine submorus, triennali poenitentia deputabatur. 295. 1: 483. 2: 573. 1.
  - nullus ordinabatur non probatus vel episcoporum examine, vel populi testimonio. 304. 2.
  - nullus ordinandus erat nisi prius de ipsius vita, & moribus inquisitum fuisset &c. 306. 1.
  - non poterat uxorem ducere mulierem viduam. 306. 2: 307. 1. & 2: 340. 2.
  - esse non poterat, qui duas sorores, aut filiam fratris duxisset. 311. 2: 317. 1: 332. 1.
  - ad eundem titulum, ad quem primum ordinatus est, semper ordinetur. 323. 2.
  - cui data esset nubendi licentia, non poterat accipere uxorem internuptam; quod si fecisset, ultimum locum tenebat in officio clericali. 340. 2.
  - si laicum pulsasset prius audiri a suo Episcopo poscere debebat &c. 370. 2.
  - si relicto officio suo propter distractionem ad saecularem Judicem confugisset, ambo de Ecclesiae communiione pellendi erant. 371. 1: 385. 1.
  - criminale negotium in saeculari iudicio proponere non poterat. Ibid. & 385. 1.
  - nullus de qualibet causa, extra discussionem Episcopi sui a saeculari iudice injuriam pati debebat. Ibid. neque alium fratrem de Clericis accusare, aut ad causam dicendam trahere poterat ad iudicem saecularem. Ibid.
  - nullus dictare poterat sententiam sanguinis, nec proferre, nec vindictam sanguinis exercere; & ubi exercebatur, interesse debebat. 376. 2. Litteras scribere, aut dictare non poterat pro vindicta sanguinis destinatas. Ibid.
  - non examinandus in publico, nisi in Ecclesia. 383. 2: 387. 2.
  - si de crimine postulatus apud iudicem saecularem se purgasset, locum suum amittebat. 385. 1.
  - si juos Episcopos infestus fuisset, aut insidiator &c. ante examinatum iudicium submorus a clero, curia tradi debebat &c. 393. 1: 394. 1: 471. 2: 459. 2: 572. 2. & seq.
  - in crimine impetratus non statim reus existimandus erat &c. 399. 1: 403. 1.
  - qui documenta, quibus Ecclesiae possessio firmabatur, aut suppressere, aut negare &c. praesumpsisset, de propriis facultatibus reddere debebat &c, & communiione privabatur. 415. 2.
  - qui in falso testimonio fuisset convictus, capitulis criminis reus censebatur. 420. 2: 484. 2.
  - qui furtum aut falsitatem admisisset &c. ab ordine degradabatur. Ibid. & 480. 2: 484. 2: 582. 2.
  - de aliena Ecclesia ordinari, aut iudicari non poterat nisi ex permisso Episcopi sui. 427. 1.
  - cujuscumque fuisset honoris in aliquo crimine
- Episcoporum iudicio damnatus, non poterat ab aliquo homine defendi. 427. 2.
  - qui in causis, quae sub iuramento finiendae erant, iuramenta praebisset, & pejerasse detectus fuisset, biennii tempore a communiione pellebatur. 445. 2: 446. 1.
  - per creaturas jurans acerrime objurgandus, si perstiteret in vitio, excommunicandus erat. 449. 1.
  - vel Monachus a laicis Ecclesias recipere non poterat dono, vel pretio, sed ab Episcopo. 450. 1.
  - qui se ipsum mutilasset, ut homicida sui, deponendus erat. 456. 1: 573. 1. & 2.
  - licet coactus, si homicidium fecisset, deponendus erat. 465. 2: 573. 2.
  - quisque, qui in alienae gentis regionem se contulisset, ut ex ea Gothorum genti, vel Regi, vel regno posset nocere &c. omni honoris sui gradu privandus erat, &c. 473. 1.
  - qui inventus fuisset accipere usuras &c. deponendus erat, & a clero esse debebat alienus. 475. 1: 476. 1. & 2: 582. 2. si sortem suam deductis expensis de fructibus jam recepisset, possessionem restituere debebat debitori. Ibid.
  - nec suo nomine, nec alieno, faenus exercere poterat. 476. 1.
  - qui detectus fuisset dedisse pecuniam ad usuram, aut voluisse esse conductor rei alienae &c. depositus a clero, a communiione alienus habebatur. Ibid. & 2.
  - a diaconatu, & supra pecuniam commodare non poterat ad usuras, nec de praestitis beneficiis &c. Ibid. 2.
  - maledicus, maxime si sacerdos, cogebatur ad postulandam veniam; nolens, degradabatur &c. 488. 1: 582. 2.
  - vel Monachus in hippodromia ascendere non poterat, nec thymelicorum ludis interesse. 338. 2: 492. 1.
  - qui adulterasse confessus, vel convictus fuisset, depositus ab officio, in monasterio &c. toto vitae suae tempore trudi debebat. 495. 2: 501. 1: 575. 2: 582. 2.
  - deponendus erat, laicus excommunicandus si cum mulieribus in balneo se lavisset. 507. 2: 576. 1.
  - nullus sine permissione Episcopi sui cum saecularibus habitare poterat &c. 515. 2.
  - nullus excommunicatum alterius recipere poterat. 518. 2: 578. 2.
  - vel Laicus excommunicatus &c. si in alia urbe sine litteris commendatitiis suscipiebatur, & suscipiens, & susceptus excommunicabantur. 519. 1.
  - nullus discedere poterat ab Episcopo suo, & alteri Episcopo communicare, nisi &c. 521. 2.
  - nullus suspectam mulierem, vel ancillam habere poterat sub depositionis poena. 536. 1.
  - si ecclesiastica disciplinae regulam subterfugiens evagatus fuisset, quicumque eum suscepisset, & Pontifici suo non reconciliasset &c. communiione privabatur. 540. 2.
  - inter epulas cantans objurgandus erat, in visio per-

- perseverans excommunicandus. 542. 2.
- qui laicam vitam agere voluisset, vel militia se tradere, excommunicationis poena puniebatur. 543. 1.
  - sine permissione Episcopi sui cū saecularibus habitans ab officii communione pellebatur. Ibid.
  - nullus subdiaconus &c. in plateis residere poterat, nec fabulis diversis commisceri. Ibid. & 574. 1.
  - non alia veste uti debebat quam stolis clericis competentibus extra domum in urbe, vel via. Ibid.
  - qui Pontifice Rom. incolumi, cuius ad Pontificatum aspiranti adiutor fuisset, communione privabatur. 546. 1: 580. 2.
  - quicumque, vel Monachus causam habens contra proprium Episcopum ad Metropolitanum accessisset, non debebat a suo Episcopo damnari, antequam per iudicium Metropolitanum posset agnosci, utrum dignus excommunicatione habendus esset. 550. 2.
  - nullus Episcopi sui ordinationem contemnere poterat, sed ubi ordinatus fuisset cum gratia, & obedientia ambulare debebat, & agere quae sibi fuissent injuncta. 552. 2.
  - eiiciendus erat si ob merum Judaei, Graeci, vel Haeretici nomen Christi negasset. 553. 1.
  - usuras accipiens degradabatur, & abstinere debebat. 554. 2.
  - nullus servum, aut discipulum suum ad Ecclesiam confugientem extrahere poterat, neque flagellare; quod si fecisset &c. segregabatur, &c. 555. 1.
  - quicumque contra sanctae Ecclesiae utilitatem agere, tractare &c. repertus fuisset, deiciebatur. Ibid.
  - Episcopum injuria afficiens, deponendus erat; presbyterum, vel diaconum, excommunicandus; claudum, surdum, caecum &c. irridens, excommunicandus; si Imperatorem injuria affectisset, deponendus erat. 490. 2.
  - ad conjugium relabens, moresque saeculi, ab omni ecclesiastici ordinis dignitate privabatur &c. 555. 2.
  - si fornicationis fuisset accusatus a fide digno &c. eiiciendus erat ab Ecclesia. 556. 1.
  - si propter luxum, & vanitatis praesumptum de officio sponte discessisset &c. quomodo de Ecclesia erat pellendus. 556. 1. & 2.
  - si ob merum humanum, ut Judaei, Graeci &c. negavisset nomen Christi, abiciebatur; si nomen clerici, deponebatur &c. 561. 2.
  - deponendus erat; laicus excommunicandus, qui festa fecisset more gentili. 562. 2.
  - si quem percussisset in pugna, isque ex uno ictu mortuus fuisset, deponebatur propter temeritatem. 573. 1.
  - qui examinationi reorum, & interfectioni interfuisset, statutam incurrebat poenam. 574. 2.
  - qui tabernae officinam habuisset deponebatur nisi cessasset. Ibid.
  - qui cum femina secreta colloquia miscebat, deponebatur; femina ab Ecclesiae liminibus arcebat. Ibid.
  - qui familiaris cum propinqua eius curae commissa conversatus fuisset loci sui dignitate privabatur. 575. 1.
  - nullus, non episcopus, non presbyter &c. extraneam mulierem in domo sua poterat habere. Poenae contra ipsos statutae fuere. Ibid. & 576. 1.
  - si in duabus Ecclesiis duarum urbium ordinatus fuisset, a suo gradu decidebat, & in eam Ecclesiam restituebatur, in qua prius ordinatus fuisset. 579. 1.
  - fugitivus non sollicitandus, neque recipiendus, non celandus, neque ordinandus statuitur; contrafacientes statutas incurrebant poenas. 588. 1.
  - qui sine licentia episcopi intra domum in oratoria domo sacrificat, vel baptizat, deponatur. 7. 2.
  - ab ecclesia non absit die dominico, sed missarum solemnibus intersit, & jejunio. 45. 2.
  - nullus in oratoriis domini contra votum episcopi &c. peregrinos clericos intromittat nisi forsitan quos probatos &c. 24. 1.
  - qui ad alienam se transtulerit ecclesiam revocari debet ad suam, in qua primitus ordinatus fuit, ut ibi tantum minister. 43. 2.
  - quando non subiiciatur foro saeculari, & pro quibus delictis. 615. 1.
  - potest esse merus executor. 618. 2.
- Clerus die sabbati esse debebat paratus, qui facilius die dominico solemnitas celebraretur &c. 161. 1.
- Clodoveus Rex synodum Aurelianensem fieri supplicavit; quid in ipsa statutum fuit. 497. 1.
- Coadjutoria quando non sit simoniaca. 651. 1.
- quando valet. 676. 1.
  - propter impensam praesumitur esse acceptata. Ibid. 2.
- Caemeteria reconcilianda fuerunt aspersione aquae solemniter benedictae sicut &c. in quibus excommunicatorum corpora sepulta fuere. 9. 2.
- in Caemeteriis plures sepulti ex Summis Pontificibus; plures ex ipsis ea construi curarunt, & in ipsis habitarunt. 241. 2.
- neque feminae pervigilare permissa, & quem ob finem. Ibid.
- in Cena Domini poenitentes ad percipienda corporis, & sanguinis dominici sacramenta reconciliabantur. 271. 1.
- Caenobia condita in provincia Boetica, sicut & illa quae sunt antiqua permaneant. 26. 1.
- Collatio facta quando nulla censeatur. 601. 2: 648. 1. quid habeat vim collationis. 601. 2.
- quando nulla, quandoque valida sit. 623. 2: 625. 2: 627. 2: 632. 2: 648. 2.
  - Papae quando non valet. 628. 2: 632. 2.
- Collector potest substituere. 672. 1.
- Comes nullus aut quisquam ex judiciaria potestate post quartam feriam &c. placitum tenere poterat. 277. 1: 289. 2.
- Commenda facta legato non afficit ita ut facta a Papa. 626. 1.
- in dubio praesumitur perpetua. 630. 1.
  - Papae inducit reservationem beneficii &c. Ibid.

- facta referendaria &c. quomodo valet. 659. 2.
Commissio super molestationibus talis rei comprehendit peritorium & possessorium &c. 600. 2: 619. 2: 643. 1.
 -- cum clausula summarie, cui profir. 618. 1. quando summarie intelligatur. Ibid. vigore ipsius quando altera pars non potest procedere. 619. 1. quæ non sit avocatoria. 643. 1. facit litem. 660. 2.
 -- licet non habeat clausulam, valet sententia contra tertium &c. 619. 1.
 -- de examinandis testibus, qualis intelligenda. 653. 1.
Communio sacra semel saltem in anno præcipitur. 238. 2.
 -- sacra omni die dominico debebat celebrari. Ibid. & 240. 1.
 -- ab ipsa se avertente pro sua luxuria proiiciendi erant de ecclesia catholica. 238. 2.
 -- non nisi a jejuniis recipienda. 250. 1.
 -- singulis diebus dominicis in Quadragesima, & in Cæna Domini &c. sumenda. 238. 2.
 -- an quotidie in Quadragesima. 241. 2.
 -- a quibusdam in Cæna Domini negligebatur. 238. 2.
 -- manibus in formam crucis compositis accipienda. 241. 2.
 -- danda est morientibus, signis eam petentibus. 243. 2.
 -- laica quibus determinata. 247. 1. & 2.
 -- non mittenda ab iis, qui ad prælium sese disponunt. 263. 2.
 -- danda iis, qui pro suis peccatis pœnam extremam persolvebant. 264. 2.
 -- quibus etiam in fine neganda erat. 399. 2: 415. 1: 484. 1.
 -- quibus solum in fine danda erat. 539. 1.
Communitas habetur loco minoris. 617. 2.
Compensatio non potest opponi cum ei renunciatur fuerit. 601. 1.
Compromissum quando expiret. 600. 1.
Compulsoriales non dantur procuratori asserto, si opponatur de mandato. 612. 2: 637. 1.
 -- generales dantur pendente dilatione. 612. 2.
Concessio fructuum &c. non continet quotidianas distributiones pro residentibus. 601. 1.
Concilii Nicæni statutum. 313. 2.
Concilium Laodicense CXXVI. non ordinatos ab episcopis &c. exorcizare non posse. 7. 1.
 -- quid definivit circa oblationes ab episcopis, & presbyteris celebrandis. Ibid. & seq.
 -- prohibuit ne mulieres ingrediantur ad altare. 13. 2.
 -- Lateranense ecclesiasticæ immunitati providet. 17. 2.
 -- prohibuit, ne regulares ecclesias, seu decimas recipere de manu laicali sine episcopi consensu. 52. 2.
 -- Turonense præbendarum inhibet sectionem. 48. 2.
 -- Chalcedonense statuit, decimas, sicut & alias possessiones antiquis ecclesiis conservari. 54. 2.
 -- decedentium episcoporum bona a nullo hominum diriperentur statuit. 454. 2.
 -- Nicænum sequendum erat in ordinandis clericis. 323. 2.
 -- Ancyrantum de homicidiis non sponte commissis, quid dicat. 465. 2: 466. 1.
 -- quem habet locum. 675. 2: 676. 2. ipsius verba Ad sex menses qualiter intelligenda. Ibid.
Conclavista quibus non præferuntur. 669. 2.
Concordata Germaniæ impediunt collationes legatorum, non Papæ. 626. 1: 628. 1. nunquam ipsis derogatum. 626. 2. qui in ipsis excipiantur. 627. 1: 628. 1. quid comprehendant. Ibid. & 676. 2.
 -- Leodien. ligant manus Papæ, & quando. 628. 1.
Conditio impossibilis quando pro non apposita habenda sit. 601. 1.
Confessio peccatorum saltem semel in anno præcipitur. 238. 2.
 -- nisi perfecta recipienda est. 263. 1. debet esse secreta. Ibid. non mittenda ab his qui se ad prælia disponunt. Ibid. 2.
 -- intra ecclesiam fit, & soli Deo, & sacerdotibus. 263. 2: 265. 2.
 -- hebdomada una ante initium quadragesimæ facienda est sacerdotibus &c. 266. 1.
 -- rei periculosa est. In reis non compulsæ, sed spontanea esse debebat. 422. 2. & seq.
 -- extrajudicialis citari, probat notitiam citationis. 604. 2. litis nocet opponenti de regula de annali. Ibid. procuratoris in commissione potest vocari. Ibid. prælati de pecuniis receptis ab antecessore, præjudicat sibi. 605. 1. obscura in commissione de spolio non nocet. Ibid. procuratoris ratificata in genere a principali non ei præjudicat. Ibid. etiam coram principe potest revocari constituto de errore. Ibid. mulieris minoris duodecim annorum de matrimonio etiam cum juramento, non nocet. Ibid. nocet successori, etiam fisco, licet in modica parte succedat. Ibid. cedentis beneficium examinati criminaliter &c. non præjudicat cessionario. Ibid. facta in transactione nulla nocet consentienti. Ibid. non probatur per testes singulares. Ibid. in forma communi creationis in canonicum non officit præbendam primo vacantem &c. 605. 2.
Confessor instruendus, ut de octo principalibus vitis &c. confessionem faciat. 263. 2.
Confirmatio non iteranda est, de ipsa non dubitatur. 231. 2.
 -- quando non subreptitia. 605. 2.
 -- creationis in canonicum cum clausula Ad reservata quid comprehendat. Ibid.
 -- nulla ex defectu jurisdictionis non præservat, ne quis incidat in pœnam. Ibid.
Conjugati juvenes si ordinari voluissent, inquirenda erat etiam voluntas uxorum. 323. 1: 537. 1.
Conjugium a Deo constitutum fuit, non causa luxuriæ, sed filiorum potius appetendum. 324. 2.
Conjunctiones consanguineorum omnino fuerunt prohibita. 332. 1. & seq.
 -- incestuosæ veniam non obtinebant. 334. 1. & seq.

- Conjuraciones, & conciliabula clericorum, quæ sub laicorum patrocinio fiebant per Concil. Nicæn. prohibita fuere. 472. 2.*
- *facientes contra regem, vel ecclesiasticas dignitates &c. a communione, & consortio catholicorum erant submovendi &c. 473. 2.*
- Consecratio ecclesiarum non alibi quàm in sacratis Domino locis fieri debebat; absque magna necessitate. 6. 2. & seq. non officit si per eam aqua exorcizata non iactetur. 7. 1.*
- *Corporis & Sanguinis D. N. J. C. per domos & ædificas quasdam fieri prohibita; & quando permissa. 8. 1.*
  - *virginum, & benedictio, vel unctio altaris presbyteris prohibita fuit. 9. 1: 230. 1.*
- Consensus parentum necessarius, ut mulieres nubere possent. 325. 1. magis necessarius consensus contrahentium. Ibid. 2.*
- *præstari potest post mortem, si porrigatur supplicatio in vita. 641. 1. post correctionem non dicitur formalis. Ibid. valet præstitus post quadriennium &c. Ibid. 2. simulaneus non requiritur, licet resignatio sit conditionalis. Ibid. qualis debet facere mentionem reformationis. Ibid. præsumitur in resignatione. Ibid. partium in commissionibus intelligitur de consensu procuratorum. 643. 1.*
- Consobrina, nephis, noverca, uxor fratris, nullaque de propria cognitione conjugio copulanda. 273. 2: 331. 2.*
- Consors litis non potest procedere nomine alterius. 618. 2: 636. 2.*
- Constantini Episcopi Constantiæ Cypri sententia. 122. 2.*
- Constantinus Imperat. plures edificavit ecclesias, & basilicas. 20. 1. & 2.*
- *licentiam dedit non solum fieri christianos, sed etiam fabricandi ecclesias. 21. 1: 57. 2.*
  - *& Carolus terras, & censum dederunt Sancto Petro &c. 52. 1.*
  - *dum Romæ Salvatoris extrueret templum in utroque pariete historiam scripsit, &c. 132. 2.*
  - *tempore Vitaliani quid egit cum suis militibus. 139. 2.*
  - *noluit controversias episcoporum dijudicare. 371. 2: 385. 1.*
  - *in Nicænâ synodo noluit accusationem accipere ab episcopis ipsis. Ibid.*
  - *de episcoporum accusationibus quid dixerit. 384. 2. ipsius ad episcopos verba. 385. 2.*
  - *ubique administrantium sententias imperfectas esse voluit. 431. 1.*
- Constantius Episcopus, Luminosæ filix fratris sui testamento, legati titulo quædam immobilia reliquit; quid decretum fuit. 80. 2: 81. 1.*
- Constitutio requirit publicationem ad pœnam subeundam. 605. 2. sine decreto imitanti inficit actum ex præsumpta mente constituentium. Ibid. Paulina est producenda, & probanda ut recepta in loco. Ibid.*
- Constitutum pro leprosis. 24. 2. pro ecclesiasticis quibusdam emanatum. 40. 2. pro baptizandis. 202. 1. circa baptismum, & confirmationem. 221. 1: 233. 2.*
- *pro parvi quantitate factum super omnibus bonis suis non videtur super re incerta esse. 600. 2.*
- Consuetudo per quid probetur. 606. 1. aliorum locorum non trahitur ad alia. Ibid. optandi præbendas inducitur decennio. Ibid. tollitur consuetudine. Ibid. valet, quod curatus habeat lectum. Ibid. qualis præter jus. Ibid. qualis contra jus. Ibid. præscripta non tollitur per unum actum contrarium. Ibid. quod priori dentur duplices distributiones requirit annos XL. Ibid. 2. interpretativa probatur annis decem. Ibid.*
- Convivia multis in locis exercita vetata fuere, ex quo in natalitiis SS. Martyrum cum aliis nefandis habebantur. 95. 1.*
- *& nuptiæ prohibita fuere tempore quadragesimali. 193. 1.*
- Copula conjugalis usque ad quartum gradum prohibita fuit, & perpetua stabilita. 433. 1.*
- Cornelius homo gentilis orationibus, elemosynisque vacans, Angelum, & D. Petrum vidisse fertur. 29. 2: 157. 1: 211. 2.*
- Corporis, & Sanguinis Domini receptio non deneganda ei, cui sanguis ex ore, vel naribus profluxerit. 242. 2.*
- Corpus Domini in altari, non in armario, sed sub crucis titulo componatur. 25. 1: 248. 2.*
- *in anno per duodecim terminos renovandum erat in illis ecclesiis, ubi incessanter custodiri solebat. 238. 1. & 2.*
  - *Dominicum suscipere non poterat, qui patrem, matrem &c. occidisset, toto tempore vitæ suæ, & solū pro viatico exitus sui tempore. 457. 1.*
- SS. Cosmæ, & Damiani miracula. 94. 1: 108. 2: 109. 1.*
- Cosroes impressionem fecit in civitatem Edessenam. 110. 1.*
- Crapula, clericis prohibita sub pœna suspensionis. 585. 2.*
- Creatio in canonicum, & receptio facile tollitur, ut expectativa. 632. 2.*
- Crucesignati ad reddendum Domino vota sua monendi erant, & a quibus. 557. 2.*
- Cruz Domini lapidata fuit ab hæreticis. 102. 1. Historia. 107. 2.*
- Cubicularii non tenentur ad diligentias. 668. 2. quando tenentur. Ibid.*
- Curator debet deputari etiam universitati. 618. 2.*
- *licet nil alleget, vel producat ad litem minoris, valet sententia. 619. 1.*
- Curiales quomodo possunt acceptare. 603. 1.*
- Custodes ecclesiæ luminaria provideant &c. 139. 1.*
- D. Cypriani verba de oratione dominica. 166. 1: 248. 2.*
- Cyrici, Julix, Georgii passiones ab hæreticis compositæ perhibentur. 96. 2.*
- Cyrillus suum in archiepiscopatu successorem de propria substantia honoravit. 84. 2.*
- D***Almatica, quibus humanda corpora contexta fuerant pro sanctitatis reverentia sibi mee par-*

- partienda a populo scindebantur. 133. 2.
- Damasus Papa fecit basilicas duas Cc. 93. 2.
- Damnatio episcoporum nulla iudicata fuit, & quomodo. 418. 1. & 2.
- Daniel, & tres pueri supplicationibus devoverunt horam tertiam, sextam, & nonam Cc. 161. 2.
- David proponitur pro exemplo virtutis. 151. 2.
- se furiosum esse finxit. 208. 2.
- de criminibus mortiferis egit pœnitentiam, & tamen in honore permansit. 270. 1.
- Decanatus, archidiaconatus ministeria, & alia, quæ animarum curam habent annexam, nullus suscipiat, nisi XXV. ætatis annos expleverit, scientia, & moribus commendandus. 49. 2: 50. 1.
- Decani pro certa pecuniæ quantitate episcopalem jurisdictionem exercere solebant; a quo prohibiti fuere. 565. 2.
- Decanus quid possit. 616. 2.
- Decima singulis ecclesiis data, quomodo distribuenda. 34. 1. & 2: 53. 2: 54. 1.
- necessario solvenda, quæ debentur ex lege divina, vel loci approbata consuetudine. 52. 1. & seqq.
- primitiæ, & aliæ ecclesiarum facultates ab omni censu, & vectigali libera. 55. 1.
- de militia, de negotio, de artificio, de lanarum tonsione, deque ceteris a Deo largitis commerciis persolvenda. Ibid.
- non possunt locari in perpetuum. 606. 2: 624. 2.
- de jure communi debentur monasterio, cui est unita parochialis Cc. Ibid.
- novaliū debentur monasterio probata immemoriali. Ibid. & 633. 1.
- solvenda de omnibus non attenta consuetudine aliorum locorum. Ibid.
- Decimatio episcopis, vel his, qui ab eis substituti sunt, præbeatur, nullusque ad suam capellam conferat nisi forte ex concessione episcopi. 52. 2.
- Declaratoria quando valet. 618. 2: 639. 1. quando potest retractari. 675. 1. potest ferri infra XXX. dies. 648. 2. quando est nulla. Ibid. qualis non præjudicat. 655. 1.
- Decretum Gregorii junioris circa presbyterum in aliquod crimen lapsū. 426. 1.
- Decretum irritans constitutiones ligat ignorantes quoad nullitatem actus Cc. 606. 1.
- Defunctorum piæ voluntates non irritanda. 83. 1.
- corpora nullo modo intra basilicam Sanctorum sepelienda erant, Cc. 99. 1: 293. 1.
- Demetria fecit basilicam Sancto Stephano via Latina. 21. 1.
- Depositum quando excuset. 674. 2.
- Derogatio foundationis quomodo intelligenda. 633. 1.
- Detractores ab episcopali accusatione submovendi erant. 388. 2: 391. 2: 417. 1: 486. 2.
- Devotio in quibus laudanda. 264. 1.
- Deus dedit P. constituit secundam missam in clero. 253. 2.
- Diacones, vel presbyteri in parochia constituti, de rebus ecclesiæ sibi creditis nihil audeant commutare, vendere Cc. 62. 2.
- sex, Felicissimus, Agapetus Cc. truncati capere fuere cum B. Xysto. 93. 1.
- Diaconi per parochias plures esse non poterant quæ duo. Dalmaticis utebantur Cc. 135. 2.
- custodiant episcopum prædicantem. 148. 2.
- absque episcopo, vel presbytero baptizare non poterant. 207. 2. in necessitate poterant. 209. 1.
- alicubi præbebant presbyteris Eucharistiam contra canones. 236. 1.
- præsentem presbytero non præsumant tradere Corpus Christi. Ibid. 2.
- vel presbyteri non ordinabantur nisi unius uxoris viri, & virginibus copulati. 304. 2: 308. 2.
- si non confessi fuissent, se velle uxores ducere, eas ducentes, ab officio cessare debebant. 568. 2.
- Diaconus inter presbyteros non sedeat in secretario. 23. 1.
- scapulas suas velo, vel palla non involvat. 133. 2.
- tempore tantum oblationis, vel lectionis induitur alba. 136. 1.
- vel presbyter si pro suo reatu ab altaris communionem se submovisset Cc. poterat baptizare petentem baptismum. 246. 1: 289. 1.
- aut presbyter si capitale crimen commississet ab officii honore depositus in monasterium reerudebatur Cc. 572. 1.
- Diebus Dominicis, & sanctorum festis, vigiliis, & orationibus insistendum, & ad missam cuilibet christiano cum oblationibus currendum est. 57. 1: 182. 1. non jejunandum in his diebus. 181. 1. & 2: 187. 1: 440. 1.
- præter orationes, & missarum solemnias, & ea quæ ad vescendum pertinent nihil aliud fiat. 57. 1: 184. 2.
- genu non flectere a sanctis Patribus Christi resurrectionem honorantibus canonicè derivatum. 159. 1. & 2.
- quid fuerit permissum, quidque vetitum. 184. 2. & seqq. 328. 1. & 2.
- Digamus qui dici non possit. 211. 1.
- clericus ordinari non potest. 212. 1: 306. 2. & seq. 345. 2: 571. 2.
- Dilationes quomodo dantur; quando denegata; cui danda. 606. 2. & seq. ipsis pendens dantur compulsoriales generales. 606. 1.
- Dioscovi, Juvenalis, & Eustathii Episcoporum nomina ad sacrum altare non erant recitanda. 251. 2.
- Dispensatio filii heresiarchæ quando non est subreptitia. 672. 2.
- Divinationes per anathema interdictæ fuerunt. 441. 2.
- Doctor in forma pauperum præfertur pauperi in forma communi. 602. 1: 603. 2.
- cum examine cui præfertur. 669. 1.
- Doctrina sacerdotalis qualis esse debeat. 146. 2.
- Domus Episcopalis omnes in hospitalitate recipere debet. 491. 2.

Donatio facta filio spurio ultra alimenta non valet; facta eius matri valet. 609. 2.

-- propter nuptias valet, ideoque mulier praefertur aliis creditoribus. Ibid.

-- inter virum, & uxorem morte confirmatur. 610. 1.

Dotes a fidelibus designatae basilicis, ad hoc quod statutum est, a secularibus vindicentur. 51. 2.

-- Ecclesiae liberae omnino ab omni censu, & tributo pertinent ad presbyterum, cuius cura commissa est Ecclesiae. 52. 1.

Dux Mediolani supremus Princeps dictus. 625. 1.

Ebo Archiepiscopus pro reatibus, & criminibus confessis in synodo dejectus fuit, &c. 247. 2: 321. 2. & seq.

Ebrietas prohibita Ecclesiasticis. 493. 1. & seq.

Ecclesia universalis fidelium est una, in qua sacerdos ipse, & sacrificium est Jesus Christus. 3. 1: 234. 1: 249. 1.

-- una propter catholicam fidei unitatem. 3. 1. & seqq.

-- magnae navis assimilatur. Ibid. sponsa Christi. Ibid. 2. uxor & sponsa Episcopi dicta. 327. 2: 546. 2.

-- debet existere sine macula & ruga, neque oportet eam a quibusdam conculcari. 3. 2.

-- adstricta quasi in modum arcae, quatuor mundi constructa lateribus &c. Ibid.

-- scindi non debet quia in unitate tota consistit. 50. 1.

-- nomen graecum est, quod latine Convocatio vertitur. 4. 1.

-- catholica dicta nempe universalis per universum mundum constituta; vel quia generalis in eadem doctrina. Ibid.

-- nullum pariatur praedictum circa mancipiola, vineolas, vel terrulas clericis excolendas ab episcopo concessas &c. 27. 2: 28. 1.

-- sancta non solum fideles spoliare non debet, sed potius inopibus opem ferre. 34. 2.

-- sicut proprias res amittere non debet, ita nec alienas invadere. 62. 1.

-- non consecratur sine substantiali sustentatione eorum, qui ibidem servituri sunt. 138. 2.

-- quomodo reconciliari debeat. 139. 2.

in Ecclesia S. Sophiae Patriarcha Venetos tantum collocare satagens, monitus ut viros religiosos undecumque instituire non postponeret. 42. 1.

Ecclesiae omnes ad unum Christi thalamum referuntur. 3. 1.

-- per congrua, & utilia loca faciendae. 4. 2: 6. 2.

-- a servis fiscalibus constructae, & de sua paupertate donatae episcopi prece regia auctoritate confirmandae. 5. 1.

-- quae mundiales res nullas habent, episcopali sollicitudine &c. reparationem habeant. Ibid.

-- sarciantur, vel restaurentur in aedificiis ab iis, qui earum rebus utuntur. Ibid. 2.

-- sartatae restaurare qui debent, si negligant, ab ecclesiastica communione separentur. Ibid.

-- quae fuerunt in haeresi Ariana, nunc autem sunt catholicae, ad episcopos illos pertinent, ad quos parochiae ipsae pertinere videntur. 6. 2.

-- parietibus in sua integritate manentibus, & tabula altaris immota, nec ecclesia, nec altare denuo debet consecrari. 7. 1.

-- tam a Phorio, quam ab aliis ab ipso consecratis, dedicatae &c. rursus dedicari stabilitum fuit. 8. 2.

-- presbyteris conductitiis non committantur. 41. 2.

-- consecrandae, quoties de ipsarum consecratione dubitatur, nec certa scriptura, & testes existant. 9. 1.

-- solis diebus dominicis consecrandae. 10. 2.

-- res, vota sunt fidelium, pretia peccatorum, & patrocinia pauperum. 34. 2: 57. 1: 59. 1: 66. 2: 79. 2.

-- redditus in quatuor partes dividantur, quarum una cedat Pontifici &c. 19. 1: 20. 1: 33. 2: 34. 1. vel in tres partes. 19. 2: 138. 2.

-- Eboracensis praebendae, & dignitates ad eundem episcopum spectantes praeter ipsius auctoritatem acceptae resignandae. 49. 1.

-- parochiales per Cordubensem provinciam qualiter custodiendae. 50. 1.

-- res non quasi propriae, sed ut communes, & Domino oblatae non in alios usus &c. sunt fideliter dispensandae. 58. 2: 59. 1.

-- conservari cum omni diligentia, & bona conscientia debent. 60. 2.

-- raptores, atque suarum facultatum alienatores a liminibus sanctae matris Ecclesiae pulsi. 67. 1.

Ecclesiae substantiae non alienentur nisi in Clericos captivos, & peregrinos. 38. 1: 62. 1.

-- non dividi debent inter heredes ad impediendas simulas. 46. 2: 47. 1.

-- antiquitus constitutae, nec decimis, nec alia ulla priventur possessione. 53. 2.

-- concessa non in avaritiam Presbyterorum, aut in rapacitatem Episcoporum ministrorum cedant, sed in utilitatem Ecclesiae. 59. 1.

-- bona nullus de Clero, sive de populo iure consanguinitatis sibi requirat. 71. 1.

-- terrena quavis potestate subtrahi irrationabiliter iudicatur. 64. 1.

-- nota sint etiam Presbyteris, Diaconis &c. ut non depereant si contingat Episcopus mori. 81. 2.

-- delegatas, & domino oblatas, qui absque Episcopi iussa possidens retinere praesumpisset, a liminibus Ecclesiae arcendus. 516. 2.

ad Ecclesias, & loca sacra confugientes non extrahendi. 15. 1. & seqq. extrahentes excommunicati. Ibid.

-- refugiat quaecumque mulier timet violentiam, & vult habere maritum, donec propinqui possint eam principis Imperio &c. liberare. &c. 16. 1.

Ecclesiastica officia iure hereditario nemo vindicare, aut expostulare praesumat; contrafacientes puniendi. 48. 2.

Ecclesiastici bona per ecclesias acquisita in alios usus haud transferant. 80. 1. neque de ipsis testamentum condant. 81. 1.

Eleemosyna ratio habenda per sacrosancta evangelia, sacram scripturam, & patres exposita. 28. 1. & seqq.

Electio data Clero, quomodo intelligenda. 605. 2.

Emmo Noviomagensis Episcopus rotulum provenit, circa ordinatos ab Ebbone deposito. 322. 1.

Emphyteota, quando eadat. 620. 2.

Energumeni pavimenta domorum Dei verrant. 25. 1.

-- sua manu in ecclesia ministrare prohibiti. 237. 1. possunt tamen communicare. Ibid.

-- assumi non poterant ad ullum ordinem clericatus. 568. 2.

-- tandiu ab officii sui ordine, & loco habeantur suspensi, quousque unius anni spatio &c. ab incurso demonum inveniantur alieni. 588. 1.

Ephesini Concilii constitutum. 577. 1.

Epiphanius Cyprii sententia de Sanctorum imaginibus. 129. 2.

-- libri, & praecipue qui dicitur Ancyrosus. 130. 1.

Epiphanius Presbyter criminaliter accusatus &c. absolutus fuit. 399. 2.

Episcopalem honorem nullus per ambitum accipiat. 449. 2. & seqq.

Episcopatus adimi Episcopo non potest antequam causae ejus exitus appareat. 427. 2.

-- vel quaelibet ecclesiastica dignitas dari non poterat ab Imperatoribus, Regibus &c. 450. 2.

-- Abbatia, Archidiaconatus &c. exerceri non potest nisi in una ecclesia. 451. 1.

ad Episcopatus gradum nullus ex habitu laico accedat. 530. 2: 531. 1.

-- nullus eligatur nisi trigesimum attingat aetatis annum. 585. 1.

Episcopi propriae Ecclesiae sponsi sunt. 3. 1.

-- vindicare sibi non ambiant Clericos alienae potestatis. 8. 2.

-- ita suas dioeceses regere debent, ut nil ex earum jure auferre praesumant. 5. 1: 53. 1.

-- non contingant quae in jure monasterii de facultatibus offeruntur. 10. 1: 26. 2: 27. 1.

-- vel Clerici in ecclesia non conviventur nisi forte &c. 11. 1: 197. 2.

-- res pauperum nec emere, nec vi tollere audent. 36. 2.

-- ecclesiarum omnium curam habeant, servisque earum adiutorium praebent, viduarum religiosam curam gerant. 24. 2: 25. 1.

-- maximam curam habeant circa pauperes. 35. 1.

-- novos census non imponant Ecclesiis, nec veteres augeant. 50. 2.

-- & Abbates de agris, & vineis, quae ad suum & Fratrum stipendium habent, decimas ad Ecclesias dari faciant. 53. 2.

-- vel Clerici res suas non donent Christianis non Orthodoxis, & si propinqui sint. 72. 1: 81. 2.

-- sine necessitate vendere non possunt praedia

Ecclesiae sine voluntate Synodi, vel suorum Presbyterorum. 77. 2.

-- duo in una civitate uno tempore nec ordinentur, nec habeantur. 79. 2.

-- quando pro confirmando populo parochias circumveniunt, Archipresbyteros suos non gravent. 79. 2: 233. 2.

-- Presbyteri Diaconi &c. qui nihil habentes ordinantur, & tempore Episcopatus &c. agros, vel quaecumque praedia nomine suo comparant, rerum divinarum invasionis crimine teneantur obnoxii. 81. 2.

-- de facultatibus Ecclesiae balsamum emant, luminaria in Ecclesiis suis concinnanda provideant. 139. 1.

-- excommunicatis, & interdictis exclusis, possint quandoque januis clausis &c. celebrare officia divina. Ibid. 2.

-- Provinciales observare debebant ordinem quem tenebant Metropolitanis in divinis officiis celebrandis. 163. 2.

-- septem ab Apostolis Petro, & Paulo directi fuere ad instruendos Hispaniae populos. 164. 2.

-- & Abbates pauperes secum ad mensam habere debebant, & lectio divina ibi personare &c. 169. 2.

-- adveniente Natalis Domini die adstante populo &c. per Sanctorum basilicas perambulantes celebrent litanias. 200. 1.

-- solliciti summopere esse debebant in tradendo presbyteris suis Baptismi Sacramentum &c. 204. 1: 205. 1.

-- quidam reprehensi fuere, quod per singulos annos in Cena Domini Chrisma non conficerent. 228. 1.

-- per manus impositionem donum Spiritus Sancti tradunt. 231. 1.

-- soli possunt per manus impositionem Spiritum Sanctum tradere conversis ex haeresi. Ibid. 2.

-- plerique qui post sumptionem cibi, & potus solemniter per impositionem manuum solebant tradere Spiritum Sanctum: redarguuntur. 233. 1.

-- Presbyteri, vel Diaconi, siue sua sponte, siue coacti, se rebaptizari permittentes in poenitentia jacere debebant. 243. 1. Communio laica ipsis in morte danda erat. Ibid. 2: 247. 1.

-- pro tempore, & loco in Missarum solemnibus angelicum hymnum celebrare, ac solemniter recitare debebant. 251. 1.

-- & presbyteri sub uno modo populum salutare debebant dicentes Dominus sit vobiscum. 252. 2.

-- & presbyteri examinent, qualiter confitentibus peccata dijudicent, & tempus poenitentiae constituent. 264. 1: 274. 2.

-- qui eum consecrasset Episcopum, qui pervasor erat, sex mensibus privabantur communione. 284. 2.

-- quales ad sacros ordines, & ecclesiasticas dignitates promovere debeant. 302. 1.

-- nullum in subdiaconum ordinent, nisi qui se caste victurum promittat, &c. 311. 2.

-- do-

- donum libertatis conferre debebant iis qui ex familiis & servitute Ecclesie vocabantur in clerum. 316. 1.
- diaconi, presbyteri non ordinabantur antequam omnes, qui in ipsorum domo erant, christiani orthodoxi fuerint. 317. 1.
- de sacris Ordinibus munus accipere prohiberi. 320. 1.
- presbyteri, aut diaconi in adulterium lapsi, vel plures habentes uxores &c. nulla ratione sacerdotio fungi poterant. 321. 1.
- consentientes esse debebant comitibus, & iudicibus ad iustitias faciendas &c. 366. 2: 420. 2: 485. 1.
- Abbates cunctusque Clerus vicedominos, prepositos advocatos &c. habere debebant bonos, non crudeles &c. 366. 2.
- congregati iuxta Synodum Nicenam iudicare debebant causas inter Clericos, vel Laicos superioris, vel inferioris gradus exortas. 368. 2.
- inter se litigantes si ex diversis Provinciis fuissent, Primas ille dare debebat Iudices, in cuius regione fuisset locus de quo erat contentio. 375. 2.
- presbyteri, clerici negotia criminalia non iudicent. 376. 1.
- presbyteri conductores, vel procuratores non fiant. 378. 1: 478. 2.
- tempora ampliora obtineant, ne graventur, neve opprimantur, vel subito damnentur. 404. 1.
- vagi, aut presumptivi non lacerandi, neque accusandi. 413. 1.
- per singulas Provincias observent ne preferant se posteriores suis prioribus, &c. 429. 1.
- & eorum ministri studere debebant, ut arbores daemonebus consecrata &c. radicitus excinderentur. 435. 2.
- exigere pecunias pro institutione Rectoris Ecclesiarum prohiberi, & taxata poena. 451. 2.
- invitati ad consecrandas Ecclesias quasi ex debito non requirant munus a Fundatore. 451. 2.
- Longobardie qui canonica, & apostolica auctoritate spreta, contra B. Petrum Sacramento conspiraverant ab omni Episcopatu officio suspensi fuerunt, & a Communione Sanctae Ecclesiae separati. 471. 2.
- Episcopi ordinati, & non recepti ab illa Parochia, in qua fuerant denominati, alias Parochias, non occupent &c. abiiciendi erant. 475. 1.**
- in sua diocesi liberam potestatem adulteria, & scelera inquirendi, & ulciscendi habeant. 499. 2.
- in parochias suas ministros constituent non arvaros. 512. 2.
- Campania de quibus accusati fuerunt. 514. 2.
- nonnulli in gubernandis congregationibus sibi subiectis, canonicis &c. valde negligentes extitisse accusati fuere. Ibid.
- multi in Oriente communionem privati, quia cum haereticis communicaverant. 527. 1.
- presbyteri neque canes ad venandum, neque accipitres habeant. 543. 1: 586. 1.
- qui laicos permisissent, ut Abbates, res Monasteriorum ministrare &c. tribus mensibus a Missarum solemnibus abstinere debebant. 548. 1.
- libere ad Apostolicam Sedem pergant sine ulla custodia &c. 549. 1.
- a sua Parochia, & Ecclesia ejiciantur usurpatres Ecclesias alienas &c. 555. 1.
- presbyteri &c. si post ordinationem conjugibus copulabantur omni in perpetuum dignitate privabantur. 575. 1.
- qui reliquias portabant, non in sellulis a diaconibus vehi debebant, sed pedibus ire, &c. 588. 1.
- quicumque promissi solutionem exsolvere debent. 41. 1.
- praetermissis indignis idoneos assumant, qui Deo, & Ecclesis velint, valeantque deservire. 41. 2.
- trans mare non proficiantur inconsulto primae sedis episcopo, suae cujusque provinciae, ut ab eo &c. 44. 2.
- Episcopis, & Comitibus quid prohibitum propter perpetrata in quibusdam occidentalibus provinciis. 36. 2: 37. 1.**
- Episcopo non habenti necessitatem non licet usurpare rem aliquam tituli matricis ecclesiasticae. 23. 1.**
- non licet uti re matricis ecclesiasticae. 77. 2.
- defuncto intestato, presbyteri, & diaconi de rebus eius inventarium fideliter conscribere debent. 454. 2.
- Episcopo quid oporteat inquire. 302. 1.**
- Episcoporum impugnatores, & conculcatores ecclesiarum infames declarati. 11. 1.**
- res nullus clericus vel in vita, vel post mortem diripiatur. 71. 1.
- ad Episcopos Brittonum litterae fuerunt directae &c. ut ad suam metropolim redirent, &c. 522. 1.**
- ad Episcopum eligendum, si quis contradictio oborta fuisset, quot episcopi postulandi essent. 425. 1.**
- Episcopus multas expensas, & minorem substantiam habens a parochiis, quibus largior substantia collata fuerit sustentetur. 4. 2.**
- sine intermissione presbyteros cum sufficiente sua utilitatis ope constituat in Ecclesiis sibi subiectis. 4. 1.
- arbitrari potest circa oblationes Basilicis civitatum collatis in reparatione Basilicae. Ibid. 2.
- in alienae civitatis territorio Ecclesiam aedificare disponens permissa licentia aedificandi non praesumat dedicationem peragere. 6. 1.
- non prius dedicec Ecclesiam, nisi antea doctem Basilicam per donationem chartulae accipiat. Ibid. 1.
- si infirmitate non fuerit impeditus, Ecclesiae, cui proximus fuerit die Dominico deesse non debet. 14. 1.
- Natalium Domini, aut Pascha, alibi, nisi ad Ecclesiam suam &c. celebrare non praesumat. Ibid.
- nullus a qualibet seculari, fascibus licet praedito de sancta Ecclesia, cui praest, extrahatur. 16. 2.

- *præst* Matrîci, & Presbyteri præsumt plebi-
bus &c. 23. 1.
- non longe ab Ecclesia hospitium habeat. 25.
1. Semel in anno circumeat parochiam suam.
35. 1: 36. 2: 236. 2: 385. 2.
- si convictus fuerit quod Monasterium constru-
erit de redditibus Ecclesiæ, tradat eidem
Ecclesiæ ipsum Monasterium. 27. 2: 77. 1.
- quisque de Baptismo, & mysterio sanctæ Fi-
dei suos suffraganeos diligenter moneat, &c.
142. 1.
- unam de Parochianis suis Ecclesiis monaste-
rium dicere volens, de consensu concilii sui
licentiam id faciendi habeat. 28. 1.
- si ex rebus ecclesiæ suæ ditaverit monasterium
non amplius quam quinquagesimam partem
dare debebit. Ibid. & 60. 1: 63. 2.
- clericus, monachus aliena prædia non condu-
cat, neque tractet rerum sæcularium admi-
nistrationem, nisi ex legibus ad tutelam vo-
cetur. 34. 2.
- habeat potestatem largiendi quod voluerit
Clerico, quem ad bonum profectum viderit
crescere. 41. 1: 73. 1.
- ecclesiam suam, ad quam sacratus est, non di-
mittat absque inevitabili necessitate, aut
Apostolica mutatione, nec alteri se ambitiose
conjugat. 43. 2.
- ordinare non præsumat rectores in Ecclesiis
contra fundatorum placitum. 46. 2.
- si quem sine certo titulo in Diaconem, vel
Presbyterum ordinaverit, tandiu necessaria
ei subministret quoadusque vitæ possit habe-
re subsidium. 50. 1.
- mortuo Presbytero, vel Abbate nihil auferat
de rebus Parochiæ, vel Xenodochii, vel Mo-
nasterii. 31. 2.
- nullus vendere aut alienare potest cimelia, &
vasa sacra excepta causa redemptionis capti-
vorum. Ibid. & 77. 1: 134. 1.
- omnium rerum Ecclesiasticarum curam ha-
beat, easque dispenset. 62. 1.
- nullus, Clericus, vel alia persona alterius Ec-
clesiæ res petat, aut accipere præsumat.
69. 1.
- qui filios, autem nepotem non habens, aliam
quam Ecclesiam, reliquit heredem; si quid
de Ecclesia insumpserit, quod donavit irri-
tum habeatur. 72. 1: 81. 2: 82. 1.
- si de rebus suis plurima contulerit amicis suis,
servis &c. si triplum aut multo plus paruerit
esse quod conscripsit in nomine Ecclesiæ suæ,
firmum teneat &c. 73. 1: 547. 2.
- si humanitatis intuitu mansuetus, vineolas
&c. clericis, vel monachis præstiterit exco-
lendas nullum Ecclesia præiudicium patia-
tur &c. 74. 2: 75. 2.
- quicumque alterius Episcopi diocesim per tri-
ginta annos sine aliqua interpellatione pos-
sederit admittenda non est contra eum actio
reposecendi. 74. 2.
- nullus tradat, nec vendat in emphyteusim so-
laria Ecclesiæ nec alias rusticas possessiones.
61. 1: 76. 2: 77. 1.
- sine consilio fratrum, si necessitas fuerit, ha-
beat potestatem distrahendi terrulas, aut
vineolas exiguas &c. 78. 1.
- nullus gravamen, seu servile servitium con-
tra Ecclesiæ normam Abbatibus, seu Cle-
ricis suis imponat. 79. 2.
- res proprias distribuere potest quibuscumque
voluerit. 80. 1. & 2: 82. 1. & 2.
- qui heredes propinquos hæreticos, vel genti-
les præhonoret Ecclesiæ, etiam post obitum
ejus ei dicatur anathema &c. 81. 2.
- si condito testamento aliquid de Ecclesiastici
juris proprietate ligaverit, aliter non vale-
bit, nisi de proprii juris suppleverit faculta-
te. 82. 1.
- post adeptum Episcopatum, quascumque res
de facultatibus Ecclesiæ, aut suo, aut alte-
rius nomine comparaverit, non in propinquo-
rum suorum, sed in Ecclesiæ, cui præst, ju-
ra deveniant. Ibid. 2.
- tuitionem testamentorum non suscipiat. 84. 2.
- non potest induere duo oravia; nec presbyter,
nec diaconus &c. 136. 2.
- in omnibus Sanctus esse debet, & in nullo re-
prehensibilis. 142. 2.
- vel Presbyter, qui Clerici, vel Populi curam
non gerit, segregetur, & si in socordia perse-
veret deponatur. 144. 2.
- qui statuto tempore visitationem, & prædi-
cationem per Sacerdotes, & populos non ex-
ercet, ab eis pro solito servitio pecunias non
exigat. 148. 2.
- non potest in alia urbe ei non competent i pu-
blice docere. Si quis fecerit Episcopatu ces-
set &c. 149. 1.
- nullum prohibeat ingredi Ecclesiam, & audi-
re Verbum Dei, sive gentilem, sive hæreti-
cum &c. 151. 1: 203. 2: 257. 1.
- Presbyter, Diaconus, cum hæreticis orans, ex-
communicetur. 158. 2.
- die Epiphaniarum in Ecclesiis denunciât
Festum Paschæ. 177. 1.
- presbyter, diaconus, qui Pascha ante æqui-
notium vernalium cum judæis celebraverit de-
ponendus. 178. 1.
- Berytensis misit ampullas vitreas de sanguine,
& aqua, quæ de imagine Domini Salvatoris
nostri decurrerunt. 183. 1. & 2.
- nullus die dominico causas judicare præsu-
mar. 184. 2: 185. 1.
- presbyter &c. quadragesimam non jejunans,
aut quartam, aut sextam feriam deponen-
dus. 191. 1: 571. 1.
- ordinandus antea examinandus. 210. 1. Si
natura sit prudens, si pœnitentibus reconci-
liatis communicet. 271. 1: 288. 2: 345. 2.
- aut presbyter, qui habentem vere Baptisma
rebaptizaret, deponendus &c. 224. 1.
- solus Chrisma conficere potest. 228. 1: 229. 1.
- vel quilibet Minister Ecclesiasticus propter
sacrum Chrisma nil muneris accipere potest.
232. 1.
- aut presbyter, aut diaconus qui facta oblatio-
ne non communicassent, aut causam dicere
de.

- debebant, aut communionem erant privandi. 238. 2: 258. 2.
- castitatis eminentiam habeat. 242. 1.
  - presbyter &c. si capitale crimen commiserit, aut chartam falsaverit, ab honore officii depositus in monasterium retrudebatur &c. 247. 2: 420. 2: 484. 2: 572. 1.
  - ab eo qui non communicat munera accipere non potest. 248. 2: 520. 2: 549. 2.
  - nullus, presbyter, aut diaconus ad celebrandum Missarum solemniam cum baculo introire poterat, aut velato capite altari assistere. 251. 1.
  - aut presbyter, qui baptismum, aut sacrificium recepisset hereticorum, deponebatur. 259. 1: 562. 2.
  - quisque providere debebat ne in sua Parochia quisquam Presbyterorum missam solus celebrare presumeret. 255. 1.
  - aut presbyter, si reverentem a peccatis non suscepisset, sed potius eiecisset, deponebatur. 269. 2.
  - & presbyter ante omnia servare debebat ut si vir qui poenitentiam postulabat sanus, sive infirmus erat prius eum tonderet, & eum in cinere, & cilicio habitum mutare faceret. Si vero mulier erat, poenitentiam non accipiebat nisi prius velata fuisset. 275. 2.
  - vel alius Pontificalis dignitatis Monachorum vitam agere volens, & poenitentiam locum perpetuo implere, dignitatem Pontificalem resumere non poterat. 287. 1.
  - nullus confecta occasione recusare debebat venire ad sepeliendum Episcopum. Adveniens, praeter expensam necessariam nil pretii pro fatigatione exposcere poterat. 292. 2.
  - nullus quemlibet in gradum Clerici ordinare, aut consecrare poterat, nisi cum omni adunata Ecclesia. 301. 1: 306. 1.
  - nullus eligatur nisi trigesimum aetatis annum agat. 301. 2.
  - sine consilio Clericorum suorum clericos ordinare non poterat &c. 304. 2.
  - diaconum, aut presbyterum ordinans laicum ante annalem conversionem, sex mensibus sequestrandus erat a celebrandis officiis. Ibid.
  - Comprovincialis ibi consecrandus erat, ubi Metropolitanus iussisset. 305. 1.
  - non poterat quemlibet Clericum bigamum, aut qui viduam duxisset uxorem, ad sacros ordines promovere. 306. 2: 308. 1.
  - eos ordinare non potest quos parte aliqua membrorum maculatos repererit. 313. 1.
  - accusatores fratrum excommunicare debet, emendatos a vitio ad Communionem recipere potest, non ad Clerum. 317. 1.
  - per praemia ordinatus removendus. 319. 2: 565. 1. & seqq.
  - presbyter &c. alteram ordinationem accipiens deponendus cum ordinante. 321. 2.
  - studiose, ac diligenter curam habere debet, ne Ecclesia Christi a propriis ministris possit sordidari. 337. 1.
  - conjugem ut sororem habere debebat. 338. 2.
  - presbyter, diaconus si uxorem eiecisset praeter ritum religionis excommunicabatur, perseverans deponebatur. 348. 1: 537. 1: 580. 2.
  - nullus immiscere se poterat litigiosis contentionibus. 362. 2: 363. 1.
  - nullus vel Abbas, nec Laicus propter justitiam faciendam sportulas accipere debebant. 366. 1.
  - alterius parochianum retinere, aut ordinare non potest, absque Episcopi eius voluntate. 367. 2: 368. 1: 369. 1: 426. 1.
  - Presbyter, Diaconus, Clericus si de re criminali, vel civili in Ecclesia contenderit, omisso iudicio ecclesiastico suum locum amittat. 370. 2.
  - vi, aut timore a Sede pulsus, aut suis rebus spoliatus, non prius vocetur ad Synodum, quam ei omnia legibus sint redintegrata. 374. 2.
  - quilibet accusatus duodecim iudices eligere potest, si necesse fuerit, a quibus ipsius causa iudicetur. 375. 1: 400. 2. appellare tamen potest, & apostolicae sedis adire Pontificem, &c. 376. 2: 377. 1: 407. 2.
  - nec a vulgaribus hominibus, neque a plebe est arguendus neque accusandus. 380. 2. & seqq. 391. 1.
  - nullus extra suam provinciam ad iudicium devocari potest, salva Apostol. Ecclesia auctoritate. 386. 1.
  - cum ad iudicium venisset &c. locum sibi congruum eligere poterat, &c. 387. 2.
  - a criminoso non accusandus. 397. 2: 556. 2.
  - si intulisset verbera, aut plagas viris timentibus Deum, &c. episcopatu indignus iudicatus fuit. 490. 1.
  - presbyter, diaconus, fideles, aut infideles etiam delinquentes verberans, deponendus. Ibid. 2: 573. 1.
  - quid agere debeat contra delinquentem incestuosum suppositum. 498. 1.
  - qui magnatis cuiuspiam uxorem, filiam &c. quacumque fraude adulterina pollutione fecidisset, proprii honoris gradum amittebat. 501. 2: 573. 2.
  - nullus sine certa, & manifesta peccati causa aliquem privare poterat communionem ecclesiastica. 517. 1. & 2.
  - nullus excommunicatum suscipere poterat in communionem. 518. 2: 519. 1.
  - quicumque, sive presbyter Normannis, donec excommunicati erant, divinum officium fecisset, a sacerdotali officio perpetuo submovendus erat. 518. 2: 523. 1: 587. 1.
  - si aliquem excommunicasset certa de causa, denunciare debebat vicinis Episcopis per suas patentes litteras. 522. 2.
  - presbyter depositus iuste ob manifesta facinora si ausus fuisset ministrare, ab Ecclesia abscindebatur. 523. 2: 572. 1.
  - pro ordinationis temeritate, sex mensibus a celebrandis officiis sequestrabatur. 524. 1.
  - admonitus ut suae matricis curam haberet contra hereticos, nisi intra sex menses resipisceret.

- puisset communione privabatur. 527. 1.
- si fratrem filium, &c. ut successorem sibi in Episcopatu ordinasset, ordinatio non valebat, & ipse excommunicabatur. 532. 2.
  - presbyter cum extranea si habitasset communionis iacturam subibat. 535. 2.
  - Clericos cum extraneis habitantes excommunicare negligens canonum sententiam incurrebat. Ibid.
  - quisque comprovincialis non poterat se excusare quominus ad Metropolitanum iret pro peragendis cum eo festis diebus Nat. Domini, & Paschæ. 541. 2 : 542. 1. quando excusabatur, & quam poenam subibat inobediendo. 542. 1.
  - si ut Clericum tractasset fugitivum ex clero excommunicabatur. 544. 2.
  - primæ sedis litteras dare debebat, ne ullus Episcopus cum eo communicaret, qui nollet iudiciis obedire. 545. 1.
  - aut abbas si invito domino servum retinebat, aut intra monasterium recipiebat, communione privabantur. Ibid. & 568. 1.
  - qui synodi refugiebat iudicium, tribus mensibus a charitate fratrum sequestrabatur. 547. 2.
  - non prius audiendus, aut excommunicandus, aut iudicandus, quam duodecim iudices eligerentur. 549. 1.
  - si nolisset communicare alicui, quod dixisset sibi fuisse confessum crimen, & ille negasset, ab aliis Episcopis ipsi Episcopo non erat communicandum. 550. 1.
  - quando aliquem excommunicaverat publice ad officium Ecclesiæ ibat, & ostium pro eo claudebat. 551. 1.
  - aut presbyter excommunicatus si in concilio se iniuste condemnatum questus esset, ad maiorum Episcoporum conciliū revertebatur. Ibid.
  - si ante absolutionem damnati obitu raptus fuisset, damnatum ipsum correctum, aut poenitentem absolvere poterat successor. Ibid. 2.
  - dum aliquem absolvebat, ambulabat cum eo usque ad portas Ecclesiæ, & ei aperiebat ut ingrederetur. 552. 1.
  - receptor fugitivi tamdiu excommunicandus, quamdiu apud se fugitivum habeat. 553. 1. & 2.
  - aut presbyter, qui iuxta præceptum domini non baptizat in nomine Patris, &c. Sed in una Persona Trinitatis, aut in duabus, &c. ab Ecclesia Dei proiciendus. 206. 1: 561. 2.
  - presbyter, qui sine voluntate, & litteris Episcoporum Provinciæ ad Imperatorem perrexisset, non solum a communione sed etiam a dignitate eiciendus erat. 555. 1.
  - aut presbyter deprehensus communicare cum excommunicatis, & ipse communione privandus. 521. 1.
  - nullus, vel abbas presbyter, &c. de manu Regis, vel Comitis accipere poterat donum Episcopatus, vel Abbatia, vel Ecclesiæ &c. contrafacientibus pœna statuta fuerunt. 559. 1.
  - nullus sine examine concilii quemlibet presbyterum deiiciat. 560. 1.
  - nullus presbyterum, vel diaconum in dispendio honoris condemnet. Ibid. 2.
  - quando presbyterum deposuerit quid agere debeat. Ibid.
  - vel presbyter si obtulisset in sacrificio mel & lac, &c. deponeretur. 564. 1.
  - presbyter, diaconus, qui Alleluja dixisset in quadragesima, ordinis officio privabatur. Ibid. 2.
  - aut presbyter, si contra ordinem ab Apostolis traditum vinum aqua missum non obtulisset, deponeretur. Ibid.
  - si per pecuniam ordinaverit Episcopum convictū de tali crimine de suo gradu periclitabatur, ordinatus nil consequeretur. 565. 1. & 2.
  - accusari non poterat, neque suis accusatoribus respondere debebat, priusquam regulariter a suo Primato vocatus fuisset, &c. 400. 2: 403. 2: 404. 2.
  - nullus clericum iudicare, aut damnare poterat, nisi accusatus legitimos accusatores præsentis haberet. 402. 1.
  - spoliatus cum omni honore pristino statui reddi debebat. 403. 2.
  - suis spoliatus rebus, aut vi a sua Ecclesia expulsus, omniaque ei ablata fuissent, potestati ipsius legaliter reddi debebant. 404. 1: 405. 1: 410. 1: 411. 2. & seqq.
  - si veras, & necessarias causas ostendisset, cur prohibitus fuisset ad defensionem comparere, intra alterum mensem audiendus erat. 405. 1.
  - ægrotans aut alia gravi necessitate detentus, legatum pro se ad synodum mittere poterat. 574. 1.
  - si clerico, vel laico crimen imposuisset deduci debebat in synodum ad probationem. 415. 2.
  - ad suam præsentiam convocare debebat accusatos de hæresi, &c. 424. 1.
  - in sua Parochia sollicitudinem habere debebat, ut populus Christianus paganas non faceret. Ibid. & 440. 2.
  - presbyter, diaconus, &c. qui magos, & aruspices consuluisse deprehensus fuerit, ab honore dignitatis suæ depositus monasteriū censuram excipiat. 442. 2: 563. 2.
  - det operam, ut populus ab auguriis, & incantationibus abhorreat. 443. 1.
  - presbyter, diaconus in adulterio, perjurio deprehensus deponatur. 445. 2: 480. 1.
  - a suis clericis vel monachis aurum vel argentum non exigat. 451. 1: 531. 1.
  - clericum ad eadem perducere non potest. 459. 1.
  - nullus neque Archiepiscopus, vel cuiuslibet ordinis Abbas, &c. nisi cum summa cautela, usurarios recipere potest. 475. 2.
  - presbyter, diaconus usuras a debitoribus exigens, aut cessare, aut deponi debet. 475. 2: 476. 2.

-- nul-

- .. nullus a subiecto sacerdote, vel clerico, altera statuta Patrum eximat. 478. 1: 511. 1.
- .. a turpi lucro alienus esse debet. 479. 1.
- .. iracundus, si celeriter contra presbyterum motus, cum de ecclesia eiicere voluerit, providendum, ne in innocentem condemnet, vel communionem privet. 521. 1: 549. 2.
- .. si bis vocatus a Metropolitanis, aut mittere, aut venire distulisset poenas statutas incurrebat. 587. 2.
- .. e latere suo dirigat Sacerdotes, qui ordinandorum vitam, genus, &c. diligenter investigent. 567. 1.
- .. presbyter diaconus, qui iterum ordinabatur deponeretur cum ordinatore. Ibid. 2.
- .. nullus ordinandus, vivente Episcopo, nisi in locum eius, quem capitalis culpa deiecerit. 572. 1.
- .. vel presbyter, si clerico indigenti non praebeat necessaria excommunicandus perseverans deponendus. 546. 2: 576. 2.
- .. sententiam excommunicationis dictare debebat contra tentantes frangere treugam. 578. 1.
- .. vel presbyter non suscipiens, sed expellens revertentem a peccato, deponendus. Ibid. 2.
- .. a suo gradu cadere debebat, si comatus fuisset ut una provincia in duas divideretur. 579. 2.
- .. qui praeter definita sibi tempora pallio se induisset, aut corrigi debebat, aut a proprio Patriarcha deponi. 580. 1.
- .. quid facere debeat in illis locis ubi per civitatem, & diocesim permixti sint populi diversarum linguarum, & variorum in fide rituum. Ibid.
- .. si docuisset in urbe alienae Diocesis, cessare debebat ab iis quae Episcopatus erant, non ab iis quae erant presbyteratus. Ibid. 2.
- .. si praebendas vel alia officia Ecclesiae vendiderit ab officio suspendendus. 584. 1.
- .. qui invitum, aut reclamantem ordinare praesumpisset, annuali poenitentiae subditus missas facere non poterat. Ibid. 2. Pariter si servum, aut colonarium ordinasset. 585. 1.
- .. procedens contra particularem delinquentem, ad quid teneatur. 615. 1.
- .. potest visitare monasteria & loca exempta. 626. 1.
- .. non cogitur tenere vicarium. 626. 1.
- .. non potest deputare vicarium perpetuum. Ibid. 2.
- .. per abusum perdit alternativam, &c. 628. 2.
- .. praesumitur iurasse de non alienando res ecclesiae. 634. 1: 639. 1.
- .. successor tenetur solvere salaria advocatorum praedecessoris carcerati. 638. 2.
- .. translatus amittit jus, & possessionem aliorum beneficiorum. 645. 1.
- .. quando non dicatur spoliatus iure visitandi. 646. 1.
- .. potest facere perpetuum capellanum amovibilem. 651. 2.
- .. destinata recipienda statuitur. 546. 1.
- .. Ervigii Regis Decretum. 538. 1.
- .. Evangelia sacrosanta ante munerum illationem in missa catechumenorum legebantur. 151. 1: 257. 1.
- .. Evangelii codicem depictum, aut figuram crucis si quis abiicere ausus fuerit si episcopus, aut clericus deponatur, si monachus aut laicus communionem priventur. 134. 2.
- .. Evaristus Papa septem diaconos ordinavit, qui custodirent episcopum praedicantem. 148. 2.
- .. Eucharistia a quibusdam negligebatur in Coena Domini. 192. 1.
- .. corporibus defunctorum non danda. 238. 1: 248. 2.
- .. quibus non sit deneganda. 243. 1. & seqq.
- .. quibus deneganda. 245. 2. & seqq.
- .. Eucharistiam averfantes, eiiciebantur ab ecclesia quoad confiterentur. 286. 2: 514. 1.
- .. Eudoxii, & Euxoii improbam fidem aperte anathematizare debebant, qui agebant poenitentiam. 289. 2.
- .. Eugenius laudatur. 31. 1.
- .. Eunomiani, & Montista, Phryges, & Sabelliani etiam dicti, eundem esse Patrem, & Filium opinabantur. 201. 1.
- .. una tantum immersione baptizabant. 213. 1.
- .. Eunuchus factus ab alio fieri poterat episcopus si dignus fuisset, fieri non poterat clericus si seipse incidisset. 313. 2.
- .. Euphemius Episcopus damnatus. 398. 2: 414. 2: 538. 2.
- .. Euphemius, & Thomas quia pro deferenda accusatione ordines acceperunt, iisdem ordinibus privati fuere. 318. 2: 566. 1.
- .. Euplus Eufaniam Agrigentinae civitatis Episcopum suum genitorem fuisse indicavit, marisque res plurimas apud eum mansisse: resque maternas sibi restitui petebat. 80. 1. secundum suam portionem restitui iussum fuit. Ibid.
- .. Eustathius, & socii qui haereticas quasdam opiniones tuebantur, tanquam haeretici anathematizati, & damnati. 553. 1.
- .. Eutychianus per diversa loca CCCXLII. martyres suis manibus sepelivit. 93. 2.
- .. Eutychianus P. constituit super altare benedici fruges. 254. 1.
- .. Exceptio, qualis non impedit executionem. 610. 2. potest opponi in qualibet instantia. Ibid. quae oritur ex ventre bullae impedit executionem, & clausulam sine retardatione. Ibid.
- .. juris patronatus incontinenti probanda: excludit subrogatum in jus. Ibid. quando opponi potest. 673. 2.
- .. Excommunicati non possunt accusare Episcopos. 524. 2: 525. 2.
- .. Excommunicationis sententia quomodo, & quibus conditionibus promulganda. 421. 1: 431. 2.
- .. de Excommunicatis, & excommunicatione. 520. 1. & seqq.
- .. Excommunicatus ecclesiasticus, sive laicus de fragmentis oblationum Domini non participet. 240. 2.

Epistola Leonis Papae ad Flavianum Episcopum

-- si

- si interfectus, aut obitu proprio moriatur, christiana sepultura careat. 294. 2: 552. 2.
 - siue clericus, siue laicus ad accusationem clericorum non est recipiendus. 398. 1: 525. 2.
 - in ecclesiam non intret, nec cum ullo christiano cibum, vel potum sumat. 524. 1: 525. 2.
 - non facit fructus suos. 615. 2: 649. 1.
- Executio facta contra communitatem, & homines castri, contra alios possessores rerum particularium non valet.** 611. 1. in personam fieri non debet, nisi excussis bonis, si in ipsis non impediatur. Ibid. non excluditur per statutum urbis. Ibid. vel datio in solutum valet, si iusta est, & non fuit appellatum. Ibid. 2. facta in immobilibus, &c. valet non facta discussione. 648. 1. quando deneganda. 674. 1.
- Exemplum antiquum antiqui instrumenti sine citatione factum a quinque notariis, & iudice, cum aliis adminiculis probat.** 612. 1. bene extractum exempli male extracti non facit fidem. Ibid. antiquum secuto effectu facit presumi omnem solemnitatem. Ibid. 2. non potest extrahi vigore compulsoriae ex instrumento producto, &c. Ibid.
- Exomologeses, & ipsarum differentia inter litanias.** 264. 1: 265. 1.
- Exorcista, cum ordinatur, accipiat de manu episcopi libellum.** 136. 1: 226. 2: 300. 2.
- Expectantes quando non possunt acceptare.** 668. 2.
- Expectativa consumatur si quis resignet reservata pensione.** 603. 1. posterior cum clausula non equiparatur in concursu cum priore. 604. 1. capit beneficia juris patronatus clericorum ex consuetudine non immemorabili. 604. 2: 622. 1. exuberans qua dicenda sit. Ibid.
- Expectativa non capiunt reservata, neque effecta cessante commenda.** Ibid. quando censetur concessa. 668. 2.
- Expense litis, & alimenta non debentur uxori, si dos promissa soluta non est.** 616. 1. qui teneatur ad ipsas. Ibid. ipsarum taxatio, quid intelligatur. Ibid. litis, & alimenta quibus debeantur. Ibid.
- Expositus si cujuscumque miseratione collectus fuerit, contestationis epistola ponatur.** 38. 2.
 - quæ sit intra decem dies si non agnitus fuerit, securus habeat qui collegit. Ibid. post prædictum tempus si quis calumniator extiterit, ut homicida ecclesiastica districtione damnandus. Ibid. & 39. 1. contestatio de altari die dominico a ministro annuntietur, ut ecclesia sciat, &c. Ibid.
- Exuperantius Episcopus in Diocesi aliena oratorium construxit.** 6. 1.
 - Presbyter dominica communionem privatus. 551. 2.
- Fabianus P. fecit VII. Subdiaconos, qui VII. notariis imminerent.** 97. 1.
- Fabius quidam episcopus ecclesie Firmianæ pro redemptione, &c. argenti libras XI. de eadem ecclesia hostibus impendit.** 38. 1.
- Fabrica Ecclesie si diruta fuerit instauranda.** 7. 1.
- Falcidia quando detrahenda.** 624. 1.
- Falsum testimonium in iuribus, & indignis personis facile.** 420. 2.
 - a quibus cavendum. Ibid. & 421. 1.
- Fana idolorum non destruenda, sed idolaque in ipsis erant.** 140. 1.
- Fatalia proroganda.** 599. 1. non corruunt contra mortuum, vel subrogatum. Ibid. & 648. 1. si sententia non subscribatur. 599. 1. neque suspensio petitorio. Ibid.
- Felix constituit missas celebrari supra sepulchra, aut memorias martyrum.** 8. 1: 24. 1: 92. 1. & 2.
- Femina missam celebrante sacerdote, ad altare non accedant, &c.** 57. 1.
 - in cœmeterio non pervigilent. 199. 1.
 - sanctis altaribus ultro se ingerere inhibita. 132. 2: 237. 1.
 - quædam fraudolenter proprios filios coram episcopis confirmandos tenuerunt, ut a viris suis separarentur. Quid pro ipsis statutum. 221. 2: 222. 1: 232. 1.
 - quæ habitum religiosum, aut velamen suscepissent, viro sociari non permittebantur, &c. 273. 2: 328. 2.
 - quæ Christo spiritualiter nups erant, & a sacerdote velata fuerant, si postea publice nupsissent, non admittebantur ad agendam pœnitentiam nisi viro mortuo. 328. 2: 329. 1.
 - in dedicatione basilicarum, vel in festiuitatibus martyrum turpia cantantes excommunicatæ. 530. 2.
- in Feria VI. Passionis Domini mysterium crucis, quod ipse Dominus annuntiandum voluit, oportet prædicari.** 241. 2: 261. 2.
 - V. ante Pascha Rom. Ecclesie consuetudo remittebat pœnitentibus. 288. 1.
- Ferrarienses cives excommunicationis, & interdicti sententiis ligari fuere.** 558. 2. & seqq.
- Feudatarius amittens feudum propter Alexandrinam facit locum alteri agnato.** 612. 1.
- in Feudo nepos excludit Patrum.** 611. 2.
- Feudum quando dicitur ligium.** Ibid.
- Fideicommissarius non potest propria auctoritate ingredi possessionem.** 652. 2.
- Fidejussor tenetur in solidum ex stylo obligationum.** 614. 2. quando contra ipsum agi possit. Ibid. qui possit esse. Ibid. negotii principalis non tenetur ad expensas nisi in subsidium. Ibid. pro evictione censetur consentire alienationi prohibita a testatore. Ibid. qui contra ipsum facere non potest. Ibid.
- Fidejussores quando obligantur.** 614. 2. quando ipsis concedenda sit cautio. Ibid. non liberantur in totum, si debitor principalis det in solutum rem. 614. 2: 615. 1.
- Fideles suis propriis facultatibus sanctam ecclesiam locupletem fecerunt.** 59. 1.
 - singulis diebus saltem duabus vicibus orare debent. 157. 1.
 - omnes commonendi, ut orationem dominicam, & symbolum dicant. 167. 1.
 - baptismi mysterium discere debent, & intelligere, & eo intellecto, secundum illud vivere. 204. 1.

- utriusque sexus postquam ad annos discretio-
 nis pervenerint omnia sua peccata fideliter
 confiteantur. 262. 2.
- sancta Dei Ecclesia admonendi, ut filios, &
 filias suas doceant, ut parentibus obedientiam
 praestent. 289. 2.
- Fidelis** quisque uxoratus, concubinam habens com-
 municare non potest. 347. 2.
- habens uxorem, si cum iudaea, vel gentili mo-
 chatus sit, a communione est arcendus. 200. 2.
- Fides catholica** quid doceat circa hominis ani-
 mam. 210. 1.
- Fides** rescribendarum, & sociorum, probant em-
 pditionem. 613. 2. copista non sufficit. Ibid.
 notarii non nocet instrumento dato. Ibid. non
 adhibetur cedula Cardinalis proponentis,
 sed contracedula. 614. 2.
- Filia** Episcopi, Presbyteri, Diaconi, si devota
 fuisset, & maritum duxisset, a communione
 habebantur alieni ipsius parentes si eam in af-
 fectum recepissent. 329. 2. alia poena sta-
 tuuntur pro ipsa. Ibid.
- Filia** a parentibus monasterio in infantia annis
 sub regulari disciplina tradita pubertatis
 annis advenientibus, egredi, & matri-
 monio copulari non poterant. 330. 2. & seq.
 datur ipsis libera optio statum eligendi per
 Canones Toleros. 331. 1.
- Filii** canonicorum maxime spurii canonici non
 fiant in ecclesiis secularibus, in quibus insti-
 tuti sunt Patres. Contrafacientes suspendan-
 tur. 47. 2.
- presbyterorum non sint heredes ecclesiarum
 patrum suorum. Ibid.
- presbyterorum, & concubinarum ad ordines,
 vel aliquos honores ecclesiasticos promoveri
 non poterant. 312. 1. & 2: 316. 2.
- Filius** quid possit. 652. 2.
- Flamines**, si erant catechumeni, & se a sacrifi-
 ciis abstinuissent, post triennium ad baptis-
 mum admittebantur. 203. 2.
- qui post fidem lavaeri, & regenerationis sa-
 crificassent, nec in fine accipere poterant com-
 munionem. 464. 1. & 2: 500. 1.
- Flora** Abbatissae possessio concessa, in qua domum,
 & virginum monasterium edificare, & ha-
 bitare posset. 27. 2.
- Folcardus** sacerdos volens a gravi scelere retrahere
 mulierem & fratrem eius ab ipsis castra-
 tus fuit. 341. 2: 342. 1.
- Formosi** Papae corpus de sepultura violata per ter-
 ram tractum fuit, & quasi ad iudicium de-
 ductum ad synodum tempore Stephani Papae
 VI. 295. 1: 459. 1.
- violatores seu corruptores sacri tumuli, ab ec-
 clesia Dei separati fuerunt. 295. 1: 540. 1.
- Formosus** Episcopus Portuensis ad Apostolicam Se-
 dem proventus fuit contra canonum ratio-
 nem. 543. 2.
- Fornicator** septem annis communicare non debe-
 bat. 508. 1.
- Fratres** duo germani accipere possunt singuli sin-
 gulas sorores. 332. 2.
- Fructus** debentur cessionario subrogato in actione
 spoli. 615. 2. pendentes tempore sententiae
 veniunt in restitutione rei, detractis expen-
 sis, & seminibus. Ibid.
- ad Fructus** qui teneantur. 615. 1. & 2. cui debean-
 tur. Ibid. 2. solutio fructuum cui facienda.
 Ibid.
- Fundatores** Ecclesiarum in hac vita superstites
 sollicitam habeant curam, idoneosque recto-
 res in eisdem basilicis offerant episcopis ordi-
 nandos. 46. 1. & 2.
- in partibus Alemaniae potestate abutebantur,
 in qua ecclesia eos sustinuerat. Quid contra
 ipsos fuerit constitutum. 559. 2: 567. 1: 584.
 1: 588. 2.
- G**audentius Valerianensis Sedis Episcopus quaesi-
 vit, utrum, accepta poenitentia, liceret
 sibi sui ordinis contrahere mysteria. 283. 2.
- Auziensis Ecclesia Sacerdos contra canonum
 statuta ordinationes illicitas perpetrasse ac-
 cusatur. 568. 1.
- Gelasius** fecit hymnos in modum B. Ambrosii, &
 sacramentorum praefationes, & orationes,
 &c. 168. 1.
- de damnatione Acacii ad Dardanos scripsit.
 Ejus verba. 423. 2.
- Gentiles** ad fidem venientes, quocumque loco, vel
 momento tantum christiana confessione clari-
 ficata baptizabantur. 218. 1.
- si in infirmitate desiderassent sibi manus im-
 poni, imponi manus, & fieri christianos pla-
 citum fuit. 226. 2.
- Gentilium** observationes custodientes ab Ecclesia
 sancta per pastores, atque presbyteros repel-
 lendi. 526. 1.
- B. Georgii** martyris caput in capsula reconditum in
 venerabili patriarchio reperit Zacharias Pa-
 pa. 92. 1.
- Gladii** in Ecclesiam deferre prohibitum fuit. 14.
 1. praeter regale. Ibid. 2.
- Gotofredus** qui vivente Guidone Archiep. Medio-
 lan. Ecclesiam emere praesumpsit, anathe-
 matis iaculo fuit transfixus. 451. 1.
- Grabatarii** qui essent. 315. 1: 529. 1.
- Graeci** ausu temerario rebaptizare praesumebant
 baptizatos a Latinis. 223. 2.
- altari in quibus celebraverant sacerdotes La-
 tini, tanquam inquinata lavare prohibiti.
 259. 1: 529. 1.
- vetabant eunuchos animalia mactare, grave-
 que peccatum imputabant iis qui ex talibus
 animalibus comedissent. 439. 2.
- Grati** Episcopi verba. 72. 1.
- Gratia** quando subreptitia. 622. 1: 631. 2. quando
 non. Ibid.
- pro absente est ejusdem effectus, cujus gratia
 praesentis. 632. 1. quando praesumitur impe-
 trata. Ibid.
- qualis expedienda ante vacationem beneficii.
 668. 1.
- reservationis quando expirat. 677. 1.
- Gregorii** Nyssae Episcopi sententia. 104. 1. inspe-
 cta Abraham historia fleuit, referente Theo-
 doro Episcopo Catan. 104. 2: 105. 2.

- Gregorii Nazianzeni sententia.* 145. 2: 146. 2.
Gregorius II. quadragesimali tempore, ut in quinta feria jejunium, atque missarum celebritas fierent in ecclesia, quod antea non agebatur, instituit. 194. 1.
Gregorius III. paupertatis amator, captivorum redemptor, &c. 38. 2.
 -- fecit oratorium intra Basilic. B. Petri. 95. 1. ipsius constitutum. Ibid. 2.
 -- disposuit, ut in cæmeteriis circumquaque positis Romæ in diebus natalitiis sanctorum luminaria deportarentur. 96. 1: 139. 2.
 -- fuit temporibus Leonis, & Constantini Imperatorum. 119. 1. ipsius Decretum. 127. 1.
Gregorius junior aliquas illicitas conjunctiones anathematis vinculo damnavit. 496. 2.
Gregorius Theologus in versibus dixit, Flagitium esse fidem habere in coloribus, & non in corde, &c. 130. 1.
 D. *Gregorius in libro pastoralis prædicationis speciem per Gallum pertractavit; ipsius verba.* 143. 2: 144. 1.

Habitus monachalis suscipi prohibitus cum spe, & promissione, quod suscipiens abbas fieret. 451. 2.

- Hadrianus Papa ignoscit Tharasio Patriarchæ propter zelum de sacris imaginibus.* 132. 1. ipsius sententia circa ipsas. 123. 1.
Hæresis Priscilliani ab ecclesia expulsa. 438. 1.
Hæretici dominicam orationem impiis disputationibus auferre conabantur. 153. 1.
 -- qui convertuntur, non ante suscipiendi, quam omnem hæresim anathematizent. 201. 2.
 -- quidam inutilitatem asseruerunt baptismi parvulis conlari. 212. 1. confutantur. Ibid. 2.
 -- non poterant esse iudices. 367. 2: 438. 1.
 -- in hæresi permanentes domum Dei ingredi prohibiti fuerunt. 438. 2.
Hæreticus non admittendus testis contra Episcopum. 416. 2: 419. 2.
Helissi ossa homo quidam attingens mortuus ad vitam revocatus fuit. 91. 2.
Hieremias peccatorem populum quadruplici planxit alphabeta. 70. 2.
 -- pro vita idololatæ Regis Nabuchodonosor orandum admonuit. 158. 1.
 B. *Hieronimi sententia.* 96. 2.
 D. *Hilarius fecit constitutum de ecclesia in basilica ad S. Mariam, &c.* 21. 2.
 -- fecit oratoria tria in basilica Constantinop. baptisterio. Ibid.
 -- in urbe Roma constituit ministeriales, &c. Ibid.
Hincmarus Rhemorum metropolitanus Episcopus, plures ab Ebbone canonice deposito irrationabiliter ordinatos demonstravit. 321. 2. ipsius verba. 402. 2.
Historiæ martyrum falso confictæ, in ecclesia publicari prohibita, & eas igni tradi debere sancitum fuit. 173. 2.
Homicida, & rebellis non sunt privati ipso jure, & possunt renunciare. 616. 2.
Homicida voluntarii in exitu vitæ tantum com-

- municabant; casuales olim septennio, & quinquennio pœnitebant.* 464. 1.
 -- & falsi testes a communione ecclesiastica submovendi. Ibid. 2: 484. 2.
 -- adulteri, fures si ad ecclesiam confugissent, observandum contra ipsos erat, quod ecclesiastici canones decreverant. 464. 2.
 -- voluntarii XL. diebus ab ingressu ecclesiæ arcebantur, & aliis subiiciebantur pœnis. 466. 1. & seqq.
 -- per casum XL. diebus in pane & aqua pœnitebant. 466. 2: 467. 1. undecim annis sacramentis non communicabant. 467. 2.
Homicidium per quæ probetur. 616. 2.
Homines transmarini in clericatus honore suscipiendi non erant, nisi quinque episcoporum chirographis designati. 317. 2.
Hormisda composuit clerum, & psalmis erudit. 165. 2.
Hospitale datum in titulum vacat per promotionem ad episcopatum. 657. 2: 664. 1.
Hymni Ambrosiani habebantur in canone. 167. 1. de Hymnis canendis exemplum Salvatoris, & Apostolorum proponitur. Ibid. 2.
Hymnos respuentes excommunicatione plebendi. Ibid.
Hymnus Angelicus in Missis Nativitatis Domini in nocte solemniter decantabatur, quia ab Angelis in ea ipsa nocte pastoribus nuntiatus fuit. Ibid. 1.
 -- trium puerorum in omni Missarum solemnitate in publico decantari statuitur. 252. 2.
 D. **J**acobus secundum carnem Frater Domini Hierosolymitanæ Ecclesiæ primus Antistes, & Basililius Cæsariensis Episcopus mysticum sacrificium scriptis dederunt. 235. 1.
Iconoclastæ ex Arabis, & Hebrais, ortum habere. 126. 2. principium huius hæresis. Ibid. 1.
 -- anathemate puniti. 127. 1. & 2.
 -- qui Christum coloribus delineant, & pingunt, eos appellant umbratiles pictores. 128. 1.
 -- confutantur in argumentis, & testimoniis quæ afferunt contra Sanctorum imagines earumque cultum. Ibid. & seqq.
Jejunium dominici diei, & V. feriæ a nullo celebrandum. 181. 1. & 2.
Jejunium laudatur. 188. 1. & 2. & præscribitur. 198. 1. & 2.
 -- cum elemosyna iungendum. 189. 2.
 -- in prima hebdomada quadragesimæ; jejunium a statibus infra hebdomadam Pentecostes statutum fuit. 194. 1.
 -- quatuor temporum quo tempore fieri debeat. Ibid. & seqq. ter in anno celebrabatur. 194. 1.
 -- in adventu Domini servandum. Ibid. 2.
 -- triduanum in solemnitate Ascensionis dominicæ statutum. Ibid.
 -- a feria S. Martini usque ad Natalem Domini celebrandum erat. Ibid.
 -- non persolventes, in die dominicæ Passionis a paschali gaudio depellebantur. 287. 1.
Jesu Christi verba in Evangelio de Unitate Ecclesiæ. 3. 1.

- Illegitimi** possunt habere pensiones, & quas. 673. 2.
Illegitimus dispensatus ab Episcopo ad beneficium potest obtinere portionem in Ecclesia cathedrali. 615. 1.
 -- dispensatus ad obtinendum duos canonicatus, si eos obtineat non facta mentione illegitimitatis, nihil habet. Ibid.
Illiterati, & aliqua corporis parte imminuti ad clerum non suscipiendi. 313. 2.
Imagines coluntur ob recordationem Sanctorum. 85. 2: 103. 1. & seqq.
 -- signant passiones Martyrum. 86. 1.
 -- Sanctorum, & reliquia saepe demones fugant. 91. 2: 108. 1. quid de cruce Domini. 100. 1. & seqq.
 -- Sanctorum plura operantur miracula. 107. 1. & seqq.
 -- venerandae sunt; qui secus agunt anathematizantur. 90. 1: 111. 1. & 2. pluribus patrum auctoritatibus comprobatur. Ibid. & seqq.
 -- adurere, seu frangere est contra B. Gregorii instituta. 114. 2.
Immunitates Ecclesiarum conservandae. 18. 1. & 2.
Imperator potest infeudare res contentas sub feudo alteri concessas. 611. 2.
Imperatoris pactus ab Episcopis, & Comitibus persolvendus est. 17. 2: 18. 1.
Imperialia edicta contra homicidas. 462. 1.
Imperatio quando non valet. 668. 1.
Imperationes factae ante triennium annullantur. 665. 1.
Incendia in Neomeniis ante domos, vel officinas, prohibita. 440. 2.
Incendiarii excommunicati, ecclesiastica caveant sepultura. 294. 2.
 -- poenas canonicas quas incurrebant. 474. 2: 587. 1.
Incestuosi iuxta canonicam sententiam multabandi. 53. 2: 467. 1. & 2: 469. 1. & 2: 498. 1. & 2.
 -- admittebantur in ecclesia usque ad missam catechumenorum tantum. 255. 1.
 -- per cognationem spiritualem quas poenas subeant. 498. 2: 499. 1.
Inductae ad inquirendum dandae. 404. 2: 405. 1.
Indulgentia plenaria iis concedebatur qui in subsidium Terrae Sanctae se conferebant, vel expensas obibant, aliosque supplebant pro se ipsis. 268. 1. & 2.
Indulta Cardinalium quomodo modificanda. 669. 2.
Infames sunt qui facultates Ecclesiae injuste abstrahunt. 62. 1: 67. 1. qui sint. 302. 2: 380. 1. & 2: 382. 1. & 2: 388. 1: 393. 2: 395. 2: 399. 1: 417. 1: 436. 1: 463. 2: 468. 1: 472. 1: 474. 1: 499. 2: 525. 1: 538. 2: 549. 1.
 -- ab accusatione Episcoporum semper repulsi. 390. 1.
Infantes qui certos testes non habebant de ipsorum baptismo, nec de traditis mysteriis, sine intervallo baptizabantur. 212. 2: 222. 2.
 -- nuper a materno utero editi, infirmi, & lac maternum non appetentes, etiam eadem die, qua nati, baptizabantur. 213. 1: 219. 1.
- Infirmus** qui necessitate mortis urgente confitebatur peccata sua, sub qua conditione a sacerdote reconcilietur. 265. 1.
Inhibitio quando non calumniosa. 655. 1. quando efficit attentata. Ibid. & 2.
Injuria facta coram decem hominibus, habetur pro facta in multitudine. 618. 1.
Innocentius P. multos Cataphrygias invenit, eosque in exilium misit. 438. 2.
Instrumenta antiqua quae dicantur. 614. 1.
Instrumentum nisi fiat praesentibus duobus testibus, qui dicere noluerunt nomen suum, non facit fidem. Ibid. 2.
Interdictum quando generale, vel particulare dici debeat. 558. 2.
Interesse damni emergentis moderatum dari solet a Rota. 610. 2.
Inventarii confectio a quo fieri possit. 652. 2.
Joachim Abbas unitatem Ecclesiae non veram, & propriam, sed quasi collectivam dicit. 3. 1.
Joannes Baptista non pro confessione Christi, sed pro veritate, id est Christo, capite truncatus fuit. 97. 1. Angelus vocatus. Ibid.
Joannes Antiochenus Episcopus quare damnatus. 372. 2. & seqq.
D. Joannis Chrysostomi Episcopi CP. in epistola B. Pauli Apost. ad Rom. verba. 89. 2.
 -- verba ad Neophytos de communione recipienda. 239. 2. & ad Theodorum Monachum. Ibid.
Joseph Patriarchae ossa ex Aegypto cum omni honore deportata. 91. 2: 291. 2.
Isidori Episcopi de iurejurando sententia. 449. 1. de clericis. 513. 1.
Judaei non nisi in locis Deo dicatis munera Domino offerebant. 7. 1. non restituendum ipsis quod semel consecratum est. 9. 2.
 -- longum, & triste habebant solemnitatem paschalem sustinere. 194. 1.
 -- habebant locum ad orationem Hierosolymis tantum, & Samaritani in monte Gazarin. 156. 1.
 -- baptizati quocumque loco poterant conversari. 183. 2.
 -- si ad legem catholicam venire volebant, octo menses inter catechumenos Ecclesiae limen introibant. 203. 2.
 -- si in periculo fuerint, baptizandi erant. 219. 1.
 -- per vim non cogendi ad credendum. 249. 1.
 -- ad dicendum testimonium non erant admittendi. 418. 2.
 -- non solum statum Ecclesiae perturbare, sed etiam patriae ruinam inferre conati, quibus poenis destinati. 473. 1. & 2.
 -- per potestatem saecularem compellendi erant ad remittendas usuras cruce signatis. 475. 2: 527. 2: 548. 2.
 -- si se convertissent ad fidem christianam a suis possessionibus non debebant excludi. 545. 1.
 -- compellendi erant ad satisfaciendum ecclesiis pro decimis, & oblationibus debitis. 548. 2.
- Judex laicus**, vel vicarius in ecclesia, vel coemeterio aliquam potestatem exercere non potest. 14. 2: 18. 1.

- placitum non habeat diebus dominicis. 192. 2.
  - nullus Presbyterum sine conscientia Pontificis distringere, & condemnare poterat. 372. 1: 462. 1: 541. 1.
  - qui absque causa criminali custodia deputasset clericum, ab ecclesia liminibus erat arcendus. 385. 1. & 2: 460. 1: 480. 1: 540. 2.
  - criminofum discutiens quando capitalem sententiam proferre debeat. 418. 1: 423. 1.
  - secularis, qui Episcopum de ecclesia extraxisset, anathemate ab Ecclesia separandus. 460. 1.
  - causa criminalis absolvendo reum a crimine, non potest condemnare civiliter ad restituendam rem. 597. 1.
  - laicus non cognoscit de possessione beneficiorum. 615. 1.
- Judices ac Potentes, qui pauperes opprimunt, si admoniti non se emendaverint, excommunicantur.** 35. 1: 36. 1: 545. 1.
- primo viduarum, orphanorum, vel ecclesiarum causas audiant. 36. 2: 366. 1.
  - locorum aut actores fiscalium patrimoniorum ex decreto Reccaredi Regis convenire debuerunt cum concilio sacerdotum. 366. 1.
  - vel Comites obedientes esse debebant Episcopo, &c. Ibid. & 418. 2: 420. 2: 484. 2: 485. 1.
  - munera, seu personas in iudicio non accipiant. 366. 1: 367. 1.
  - quid agere debebant contra anathematizatos ab Episcopis. 524. 2.
- Judicia publica, & placita secularia prohibita in ecclesiis, in arvis basilicarum.** 14. 2.
- peregrina generali sanctione fuere prohibita, & quare. 432. 1.
- in iudicio quocumque quattuor necessariae sunt personae.** 375. 1: 379. 2.
- Judicium, & sententia ab inimico lata nullius est momenti.** 429. 2. item ab haereticis, vel excommunicatis. Ibid.
- sanguinis agitare non possunt, qui Domini sacramenta tractare debent. 574. 2.
- Julii Papae constitutum de clericis.** 372. 1: 378. 2.
- Jura dicuntur esse in actis cum pars est citata ad dicendum contra.** 614. 1.
- penes se existentia edere unusquisque tenetur de equitate canonica. Ibid.
  - subscripta a notario qui interfuit, sunt recognoscenda. Ibid.
  - in rota non solent recognosci per comparationem, sed cum uno teste. Ibid.
- Juramenta paganorum jurantes canon subiiciebat paenitentis, &c.** 449. 1.
- qualia non valent. 653. 1.
- Juramentum, quale non impedit paenitentiam.** 620. 2.
- non est dandum adversus curatorem. Ibid.
  - Episcopi de non alienando res Ecclesiae praesumitur praestitum, licet non constet. Ibid. in praedictum Ecclesiae non valet. 621. 1.
  - non praesumitur nisi profertur. Ibid.
  - ad quid detur. Ibid.
  - quale praestari potest a procuratore habente mandatum. Ibid.
- Jurpatronatus per quae non praesumitur.** 621. 2. per quae praesumitur. Ibid. & 622. 1.
- probatur per famam in antiquissimis. 621. 2.
  - relictum rectori, & parochianis, ad quem pertinet. 622. 1.
  - quando laicale dicitur non ecclesiasticum. Ibid. & 2.
  - quando donatus non intelligitur. 623. 2.
  - relictum proximioribus de genere, cui competit. Ibid.
- in Kalendis Januarii quid fuerit prohibitum.** 194. 2: 196. 2: 440. 1. & 2.
- Kyrie eleison in omnibus Ecclesiis cantatur.** 252. 1. item Sanctus, Sanctus, Sanctus. Ibid.
- LAC pro vino a quibusdam in divinis sacrificiis prave adhibitum.** 234. 2.
- Laici obediant episcopis ad regendas ecclesias Dei, viduas, & orphanos tutandos.** 35. 2.
- in ecclesiis, quae ipsis jure pertinent, presbyteros instituendos episcopis praesentent. 46. 1.
  - quamvis religiosi numquam facultatem habuerunt disponendi de ecclesiasticis facultatibus. 60. 2.
  - & mulieres intra sanctuarium altaris ad communicandum ingredi non poterant, sed soli clerici. 238. 1.
  - homines ser saltem in anno communicant. 239. 2.
  - audientes scripturas, & non expectantes orationes, & communionem excommunicantur. 256. 1. & 2.
  - in presbyterio consistere prohibiti. Ibid. 2.
  - de multis accusantur contra patrum decreta, & christianae religionis consuetudinem. 286. 1.
  - quales ad clericatus ordinem assumendi. 303. 1: 347. 1.
  - omnes tam nobiles, quam ignobiles nuptias publicas facere debebant. 346. 2.
  - qui ecclesiasticas personas, & episcopos etiam suo iudicio stare compellebant a fidelium communionem segregandi. 369. 2.
  - non judicent clericos, nec eos de ecclesiis eiciant. 370. 1.
  - quidam sacerdotalibus stolis sacerdotio fungi praesumpserunt. 452. 1. poena contra ipsos, & alios statuta. Ibid. 2.
  - legitime vivant, & falsa testimonia non dicant. 484. 2.
  - per inanem suspensionem scandalum non sumant contra episcopum. 490. 1.
  - contemptores canonum excommunicandi clerici honore privandi. 533. 2.
  - qui contra Nicenum Concil. Pascha celebrabant excommunicati. Ibid.
  - vel monachi qua ratione excommunicandi, clericique canonum poenis quando puniendi. 539. 2.
- Laicis quid prohibitum in ecclesiis.** 13. 2: 23. 2: 27. 2: 50. 1: 66. 1. ipsorum audacia contra immunitatem ecclesiae, & ecclesiasticorum. 17. 1. & 2: 60. 2: 369. 2.

- Laicus** presentibus clericis, nisi rogantibus ipsis, docere non audeat. 149. 2: 150. 1.
- decimas suas, aut ecclesiam sine consensu Episcopi, vel Rom. Pontificis concessione monasteriis, aut canonicis offerre non presumat. 52. 2.
  - ecclesiam, vel beneficium ecclesie tenere non potest. 60. 2.
  - si decimam consensu diocessani alteri ecclesie assignaverit, praesertim religioso conventui, ipsa donatio perpetuo valeat. 72. 1.
  - nullus, monachus, ante diligentem examinationem, & synodicam sententiam a communione proprii patriarchae se separent. 250. 2: 427. 1.
  - post reconciliationem honorem clericatus adipisci non possunt. 284. 1.
  - homo non promovendus subito ad sacerdotium, sed per suos gradus ad normam concilii Sardicensis. 298. 2.
  - nullus ante annalem conversionem, vel aetatem legitimam ordinandus. 304. 2: 585. 1.
  - si idoneum virumque clericum obtulerit, nulla qualibet occasione ab episcopo sine certa ratione repellere potest. 305. 2.
  - cuius uxor adultera, clericus fieri non poterat. 308. 1: 321. 1.
  - si ejecta uxore aliam duxisset, vel ab alio dimissam, excommunicabatur. 342. 2.
  - nullus pro quolibet plaeto vel iudicio a qualibet persona munera exigat, aut accipiat. 366. 1. & 2.
  - inconsulto sacerdote, exhibere non potest clericum in saeculare iudicium. 371. 1.
  - qui publice conatus fuisset docere verbum Dei excommunicabatur in quadraginta dies. 453. 1.
  - qui cum uxore, vel alia in ecclesia habitaret, & nollet exire, excommunicabatur. 453. 2.
  - seipsum abscindens tribus annis communione privabatur. 456. 1: 546. 2.
  - simul uxorem habens, & concubinam non communicet. 499. 2.
  - si post uxorem aliam cuiusque conditionis cognoverit mulierem in clero non admittendus. 501. 1.
  - quomodo possit percipere ex novalibus. 606. 2.
- Lambertus** pseudoepiscopus excommunicatus. 460. 1: 540. 2.
- Lampades** tres ardere debebant feria V. ante Pascha dum sacrum chrisma consecrabatur. 226. 2: 227. 1.
- Lateranensis Concilii** statuta. 44. 1: 557. 2.
- Lavatio** pedum significare baptismum dicta. 226. 1.
- Laudum** non exequendum pro parte. 600. 1. quando non valeat. Ibid. valet contra alios non in praedictum monasterii. Ibid.
- Lectio** divinarum scripturarum in omni sacerdotali convivio miscenda erat. 169. 1.
- Lector**, vel ostiarius vasa sacra attingere non audeat. 132. 1. & 2.
- quid accipiant ab episcopo in ordinatione. Ibid.
  - si viduam alterius uxorem acceperit ad altiores ordines non ascendat, sed semper lector habeatur, aut forte subdiaconus. 308. 1: 340. 2: 346. 1.
  - si adultera mulieri sociatus sit, aut ipsam dimittat, aut a clevo extraneus habeatur. 308. 2: 501. 1.
- Lectores**, vel cantores non oportet orarium ferre. 135. 2.
- in ecclesia in habitu saeculari non psallant, &c. 136. 1: 165. 1.
  - soli ab episcopo ordinari debent in pulpito psallere, aut legere. 165. 2.
  - & cantores tantum uxores accipere poterant. 337. 1.
  - ducere non poterant uxores alterius religionis, &c. 226. 1.
- Legati** Bononienses quam facultatem habere solebant. 626. 1.
- Leges** Romanae matrimonium non permittebant inter eos qui natura, & eos qui adoptione filii erant. 333. 2.
- tam divinae, quam humanae alienum servum iudicare prohibent. 368. 1.
- Legitima** est relinquenda uxori. 652. 1.
- Lenocinium** exercentes, nec in fine communionem recipiant. 507. 1.
- Leo** Imperator tempore Gregorii II. decrevit, ut in nulla ecclesia imago haberetur. 126. 2: 127. 1.
- Leo** Papa constituit, ut intra actionem sacrificii diceretur, Sanctum Sacrificium, immaculatam hostiam. 253. 1.
- Leo** Paschalis, & Joannes Diaconi S. Rom. Ecclesiae canonice damnati fuere. 518. 2.
- Leprosus**, dummodo fideles christiani fuerint, Dominici corporis, & sanguinis non deneganda participatio. 242. 2.
- Liber** canonicus nullus haberi potest absque Rom. Pontificis auctoritate. 173. 2.
- Apocalypsis Joannis Evangelistae a Pascha ad Pentecosten in Ecclesia praedicabatur. 180. 1.
- Liberius** Praefectus, & Patricius in Arausica civitate basilicam construxit. 10. 1.
- Liberius** Papa rediens de exilio habitavit in coemeterio D. Agnetis, &c. 93. 2.
- Libertus** accusare, & testificare non poterat adversus ecclesiam, cuius iuris extabat. 398. 1: 418. 2.
- Libri** prophani a Saracenis ablatis, utpote noxii, & blasphemi igni tradendi statuantur. 173. 2.
- Ligatura** quaedam ob sanitatem recipiendam sub gutture pendens prohibita fuit. 440. 1.
- B. Lini** ex praeepto D. Petri constitutum. 13. 1.
- Lis** quo ad actorem quomodo introducit. 655. 2. quando neglecta. Ibid. quando extincta. Ibid.
- super beneficio facit possessionem litigiosam. 656. 1: 662. 2. quando calumniosa. 656. 1. non tollit privilegium. 661. 1.
- Litterae** debent esse expeditae quando sunt sub plumbo. 613. 2.
- Loca** pia, si saecularium hominum iure constituta sunt, ab episcopo illius dioceseos admoneantur,

- zur, ut presbyteros in ipsis constituant. 4. 1.
 -- destructa restaurentur. Ibid. 2.
 -- quæ Deo dicata sunt non possint ultra fieri sa-
 cularium habitacula. 5. 2.
 Locatio quando simoniaca. 624. 2.
 -- ad longum tempus prohibita ex Concilio La-
 teranensi. 625. 1.
 Locus loci ponendus est in instrumento. 613. 1.
 -- ommissus in primo instrumento addi potest in
 secundo. Ibid. 2.
 Lucerna, & cereus in pervigiliis Paschæ qua de
 causa benedicantur. 179. 1.
 Lucernæ non accendebantur ab his qui a spiritibus
 immundis vexabantur. 138. 2.
 B. Lucina matrona domum suam nomine, titu-
 loque B. Marcelli dedicavit. 10. 2.
 -- cum clericis noctu collegit corpus Cornelii Pa-
 pæ, & sepelivit. 93. 1.
 Ludovici Imperatoris constitutum. 18. 2: 19. 1:
 55. 1.
 Lumina, & suaveolentia thymiamata ante san-
 ctorum Imagines accensa. 95. 2: 139. 1.
- M**acarius Episcopus Antioch. hæresis damna-
 tus, depositus fuit, & pallio exutus in i-
 psa depositione. 137. 1.
 Magistratus prohibens fieri synodum excommuni-
 candus erat. 545. 1.
 -- anno quo duumviratum agebat ab ecclesia erat
 cohibendus. 547. 1: 556. 1.
 Mancipia in judæorum servitio detenta, si ad ec-
 clesiam confugerint nullatenus a sacerdote
 reddantur. 16. 1.
 -- sub specie conjugii ad ecclesiæ septa confu-
 gientes, minime eis licentia tribuatur, nec
 talis conjunctio a clericis defensetur. Ibid. &
 537. 1.
 -- si ad ecclesiam confugerint, & redimi se po-
 stulaverint taxato, & oblato iusto pretio ab
 eorum domino liberentur. 16. 1: 446. 1.
 Mandatum ad compromittendum quomodo in-
 telligendum. 600. 1.
 -- factum a mulieribus non subjacet statuto ur-
 bis. Ibid.
 -- dari potest a Priore monasterii sine consensu
 monachorum. Ibid.
 -- enunciati in sententia antiqua probat. 613. 1.
 -- de manutenendo non datur nisi parte prius
 legitime citata. 600. 2.
 -- de dispensando, quasi dispensatio habetur.
 625. 1.
 -- de providendo de beneficiis spectantibus ad
 collationem episcopi, quæ beneficia compre-
 hendat. 602. 1. de ecclesia quomodo verificari
 potest. Ibid. de certo beneficio non expirat
 per resignationem, &c. Ibid.
 -- propter fructus & expensas in causa prophana
 non expirat morte mandantis. 618. 2. quando
 valeat etiam post mortem. Ibid. quando præ-
 sumitur bonum. 634. 1.
 -- ad conferendum certum beneficium non tenet,
 nisi ex permutatione. 626. 2: 642. 2.
 -- si non fiat apud acta coram iudice, debent scri-
 bi testes. 636. 2.
- ad recipiendum computa, non valet ad confi-
 tendum se recepisse. Ibid.
 -- quando capit etiam lites super beneficiis. 637.
 2. quando non simoniacum. 651. 2.
 -- generale extenditur ad futuras lites. 638. 1.
 -- pupilli quando valeat, quando non valeat. Ibid.
 Manichæi per publicos iudices perpetuo exilio re-
 legati fuerunt. 437. 2.
 -- inventi fuerunt in urbe Roma, eosque exilio
 deportari iussit Gelasius Papa. 438. 2.
 -- inventi etiam ab Hormisda ab ipso in exilium
 missi, eorumque codices ante fores basilicæ
 Constantinianæ incendio cremati. Ibid.
 Maras excommunicatus fuit a proprio archidiacono.
 462. 2: 541. 1.
 Marcellinus Papa ad sacrificium ductus ut thuri-
 ficaret, fecit, & post paucos dies penitens
 facti a Diocletiano cum aliis capite trunca-
 tus fuit. 93. 2.
 -- adjuravit Marcellum presbyterum ut tyranni
 non impleteret iussa. Ibid.
 Marcellus Papa rogavit Matronam Piscillam,
 quæ fecit cæmeterium via salaria. Ibid.
 -- in servitio animalium nudus, amictus cilicio
 defunctus est. Ibid.
 -- vigintiquinque titulos in urbe Roma consti-
 tuit quasi diœceses. 284. 1.
 Marcus fecit duas basilicas. 21. 1.
 D. Mariæ Egyptiaca historia, & crucis adoran-
 dæ ardens desiderium. 102. 1. & 2: 109. 2.
 D. Martinus Papa in exilio, in loco, qui dicitur
 Chersona, vitam in pace finivit Christi Con-
 fessor. 94. 2.
 Martyrologia a veritatis hostibus falso composita
 publice in ecclesia legi prohibita. 97. 1.
 -- falsa pro veris recipientes anathematizati.
 453. 1.
 Mater quando non potest administrare. 619. 1.
 -- non tenetur renunciare secundis nuptiis. Ibid.
 -- tutrix debet suscipere a iudice administra-
 tionem. 652. 2.
 Matrimonium per quæ verba probatur. 650. 2.
 quid ipsum prober. Ibid. putativum ita legi-
 timat prolem sicut verum. Ibid. potest con-
 trahi per literas expresse acceptatas. Ibid.
 Matutini antiquitas, & auctoritas per David
 comprobatur. 162. 1. Cassiani verba super
 hoc. Ibid.
 Maximus Salonitanus sacramento præstito firma-
 re coactus fuit, se simoniaca hæresi non tene-
 ri. 424. 2.
 Maximus Cynicus neque Episcopus reputatus fuit,
 neque ordinati ab ipso gradum proprium ha-
 bere posse iudicati fuere. 567. 2.
 Medici, cum ad infirmos vocantur, ipsos monere
 debent, & inducere, ut animæ advocent
 medicos. 262. 2: 545. 2.
 -- contrascentes ab ingressu ecclesiæ arcendi.
 263. 1: 546. 1.
 Mellisum, quod & mulsum appellatur in sacrifi-
 cio divino offerri non licet. 234. 2.
 Metropolitana Ecclesia theologum habeat. 33. 1.
 Metropolitanani delictum superioris iudicio relin-
 quatur. 42. 1.

- reprehensi qui negotiis secularibus operantur dabant. 157. 2.
- Metropolitanus** gravans, vel ambiens ecclesias alienas commissas quam pœnam subire debeat. 570. 1.
- quæ ad suam parochiam pertineant solum agat. 579. 2.
- nullus, nullusque archiepiscopus propriam ecclesiam relinquat sub occasione quasi visitationis. 545. 2: 579. 2: 580. 1.
- si intra biennium synodum non indixisset, integro anno missas facere non poterat. 585. 2.
- Milites S. Petri** præferuntur pauperibus, & graduatis. 602. 1. possunt transferre pensionem & quomodo. 673. 1.
- Miltiades P.** quid fecerit. 235. 2.
- Minister**, qui baptizandi recipiebat officium sine chrismate nusquam progredi debebat, & quare. 214. 2.
- Ministeria divina** ad ornatum nuptiarum præstari non debebant. 134. 2: 349. 2.
- Ministri sacri** reliquias fragmentorum Corporis Dominici custodiant. 23. 2.
- vel monachi non debent in placitis secularibus disputare excepta defensione orphanorum, & viduarum. 351. 2: 363. 1: 377. 2: 378. 2: 479. 1: 492. 1.
- si mane communicabant, usque ad sextam jejuni permanere debebant. 237. 2.
- Missæ** super memorias martyrum ut celebrentur statutum fuit. 6. 2: 88. 1.
- in aliis locis prohibita nisi in his, in quibus episcopus proprius iusserit. 6. 2. Item prohibita non nisi in sacris locis absque magna necessitate. Ibid. in itinere promissa. 88. 1.
- in Missarum celebritate nullo tempore ordo precum commutandus. 251. 2.
- Missi** per quæque loca directi simul cum episcopis perspiciant loca monasteriorum si in apto, & congruo loco sint posita & eorum ædificia. 27. 1.
- Monachi** prandium habebant in mense Augusto quia quotidie missæ Sanctorum erant; sic inter diem Natalis Domini, & Epiphaniæ. 95. 1: 259. 2.
- quidam episcopali imperio servili opere perperam mancipabantur. 26. 1.
- ad quascumque parochiales ecclesias per villas, & oppida singuli non ponantur. 50. 1.
- corpora defunctorum ad Ecclesiam suam non deferant sine consensu, & petitione ejus Ecclesiæ, quæ eis dum viverent consuluit, & consulendo viaticum administravit. 297. 1.
- post pœnitentiam ad sacerdotalem ordinem promoveri non poterant. 311. 1.
- ire non poterant ad placita secularia, neque ipse abbas sine consensu episcopi sui. 363. 1: 377. 2.
- & regulares Canonici quidam medicinam, temporalis lucri gratia, addiscentes, prohibiti fuerunt; ipsique puniendi abbatibus, & prioribus commissi. 478. 1: 511. 1: 542. 2.
- quibus monasteriorum cura commissa non erat sine auctoritate Palatii adire non poterant, neque vagari, nec sub prætextu obedientie villicationi diutius inservire. 544. 2.
- Monachus** in extremis inventus cum peculio inter fratres sepulturam recipere non poterat. 257. 1.
- nullo modo relicto monasterio suo, adire poterant monialium monasteria, ut confitentibus ipsis peccata sua modum pœnitentiæ imponerent. 264. 2.
- qui in monasterio adulterium commisisset, & ab abbate emendatus non fuisset, ad pœnitentiam agendam in alio monasterio retrudabatur. 285. 1: 480. 2: 501. 1.
- non restituitur ad statum, nisi probata causa expulsionis. 643. 2.
- ad clericatum promotus beneficia parœciæ pleniter obtineat, annonas, & decimas, &c. 50. 1.
- Monasteria**, quæ semel consecrata sunt cum voluntate episcopi, perpetuo maneat, & quæ ad ea pertinent, &c. 25. 1: 27. 1.
- sibi subjecta reformanda ab episcopis diœcesanis. 25. 2.
- ecclesiasticis conditionibus, seu angariis, obsequiisque secularibus nullo modo subjaceant. 26. 1.
- virginum in provincia Bærica monachorum administratione gubernanda. 535. 1.
- puellarum, & sanctimonialium sine manifesta, & necessaria causa non frequentanda. 550. 2: 574. 2: 576. 1. & 2.
- Monasterii** possessiones intuitu religionis possunt ad tempus alienari. 27. 2.
- in Monasterio maneat quæ a parentibus dantur liberis instar dotis, sive in ipso in maneat, sive exeant. 26. 2.
- Monasterium**, vel oratoria domus non edificanda sine voluntate episcopi. 4. 1.
- vel oratorium canonicè constructum a domino constructoris invito non auferatur. 46. 1: 509. 1.
- Moniales** sacra vasa, vel sacratas pallas non attingant. 132. 1.
- quæ sibi privata edificabant receptacula, hospitesque minus religiosos excipiebant, non cessantes excommunicabantur. 546. 1.
- non possunt compromittere sine licentia superiorum. 600. 1.
- quid possint, quidque non. 639. 2.
- Monomachia** pro lege non habenda. 470. 2.
- Mortuum** super mortuum ponere non licebat. 297. 2.
- Mortuus** nullus intra ecclesiam sepeliebatur. 293. 1. & 2.
- Motus proprius** in reservatione, quid impediatur. 606. 1: 642. 2.
- expectativa tollit facultatem optandi. 668. 2.
- Mulier** potest ingredi ecclesiam eadem hora, qua peperit. 14. 1: 348. 1. etiam menstruata. 14. 1.
- quamvis docta, & sancta viros in conventu docere non præsumat. 150. 1.

- capite velato in ecclesia stet. 156. 2.
- menstruata a communione non arcenda, communicare non præsumens laudanda. 238. 1: 348. 2.
- nuda manu Euchar. sumere non poterat. Ibid.
- baptizare non poterat. 208. 2.
- fidelis, vel catechumena comicos viros, aut scenicos habere non poterat, sed a communione arcenda erat. 349. 1: 491. 2.
- si absente marito per adulterium concepisset, & infantem interfecisset, nec in fine communionem recipere debebat. 500. 2. pariter si cum alio usque in finem vitæ suæ mœchata fuisset. Ibid.
- intra septa monasterii non introeat. 535. 1: 536. 1.
- Mulieres prohibita sunt ab altari. 13. 2. per Concil. Laodic. & in decretis Gelasii Papæ. Ibid. & 256. 1.
- pœnitentes, quæ defuncto viro aliis nubebant, vel cum extraneo se iungebant, ab ecclesiæ liminibus arcebantur. 278. 2: 337. 1.
- quæ immaturos infantes data opera excussissent, ut homicidæ iudicandæ. 458. 1. & 2.
- Mutatio, quando non est subreptitia. 604. 1.
- ad Mystéria sacra nullus indoctus admittebatur, quique non totum psalterium perfecte novisset. 313. 1.
- N**eophyti aliquandiu a laurioribus epulis, & spectaculis, vel conjugibus abstinere debebant. 203. 1: 328. 1: 493. 2.
- Neophytus si baptizatus fuisset ætate legitima, non continuo ad ecclesiasticum ordinem erat promovendus. 306. 2.
- Episcopus, si aliquod mortale peccatum commisisset, a duobus, vel tribus testibus erat convincendus, & cessare debebat a clero. 419. 1: 427. 2.
- Nicanam synodum suscepit ecclesia. 171. 2. & Constantinopolitanam, Ephesinam, Chalcedonensem & plurima SS. Patrum varia opuscula, & alia opera. 172. 1. & seq.
- Nirivixæ divina ultione digni per humilem pœnitentiam misericordiam obtinuerunt. 260. 1.
- Nobilitas per quid probetur. 603. 2: 635. 1: 636. 1.
- Nominatio diœcesis ubi faciendâ. 668. 1.
- Nominatus a milite præfertur familiari Papæ non descripto. 603. 2.
- gaudet privilegio militis etiam mortui. Ibid.
- Nonæ, ac Decimæ tribuantur ex possessionibus, quæ ecclesiasticæ certis iudiciis comprobantur. 54. 1.
- ipsis ecclesiis unde subtractæ sunt persolvantur. Ibid. quia eas retinuerint, ut sacrilegi ab ecclesiæ liminibus pellendi. Ibid.
- Notarius principalis in curia potest subscribere, & publicare instrumenta recepta per substitutum. 613. 2.
- potest extendere consensum lite pendente. Ibid.
- rogatus de instrumento simoniaci non potest se iurare eodem instrumento. 614. 1: 651. 2.
- Notorium quando dicitur. 636. 2.
- Novatiani heretici negabant veniam peccatorum. 243. 2: 271. 2.
- Novatus signaculo chrismaris confirmatus non fuit, unde nec Spiritum Sanctum unquam potuit promereri. 215. 1.
- Nuncius non potest admittere resignationes in favorem certæ personæ, &c. 641. 1.
- habens facultatem derogandi non potest derogare regulis iudicialibus. 657. 1.
- habens facultatem providendi beneficia, quo tempore potest providere. 667. 2.
- Nundinæ, vel Feriæ, in quibus milites ex condicto venire solebant, omnino fuere interdictæ. 243. 1: 470. 2.
- Nuptiæ furtim, & raptim non contrahendæ. 325. 1: 346. 2.
- O**blatio diebus dominicis a viris, & mulieribus tam panis, quam vini faciendâ. 56. 2: 57. 1: 529. 2.
- usurariorum manifestorum a nullo accipiatur; qui acceperit reddere compellatur. 58. 1: 586. 2.
- sancta pro benedictionibus in festo Paschæ ad aliam parochiam non mittendâ. 179. 2.
- Oblationes in domibus non fiant, nec ab episcopis, nec a presbyteris. 7. 2.
- de sacratissimo altari B. Petri, & Salvatoris, & S. Mariæ Rotundæ a laicis auferri omnino interdicitum fuit. 55. 2.
- in aliis usibus converti, quam ecclesiasticis, non debent. Ibid.
- appellantur res ecclesiæ, quia Domino offeruntur. Ibid. & 66. 2.
- in quibuslibet rebus, basilicis collatæ in civitatibus ad episcopi potestatem redigantur. 56. 1.
- ecclesiis datas, si quis revocare præsumpserit a communione ecclesiastica suspendatur. Ibid. & 2.
- ecclesiis delegatas injuste possidens, si eas retinere præsumpserit, ab omnibus ecclesiis segregatus habeatur, &c. Ibid. 2. dissidentium fratrum, neque in sacrario, neque in gazophylacio recipiantur. 58. 2: 360. 1. & 2: 471. 1: 538. 2.
- vel luminaria, quæ ad manus offeruntur presbyteri tanquam propria habeant. 57. 1.
- defunctorum retinentes ut infideles ab ecclesiâ abiiciendi. 554. 2.
- defunctorum in aliquo crimine interemptorum recipiendæ erant, si propriis manibus mortem sibi non intulissent. 456. 1. & 2.
- Obligatio in forma Camera quid admittit. 621. 1. per quid proceditur ad ipsius executionem. Ibid. quæ ipsi obstant. Ibid. quæ admittantur contra ipsam. Ibid. 2.
- Observationes quædam iniquæ diebus Kalendarum prohibita fuere. 441. 1. & 2. item aliæ. Ibid. & seqq.
- Œconomi esse debent in episcopis, & monasteriis. 23. 1.
- Optio præbendarum distinctarum non inducit mutationem canonicatum. 606. 1.

Oratio necessaria commendatur. 152. 1. & seqq.
 -- *statuta pro glorioso Rege Arnulpho.* 158. 1.
 -- *dominica omnibus diebus post matutinas, & vespertas a sacerdote proferenda.* 161. 1: 166. 1.
 -- *apud Græcos ab omni populo dicitur; apud nos vero a solo sacerdote.* 166. 1.
 -- *catechumenorum post episcoporum homilias erat facienda.* 252. 1: 256. 2.
 -- *semper dirigenda ad Patrem, nec pro Patre Filius, vel pro Filio Pater nominandus.* Ibid.
Oratoria vasa, corporalia, & vestimenta sacra munda, & nitida conseruentur a clericis. 133. 1.
Oratorium edificari prohibetur absque licentia episcopi. 7. 1.
 -- *permittitur cum quibusdam conditionibus iis, qui in agro habere ipsam voluerint.* 44. 2.
 -- *in ipso missas facere clericis prohibitum sine episcopi licentia.* Ibid.
Ordinandorum perquirenda qualitates. 304. 1. & 2: 318. 1: 572. 1.
Ordinans, & ordinatus contra statuta majorum quas incurrant poenas. 568. 2: 569. 1. sine litteris dimissoriis episcopi sui in alia ecclesia deponendi erant. 569. 2.
 -- *bigamus, vel interuptæ maritus unius anni spatio suspensus habebatur ab omni officio sacerdotii.* 582. 2: 584. 2: 585. 1.
Ordinati simoniace ab officio omnino cadebant. 566. 1. & 2.
Ordatio non facienda clanculum. 301. 1. quando irrita. 302. 1.
Ordinationes Presbyterorum, & Diaconorum certis temporibus, & diebus faciendæ. 194. 1. & 2: 299. 1. & 2: 301. 1.
 -- *recte fiunt quando ieiunia quattuor temporum aguntur.* 195. 1.
Ordo psallendi unus, atque idem in matutinis, vel vespertinis statutus. 163. 2: 165. 1.
Orientalium sententia cum apostolica sede concordanda de paschali die. 178. 1.
Origenes, & Theodorus a V. synodo anathemate percussi fuere post ipsorum mortem. 423. 2.
Ostarius a sacerdote eligatur, qui Ecclesiæ nitorem seruet, &c. 95. 2: 138. 2. *vasa sacra attingere non audeat.* 132. 1. & 2.
P Agani, & hæretici christianos accusare non possunt. 395. 1.
de Palatini Ordinis gradu nullus citra manifestum iudicium arceri poterat. 415. 2: 423. 2.
Pallæ, & vela sordidata in ministerio sanctuarii a diaconis cum humilibus ministris iuxta sacrarium laventur. 133. 1.
Pallia, quæ super corpora mortuorum posita sunt, non ponantur super altare. Ibid. 2.
de Pallio, ejusque usu. 137. 1. & seqq.
Panes in sacrificium Deo offerendi studiose faciendi erant. 238. 2.
Panis in altari Domini sanctificandus benedictione sacerdotali integer, & nitidus esse debet. 453. 2.

Papa non censetur derogare privilegiis in vim contractus concessis. 635. 2.
 -- **& Pœnitentiaria possunt tollere ius quæsitum propter perjurium.** 659. 1.
 -- *quando dispensare censetur.* 672. 2.
Papæ nomen in ecclesiis recitandum statuitur. 252. 1.
Paradisus plantatus fuit a Deo in Eden in oriente. 157. 1.
Parentes, & patrini erudire summopere studeant susceptos de fonte baptismi. 220. 2. *qualiter instruendi sint docet D. Augustinus.* Ibid. *intelligere debent, & vim sacramenti, & quid pro aliis sponderint.* 231. 2. *nullum ad confirmandum coram episcopo tenere possunt, nisi symbolum, & orationem Dominicam memoriter tenuerint.* Ibid.
Parochialem habens ecclesiam non per vicarium, sed per se ipsum illi deserviat. 43. 1: 323. 1.
Parochianus, qui vel dictis, vel factis suo presbytero contumelias intulisset, extra ecclesiam eiciendus. 540. 1.
Parricidæ si ad ecclesiam confugissent, agendum de eis erat quidquid episcopus loci providisset. 457. 1.
Parvulo agrotanti a quolibet presbytero baptismum non denegatur. 219. 2.
Pascha Domini una die, & tempore per omnem orbem observandum. 175. 2: 176. 1.
 -- *die Dominica annuis solemnitatibus celebrandum.* 176. 2.
Passiones martyrum legere licet, cum anniversaria eorum dies celebratur. 95. 1: 160. 2.
Patriarchæ ante se faciant ubique deferri crucis Dominicæ vexillum, nisi in urbe Romana. 100. 2.
 -- *vel primates quomodo se gerere debeant contra episcopum accusatum.* 419. 2: 428. 2.
Patroni ecclesiarum, seu Vicedomini insolenter in vacatione ecclesiarum præsumentes canonicè compeſcantur. 46. 1: 65. 1.
D. Pauli, Antonii, Hilarionis, & omnium Eremitarum vitæ a Hieronymo descriptæ. 96. 2.
D. Paulus Apostolus non diverso tempore, sed uno eodemque die cum D. Petro in urbe Roma martyrio coronatus fuit. 97. 1. & 2.
Paulus Diaconus sua culpa confusus, atque redargutus in suum locum, & ordinem receptus fuit. 407. 1. & 2.
Pauper non tenetur probare se nullum beneficium obtinere. 602. 1. *habet privilegia, & quale.* 643. 1.
Pauperes, si suis artificijs, aut laboribus alere se possint, non præsumant ea, quæ debilibus, & infirmis destinata sunt, percipere. 34. 2. *iter agere debent cum probatione, & epistolis pacificis ecclesiasticis tantum.* 40. 1. *senes ecclesiæ plus ceteris honorandi.* Ibid. 2.
Peccatores publici publicæ subiiciendi erant pœnitentiæ. 228. 1: 288. 2.
Peccatum ad mortem quale esset. 432. 2: 433. 1.
Pedagia sine Regum, & Principum auctoritate, & consensu non erant statuenda. 538. 1.
 Pe-

- Pelagius secundus domum suam monodochium constituit pauperum senum.* 32. 2.
- Pensio de proventibus ecclesie quae proprii sacerdotis curam habere debet interdicta fuit.* 43. 2: 48. 2.
- *quomodo expiret.* 672. 2. cui debita si transferatur. 673. 1. ipsius translatio quando sit valida, quandoque non. Ibid. quando non concessa. Ibid. 2. quando solvenda resignatario. 674. 1.
- Pensionarius ad quid tenetur.* Ibid.
- Pentecostes, & Paschae diem non celebrantes quasi novae haeresis inductores notari.* 182. 2.
- Peregrini Romam propter Deum pergentes, per nullam occasionem ad pontes, vel navigia detineantur, nullaue molestia afficiantur.* 36. 1. & 2.
- Perjurium qua poena expurgandum erat.* 443. 2: 471. 1.
- Perjurus undecim annis communionis non erat particeps, duobus annis deflens erat, tribus audiens, &c.* 447. 1.
- Permutatio qualis non valet.* 642. 2.
- Petitorium quando non censeatur suspensum.* 643. 1. & 2.
- B.** *Petri praedia ubicumque posita usurpantes Dei, & SS. Apostolorum iram incurrere recognoscant.* 66. 1.
- BB.** *Petri, & Pauli Apostolorum corpora de cacumbis ablata fuerit rogatu Lucina nobilissimae feminae, tempore Cornelii Papae.* 93. 1.
- Petrus Abatardus in suis dogmatibus auctoritate SS. PP. damnatus fuit cum suis sectatoribus, & excommunicatus.* 527. 1.
- Petrus Alexandrinus an potuisset absolvi per imperialem sententiam.* 384. 1.
- Photinus per falsum rumorem subreptus fuit suae sedi, & restitutus.* 429. 1.
- Pictores imaginum ad crimina commoventium excommunicati.* 547. 2.
- Pictura imaginum laudatur.* 103. 1. & 2. ad instructionem, & memoriam mentis nostrae ab ecclesia recepta est. 107. 1.
- Pirata, & fautores eorum excommunicati.* 483. 1.
- Plebes, ecclesiae comitibus, aut episcoporum vassallis in beneficia non tribuantur.* 18. 1: 61. 2.
- Poenitens dum carinam suam jejunaret de loco in locum migrare non poterat, sed ibi permanebat ubi suam poenitentiam acceperat.* 289. 2.
- *nullus clericus ordinari poterat.* 308. 1. & seqq.
- + *si ordinatus fuisset per ignorantiam episcopi deponendus erat a clero.* 568. 2.
- Poenitentes, attente leges poenitentiae exequentes, si in itinere, vel in mari mortui fuissent, eorum memoria orationibus, & oblationibus erat commendanda.* 279. 2.
- *mortui ad ecclesiam afferebantur, & in ea sepeliebantur.* Ibid.
- *qui erant in infirmitate viaticum accipiebant; non tamen se absolutos credere debebant sine manus impositione si supervivissent.* 280. 2.
- *etiam diebus remissionis genua flectebant.* 288. 2.
- *epulis interesse non debebant.* 289. 1.
- *tempore, quo poenitentiam petebant, impositionem manuum, & cilicium super caput a sacerdote consequerentur.* 275. 1.
- Poenitentia quid sit.* 261. 2. tempore interdicti non neganda morientibus. 270. 1: 287. 2. non multitudine annorum, sed cordis contritione, corporisque aestimanda. 261. 2: 266. 1. omnibus pateat, qui conversi errorem suum voluerint confiteri. 263. 2: 271. 1.
- *conjugatis non nisi ex consensu danda erat.* 288. 2: 349. 1.
- *falsa quae.* 271. 2: 272. 1. quae vera. 272. 1. modus qualis imponendus. 276. 1.
- *& poena statutae contra naturam peccantibus.* 505. 1. & seqq.
- Polemonis imago scortum a turpitudine deterruit.* 104. 1.
- Polychronius fame vexante vendidit praedia ecclesiae & absolutus est a Xysto III.* 77. 1.
- Pontifices quomodo administrare debeant sibi commissi populi curam.* 143. 1. & 2.
- Pontificum quorundam constituta.* 137. 1: 138. 2: 140. 1: 141. 2: 165. 2: 176. 2: 181. 2: 182. 1: 190. 2: 195. 1: 196. 1: 201. 2: 206. 1: 214. 2: 215. 2: 235. 2: 253. 1. & 2: 315. 1: 415. 2: 416. 1.
- Possessio tricennalis alienam dioecesim tollit, territorii tamen conventum non adimit.* 6. 2. in causa allegationis probanda est per testes de visu. 597. 2. quando probanda. Ibid.
- *beneficii reservati sine apostolico titulo nullum producit juris effectum.* 600. 2.
- *potest capi sola supplicatione sine litteris etiam in majoribus dignitatibus.* Ibid.
- *continuata concurrens eodem die cum alia est potior.* Ibid.
- *pacifica, ut interrumpatur, quid requiratur.* Ibid.
- *facilius probatur, quam dominium.* Ibid.
- *non capitur nisi eiiciantur coloni.* Ibid.
- *rerum incorporalium praesumitur etiam precaria.* Ibid.
- *hospitales capi potest in aedibus.* 601. 1.
- *incorporalium quaeritur sine scientia mutationis tituli.* Ibid.
- *propria praesumitur esse continuata, non vero possessio tertii.* Ibid.
- *filiis, vel successoris praesumitur continuata, & quomodo.* 634. 1. quando est attentata. 654. 2. & seqq.
- quasi Possessio quomodo quaerenda.* 622. 2. quomodo acquiratur. Ibid.
- *quoad praesentationem per quid non probatur.* Ibid.
- *non acquiratur si capitulum admittat praesentationem sede vacante.* 625. 1. & 2.
- Possessor mala fidei cum titulo conventus a minore, tenetur ad fructus.* 615. 2.
- in Possessorio non appellatur.* 600. 2.
- Potentes clericum, aut quemlibet pauperem, aut religiosum expoliantes excommunicati, donec*

- nec reddant aliena. 35. 2: 36. 1: 67. 2: 406. 2: 413. 2: 481. 2.
- admonendi, ut ad majores ecclesias, ubi prædicationem audire possint, conveniant. 152. 1.
- & maxime femina provideant ut in suis domibus adulteria non vigeant, ac orationem dominicam, & symbolum cuncti teneant, & frequentent. 167. 1: 501. 2: 507. 2. nescientes increpantur. 167. 1.
- Præbendæ ecclesiasticæ, in aliqua ecclesia vacantia intra sex menses conferantur. 49. 1.
- Præbendarum divisio, aut dignitatum permutatio fieri prohibita. 48. 2.
- Præceptoris, & prioratus ordinis Hierosolym. sunt ad nutum amovibiles. 632. 2.
- Prædicatio Evangelica non quaestu, sed Dei causa impleri debet. 152. 2.
- Prædicator studeat, ut minas potentium ratione mitiget, & oppressorum angustias ope levet. 145. 1.
- Prædicatores præter auctoritatem ab apostolica Sede, vel catholico Episcopo publice vel privatim officium usurpare præsumentes excommunicati. 148. 2: 149. 1.
- Prædicatoris gradum nemo sibi assumat extra sacerdotalem ordinem constitutus. 149. 2.
- Præfationes IX. in sacro catalogo tantummodo recipiendæ a Rom. Ecclesia servatæ. 251. 1.
- Prælati ecclesiarum aliquod receptaculum præparare debent, ubi pauperes colligantur. 32. 1: 39. 2.
- idoneo tantum ad gradus ecclesiasticos assumant. 585. 2.
- quomodo se gerere debebant in corrigendos excessus subditorum. 408. 1: 430. 1.
- nisi canonica commonitione præmissa, suspensionis, vel excommunicationis sententiam in subiectos non proferant. 516. 1. & 2: 588. 1. & 2.
- Prælatorum accusatio non facile admittenda. 380. 1.
- Præpositi ecclesiarum quotidie, sed præsertim dominicis diebus clerum, & populum docere debent. 146. 2. & seqq.
- Præscriptio tam canonica, quam civilis absque bona fide nulla esse definitur. 74. 1.
- statuti urbis quamdiu procedit. 633. 1.
- non obstat compensationi. Ibid.
- & possessio non extenditur de uno actu ad alium. Ibid. & 2.
- non necet agnatis. Ibid. quando impeditur. Ibid. quando non currit. Ibid. 2.
- contra quem interrumpitur. Ibid.
- inchoata ab archiepiscopo non potest perfici a capitulo contra abbatem. Ibid.
- quadraginta annorum currit contra hospitale. Ibid.
- Præcium nullum exigendum pro sepultura, nec chrismatis, & olei sacri perceptione. 290. 1: 295. 2. & seqq.
- Presbyter alicujus territorii, sine licentia sui episcopi non præsumat in basilicis alterius civitatis, aut oratoriis, inservire. 6. 1.
- nullus missas celebrare præsumat nisi in sacratis ab episcopo locis. Ibid. 2: 7. 1.
- qui ausus fuerit chrisma benedicere, aut ecclesiam consecrare, a suo deponatur officio. 8. 2.
- nullus, neque diaconus, neque subdiaconus inscio episcopo ab ecclesia extrahatur aut injuriam aliquam patiatur. 16. 2.
- diaconus, clericus nemo ordinetur, nisi in ecclesia urbis, vel vici, alias ordinatio irrita sit. 24. 2.
- si relicta sua parochia in aliam abcesserit non amplius celebrare permittatur maxime si episcopo non obedierit. 43. 2: 44. 2: 45. 2.
- unusquisque habeat parochiam suam cum dote, & decimis ecclesie. 54. 2.
- ordinari non debebat ante XXX. ætatis annum, & manere debebat in episcopio discendi gratia officium suum. 301. 2.
- Presbyter nullus Ecclesiam, vel ipsius ministerium ab aliquo nisi ab Episcopo accipiat. 47. 1.
- qui scienter excommunicatum susceperit ab ordine cesset. 136. 2.
- vel Diaconus, vel Subdiaconus, vel quilibet Ecclesie deputatus Clericus si intra civitatem fuerit, vel in loco, ubi Ecclesia est, si ad ecclesiam, aut ad sacrificium quotidianum non venerit, clericus non habeatur. 164. 1.
- non poterat baptizare sine jussu Episcopi. 207. 1: 209. 1.
- nullus Chrisma conficere potest. 227. 2. conficiens, & benedicens a suo officio deponendus. Ibid. & 576. 2.
- illegitime conjugatus Corpus Christi non det ceteris, neque aliud obeat ministerium. 236. 2.
- qui præest Ecclesie, si finem alicujus urgentem perspexerit, commendet animam Christianam Deo, &c. 245. 1.
- diaconus, clericus si sine licentia sui Episcopi suam Parochiam reliquisset, in alia ministrare non poterat. 247. 1: 579. 1.
- sine jussu Episcopi missas agere non poterat in sua Parochia. 249. 1.
- non præsumat consecrare altare. Ibid. 2.
- aut diaconus post acceptum cibum, vel poculum non poterat missam tractare, neque stare in Ecclesia dum missæ dicebantur. 250. 2.
- non poterat fundere benedictionem super plebem in Ecclesia, aut pœnitentem benedicere. 252. 1.
- convenienter partes incisas habere debebat de oblationibus, quæ offerebantur a populo. 253. 1.
- per singulas quasque Ecclesias, in quibus præesse debebat per Episcopi sui ordinationem, singulis diebus dominicis sacrificium offerre debebat, & nomina eorum, a quibus Ecclesia constructa fuerant, ante altare erant recitanda. 260. 1.
- sine voluntate Episcopi reconciliare non poterat pœnitentem, nisi necessitate cogente, & absente Episcopo. 279. 1.
- fieri non poterat baptizatus in infirmitate. 315. 1.

- *¶* *O* diaconus ad Trepalium, ubi rei torquebatur, stare non poterat. 376. 2.
- si a populo fuisset accusatus, *¶* testes certi non fuissent de illato crimine, quid agere debebat. 425. 1.
- inter epulas cantare, vel saltare non debet. 491. 2.
- qui per ignorantiam nefariis nuptiis implicatus fuisset, debebat quidem esse particeps cathedrae, a reliquis tamen actionibus abstinere debebat. 508. 2.
- vel diaconus, si ab Episcopo excommunicabatur, ab alio suscipi non poterat, nisi mortuo eodem Episcopo. 519. 1: 521. 1.
- si damnatus fuisset ad vicinos Episcopos ire debebat ut ipsi de causa cognoscerent, *¶* per eos suo Episcopo reconciliaretur. 528. 2.
- qui extra permixtum recipere praesumpisset deferentes infantes ad baptismum absque Pasche solemnitate, tribus mensibus ab Ecclesiae communione sequestrabatur. 529. 1.
- in missa uti debebat oratio super utrumque numerum: non utens excommunicabatur. 530. 1.
- sine licentia Episcopi sui peragere non poterat seculares causas. 379. 1: 543. 1: 552. 2.
- aut diaconus in villulis habitans in oratorio sancto deserviens, in principalibus festiuitatibus non nisi in civitate cum Episcopo suo celebrare non poterat. 544. 1.
- si duxisset uxorem ab ordine erat amovendus. 555. 2.
- si contemnens Episcopum separatim colligebat plebem, *¶* aliud erigebat altare erat deponendus. 563. 1. & 2.
- missas celebrare non potest nisi in locis ab Episcopo sacratis. Ibid. 1.
- si Episcopo, a quo ordinatus fuerat, non obedisset quousque in vitio permanebat, communione, *¶* honore privabatur. Ibid.
- a proprio depositus Episcopo propter aliquod crimen potestatem habebat concurrendi ad Metropolitanam ipsius provinciae, *¶* iniustam depositionem denunciare. 581. 2.
- Presbytera, diacona, nonna, monacha, vel spiritualis commater, conjugio non copulanda.** 273. 2: 328. 2: 337. 2: 338. 1: 345. 1: 578. 2.
- Presbyteri ultra ac per se ecclesias ingredientem sacrum aliquod non operentur, in quibus ab initio sortem minime consecuti sunt.** 5. 2.
- non liceat eis ecclesias consecrare, *¶* c. 9. 1.
- celebrationes in locis illicitis, domibus, *¶* hortis attentantes, gradus sui periculum incurrant. 7. 2.
- non vendant rem ecclesiae non habentes necessitatem. 23. 1.
- Diaconi, Clericique ubi ordinati fuerunt perseverent. 44. 1.
- ubicumque hospitari non permittantur. 45. 2.
- sine auctoritate *¶* consensu Episcopi, nec constituentur in Ecclesiis, nec expellantur. 47. 1.
- in Parochialibus Ecclesiis per Episcopos constituentur, qui eis respondeant de animarum cura. 50. 1.
- *¶* diaconi manifeste sciant, quae sunt Ecclesiae propria. 82. 2.
- Romani, sive Turonum absque licentia Episcopi sui adire prohibiti fuerunt. 96. 1.
- stultissimi incendium videntes, corporale Dominico Corpore consecratum in ignem proiebant ad ipsum extinguendum. 133. 2: 454. 1.
- Chrisma accepturi, pro balsamo, sive luminaribus emendis nihil dent. 139. 1: 232. 1. & 2.
- scire debent Canones. 141. 1.
- qui immolarunt, *¶* postea certamina sustinuerunt, non offerebant, nec concionabantur. 150. 2: 321. 1.
- ante Epiphaniam missos suos dirigere debebant, qui de principio quadragesimae nuntiarent, *¶* in ipsa Epiphania ad populum indicarent. 192. 2.
- a media quadragesima Chrisma petere debebant. 193. 1.
- pro infirmitate, aut alia quacumque necessitate in quocumque loco licentiam habeant baptizandi. 209. 1: 215. 2.
- qui sanctum Dei baptismum infantibus tradunt, nihil pro tali gratia a parentibus eorum auferant. 223. 1.
- mortuos baptizare prohibiti fuerunt. 226. 2.
- qui praesunt Eccl. Christi doctrina populis praesse debent, *¶* in officio predicandi. 227. 2.
- sub sigillo custodiant Chrisma, *¶* nulli sub praetextu medicinae donare praesumant, genus enim sacramenti est. 229. 1.
- baptizatos infantes signare in frontibus chrismate non poterant, sed ungeri in pectore cum Episcopi ungerent in fronte. 229. 2: 230. 1.
- ubi desunt Episcopi etiam in fronte tangere debeant. 230. 1.
- chrisma non faciant, nec puellas consecrent. Ibid.
- ab infirmis in mortis periculo positis inquirere debent confessionem, non tamen imponere illis poenitentiae quantitatem. 264. 2: 276. 2: 291. 1.
- *¶* diaconi pro crimine aliquo suo per manus impositionem remedium poenitendi non debebant accipere, ut alienum a consuetudine ecclesiastica. 284. 1.
- omnes praesentes, cum ordinabatur presbyter, benedicente cum Episcopo, manus suas iuxta manum Episcopi super caput ordinati tenebant. 300. 1.
- triginta annorum consecrabantur. 305. 1.
- antequam missas celebrarent diebus Dominicis, *¶* Festis interrogare debebant si qui essent discordantes, *¶* c. 361. 2.
- diaconi, seu clerici inter se causam habentes, nullo modo poterant publicis actionibus interpellationem facere. 370. 1: 577. 1.
- qualescumque fuerint, a laicis non iudicandi. 384. 2.
- Abbates, *¶* Levita exceptis gravioribus culpis, nullis verberibus subjaceant. 434. 1: 460. 1: 541. 1.

- vel Diaconi qui ducendi uxores licentiam non habebant, alienarum etiam nuptiarum convivium evitare debebant. 491. 2.
 -- Civiles qui in precipuis festivitatibus cum Episcopo non fuissent, sed in villis, &c. communione pellebantur. 534. 2.
 -- si amisso gradu seculariter vivere voluissent ab Ecclesia communione separandi erant. 543. 1.
 -- Abbates, & Diaconi Episcopis honorem debitum impendant, suam parochiam visitantes, digne suscipiant, necessaria preparantes. 552. 2.
 -- sine examinatione per ignorantiam, vel per ordinantium dissimulationem proventi, cum cogniti fuissent, deponerentur. 569. 2.
 -- ex heresi Ariana ad Sanctam Cathol. Ecclesiam conversi, si sanctam, & puram fidem tenuissent, sancte, & pure ministrare poterant. 576. 1.
 -- & diaconi, qui cum conjugibus suis lectum, & cellulam communem habebant, ab officio degradabantur. 582. 2.
 -- per villas & vicus scholas habeant. 33. 2.
 -- ex decimis, ecclesiarum restorationem hospitium, & pauperum receptionem exhibeant. 34. 2: 39. 2.
 -- instruendi, ut noscant, decimas, & oblationes, &c. hospitium, & peregrinorum esse stipendia. 34. 2.
Primates, si accusatores episcoporum pacificare familiariter non potuissent, eos tunc convocare debebant ad synodum. 402. 2: 404. 1.
 -- episcopum accusatum discutientes non poterant proferre damnationis sententiam nisi apostolica freti auctoritate, &c. 416. 1.
SS. Primi, & Feliciani mart. corpora levata fuere tempore Theodori Papae. 94. 1.
Primitiae episcopo, & presbyteris addictae. 52. 2: 58. 2.
 -- debent solvi ecclesiae ut decimae praediales. 606. 2.
Primum extremum quomodo probandum. 643. 2: 644. 1.
Principis boni, ac Regis est ecclesias contritas, atque seiffas restaurare, Dei sacerdotes honorare, atque tueri. 4. 2.
Privilegia militum magis juvant milites, quam nominatos. 603. 2. qua regula suspensa. 669. 2.
 -- Sixti de canonicatu doctorali per quid tolluntur. 635. 1. item Hispaniae circa canonicatus doctorales. Ibid.
Privilegium paraphrenariorum de diligentibus durante absentia prodest ad acceptationem. 602. 2. quod aliis praefertur non subiacet regulae revocatori. 603. 2.
 -- nullum ex defectu consensus Principis, confirmatione eius validatur. 605. 2: 635. 2. limitatum, quando non valet. Ibid.
 -- requiritur in iure patronatus conventualium monachorum. 621. 2. & seqq.
 -- quando praesumitur deperditum. 622. 1.
 -- habens capiendi fructus, & distributio-
 nes in absentia, quando eos habere debeat. 632. 2.
 -- scriptorum quale non est in usu. 634. 2.
 -- Ducis Sabaudiae quale sit. 635. 1.
 -- Religionis Hierosolymit. non habet locum contra pauperem. Ibid.
 -- Universitatis quando dicitur esse in usu. Ibid.
 -- Ecclesiae Hispalens. contra filios, & nepotes hereticorum, quem locum habet. Ibid.
 -- derogandi regulis editis, aut edendis, non comprehendit regulam de infirmis. Ibid.
 -- restitutionis plenariae qualiter intelligendum. Ibid.
 -- de non solvendo canonicam portionem, quomodo validum. Ibid.
 -- Hispaniae de revocandis resignationibus, quos comprehendat. 675. 1. & 2.
Processus fulminatus ante registrationem Bullae. 602. 1.
 -- quando sit summarius. 618. 1. per contradictas valet. Ibid. 2.
Procurator esse non potest persona infamis. 378. 1.
 -- substitutus appellans, & intimans substitutionem non devolvit causam. 598. 1.
 -- non potest expresse renunciare appellationi, vel desertioni. 599. 1.
 -- acceptans est citandus ad valorem processus per contradictas. 618. 2.
 -- contra omnem personam non est contra universitatem. 636. 2.
 -- non potest sine speciali mandato prorogare jurisdictionem iudicis delegari. 637. 1.
 -- quando non censetur revocatus. Ibid. 2.
de Procuratoribus alia vide. 638. 1. & 2.
Prorogatio privilegii quando non valet. 635. 2: 665. 1.
D. Prosperi sententia ad sacerdotes. 143. 2.
D. Proterius Alexandr. Episcopus. 87. 2.
Protestatio in judicialibus quando repetenda; quando non. 619. 2.
Prothonotarii, licet non constet eos jurasse, possunt uti privilegiis suis. 634. 2.
Provincia, quae esset, & quid habere debebat. 432. 2.
 -- quaevis tam iuxta ecclesiasticos, quam iuxta saeculi leges suos habet iustos iudices, & non externos. 268. 1: 369. 1: 374. 2: 387. 1. & 2.
Provisio vicelegati adversus provisionem ordinarii probat sine notario, & testibus. 614. 2.
 -- praebendae in cathedralibus ad quem pertinent. 628. 1.
 -- ordinarii quando valet. 676. 2.
 -- quae habet horam praefertur, ut anterior. 658. 1.
 -- facta eodem die obitus, valet, & quomodo. 660. 2.
 -- sine consensu patroni non valet, &c. 673. 2.
Psalmi in ecclesia cursim, sed plane ac dilucide, & cum compunctione cordis recitandi. 163. 1.
Psalmistae idest cantor, poterat absque scientia episcopi, sola iussione presbyteri, officium suscipere cantandi. 300. 2.
Publicatio quando facienda. 665. 2. quando non facienda. Ibid.

- fieri potest sede vacante in acie campi Floræ. 668. 2.
Puella alii desponsata, ab altero in matrimonium non accipienda. 324. 2: 326. 1.
 -- vel puer ante annos pubertatis in matrimonium non sociandi nec in ætate dissimili, sed consentientes, & coetanei. 349. 1.
Puella fideles, quæ gentilibus iungebantur, aliquanto tempore a communione separabantur. 526. 1.
 -- quæ se Deo vovissent, si ad nuptias transissent, non statim ad pœnitentiam recipiebantur. 329. 2.
 -- vel viduæ, virginis propositum spontanea pollicentes, si postea publice nupsissent quam pœnam incurrebant. 330. 2.
 -- desponsatæ, & ab aliis raptæ suis sponsis reddendæ. 503. 2.
 -- voluntarie monasterium expetentes, seu a parentibus oblatæ, per annum propriam retineant vestem. 534. 2.
Pueri ad sacros ordines nullatenus admittendi. 301. 2.
Pupillus potest capere possessionem sine auctoritate tutoris. 601. 1.
 -- non incipit præscribere, dum non potest conveniri. 633. 2.
Purgatio quando admittenda. 674. 2.
Quadragesima, eiusque ieiunium servandum. 190. 2. & seqq.
 in **Quadragesima qui comedebat carnes absque inevitabili necessitate toto anno carnibus abstinere debebat, & die paschæ non communicabat.** 287. 1.
 -- a quibus abstinendum. 328. 1. & 2: 491. 1.
 -- martyrum natales celebrare non oportet, sed SS. Martyrum memoriam, sabbatis, & dominicis facere. 94. 2.
 -- cives non degant in villis. 191. 2.
 -- omnes communicent. 192. 1: 239. 1.
Quæstores elemosynarum admitti non debent, nisi apostolici, vel diocesani episcopi veras literas exhibeant. 149. 1.
Quod vult deus Episcopus communionem privatus, non tamen episcopatu. 541. 2.
Raptor, & rapta ad ecclesiam confugientes, quomodo excipiendi. 504. 1.
Raptores a sæculi legibus interficiebantur, sed misericordia præeunte sub infamiae nota ad pœnitentiam recipiebantur. 286. 2.
 -- viduarum, vel virginum, quam incurrant pœnam ecclesiasticam. 329. 1. & seq. 340. 1: 503. 2: 504. 1.
 -- sine spe conjugii perpetuo manebant. 340. 1.
 -- ad accusationem, vel testimonium non admittendi. 480. 1.
 -- censura & severitate Principum insequendi. 501. 2.
Ratificatio gestorum per assertum procuratorem quando non valeat. 637. 1.
 -- per quid inducatur. 640. 1.
 -- litis motæ, &c. non tollit beneficium regule de annali. Ibid.
Reccaredi Hispan. Regis decretum contra parentes, qui filios interimebant. 457. 1.
Reconventio debet intentari in exordio litis. 625. 1.
Regressus si non valet ob non solutionem, neque valet pensio. 675. 1.
 -- primus si non subjacet Concilio Lateran. neque subjacet regressus sequens. Ibid. dicitur causa onerosa. Ibid. quando non valet. Ibid. 2. quando amittitur. 676. 1.
Regula de verisimili non habet locum in præsentante. 623. 1.
 -- revocatoria facultatum nunciorum, quid non prohibeat. 623. 1.
 -- de subrogandis habet locum in beneficiis jurispatronatus. Ibid. quando non habet locum. 637. 1: 642. 2.
 -- comprehendit Cardinales. 665. 1. habet locum in nominationibus. Ibid. quando procedit. Ibid. & 668. 1. quando non habet locum. 665. 1. & seqq. quando cessat. 667. 2.
Regulares, & clerici seculares avaritiæ labe notati. 52. 1. & 2.
Regularis nullus post votum religionis ad physicam legesve mundanas legendas exire poterat, & exiens puniebatur. 534. 2.
de Regulis variæ, & multa. 656. 2. & seqq.
Religiosi ecclesias, & decimas de manu laicorum recipere prohibiti sine consensu episcopi. 45. 2: 52. 1.
Religiosus qui generalia iuramenta in salutem regiam repertus fuisset violasse propria dignitate privabatur, &c. 446. 1.
Reliquiæ antiquæ extra capsam non ostendendæ, nec venales exponendæ. 88. 1.
 -- sanctorum in oratoriis rusticis non ponantur. 90. 2.
 -- per episcopum portandæ. Ibid.
Remissoria quando danda sit. 607. 2. cui denegata. Ibid. cui data. Ibid. aliquando bis data in eadem causa. Ibid. ad quid detur. 608. 1: 617. 1. quibus danda sine retardatione. 608. 1.
Reordinationes, rebaptizationes, & sedium mutationes in Africano Concilio interdictæ. 224. 1: 321. 2.
Rescriptum a quo censetur impetratum. 643. 1. avocatorium surreptitium est nullum ipso jure. Ibid. directum Priori a quo non exequendum. Ibid.
Reservatio ad effectum absolutionis per quid probetur. 636. 1.
Resignatarius subrogatus quoad possessionem non agit recuperandæ, &c. sed adipiscendæ. 600. 2. quando pacificus. 656. 2.
 -- non potest resignantis acceptationem deducere nisi constet. 603. 1.
 -- potest petere fructus perceptos per alium. 642. 2. quando attentat. 654. 2.
Resignatio quando valeat, quandoque non. 226. 1: 640. 1. & seqq. 673. 2. potest probari per testes. 642. 2.
Restitutio in integrum in beneficialibus quando non

- non datur. 617. 1. & 2: 645. 2: 646. 1. quando datur. 617. 1. quæ competit de jure communi suspendit executionem, & quando. Ibid. 2. quæ sint causæ ad petendam restitutionem. Ibid.
- saepius petita non datur. Ibid.
  - datur consorti litis, si res est individua. Ibid.
  - datur in beneficialibus minori XXV. majori XIV. Ibid.
- Resurrectio carnis ab hæreticis negata.** 324. 1.
- Revocatio procuratorum ad resignandam, ubi inimanda.** 637. 1. si fuit eodem die præsumitur pro consensu. Ibid.
- gratiarum non comprehendit regressum. 668. 2: 669. 1.
- Revocatoria indulgentiarum ubi non habet locum.** 669. 1.
- facultatum nunciorum non tollit quin nuncius possit disponere de beneficiis. Ibid.
  - indultorum qualiter intelligenda. Ibid.
  - reservationum non comprehendit mentales. Ibid.
- Reus contra actorem absentem procedit per contradietas.** 618. 2.
- excommunicatus auditur, non actor. 648. 2.
  - citatus, quando ab expensis immunis. 619. 2. quando in expensis condemnandus. Ibid.
  - licet non declinet jurisdictionem, quid non potest iudex. 620. 1.
- Rodolphus Fredebertus, & socii falsarii communionem privati.** 539. 1.
- Rodolphus Rex a Teutonicis electus; suisque adherentibus omnium peccatorum absolutio largita.** Ibid.
- Romani, ac Lombardi simul cum Francis illicitas intere conjunctiones contra apostolicam, & imperialem voluntatem in territoriis B. Petri.** 47 L. 1.
- Sabbato jejunandum esse, ratione demonstratur.** 195. 2.
- abstinendum a carnibus nisi majore festivitate adveniente, vel infirmitate. 196. 1.
- in Sabbato Sancto durabat jejunium circa noctem.** 188. 2.
- Sacerdos nullus, vel clericus iudicum secularium more munera accipere audeat pro impensis parochialis nisi forte in ecclesiis, &c.** 72. 2.
- nullus aut clericus, sive laicus præsumat Calicem, aut Patenam, &c. divino cultui mancipata in alios usus convertere. 135. 1.
  - vel clericus, qui orationem dominicam quotidie, aut in publico, aut in privato officio præterisset, ordinis sui honore privandus iudicatus fuit. 166. 2.
  - nullus absque necessitate, cum cæperit, imperfecta officia relinquat. 259. 2: 260. 1.
  - discretus sit, & cautus in administratione Sacramenti Pœnitentiæ. 262. 2.
  - nullus ad pœnitentiam admittat laicum alterius hereditates sibi usurpantem. 272. 1.
  - uno præsentæ Clerico, & etiam solus poterat infirmum ungere oleo sancto. 290. 2.
- qui juxta Concilii Valent. statuta ad humanda decedentis Episcopi membra commonitus pigra voluntate distulisset, pœna gravi multabatur. 292. 2: 587. 2.
  - nullus causam suam alieno committere poterat iudicio, nisi ad sedem Apostol. fuisset appellatum. 368. 2: 431. 1.
  - ab hominibus criminibus irretitis accusari, aut calumniari non permitteatur. 390. 2.
  - quicumque, vel clericus qui suo Episcopo inobediens fuisset, aut insidias ei paravisset, convictus curie tradendus. 459. 2.
  - qui absque honesto, & competenti testimonio, excepta sola Matre, cū quibuslibet feminis secrete se adjungere præsumpsisset, sex mensibus pœnitentiæ legibus subjacere debebat. 496. 1.
  - nullus pro parvis, & levibus causis a communionem quemquam suspendat. 517. 2.
  - qui non sentienti, neque pœnitenti pœnitentiam dederit unius anni excommunicationis sententiæ subiaceat. 530. 2.
  - Parœcia præpositus qui conjunctiones clandestinas prohibere contempsisset ab officio per triennium suspendebatur. 587. 1.
- Sacerdotes soli Domino sacrati missas cantare, & sacrificia super altare offerre possunt, ac debent.** 7. 1.
- quid vetare debeant, & arcere a septis basilicarum, ipsarumque porticibus. 10. 1: 11. 2.
  - debent monere fideles, ut quando ad ecclesiam conveniunt, sine strepitu, ac tumultu ingrediantur. Ibid.
  - indigentibus præbere debent vitæ solatium. 34. 1. sub annuo pretio ad ecclesiarum regimen statuti. 48. 2.
  - dona reserent eorum, qui pauperes opprimunt. 36. 1: 58. 2.
  - si quando fruges, vel quosdam redditus terræ congregant non adeo hoc faciant, ut carius vendant sed ut pauperibus tempore necessitatis subveniant. 78. 2.
  - discernendi a plebe, vel ceteris doctrina non veste; conversatione, non habitu; mentis puritate, non cultu. 140. 2.
  - sobrietatem teneant, & hanc habendam fidelibus predicent. 142. 1. & 2.
  - ab avaritiæ peste se compescant. 143. 2.
  - quibus Parochia commissa est, omnibus dominicis, & festis diebus prædicando admonere debent populum, &c. 148. 1.
  - quod sit ipsorum munus ostenditur. 151. 1.
  - Scripturas sanctas meditentur, & Canones. 171. 1.
  - studeant, ut auditores sui mysterium sacri Baptismatis intelligant. 205. 1.
  - dum sacrificant, non soli esse, sed testes secum adhibere debeant. 254. 2: 255. 1.
  - & ceteri omnes, dum S. Evangelia in Ecclesia recitantur, non sedentes, sed venerabiliter curvi stent. 255. 1. & 2.
  - per oratoria nequaquam missas celebrare poterant, nisi tam caute ante secundam horam, ut populus a publicis solemnitatibus non abstraheretur. 255. 2.
- sunt

- sunt Ecclesie decus, columna firmissima; janua civitatis eterna, C. 267. 2.
 -- a proprio ordinentur Episcopo. 301. 1.
 -- unam eamque virginem uxorem habere debent. 307. 1. & seqq.
 -- siue diaconi cum conjugibus suis habere non poterant lectum communem, C. 338. 1.
 -- si peccavissent a reliquis sacerdotibus arguendi erant, non a secularibus. 370. 1.
 -- in Insula sardinia a laicis iudicibus oppressi. Ibid. 2.
 -- si neglexissent perquirere Idololatras eosque exterminare a loco sui territorii, excommunicabantur. 435. 1.
 -- populos fideles admonere debebant, magicas artes infirmitatibus hominum nihil prodesse. 440. 2: 441. 1.
 Sacerdotis intersector, C. quam poenitentiam subire debebat. 460. 2. & seqq.
 ad Sacerdotium non promovendi in heresi baptizati, aut rebaptizati. 225. 2.
 -- non permittantur accedere sine gradu, C. tempore, per quae ad ipsum debent aspirare. 303. 2.
 -- qui non sunt promovendi ex regulis canonum. 305. 1: 312. 2.
 Sacramenta altaris non nisi a jejunis hominibus celebrentur. 250. 1. & 2.
 in Sacramentis aliud offerri non debet quam panis, C. vinum aqua mixtum. 234. 1.
 Sacramentum Dominici corporis, C. Sanguinis, Baptisma puerorum, C. damnantes, tanquam heretici ab ecclesia Dei expulsi. 323. 2: 324. 1.
 Sacrificium altaris non in serico panno, aut tincto, sed in puro lino ab episcopo consecrato celebrandum. 135. 1.
 -- aliquando iterari permissum fuit, C. ob quem finem. 259. 1.
 -- in omnibus locis, C. diebus Deo libandum pro Imperatore. 260. 2.
 Saeculares qui in Natali Domini, Pascha, C. Pentecoste non communicant catholici non credendi, C. 179. 1: 239. 2.
 Saecularis nullus, quemquam clericum pro sua potestate constringere, vel damnare potest. 371. 1.
 Sancius Aragonensis episcopus licentiam postulavit deferendi episcoporum. 312. 1.
 Sanctimonialia quale studium in monasterio debeant habere. 161. 2. quid pro ipsis statutum. 294. 2.
 -- peccata sua confiteri volentes sacerdotibus, in ecclesia coram sancto altari adstantibus haud procul testibus facere debebant. 264. 2. quid si infirmitas praepedierit. Ibid.
 -- in deliciis viventes, C. libidinibus servire accusata, si manifeste detegi non potuissent, malam suae opinionis famam erga ecclesiam purgare debebant. 425. 2.
 -- quae canonice nominabantur quid agere debebant. 558. 1.
 Saracenorum, Saxonum, Frisonum, vexatio. 51. 1.
- Saturninus presbyter pro crimine a sacerdotii ordine dejectus 282. 2.
 Scriptores absentes ita gaudent privilegiis, sicut praesentes. 634. 2: 669. 1.
 -- non possunt acceptare unum reservatum, nisi sit regulare. 668. 1.
 -- apostolici quando possunt uti suis privilegiis. 669. 2.
 Scriptura non requiritur, nisi expresse id conveniat, ut non aliter valeat. 614. 2.
 Scripturae divinae aliter interpretandae non sunt, nisi ut recta ratio permittit. 147. 2.
 Scripturas divinas exponentes, vel praedicantes sanctorum catholicorum, C. probatissimorum Patrum sensum sequantur. 147. 1. & 2.
 Secretarii non gaudent privilegio scriptorum. 669. 1.
 Semestre non a tempore vacationis praebendarum, sed notitiae, C. commonitionis, computandum est. 49. 2.
 Sententia non excusat a lapsu fatalium si esset pro appellante. 599. 2.
 -- arbitri, qui habet interesse non valet. 600. 1.
 -- banni non probat sine processu. 612. 2.
 Sequestrum quando non datur. 649. 1. quae non impediunt sequestrum. Ibid. violentibus ipsum quae poenae additae sint. Ibid. 2. ob quid concedatur. Ibid. quando non revocatur. 650. 1.
 -- regium non impedit pacificam possessionem. Ibid. 2. est relaxandum ad instantiam subrogati. Ibid.
 Servi in clerum ordinari non poterant sine Domini consensu. 315. 1.
 Servus si absente, vel nesciente Domino, scienter tamen episcopo diaconus, aut presbyter fuisset ordinatus episcopus duplici satisfactione compensare debebat cum Domino. Ibid. 2.
 Severus Iconoclasta angelorum ipsorumque cultus hostis. 126. 1.
 Sigifredus Moguntinensis Episcopus schismaticus suspensionis poenam incurrit. 583. 2.
 Simeon Romae fama nobilis adeo, ut ejus imagines in vestibulis officinarum fuerint collocatae 109. 1.
 Simonia quando non sit. 641. 1. conventionalis quid officiat. 651. 1. quid faciat simonia realis. Ibid. non eam inducunt solae preces. Ibid. 2.
 Simoniacus quis, C. quando sit. 451. 2: 452. 1. realis non agit spolio. 651. 1. quando defenditur regula de triennali. Ibid. 2: 663. 2.
 Sisertus Toleranus Episcopus quod Egicanem Regem non solum regno, sed vita privare statuerat, loco, C. honore motus fuit. 473. 1: 531. 1.
 Solemnitas in scriptura antiquissima praesumitur. 613. 1.
 Solemnitates annuae celebrandae C. a labore manuum in his cessandum. 182. 1. & 2.
 -- sanctorum olim prohibebantur in quadragesima. 192. 1.
 Spectacula theatrorum in Dominicis, C. aliis diebus festis christianis prohibenda. 184. 1.

- Sponsalia** quid sint. 324. 2: 326. 2. si a parentibus fracta fuissent, triennii tempore hi a communione abstinere debebant. 324. 2. quando excusati. Ibid. & 325. 1.
- Sponsus**, & sponsa cum benedicendi erant a sacerdote, a parentibus suis, vel paranymphis offerebantur. 326. 2.
- sororem sponsæ vitians, & postea sponsam ducens per decennium pœnitere debebat. 348. 2.
  - impubes non agit spolio pro sponsa, quæ discessit. 644. 1: 650. 2.
- Statuta Principum** circa successione[m] non ligant ipsos statuentes. 606. 1.
- Romæ ligare Tiburtinos non probatur ex verbis ipsorum statutorum. Ibid.
- Statutum urbis** non tollit exceptiones, nisi replicando. 620. 1. quando habet locum. Ibid.
- circa fructus dotis extimata. Ibid.
  - permittens fructus dotium quando habeat locum. Ibid. 2.
  - de præscriptione quomodo habeat locum. 621. 1. de successione ab intestato qualiter intelligendum. 652. 1.
  - præferens licentiatos doctoribus stricte intelligendum. 625. 1.
  - Mediolanense ubi non habet locum. 652. 1. de aliis statutis. Ibid. & seqq.
  - Ravennatense quid decernat. 651. 2.
  - Hispalense non habet locum in regressu. 675. 1.
- D. Stephani** Papæ testimonium de imagine Regi Edessæ civitatis missa. 131. 1.
- Stephanus** Papa constituit ne Sacerdotes, & Levitæ uterentur in usu quotidiano vestibus sacris, sed solum in ecclesia. 135. 1.
- Stephanus** Episcopus dolo occisus fuit. 462. 2.
- Stupratores** puerorum, nec in fine communionem obtinere poterant. 505. 2.
- Subdiaconi** VII. ordinati, qui VII. Notariis imminerent, ut martyrum gesta veraciter in integro colligerent. 96. 2: 97. 1.
- Subdiaconus** cum ordinatur, quid recipere debeat de manu Episcopi, quidque de manu Archidiaconi. 136. 1. & 2: 301. 1. & seqq.
- vasa Corporis, & Sanguinis Christi Diacono ad altaria Domini offert. 136. 2.
  - defuncta uxore, si aliam duxisset, ab officio in quo ordinatus fuerat removebatur. 308. 1: 586. 1.
  - ordinari non debet, qui in adolescentia sua fuerit mœchatus. 529. 2.
- Subrogatio** gratiosa sustinet litem. 620. 1: 656. 1. quando non probat scientiam litis. 656. 2.
- de Subrogatis.** Ibid.
- Subrogatus** iustificat ius defuncti sine litteris illius. 613. 2: 631. 1.
- quando non potest procedere ad prosecutionem executorialium. 648. 1.
  - non tenetur iterum intrinsece eas principali. Ibid.
- Substitutus** in prima instantia potest appellare. 637. 1.
- si agat ut talis, nulliter agit. 636. 2: 637. 1.
- Successor** non potest expedire bullam novæ provisionis per viam unionis. 613. 2.
- B. Sylvester** Papa in urbe Roma constituit titulum suum in regionem tertiam iuxta thermas Domitianos. 20. 2.
- per diaconos adferri iussit Apostolorum imagines quas habebat coram Imperatore. 112. 2. ipsius constitutum. 135. 1: 228. 1: 317. 2: 372. 1.
- Symbolum** ab omnibus ecclesiis ante octo dies Dominicæ Resurrectionis publice in ecclesia prædicandum. 166. 1.
- & orationem Dominicam omnis christianus memoriter scire debet. Ibid. 2.
  - per omnes ecclesias Hispaniæ, & Galliciæ secundum formam orientalium ecclesiarum recitari statuitur. 252. 2.
- Symmachus** Papa ad BB. Apostolos Petrum, & Paulum, & ad S. Laurentium pauperibus habitacula construxit. 32. 2.
- captivos per Liguriam, & Mediolanum, &c. pecuniis redemit, dona multiplicavit, & dimisit. 38. 2. ipsius canonica sententia, & maxime decretalis definitio pertimescenda. 64. 2: 455. 2.
  - constituit, ut omni die dominico, vel natalitiis martyrum diceretur hymnus Gloria in excelsis Deo. 253. 2.
- Synagoga** Judæorum inconsulte, ac temere consecrata fuere. 9. 2.
- Synodi sextæ** constitutum, & textus. 103. 2.
- Syndus** Capuana statuit contra rebaptizationes. 224. 2.
- Chalcedonensis observanda circa monachos. 330. 1.
- Syricius** constituit ut Manichæi non participarent communionem cum fidelibus, &c. 245. 2.
- T**Aberna intra sacra septa prohibita. 11. 2: 1530. 2.
- Talion** calumniatoribus statutus. 399. 1.
- Tedaldus** Archiepiscopus Mediolanensis cum Guiberto Ravennatensi qua de causa ab episcopali, & sacerdotali officio suspensus. 583. 2. & seqq.
- Telesphorus** Papa fecit ut in Natali D. N. J. C. missæ celebrarentur, & hymnus angelicus decantaretur solemniter. 254. 1. & 2.
- Templa** Deo dicata terribilia sunt, & Dei habitacula, &c. 5. 2.
- consecrata, si carent reliquiis martyrum, illas accipiant; sine reliquiis templum consecrans deponatur. 92. 1.
- Templarii**, & hospitalarii ecclesias recipiebant de manibus laicorum. 296. 2.
- Terræmotus** Constantinopolim quassavit, quidque tunc temporis accidit. 168. 1. & 2.
- Tertius** veniens ad causam, quando impedit ipsam; quando non impedit. 619. 1. & 2.
- Testamenta** ab episcopis, presbyteris, seu inferioris ordinis clericis, vel donationes, seu instrumenta propria voluntate confecta, quibus aliquid ecclesiæ conferre videantur,

- omni stabilitate subsistant. 60. 1: 63. 1: 84. 2: 455. 1.
- quæ parochiani coram presbytero suo, & tribus, vel duobus aliis idoneis personis in extrema voluntate facturi essent firma manere decretum fuit. 84. 1.
- Testamenti veteris nihil poetice compositum in ecclesia psallendum erat.** 161. 1.
- Testamentum condere prohibitum iis, qui hereticis favent, postquam fuerint excommunicatione notati.** 82. 2. & aliis. 83. 1.
- in quo ecclesia est instituta subjacet bullæ archiepiscopi. 613. 2: 651. 2.
  - rogatum per notarium fidelem; licet non descriptum in archivio valet. 613. 2.
  - dictatum per patrem inter filios, sed nondum publicatum, valet. 651. 2.
  - tempore pestis debet habere duos testes. 653. 1.
- Testes de auditu necessarii in causis matrimonialibus.** 347. 2: 416. 1.
- non proferant testimonium per scripturam. 417. 1.
  - quales non recipiendi. 418. 2. quales esse debeant. 419. 1.
  - falsi a communione ecclesiastica submovendi. 420. 2.
- Testimonium christianorum adversus Judæos validum.** 416. 1.
- laici adversus clericum non recipiendum. Ibid. 2.
- Testis non admittatur affinis.** Ibid. 1.
- Tharasis verba.** 103. 1: 107. 2: 572. 2.
- responsum circa imagines earumque picturas. 110. 2: 120. 1: 123. 1.
- Theodoricus cum complicitibus suis excommunicatus, & quare.** 453. 2: 504. 2.
- Theodorus in suis virtutibus laudatur.** 31. 1.
- Theodorus Iconomachus, qui nominabatur Critihinus anathematizatur.** 111. 2.
- Theodosius minor Ephesina Synodo scripsit; ejus verba.** 384. 2.
- Theophilus Alexand. Ecclesiæ Episcopus festum paschale longe aliter quam alii decreverant tenendum esse constituit.** 175. 1.
- Theophilus excommunicatus quis iste fuerit.** 541. 2.
- Timotheus quidam a Dei ecclesia extraneus iudicatus fuit cum aliis.** 523. 1.
- Titulus qualis non justificandus.** Ibid. alia circa eundem titulum. 597. 1. & 2.
- coloratus per quid probeatur. 644. 1. & 2. quid sit. Ibid. & 657. 2: 664. 2.
  - possidentis non excludit restitutionem. 645. 2.
- Tormenta contra reos non admissa neque a divina, neque ab humana lege.** 422. 1. & 2.
- Torneamenta prohibita.** 294. 1. qui in ipsis mortuus fuisset, licet non negaretur ei venia, ecclesiastica tamen carebat sepultura. Ibid.
- Tragitanus Ecclesiæ Cordubensis Presbyter a suo Pontifice in faste deiectus.** 557. 1.
- Transactio quando valida.** 654. 1. & 2.
- Treugæ a IV. feria post occasum solis usque ad secundam feriam, & ab adventu Domini &c. ab omnibus inviolabiliter observandæ.** 73. 1. qui eas frangere tentaverint, post tertiam commonitionem ab episcopo excommunicentur. Ibid. & 2: 537. 2.
- Trisagium acclamandum revelatum fuit B. Proclo.** 168. 1.
- V**alentinianus Augustus synodum congregari iussit, & qua de causa. 403. 1.
- Valor a quo probari debet.** 666. 2. quando non probatur. Ibid. qualis augeri non potest. Ibid. terrarum per quos probari potest. Ibid.
- Vasa sacra non contrectentur ab aliis, nisi a Domino sacratis hominibus.** 132. 1. & 2.
- sint nitida, & integra; vetusta, vel aliquo casu corrupta, religioso loco abscondantur, vel igne cremantur. 133. 1: 232. 2: 290. 1.
  - pro redemptione captivorum distrahere nulli obiurgationi obnoxium est. 133. 1.
  - contrectantes ab omni humano sanguine, etiam hostili se abstineant. 136. 1.
- Venationes prohibite in quadragesima.** 193. 1.
- exercentes reprobi a sacra historia designati. Ibid.
- Venditiones feudorum, seu aliorum bonorum ecclesiæ sine legitimo ecclesiasticarum personarum assensu non tenere sancitum fuit.** 77. 1.
- Verba Bullarum quomodo interpretanda.** 665. 2.
- Verbum Dei non audientes increpari.** 151. 2: 152. 1.
- Vestimenta ecclesiastica, quibus Domino ministratur, nemo debet adhibere, nisi in ecclesiasticis, & Deo dignis officiis.** 134. 2.
- Vicarii senioris Romæ, & ipsorum dicta.** 265. 2.
- Vicarius non potest unire, nisi cum speciali mandato.** 677. 2.
- Vicedomini, & Præpositi constituendi secundum regulam, & canones.** 366. 2.
- Victor Papa statuit ut a XIV. luna primi mensis usque ad XXI. die dominica custodiretur sanctum Pascha.** 176. 2.
- Victorinus Pictaviensis Antistes a Silvestro anathematizatus, & damnatus fuit, & qua de causa.** 177. 2.
- Vidua, vel professa absente episcopo, vel presbytero in domo sua antiphonas cum confessore, vel servo suo facere non poterat.** 160. 2.
- non cogatur vi venire ad secundas nuptias. 345. 2.
- Viduae adolescentes ecclesiæ sumptu sustententur.** 34. 1.
- quæ ecclesiæ stipendio sustentantur assidue in Dei opere esse debent, ut meritis suis ecclesiam adjuvent. Ibid.
  - omni quiete fruantur. 37. 2: 155. 1.
  - ad nuptias transire non permittebantur, si in religioso proposito diurna observatione permansissent. 329. 1. & 2.
  - sanctimoniales quæ essent. 330. 2.
  - quæ se continere non poterant, nubere non verabantur. 345. 1.
- Violatores sepulchrorum infames declarati.** 295. 1.
- Virgines proprio crimine decedentes non solum a communione habebantur alienæ, sed convivorum participes esse non poterant.** 537. 1.
- Vir-

Virgo propria voluntate, abiecta laicali veste, devotarum more induta, si castitatem servari promississet ab ecclesia liminibus expellebatur ipsam non servans. 278. 2. tali pœna adstringebatur qui eam duxisset. Ibid.

-- nubere prohibita, quæ annis plurimis in monasteriis vitam egisset. 329. 2.

Vitæ Patrum sine probabilibus auctoribus in ecclesia non legenda. 97. 1.

Vitia principalia octo, sine quibus vix ullus potest inveniri, eaque describuntur. 265. 2: 434. 1.

Unctio sacra in duas species dividitur. 290. 2.

-- sancti olei per omnes civitates non negligenda ab episcopis in feria V. Cœnæ Domini. 291. 1.

Unio qualis est subreptitia. 677. 1. est publicanda. Ibid. 2. apostolica quando ipso iure nulla. Ibid. simplicis beneficii ad parochialem per quid probatur. Ibid.

Usura non in sola pecunia consistit. 476. 2.

Usurarii manifesti ad communionem altaris non admittantur. 245. 2.

Uxor obedire debet viro suo, eumque diligere, & amare. 327. 2.

-- subdiaconi, vel exorcistæ, vel acolythi, mortuo illo, secundo matrimonio se sociare non poterat. 338. 1.

-- episcopi ante episcopatum, & communi pacto a viro separata, post ordinationem ad episcopatum ingredi debebat in monasterium

ut longe abesset ab abitatione episcopi. Ibid.

-- adultera si probaretur, machinasse in mortem viri sine spe ulla conjugii cum pœnitentia perpetuo manebat. 340. 1.

Uxores clericorum si peccavissent, mariti earum potestatem habebant custodiendi eas, & ligandi in domo sua, &c. 501. 1.

XEnai sententia circa Angelos, eorumque picturas. 126. 1.

Xystus dictus junior natione Romanus, temporibus Hadriani, martyrio coronatus. 97. 2.

Xystus Papa constituit ut missarum actionem faciente sacerdote, populus hymnum decantaret Sanctus, Sanctus, &c. 253. 1.

Xystus III. corpus Bassi ejus accusatoris cum lintheaminibus, & aromaribus manibus suis tractans recondidit, & sepelivit ad B. Petrum Apostolum. 297. 2.

Zacharias Papa viginti libras auri instituit pro emendo oleo annuo. 139. 2.

-- pro Principis Apostolorum natali celebrando a Rege Luithprando invitatus missarum solemniam celebravit Ravennæ. 183. 2.

Zephyrinus XVI. Rom. Episcopus patenis vitreis missas celebrari constituit. 141. 2. ipsius constitutum de ordinatione. 301. 1.

Zosimus per parochias concessit licentiam benedicendi cereum paschalem. 179. 1.

Faint, illegible text in the upper left quadrant.

Faint, illegible text in the middle left quadrant.

Faint, illegible text in the lower left quadrant.

Faint, illegible text in the upper right quadrant.

Faint, illegible text in the middle right quadrant.

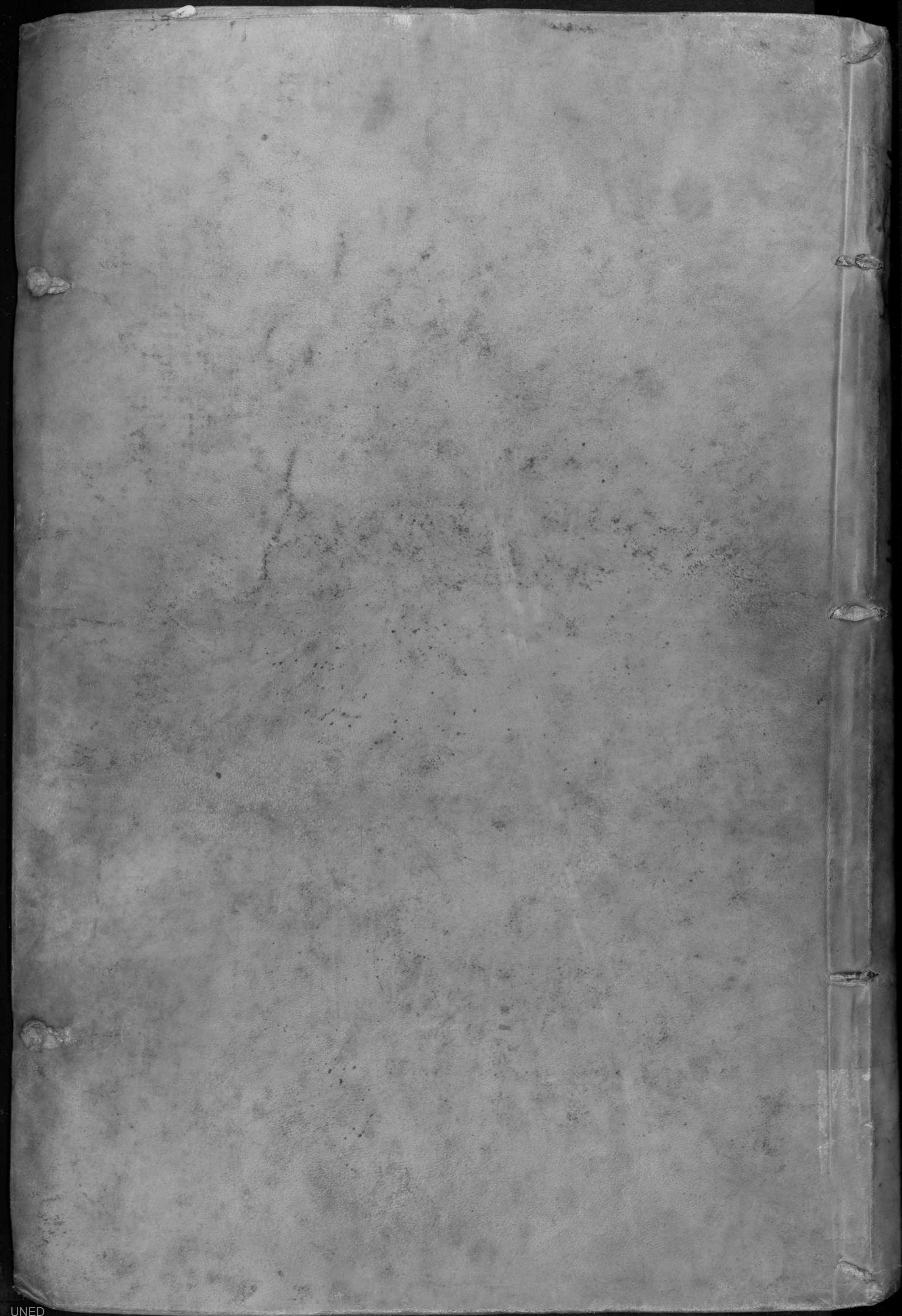
Faint, illegible text in the lower right quadrant.

Faint, illegible text centered on the page, possibly a title or section header.

ANTONII

Augustini

Opera

Omnia

.6.

F.A.
061